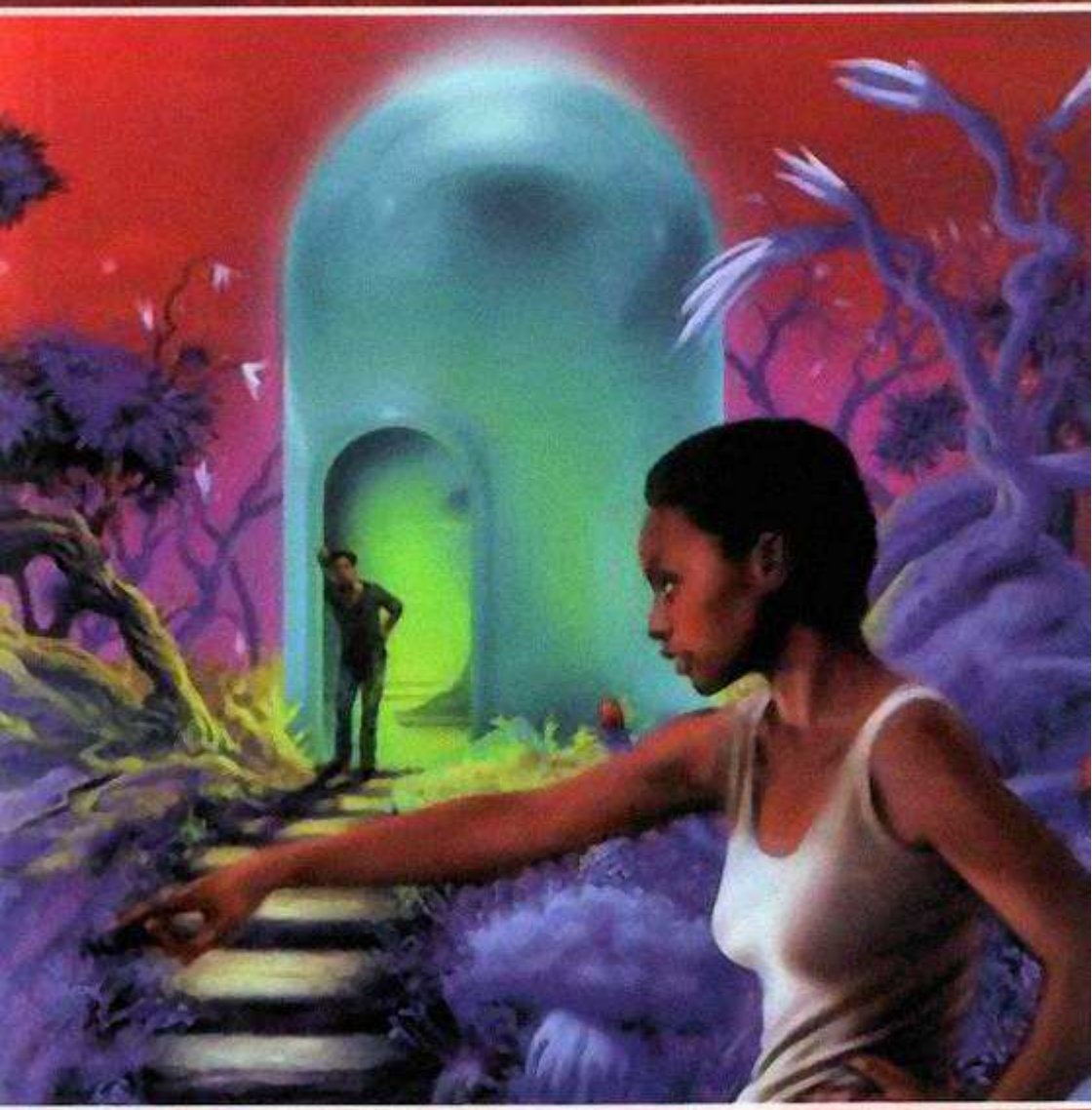
JACK McDEVITT

DÁVNÉ BŘEHY

Objevilo se to v Severní Dakotě na pšeničném poli:

Trojúhelník trčící z černé hlíny jako velká žraločí ploutev. Tom Lasker udělal to, co by udělal každý farmář. Vykopal to. Dalo to hodně práce. Bylo to totiž kormidlo třináctimetrové plachetnice opatřené stěžněm, plachtami a kabinou s mikrovlnkou a sprchou. Loď byla zhotovena z materiálu podobného skelným vláknům, ale s naprosto neskutečným atomovým číslem. A nikdo neměl sebemenší tušení, co dělá zakopaná pod pěti metry prérijní půdy tři tisíce kilometrů od oceánu. Pravda, obilní pole Toma Laskera bylo kdysi na břehu obrovského vnitrozemského moře, ale to bylo již hodně dávno. Před deseti tisíci lety.

Následný objev záhadné, v zemi schované stavby zvané "Rotunda", také u starého pobřeží, všechno zkomplikuje ještě víc. Nejenže se nachází na půdě patřící indiánům, ale zjevně je branou do jiného světa.

Objev Toma Laskera se projeví daleko za hranicemi nevelké farmářské komunity městečka Fort Moxie v Severní Dakotě a svede dohromady rozmanité společenství lidí se zcela protichůdnými motivy a programy.

Dávné břehy představují návrat science fiction s širokým záběrem, připomínající to nejlepší od Heinleina, Simaka a Clarka. Jsou nejambicióznějším a nejúžasnějším triumfem sci-fi v tomto desetiletí, smělým dobrodružstvím, jež neuhýbá před velkými otázkami - a velkými odpověďmi.

Dávné břehy

Jack McDevitt

NÁVRAT®

ANCIENT SHORES

© Copyright by Jack McDevitt – 1996
Published by agreement with the autor and the autor's agents, Ralph M. Vicinanza, Ltd.
© Cover art by Jim Burns – 2003
© Translation by Petr Kotrle – 2003
© for the Czech edition by Radomír Suchánek – 2003

ISBN 80-7174-557-X

Roseanne a Edu Garrityovým,
s nimiž vždycky můžu myslet nahlas

1

Zality v jantaru, kolik mají krásy:
zrnka prachu, červi, stébla či vlasy.
Ty věci nejsou vůbec zvláštní přeci,
ale jak se tam mohly dostat, kruci!

Alexander Pope, „Epištola k Dr. Arbuthnotovi“

„Co to sakra může být?“ Tom Lasker musel zvýšit hlas, aby ho ve větru bylo slyšet. Will zadržel ruku s rýčem naloženým černou hlínou, aby se podíval, co otce tak zaujalo.

Ze země trčela deska ve tvaru trojúhelníku, podobná žraločí ploutvi. Byla pevná. Asi kov, ale nepoznamenaný rzí.

Byli na nízkém hřbetu, který ohraničoval farmu ze západu. Pracovali až do noci pod šňůrou se žárovkami, aby položili potrubí, kterým se měla ze studny čerpat voda do kopce. Lasker si na předmět posvítil baterkou a Will se do něj opřel koncem holínky. Noc byla cítit blížící se zimou. Proměnlivý vítr, který se prohánět po svahu, kýval žárovkami. Lasker si klekl a prsty v rukavicích odmetl hlínu. Předmět byl zářivě červený. Hladký a tvrdý. Když zkusil zatáhnout, vůbec se nepohnul.

Byli asi tak půl kilometru od domu, dvoupatrové roubené budovy ztrácející se v houštině stromů. Její světla působila hřejivě a vesele.

Ploutev byla spojena s tyčí stejné barvy a ze stejného materiálu, celé to byl jeden kus. Trčela ze země pod úhlem třiceti stupňů. Will pod ni zasunul rýč a společným úsilím se ji pokusili vypáčit. Viklala se, ale povolit nechtěla. „Na tři,“ řekl Lasker.

Když napočítal do tří, společně škubli, ztratili rovnováhu a se smíchem přepadli jeden přes druhého. „To by snad pro dnešek stačilo, táto," navrhl Will. „Pojďme něco sníst."

Pembinský val byl vidět z ložnicových oken domu Toma Laskera. Tvořila jej řada zaoblených kopců, hřbetů a vyčnívajících skal. V krajině, která byla jinak rovná jako kulečníkový stůl, to byl dosti výrazný útvar. Před deseti tisíci lety tvořil západní břeh vnitrozemského moře, jež zaplavovalo velkou část Severní a Jižní Dakoty, Minnesoty, Manitoby a Saskatchewanu. Místo, kde dnes stál dům, v těch dobách bývalo více než sto metrů pod hladinou.

Lasker byl chlap jako hora, těžkopádný, rozložitý v ramenou. Vlasy mu už řídly. Měl ostré, ošlehané rysy, do nichž bylo vepsáno mnoho a mnoho krutých zim. V oblasti Fort Moxie strávil celý život. Považoval se za celkem nezajímavého člověka. Byl jenom farmář, který nijak zvlášť nevyhledával společnost a staral se o rodinu. Byl šťastně ženatý, měl dva syny, z nichž, jak se zdálo, vyrůstali slušní dospělí lidé, a byl fanda do létání. Podobně jako mnoho místních farmářů měl pilotní licenci a vlastnil Katanu DV-20. Kromě toho měl ještě námořní avenger z doby druhé světové války a byl členem Konfederace vzdušných sil, což byla skupina nadšenců zabývajících se restaurováním válečných veteránů.

Další den po objevu byl již krátce po svítání s Willem zpátky nahoře na svahu. V severních prériích bývá říjen ponurý a chladný. Tento den byl přímo typický. Lasker byl napůl zachumlaný do péřové bundy. Zatím se ještě nezpotil tolik, aby ji ze sebe shodil.

Ploutev připevněná k tyči o šířce asi pěti centimetrů trčela ze země víc než patnáct centimetrů. Laskera napadlo, co se mohlo stát, kdyby přes ni přejel traktorem.

Will zabořil rýč do země. „Pojďme na to, ať se toho zbavíme," řekl. Hlína, kterou obrátil, byla i takto pozdě provlhlá a voňavá.

Vládlo naprosté bezvětří. Z plotu se rozhlížela po okolí sojka a Laskerovi bylo dobře na světě. Žraločí ploutev ho zaujala. Neměl ponětí, co to je a jak se mohlo stát, že je to zakopané v zemi, která patřila jeho rodině už šedesát let. Co bylo důležitější, byla to chvilková záhada, která ho alespoň trochu přiblížila k synovi.

Jak hluboko tyč sahala? Odměřil něco přes metr v přímém směru od místa, kde vycházela ze země, a začal metodicky vyhazovat hlínu. Will se k němu přidal a po chvíli narazili na kov. Tyč měla přinejmenším dva metry. Kopali dál, dokud Will nemusel do školy. Poté Lasker zašel do domu, dal si kávu a toast a vrátil se na pole, aby pokračoval. Když ho Ginny zavolala na oběd, stále nebyl hotov.

Po obědě se vrátila s ním, aby se podívala, cože je příčinou toho rozruchu. Ginny pocházela z Chicaga. Vysoká a chytrá žena, přišla do Severní Dakoty jako celní inspektor hlavně proto, aby se dostala pryč z města. Brzy se zamilovala do tohoto muže, který na oplátku začal jezdit často do Kanady v naději, že ho při návratu bude odbavovat právě ona. Občas si dokonce koupil něco, za co mohl zaplatit clo. Ginny si pamatovala, jak tuto metodu zkusil poprvé: v knihkupectví ve Winnipegu si koupil za třicet dolarů dějiny kanadského letectví a byl viditelně zklamaný, když na něho jenom mávla, aby jel dál, protože knihy byly od cla osvobozeny.

Přátelé se mu ji snažili rozmluvit. Jedna dvě tvrdé zimy a přestane ji to bavit, prorokovali. A maloměstský život. Počkej, nakonec uteče zpět do Chicaga. Mluvili o Chicagu přibližně stejným tónem, jako by mluvili o Plutu. Ale dvacet let uplynulo a ona byla pořád tady. A společně s ním si libovala v zachumelených nocích u hučících ohňů.

„Překáží to?“ zeptala se, když nechápavě zůstala stát nad příkopem, který Lasker kolem té věci vyhloubil. Byl hluboký skoro dva metry a trčel z něho žebřík.

„Vlastně ani ne.“

„Tak proč si s tím děláme starosti? Přece to nemusíš vytahovat ze země, ne? Jednoduše to uřízni a dál se tím netrap.“

„Kam se poděla tvoje romantická duše?“ vrátil jí větu, již od ní čas od času slýchal. „Tebe nezajímá, co to je?“

Usmála se. „Já vím, co to je. Tyč.“

„A jak se sem dostala?“

Ginny se zadívala do příkopu. „Něco tam je,“ řekla. „Až úplně dole.“

Byl to kus látky. Lasker slezl dolů a začal kolem něj kopat. Zkusil jej vytáhnout. „Je to spojené s tou tyčí,“ oznámil.

„Řekla bych, že to za takové trápení nestojí.“

„Nemá to tady co dělat.“

„Dobrá. Ale dnes máme na práci jiné věci.“

Zamračil se a zarazil rýč do měkké hlíny.

Vypadalo to jako stěžeň. I s plachtou. Spojený s palubou.

Laskerovi pozvali sousedy a společně se pustili do kopání.

Paluba byla součástí jachty. A jachta nebyla zrovna malá. Odhalení vykrystalizovalo postupně během práce, která trvala týden a zapojilo se do ní čím dál víc přátel, děti ze střední školy a dokonce i kolemjdoucí. Zdálo se, že žraločí ploutev je jen dekorace, kterou je zakončen jeden ze dvou stěžňů.

Vlastní jachta byla hrdým výtvorem lodní architektury. Měla kormidelnu, kajuty a veškerou takeláž. Vytáhli ji ze země a položili ji na bok, zapřenou o narovnané škvárobetonové tvárnice. Laskerův mladší syn Jerry ji ostříkal hadicí. A když voda odplavila bláto, ukázal se zářivě červený nátěr, krémově bílé vnitřní obložení a paluba v barvě borového dřeva. V místě, kde voda dopadala na trup, se rozbíjela na jemnou tříšť. Na pravoboku visela lana, vepředu i vzadu. Nejspíš uvazovací.

Dav zvědavců každou hodinou narůstal.

Betty Kausnerová si několikrát opatrně sáhla na kýl, jako by se bála, že by mohl být horký.

„Podle mě je to laminát,“ prohlásil její manžel Phil.

Jack Wendell stál stranou s rukama v bok a prohlížel si loď. „Já myslím, že ne,“ namítl. Kdysi byl u vojenského námořnictva. „Mně to nepřipadá jako laminát,“ řekl.

„Tome.“ Betty Kausnerová našla očima Laskera. „Čí je to loď?“

Lasker neměl ponětí. Loď byla nádherná. Leskla se ve scvrklém dakotském slunci.

Přinejmenším jednou za několik minut se někdo zeptal, jestli to není žert.

Laskera napadal jenom jediný důvod, proč by někdo takto zakopal loď, a to ten, že měla něco společného s drogami. Byl připraven na to, že uvnitř najdou těla, a když se vypravili dovnitř, zdráhavě nahlédl do každé kajuty.

S úlevou shledal, že tam nic nepatřičného není.

Loď se nepodobala ničemu, co kdy Lasker viděl, třebaže nedokázal říct proč. První den ráno to mohlo být proměnlivostí světla pod černými mraky, které se po nebi hrozivě valily. Mohlo to být proporcí přídě a zádě nebo kormidla vůči hlavnímu stěžni. Mohlo to být nějakým na první pohled nepatrným uspořádáním čísel v geometrii plavidla.

Will zalétl pohledem na východ, přibližně směrem k severní Red River. „K vodě je to daleko," poznamenal.

„Vypadá to, že je v dobrém stavu." Ray Hammond, majitel pozemků na východě, kolem silnice 11, se poškrábal na hlavě. „Zítra bys s ní mohl vyplout." Špičkou boty se dotkl plachet. „Ale těm by neuškodilo trochu mýdla a vody."

Po příjezdové cestě přijelo auto. Vystoupil z něho Ed Patterson s manželkou a pěti dětmi. Ed měl ve Walhalle obchod pro kutily. Prohlédl si loď a zavrtěl hlavou. Jeho manželka si Laskera prohlížela, jako by měl rodinná tajemství, která právě vyšla na povrch. Děti se začaly navzájem honit na příjezdové cestě.

Kausner odešel ke svému stejšnu. Vrátil se s pásmem. Udělal značky do hlíny na úrovni přídě a zádě a změřil vzdálenost mezi nimi. „Čtrnáct metrů čtyřicet pět centimetrů," oznámil.

Kdyby měl někdo z nich námořnické vzdělání, poznal by v plavidlu kec. Mělo kýl po celé délce, velkou šířku (jen těsně pod pět metrů), plný spodek a elegantní křivku dna. Plné roubení sahající do výšky pasu se táhlo podél celé paluby a směrem k přídi se snižovalo. Jachta měla dvě ovládací stanoviště, jedno v kokpitu a vedlejší v kormidelně úplně na zádi.

Jediným viditelným poškozením plavidla byla zlomená hřídel lodního šroubu.

Sundali plachty, vyprali je a pověsili je v suterénu, aby uschly. Lasker odstrojil uvazovací lana, očistil je a dal je do stodoly.

Další dva dny jim trvalo, než vyčistili podpalubí.

Byly tam dvě kajuty, kuchyňka a koupelna.

Kajuty nebyly ničím zvláštní. V každé byl stůl, několik židlí a dvě palandy. Do hrubě přitesaných přepážek bylo vestavěno několik prázdných skříněk.

V kuchyňce byla lednička, několik zařízení, která vypadala jako mikrovlnné trouby, a automatické zásobníky na tekutiny. V koupelně byla sprcha, umyvadlo a nejpodivnější toaleta, jakou kdy Lasker viděl: byla nízká a široká a neměla sedátko ani poklop. Tam, stejně jako jinde, našli písmo, které nikdo nedokázal identifikovat.

„Je to strašidelné," svěřil se Ginny večer poté, co se poprvé podívali do podpalubí. Nevelký dav se po chvíli rozdělil a rozešel. Lasker zůstal sám s úvahami o tom, jak se loď v kopci ocitla. Jak to řekl Will? K vodě je to daleko.

Po večeři se zadíval na jachtu oknem nad kuchyňským dřezem. Leskla se ve svitu měsíce.

„Není ti nic?" zeptala se Ginny.

„Zajímalo by mě, co to je. Odkud se to vzalo."

Nabídla mu velký kus citrónového pěnového dortu. „Určitě v tom měl prsty tvůj otec," prohlásila. „Kdo jiný to mohl být?"

O něco později, když si Ginny četla, si oblékl bundu a vyšel ven.

Fort Moxie jako by stálo mimo běh času. Neuskutečňovaly se tam žádné významné modernizační projekty, technologický vývoj nepřinášel žádné výrazné kulturní změny, příliv cizinců a sociální inženýrství tam byly neznámé pojmy. Město a široké prérie, ve kterých se rozkládalo, uvízly v jakési časové anomálii. Bylo to místo, kde byl stále prezidentem Harry Truman, kde se lidé ještě měli rádi a zločin byl prakticky neznámý. K poslednímu těžkému zločinu došlo ve Fort Moxie v roce 1934, kdy si Bugsy Moran prostřílel cestu celnicí.

Celkově vzato to bylo místo, kde se dalo klidně žít, dobré místo pro výchovu dětí.

Rovina se táhla nesmírně daleko. Byla to kotlina jezera Agassiz, vnitrozemského moře, jehož hladina měla větší plochu než dnešní Velká jezera dohromady.

Agassiz.

Už dávno bylo minulostí. Zahleděl se západním směrem k hřebeni pahorků, jeho bývalému pobřeží. Nebylo to o nic víc než vlnka v rovné krajině. Neokázalý konec. Mnohokrát přes to místo letěl, aby na ně upozornil syny. Chtěl, aby si je zamilovali stejně jako on.

Benova desítka, KLMR-TV. Grand Forks, 18. října, 22.26

Markey: Dnes večer jsme dostali kuriózní zprávu z Fort Moxie, Julie. Objevili tam jachtu v lánu obilí. Hawkinsová: (Usmívá se) Jachtu v lánu obilí?

(Střih, záběr na Fort Moxie z dálky. Kamera najíždí na prérii a zabírá v detailu větrolam a farmu)

Markey: Nepostrádáte někdo plachetnici? Tady, nedaleko hranice, má dnes jeden farmář těžkou hlavu. Carole Jensenová vám o tom řekne víc.

(Střih, celkový záběr na jachtu a přihlížející detail na Jensenovou)

Jensenová: Bene, tady Carole Jensenová z farmy Toma Laskera v okrsku Cavalier.

(Střih na Laskera)

Je to krásná jachta. Opravdu nám chcete tvrdit, že tohle někdo zakopal na pozemku vaší farmy?

Lasker: Je to tak, Carole. Přesně tam. (Ukazuje) Minulý rok jsem tu půdu nechal ladem. Na jaře tam chceme zasít pšenici. Ale potřeboval jsem rozvod, jímž bych do kopce přečerpal vodu. Proto jsme pokládali potrubí, a při tom jsme to našli.

Jensenová: Tu jachtu?

Lasker: Ano.

(Záběr z úhlu, aby vynikly rozměry lodi)

Jensenová: Byla zahrabaná celá? Nebo jen částečně?

Lasker: Celá.

Jensenová: Pane Laskere, kdo mohl něco takového na vašem pozemku nechat?

Lasker: Nemám tušení, Carole.

Jensenová: (Obrací se plnou tváří na kameru) Tak jste to slyšeli, Bene. Jsem zvědavá, co dalšího se v údolí Red River ještě povaluje. Možná bychom měli být pozornější, až budeme na jaře sázet begonie. Carole Jensenová z Laskerovy farmy nedaleko Fort Moxie.

(Záběr do studia)

Markey: A to je od našeho zpravodajského týmu všechno. Dobrou noc, Julie.

Hawkinsová: Dobrou noc, Bene. (Plnou tváří na kameru) Dobrou noc, přátelé. Na shledanou zítra o desáté. A teď se můžete podívat na Pozdní vydání.

Den poté, co se Laskerova loď objevila v Benově desítce, počet návštěvníků znatelně narostl, což znamenalo, že přihlížejících bylo zřídkakdy méně než půl tuctu a někdy dokonce dvacet. Děti jim začaly prodávat kávu a sladké rohlíčky. Hned od začátku jim to docela slušně vynášelo.

Mezi jinými přijel Hal Riordan, který měl ve Fort Moxie sklad dříví. Chvíli chodil mezi boudami, kde Laskerovi nainstalovali topné těleso na akumulátor. Zblízka si obhlídl trup a stěžně a nakonec se objevil u Laskerových dveří. „Musím ti něco ukázat," řekl a vyrazil zpátky k lodi. Hal byl starý, už když Lasker chodil do školy. Jeho vlasy, tenkrát šedé, byly dnes stříbrné. Byl vysoký a systematický, ten typ, který nepůjde do koupelny, dokud si to pečlivě nerozmyslí. „To je moc zvláštní věc, Tome."

„O co jde?" zeptal se Lasker.

„Podívej se tam, kde je stěžeň spojený se střechou kajuty –"

Lasker to udělal. „No a co?"

„Je to celé jeden kus. Podle mě by stěžeň měl být vyrobený samostatně a potom přišroubovaný. Tady to vypadá, jako by to všechno bylo udělaný najednou."

Riordan měl pravdu: nebylo tam žádné kování, žádné šrouby, nic.

Lasker zabručel. Nevěděl, co na to říct.

Hned ráno si Lasker pronajal vlečňák a v Grand Fork si dohodl jeřáb, aby mohl jachtu naložit a převézt blíž ke stodole.

Dav každým dnem narůstal. „Měl bys vybírat vstupný," nadhodil Frank Moll, bývalý starosta a celník v důchodu. „Lidi ti sem jezdí až z Farga." Moll byl vousatý dobrák, malý a pevně stavěný. Patřil ke starým kamarádům, se kterými se Lasker rád napil.

„Co si o tom myslíš ty, Franku?" zeptal se. Stáli na příjezdové cestě a dívali se, jak se Ginny a Mollová manželka Peg snaží usměrňovat dopravu.

Moll se na něho podíval a potom zalétl očima zpět k lodi. „Ty vážně nemáš tušení, jak se to sem dostalo, Tome?“ Jeho hlas měl nádech obvinění.

„Ne,“ ohradil se Lasker. Pak podrážděně dodal: „Vážně nevím.“

Moll jen zavrtěl hlavou. „Kdyby to byl někdo jiný, Tome, řekl bych, že je to hloupý vtip.“

„Není to hloupý vtip.“

„Fajn. Nevím, co to pro tebe znamená. Vypadá to, že ta loď je v dobrém stavu. Takže ji tam někdo zakopal nedávno. Kdy se to mohlo stát?“

„Nevím. Nemohli to udělat bez toho, že by rozryli všechno kolem.“ Zaclonil si oči a zašilhal po hřebeni. „Nechápu, jak se to mohlo stát.“

„Neustále mi vrtá hlavou proč,“ pokračoval Moll. „Proč by někdo takovou loď zahrabával do země? Ten krám musel stát půl milionu dolarů.“ Dal si ruce v bok a zahleděl se na jachtu. Byla teď u domu, naložená na vlečňáku stojícím hned vedle příjezdové cesty. „Mimochodem, je to dílo nějakého kutila.“

„Jak jsi to poznal?“

„Jednoduše.“ Ukázal na záď. „Trup nemá žádné identifikační číslo. Bylo by vypouklými písmeny, podobně jako registrační značka tvého auta.“ Pokrčil rameny. „Není tam.“

„Třeba je postavená dřív, než začali trupová čísla vyžadovat?“

„Ta jsou povinná už hodně dlouho.“

Hadicí ostříkané plachty nyní visely ve stodole hned za vraty. Byly bílé, zářily takovou bělostí, z jaké člověka bolí oči, když se do ní opře slunce. Vůbec na nich nebylo vidět, že někdy ležely v zemi.

Lasker stál s rukama v kapsách ve stodole, schovaný před větrem, a prohlížel si je. A poprvé mu došlo, že má provozuschopnou loď. Celou dobu si myslel, že někdo přijde a přihlásí se o ni. Ale tu tichou, pošmournou, chladnou neděli, téměř dva týdny poté, co ji vytáhli ze země, vše nasvědčovalo tomu, že je jeho. Se vším, co to obnáší.

Lasker nikdy neplachtil, vlastně jednou nebo dvakrát ano, ale u kormidla byl vždycky někdo jiný. Zavřel oči a představil si, jak v

letním podvečeru, pod oblohou žíhanou zapadajícím sluncem, plují kolem nízkých pahorků winnipegského pobřeží.

Ale když si vyšel na kopec a podíval se do jámy, z níž jachtu vytáhli, když nahlédl do té otevřené rány na západní straně svých pozemků a zamyslel se nad tím, kdo ji tam mohl dát, ucítil v nitru závan studeného větru.

Nemělo smysl to popírat. Nahánělo mu to strach.

Zábradlí na zádi podpíralo několik sloupků. Zdálo se, že ani tyto nejsou k palubě přiroubovány nebo jinak připevněny, spíš tvoří nedílnou součást celku. Když se den před Halloweenem nějaký sběratel suvenýrů rozhodl jeden ukrást, musel jej odřezat. Nikdo si nevšiml, kdy se to stalo, ale Lasker zareagoval tím, že loď každou noc po setmění odvezl do hlavní stodoly a zajistil vrata visacím zámkem.

V polovině listopadu měl v plánu odletět s avengerem do Oklahoma City na letecký den. Ginny obvykle při takových příležitostech letěla s ním na místě střelce. Ale za poslední dobu si užila dobrodružství dost, a tak mu oznámila, že tentokrát chce zůstat doma. Navíc věděla, že jachta má nějakou cenu, a představa, že by ji jen tak nechali ve stodole, se jí příliš nezamlouvala. „Celý svět ví, že tady je," řekla manželovi.

Lasker se zasmál a podotkl, že jachty se odjakživa nechávají zaparkované venku u domu, aniž by je někdo kradl. „To není jako s autem."

*

V pátek odpoledne se dívala, jak přeletěl nad farmou. Jakmile naklonil křídla, zamávala mu (i když věděla, že ji nemohl vidět) a zašla do domu, aby se pustila do prádla.

O šest hodin později si dopřávala odpočinek v pracovně, dívala se na starého Columba a poslouchala, jak kolem domu skučí vítr. Will byl venku a Jerry si ve svém pokoji hrál s počítačem. Občasné pípání a šelestění listí mělo uklidňující účinek, podobně jako zvuky, které vydávají děti, když spí, nebo mixér, když dětem po škole dělá mléčné koktejly.

Když šla v televizi reklama, vstala, aby si přinesla popcorn. A podívala se z okna.

Na to, že byla bezměsíčná noc, se do záclon opíralo příliš mnoho světla. Přistoupila blíž k oknu, které nechávali díky severodakotskému klimatu trvale zavřené, neotevírali je ani během krátkého léta. Stodola stála o něco níž než dům.

Z jejích omšelých stěn vycházela měkká zelená záře.

Uvnitř někdo byl.

2

Hedy Lamarrová je holka jak lusk
a Madeleine Carrollová jakbysmet.
Ale když se zeptáš
kluků z bombardérů,
co je ta nejkrásnější věc,
o které zpívat za to stojí.
Tahle strana nebeských bran
nepatří žádné blondýne ani brunetě,
žádné krásce z Hollywoodu,
ale letce pé třicet osmiček.

Autor neznámý, „Blesky na obloze“

Lockheed Lightning se leskl v podvečerním slunci. Byl to žijící artefakt, účastník slavného tažení proti Hitlerovi, který mohl stále vzlétnout, který stále vypadal hrozivě. Dvojité ocasní nosníky, ostře řezaný kokpit, široká štíhlá křídla, z toho všeho vyzařovala síla. Kulomety a kanón soustředěné v jeho nosu působily stroze a věcně. Jeho palebná síla byla mnohem výraznější, než tomu bylo u jiných letadel té doby, jež měla zbraně rozmístěné po křídlech. Tomuhle letadlu se člověk nechtěl dostat do zaměřovačů.

„Létat s ním není žádná hračka,“ zareagoval Max. P-38J měl svou hlavu. Vyžadoval pilota, jenž byl ochoten splynout s jeho geometrií. Možná pilota jako Max. Pilota, který se dokázal vcítit do jeho rozpěr, spojů, lan a kormidel.

„Nevadí,“ odpověděl Kerr. Vytáhl šekovou knížku. Poté prohodil přibližně Maxovým směrem: „Já s ním nechci létat.“

Kerr byl vysoký, impozantní, v jistém smyslu opotřebený, ale přitom – nebo právě proto – pohledný, něco jako Bronco Adams, hrdinný pilot z jeho knih. Fiktivní Bronco létal se svým Lockhead Lightningem nad Čínou a jejím okolím v období druhé světové války na stránkách thrillerů plných dobrodružství a sexu. Kerr psal stylem, který s oblibou popisoval jako literární škola „ráz na ráz“. Nebylo nijak překvapivé, že se chtěl stát majitelem jednoho z několika strojů P-38, které na světě zbývaly. „Vy s ním nechcete létat?“ zeptal se Max, protože si nebyl jistý, jestli dobře slyšel. „Je ve skvělém stavu.“

Kerr se zatvářil znuděně. „Já nelétám,“ prohlásil.

Max přečetl tři romány – Žlutou bouři, Noc v Šanghaji a Přelet Barmy. Líbily se mu tak, že je přečetl na jeden zátah, a autorova znalost detailů souvisejících s létáním na něho udělala dojem.

„Je to tak,“ pokračoval Kerr. „Všechno si to vymýšlím. Nic na tom není.“

Max se díval, jak se jeho silueta rýsuje proti modrobílé hvězdě na gondole. Letoun měl čerstvou vrstvu maskovacího nátěru v provedení do džungle. Označení K-9122 bylo vyvedeno bíle na trupu pod jménem Bílý blesk a kresbou soudku od whisky. V roce 1943 měl základnu na polním letišti u Londýna, kde byl součástí eskadry, která spolupracovala s RAF. Později doprovázel bombardéry při náletech na Německo, k čemuž se svou kombinací doletu a palebné síly dokonale hodil. V roce 1944 se přemístil do oblasti Pacifiku.

Bílý blesk měl dlouhou historii. Max pátral v záznamech armádního letectva, vyptával se pilotů a pozemního personálu. Svá zjištění shromáždil na disketu, kterou teď vytáhl. „Je tady všechno, co se nám podařilo najít. Piloti. Akce. Sestřely. Mimochodem, deset potvrzených stíhaček. A dva hinkely. Bombardéry.“

„Fajn.“ Kerr to odbyl mávnutím ruky. „To nebudu potřebovat.“ Sundal vršek ze zlatého pera a rozhlédl se po něčem, o co by se opřel. Vybral si ocasní nosník na levé straně. „Má to být splatné na vás?“

„Na Sundown Aviation.“ Tak se jmenovala Maxova firma, která se zabývala restaurováním a obchodováním s válečnými leteckými veterány.

Kerr vypsal šek. Čtyři sta tisíc dolarů. Zisk pro firmu bude sto padesát. To nebylo špatné.

Šek byl zelený a na líci byla reprodukce Bronkova P-38 v letu. Max složil šek a zastrčil si jej do náprsní kapsy. „Dáte ho do muzea?“ zeptal se.

Zdálo se, že otázka Kerra překvapila. „Ne,“ odvětil. „Do žádného muzea. Postavím si ho na trávník.“

Max ucítil bodnutí v žaludku. „Na trávník? Pane Kerre, na celém světě jich zbývá šest. Je plně funkční. Nemůžete ho jen tak postavit na trávník.“

Kerr se viditelně bavil. „Řekl bych, že si s ním můžu udělat prakticky všechno, co mě napadne,“ odvětil. „Když dovolíte, byl bych rád, kdybychom to uzavřeli.“ Zalétl pohledem ke složce v Maxově ruce, která obsahovala smlouvy.

Kerrův hrdinný pilot byl sympatický, vtipný a velice lidský. Miliony lidí ho zbožňovaly a shodovaly se na tom, že jeho tvůrce pozvedl thrillery z leteckého prostředí na kvalitativně novou úroveň. Presto se Max nemohl zbavit dojmu, že tentýž autor je kretén. Jak se to mohlo stát? „Když je necháte jenom tak stát na trávníku, bude na ně pršet,“ podotkl Max. „Zreziví.“ Ve skutečnosti chtěl říct, že takové letadlo si zaslouží něco mnohem lepšího než to, aby stálo jako dekorace na pozemku nějakého boháče.

„Až se to stane, pošlu pro vás,“ pravil Kerr. „Můžete přijet a dát mi ho do pořádku. A teď, když dovolíte, mám práci.“

Nad letištěm kroužilo letadlo pravidelné linky z Brazílie, chystalo se na přistání. Bylo červenobílé na bezmračné obloze.

„Ne,“ řekl Max a vytáhl šek z kapsy. Podal jej Kerrovi. „Obávám se, že to nepůjde.“

„Prosím?“ Kerr se zamračil.

„Obávám se, že jsme se nedohodli.“

Oba muži se na sebe podívali. Kerr pak pokrčil rameny. „A víte co, Colingwoode, máte možná pravdu. Janie se ten nápad stejně moc nelíbil.“ Otočil se na podpatcích a odešel po štěrkové cestě do letištní budovy, aniž se ohlédl. Max mohl jen hádat, kdo je to Janie.

*

Max pocházel z rodiny bojových pilotů. Collingwoodové létali nad Bagdádem a Hanojí. Byli na americké letadlové lodi Hornet v Pacifiku a s RAF na jaře 1940. Příjmení Collingwood se objevuje na seznamu letky Ringed Hat z roku 1918.

Max byl výjimka. Nelákal ho vojenský život ani vyhlídka na to, jak po něm někdo střílí. Jeho otci Maxwellu E. Collingwoodovi, plukovníku letectva Spojených států (ve výslužbě), sloužilo ke cti, že se snažil skrýt zklamání, které mu jeho jediný syn přivodil. Přesto je však nosil v sobě a Max ho více než jednou zaslechl, jak se před matkou nahlas podivil, jestli vůbec nějaká genetika funguje.

Podnětem k této poznámce byl fakt, že mladý Max měl být nabitý takříkajíc z obou stran hlavně. Jeho matkou byla Molly Gregoryová, bývalá izraelská pilotka helikoptéry, jež si během Šestidenní války vysloužila přezdívku Slavná Molly, když při záchraně poškozeného dělového člunu opětovala palbu po pobřežních bateriích.

Molly jeho rozhodnutí držet se stranou armády podporovala. Nemohl si nevšimnout, jak je spokojená, že se její syn záměrně nežene do nebezpečí. Bylo to ironické, ale za těchto okolností mu její souhlas s jeho postojem spíš vadil. Ale Max byl rád naživu. Měl rád hru smyslů, vyžíval se ve společnosti atraktivních žen a naučil se vážit si prostších radostí sněhových bouří a západů slunce. Předpokládal, že mu bude dopřán pouze jeden čistý zásah na střelnici radostí života, a neměl v úmyslu jej promarnit na to, aby naplňoval něčí pochybená očekávání. O Maxovi rozhodne Max.

Pokud měl nějaké pochybnosti o svém charakteru, incident ve Fort Collins, který se stal, když mu bylo dvaadvacet, mu jeho podezření potvrdil. Nastoupil u Wildcart Airlines a začal létat s nákladem a cestujícími do Denveru a Colorado Springs. Jedno chladné odpoledne v polovině listopadu kontroloval své dvoumotorové arapaho. Právě stál s psací deskou pod jedním křídlem, když přiletěla pravidelná linka. Nevěděl, proč letadlo upoutalo jeho pozornost, ale přerušil práci a podíval se, jak přistává.

Slunce stálo ještě vysoko nad horami. Letadlo bylo modrobílé dvoumotorové Bolo. Rolovalo po ranveji a Max zahlédl v předním pravém okénku rozzářený obličej holčičky s hnědými kudrnatými vlasy. Letadlo zpomalovalo a blížilo se k letištní budově, když levý

motor začal hořet. Přišlo to prakticky bez varování, předcházel tomu jen věchýtek černého dýmu, který hned zase zmizel.

Vyděšený Max se rozběhl k letadlu. Přívod paliva zřejmě praskl, poněvadž oheň přeskočil po křídle a zachvátil kokpit dřív, než pilot mohl zareagovat. Usměvavá holčička se tvářila, jako by nechápala, co se děje.

Z letištní budovy se vyřítil někdo v bílé košili s rozvázanou kravatou a rozběhl se k letadlu. Ale byl příliš daleko. Oheň se s hukotem přehnal přes palivové nádrže. Max si už po několika krocích uvědomil, že je to beznadějné. Zastavil se a čekal, až přijde výbuch. Věděl, že je příliš pozdě, a skoro si přál, aby výbuch přišel a ukončil to.

Holčička se na něho dívala. Až teď si všimla ohně a její výraz se změnil. Zalétla očima zpět k Maxovi.

Max na ty oči nikdy nezapomněl. Potom se kolem přehnal muž s kravatou. Jak běžel, jeho boty vydávaly na betonu klapavý zvuk. Max za ním zakřičel, že ho to zabije. Muž doběhl k letadlu, násilím otevřel dveře a vlezl dovnitř. Holčička se stále dívala na Maxe. Potom ji něčí ruce odtáhly od okna.

A v tom okamžiku přišel výbuch.

Letadlo se proměnilo v ohnivou kouli. Převalila se přes něho vlna horka a on padl obličejem na parkovací plochu.

Max zjistil, kdo je.

Málokdy se stane, že si lidé uvědomí významný životní okamžik, aniž by si museli pomoci ohlédnutím zpět. Člověk si zajede do centra koupit knihu a výsledkem je náhodné setkání, které skončí u oltáře. Člověk se nevejde do posledního taxíku a zůstane se spolucestujícím, z něhož se stane přítel, který mu o dva roky později nabídne lepší místo. Jeden nikdy neví.

Max zažil takový milník krátce po incidentu ve Fort Collins, když si na víkend naplánoval svádění, ale nějak to nevyšlo a on zjistil, že v jinak příjemnou jarní neděli nemá co na práci. Kamarádi ho přesvědčili, aby s nimi zašel na přehlídku vojenských leteckých veteránů, kde potkal Toma Laskera a jeho torpédový bombardér Avenger.

Lasker byl létající farmář, který měl na severu u hranic několik tisíc akrů půdy. Avenger si právě koupil v dražbě a začínalo mu docházet, co vlastně udělal, když na něho narazil Max, který hledal někoho, s kým by zašel na oběd. Max uviděl nejdřív letadlo a teprve poté rozložitého, větrem ošlehaného muže, který vedle něho seděl na dřevěné židli otočené pozpátku a prohlížel si je, drsnou tvář zvrásněnou starostmi.

Avenger byl potlučený, stál nakřivo a jeho nátěr oprýskával. Ale něčím na Maxe zapůsobil. V srdci byl romantik a avenger byla ryzí historie, smrtící a krásná. A potřebovala pomocnou ruku. Bylo to poprvé, co mu cestu zkřížilo staré válečné letadlo. A navždy mu to změnilo život.

„Potřebovalo by, aby si ho někdo vzal do parády," prohodil Max.

Lasker promluvil k letadlu. „Myslím, že jsem se nechal unést."

No a tak se Max dostal k leteckým veteránům. Dohodl se s Laskerem a několik dalších týdnů avenger restauroval. Výměnu motoru a seřízení hydrauliky si nechal udělat jako subdodávku. Nainstaloval nejmodernější elektroniku, opatřil letadlo novým šedým nátěrem a novými insigniemi. Na trupu a na křídlech se blyštěly bojové hvězdy. Když s ním Max přiletěl do Fort Moxie, aby jej předal majiteli, seběhl se dav.

Bylo to zdráhavé předání. Lasker byl s výsledkem spokojen a dal Maxovi štědrou prémii. Jeho manželka Ginny přijela s ním, a když uviděla, co Max dokázal, byla nadšená. Tím si získala Maxovu trvalou náklonnost. Postavila se před letadlo a prohlásila, že se chce proletět. Lasker s ní vzlétl a téměř půl hodiny kroužil kolem města a nalétával na vodárenskou věž. Max zatím čekal v kanceláři. Když se vrátili, všichni odjeli na farmu a Ginny jim naservírovala rostbíf. Popíjeli a povídali si dlouho do noci a Max přespal v pokoji pro hosty, což později udělal ještě mnohokrát.

Od té doby Max restauroval válečné letecké veterány.

Plukovník a Slavná Molly to oba schválili.

*

Max v podvečeru klouzal vrstevnatou oblačností k letišti Chellis Field nedaleko Farga. Měl z pé osmatřicítky dobrý pocit, byla naprosto dokonalá. Ale přišel o dobrý kšeft, což znamenalo, že firma

bude muset začít s prodejem úplně od začátku. Nebylo pravděpodobné, že příště bude mít takové štěstí.

Max se přesto považoval spíš za umělce než za obchodníka. K jeho umění patřil nejen design pilotní kabiny a bojové znaky, ale také výkon a let. Veteráni, kteří vycházeli z dílen Sundown, nebyli určeni k tomu, aby někomu rezivěli na trávníku. (Ani muzea neměl příliš rád, ale tam alespoň lidé mohli stará letadla obdivovat taková, jaká byla.)

Čert to vem. Možná dostane vyhubováno, ale dnes večer měl alespoň znovu pod rukama lightning.

Nainstaloval samozřejmě nejmodernější navigační systémy, takže se řídil směrovým majákem a srovnal se s ranvejí. Na značce pěti kilometrů mělo letadlo výšku sto padesát metrů. Ubral plyn a spustil klapky. Rozsvícené kontrolky mu signalizovaly, že má vysunutý podvozek. Letištní světla se mu zvedla vstříc. Jemně potlačil páku dopředu. Nalevo se po Plains Avenue pohybovala pozemní doprava. Těsně nad makadamovou dráhou přiškrtil motor úplně a zvedl předek nahoru. Letadlo sklouzlo a kola se dotkla země.

Sundown Aviation měla vlastní hangár, v němž sídlily také kanceláře. Dojel s pé osmatřicítkou k hangáru, dálkovým ovládáním otevřel vrata a najel dovnitř. Bylo tam několik dalších letadel, na nichž firma právě pracovala: North American P-51 Mustang, jenž měl namířeno do Smithsonova muzea, a Republic P-47 Thunderbolt. Majitelem thunderboltu byl jeden ze šéfu arizonské televizní stanice.

Zastavil motor lightningu a vystoupil. Musel se ušklíbnout, když si představil, jak se ráno bude tvářit mechanik, až přijde a uvidí, že lightning je zpátky. O chvilku později už byl ve své kanceláři. Stell nechala kávovar zapnutý. Nalil si šálek a sedl si za stůl.

Na záznamníku měl dva hovory. Jeden byl od dodavatele součástek druhý od Ginny Laskerové.

„Maxi," řekla z kazety, „prosím tě, zavolej, až budeš moci."

Z jejího hlasu byla slyšet napjatost. Skoro se mu zdálo, že mluvila vystrašeně. Zvedl telefon, ale když zaslechl, že se venkovní dveře otevřely, znovu ho položil.

Gail Braddocková se na něho už od dveří usmála. „Ahoj, Maxi." Zvědavě se na něho podívala. „Co se stalo? Padlo to?"

Gail byla majitelkou a jedinou pilotkou společnosti Thor Air Cargo, jež také využívala letiště v Chellis. Měla úžasné modré oči, bujné hnědé vlasy, melancholický úsměv a navigátora od TWA v St. Louis. Max zkusil štěstí, ale držela si ho od těla. Čas od času o tom dokázali vtipkovat. „Ty mě nemiluješ," řekla mu, „miluješ Betsy." Betsy byl letoun C-47, který jí Sundown prodala tři roky předtím. Stal se vlajkovou lodí Thora a převážel náklady po celých Spojených státech a Kanadě. Jejich letadlový park teď tvořila dvě další letadla a Gail jednala o nákupu čtvrtého.

Čas od času Gail létala s Betsy na letecké přehlídky a společně s Maxem s ní dokonce udělali dobrý skutek. Na poslední Nový rok pohřbila oblast Farga sněhová vánice. Záchranná služba měla nahlášeno víc případů, než kolik měla týmů, a na jedné odlehlé farmě byl v zoufalém stavu chlapec, který si uřezal ruku na cirkulárce. Přidělali na C-47 lyže a odletěli s ním do Pelican Rapids. Přistáli na zamrzlém jezeře na východ od města, naložili chlapce a odvezli ho do Farga, kde mu doktoři přišili ruku zpět.

Max se usmál. „Bylo jí pro něho škoda."

Zatvářila se, jako by jí to udělalo radost. Max věděl, že starostlivost, jakou projevuje vůči letadlům, patří k vlastnostem, které se jí na něm nejvíc líbí. „Co se stalo?"

„Nějak mi nebyl sympatický."

Vzala si šálek a naplnila jej kávou. „Mluvíme o spoustě peněz. Muselo v tom být víc než jenom to."

„Přesně tak," řekl. „Hele, je spousta lidí, kteří by vraždili, aby to letadlo měli. Nemusím vzít první nabídku."

„Pochybuji, že se najde hodně takových, kteří budou mít na rozhazování jako Kerr."

Někdy si Max skoro myslel, že by u ní mohl mít šanci. Před rokem se před ní přestal vytahovat. „Možná ne." Pokrčil rameny. „Nejspíš ne."

Sedla si naproti němu, usrkla kávu a ušklíbla se. „Potřeboval bys uvařit čerstvou."

Podíval se na ni. „Zůstala jsi dnes dlouho."

„Zítra letím do Jacksonville."

To zas bude každoroční letecká přehlídka na letišti Cecil Field. Pochopil, že dělala kontrolu C-47. „Všechno v pořádku?“ otázal se.

„V nejlepším.“ Vstala a odložila šálek. „Už musím.“

Přikývl. „Tak zase někdy.“

Věnovala mu dlouhý pohled a pak odešla. Slyšel, jak se venkovní dveře otevřely a zavřely.

Sakra.

Stiskl tlačítko s předvoleným číslem na Laskerovy a poslouchal, jak telefon na druhém konci vyzvání. Vzala jej Ginny. „Haló?“

„Ahoj, Ginny. Co se děje? Nestalo se ti nic?“

„Ne. Díky, že voláš, Maxi.“ Náznak neklidu tam byl stále. „Jsem v pořádku.“ Zaváhala. „Ale děje se něco zvláštního.“

„Co?“

„Neotravovala bych tě, jenomže Tom odletěl do Titusville a mně se ho nepodařilo najít.“

„Proč ho potřebuješ? Co se děje?“

„Slyšel jsi o té lodi, kterou jsme tady našli?“

„O lodi? Ne. Kde jste ji našli?“

„Tady. Na farmě.“

Max si představil rozlehlou obilnářskou půdu, akry a akry polí. „Promiň, Ginny, ale asi ti nerozumím.“

„Našli jsme loď, Maxi. Vykopali. Byla zahrabaná v zemi. Schovaná.“

„Děláš si legraci.“

„Maxi, já nemluvím o nějaké pramici. Je to jachta. Bylo to v televizi.“

„Asi jsem nedával pozor.“

„Volám proto, že když jsem se večer podívala z okna, uviděla jsem, že ve stodole se svítí. Ta loď svítí.“

„Je rozsvícená?“

„Tak. Je rozsvícená.“

„Jako že tam někdo vlezl a rozsvítil? Tak to myslíš?“

„Stodola je zamčená. Myslím, že lodi se nikdo nedotkl. Řekla bych, že ta světla se rozsvítila sama od sebe. Jsou to plavební světla, dlouhé zelené lampy na přídi.“

Max si ani nyní nebyl jistý, jestli dobře rozumí. „Kdo tu loď zakopal?“

„Nevíme, Maxi. Nevíme o nikom, kdo by to mohl udělat. Přinejmenším v poslední době.“ Hlas se jí zachvěl.

„Chceš, abych přijel?“ Zaváhala, a to mu stačilo. „Už letím.“

„Díky.“ Hned bylo znát, že se jí ulevilo. „Pošlu pro tebe Willa na letiště.“

3

Tady, na tichém kraji světa…

Alfred Lord Tennyson, „Tithonus“

Když nic jiného, byla to záminka, aby opět vytáhl lightning z hangáru.

Fort Moxie a hranice jsou dvě stě padesát kilometrů severně od Farga. Byla bezhvězdná noc a krajina se utápěla ve tmě, tu a tam přerušené světly nějaké farmy nebo osamělého auta na odlehlé venkovské cestě.

Jakmile Max usedl do kabiny, jako by se odtrhl od vlastního života. Bylo to, jako by veškeré všední události každodenní existence směřovaly k jedinému cíli – dostat ho do vzduchu. Noc vyplňovalo burácení dvou motorů a on přemýšlel o tom, jaké to asi bylo, létat po boku B-17 nad Německem. Představil si, jak ostřeluje z kulometu muniční vlak a dívá se, jak se proměnil v ohnivou kouli, načež se pouští do souboje se dvěma ME-109.

Když přistál na mezinárodním letišti ve Fort Moxie, na tváři měl úsměv od ucha k uchu. Will Lasker ho čekal s černým stejšnem značky Ford. Chlapec měl na sobě bundu se znakem fotbalového týmu a tvářil se rozpačitě. „Promiň, že jsme tě hnali takovou dálku, Maxi,“ řekl. „Není to tak, že bychom měli nahnáno z nějakého světla, ale znáš ženské.“

Max přikývl a hodil do kufru zavazadlo.

Will byl výřečný. Popsal mu, jak loď objevili, jak vypadala a jak se na ni ještě každý den jezdí dívat lidé. „Spousta si jich myslí, že jsme ji do té díry strčili my.“

„Já se jim ani tolik nedivím,“ přiznal Max.

Will se shrbil nad volantem. Auto nechalo světla Fort Moxie za sebou a rozjelo se ztemnělou prérií. „Něco takového si může myslet jedině blázen," pokračoval, jako by Max nic neřekl. „Kdybychom měli takovou loď, spustili bychom ji na jezero a ne do země."

Max si nebyl jistý, co ho na farmě může čekat. Vytvořil si mlhavou představu o prohnilém trupu s lucernami zavěšenými na okrajnících. Nebyl tudíž vůbec připravený na to, co spatřil, když ho Ginny dovedla do stodoly.

„Proboha," uklouzlo mu. „Vy si ze mne děláte legraci." Jachta byla krásná a elegantní i pod šňůrami s prostými žárovkami. Will měl pravdu: patřila na jezero Winnipeg a ne do staré hospodářské budovy na farmě u Fort Moxie.

Ginny si přečetla výraz v jeho očích. „Nemáme nejmenší ponětí, odkud se tady vzala," řekla. „Vůbec žádné."

Loď byla naložená na vlečce. Hlavní stěžeň, který se dal sklopit, byl přehnutý. V policích na stěně bylo uloženo několik hromádek bílého plátna. „To jsou plachty," řekla Ginny, když si všimla, kam se dívá.

Vlhký, živočišný pach mu připomněl, že v zadní části je koňská stáj. Vpředu na trupu uviděl lampu kapkovitého tvaru, ale nesvítila. Nesvítila ani žádná jiná část plavidla. Kýl byl široký, hluboký a probíhal po celé délce trupu. Jedno kormidlo bylo na zádi a další bylo asi umístěno v kormidelně těsně před kabinou. Na trupu pod lampou se vyjímaly černé pavoukovité znaky, jež se nepodobaly ničemu, co kdy viděl.

„Vy jste je zhasli?" zeptal se. „Ta světla?"

„To se nedá tak říct," odvětila Ginny a otočila vypínačem na stěně.

Ve stodole zavládla tma. Byla to hmatatelná tma, absolutní a univerzální. Koně vydávali neklidné zvuky.

„Ginny?" zeptal se.

„Počkej."

Něco začalo zářit. Připadalo mu to jako fosforeskující, rozptýlené, stříbrné, beztvaré světlo, ne nepodobné tomu, když měsíc prosvěcuje řídké mraky. Jasnělo mu před očima. Bylo zelené jako trávník po jarním dešti nebo oceánská voda těsně pod hladinou, když

ji prozařuje sluneční světlo. Pronikalo až do stáje, osvětlovalo vidle a motyky a vrhalo na boční stěnu stíny traktoru a žlabů pro krmení. Zíral na to světlo s otevřenými ústy a najednou chápal, proč se Ginny nechala vystrašit.

„Na druhé straně je další," promluvila Ginny. „Bílé."

„Plavební světla," řekl. „Ale ta jsou přece jinak, ne? Tohle je levobok. To světlo by mělo být červené."

„Já nevím."

„Jasně. Na levoboku červené, na pravoboku zelené." Obešel loď a prohlédl si druhé světlo. „Bílá tady nemá co dělat," prohlásil. Sáhl si na trup. Na omak byl příjemný, podobně jako je příjemný vyřezávaný mahagon nebo kožené křeslo. Otočil se zpátky k Ginny. „Jak staré by to mělo být?"

Zoufale rozhodila rukama. „Nevím."

Max si založil ruce na prsou a obešel loď kolem dokola. Nejdřív to nejdůležitější: proč by někdo chtěl něco takového zakopat do země? „Nikdo se neozval, že je to jeho?"

„Ne."

„Je to v perfektním stavu. Jako na výstavu." Přejel pohledem po zářící přídi, nablýskaných stěžních, nátěru. Přešel k policím s plachtami. Materiál nepůsobil jako plátno.

„Vyprali jsme je," řekla Ginny.

„Nemohlo to být v zemi dlouho."

„Nedovedu si představit, že by to někdo zakopal v době, co tady žiju já."

Podíval se na ni. Byla na farmě doma už hezkou řádku let. „Co je uvnitř? Nenašli jste tam nějaká těla?"

„Taky nás to napadlo. Ne, těla žádná. Ani drogy."

„A co nějaké identifikační číslo? Měla by mít něco, podle čeho by mělo jít vypátrat předchozího vlastníka."

„Jestli na ní něco takového je, nám se to nepodařilo najít." Držela se blízko něho. „Maxi," řekla, „kromě toho nemá motor."

„To není možné. Má přece lodní šroub." Všiml si, že hřídel je zlomená. „Nebo alespoň měla."

„Já vím. Lodní šroub spojený s malou zelenou skříňkou. Tu zelenou skříňku se nám nepodařilo otevřít, ale nevypadá zrovna jako motor.“

Znovu rozsvítila. Max zakryl plavební světlo rukou a díval se, jak slábne.

„Nahání mi to hrůzu,“ přiznala Ginny. Zkřížila ruce na prsou. „Maxi, co je to zač?“

Max takovou loď nikdy v životě neviděl. „Pojďme zpátky do domu,“ řekl.

Byl rád, že je od lodi pryč. Ginny trvala na tom, aby si chlapci přenesli matrace a peřiny dolů do obýváku. Jerry měl radost, že se mohou utábořit v přízemí, a kromě toho byl také nervózní. Willovi to nijak zvlášť nevadilo, i když se tvářil rozmrzele. „Poslechni přece mámu,“ řekl mu Max v duchu „mezi námi kluky“, kterým se spolu bavili na letišti.

Děti poslechly a všichni se uložili k spánku v jedné místnosti. Ginny nechala v celém domě rozsvíceno.

4

Plachtí mlžnými moři s nákladem času a prostoru…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Max nespal dobře. Tváří v tvář Ginniným obavám a naléhání, aby se drželi pohromadě, jako by z prérie přitáhl nějaký démonický duch a usídlil se ve stodole, se mu dařilo předstírat dobromyslné pobavení. Ale on to byl, kdo navrhl, aby venku nechali několik světel rozsvícených. Raději ať zář, která se přelije okny dovnitř, vychází z šedesátiwattových žárovek od GE než z té divné věci. Ale do jisté míry byl pyšný, že se v nesnázích obrátila na něho.

To, co ho znepokojovalo, však nebyla ani tak ta věc ve stodole, jako spíš pocit domova, rodiny, jež se semkne. Poznal takovou atmosféru jako dítě, ale jako dospělý ne. Lasker čas od času vtipkoval o nejrůznějších radostech Maxových společenských eskapád. Nikdy dvakrát stejnou ženu. A Max spolupracoval, protože se to čekalo. Ale ve skutečnosti by to všechno rád obětoval, kdyby se v jeho životě objevila taková Ginny.

*

Ráno se jim podařilo najít Toma. Poplach z předchozího večera teď působil značně nafouknutě. Ginny se těžko vysvětlovalo, proč si přivolala pomoc, a Max měl ze své přítomnosti v domě bez pána ještě nepříjemnější pocit. „Nechci, aby sis myslel, že jsem byla nervózní,“ řekla manželovi do telefonu. „Ale vypadalo to vážně strašidelně. Přimlouvám se za to, abychom se toho krámu zbavili.“

Lasker mluvil z reproduktoru. Nechtěl věřit, že světla se skutečně rozsvítila, a několikrát se zeptal, jestli to vědí jistě. Zdálo se, že nakonec se uspokojil, ale Max věděl, že neuvěří, dokud to neuvidí

sám. Pokud šlo o to, zda se lodi zbavit, prohlásil: „Myslím, že bychom se neměli ukvapit. Napřed zjistěme, co vlastně máme. Jestli chceš, můžeme přes ni přehodit plachtu. Pak by ses na ten krám nemusela dívat.“

Ginny se podívala na Maxe. „Nemyslím, že mi to pomůže, abych se cítila líp, Tome.“

„Maxi,“ řekl Lasker, „co si o tom myslíš ty? Rozumíš tomu?“

„Ne,“ odvětil Max. „Nechápu to. Ale řeknu ti jedno – ta loď nemohla být v zemi nijak dlouho.“

Na druhém konci bylo dlouho ticho. „Tak dobrá,“ řekl nakonec Lasker. „Podívejte, přijde na mě řada později dopoledne. Odbudu si svoje a hned potom odletím. Ještě dnes odpoledne budu doma.“

Byl sychravý, šedivý den, který hrozil deštěm nebo sněhem. Během snídaně dorazilo několik lidí a začalo bušit na dveře, jestli by si mohli prohlédnout loď. Ginny svědomitě odemkla stodolu, zapřáhla vlečku za starý traktor John Deere a vyvezla ji do šedivého rána. Cedulky pověšené na vlečce nabádaly lidi, aby se ničeho nedotýkali.

„Proč to vůbec děláte?“ podivil se Max, plně soustředěný na talíř omelet se slaninou. „Nechte ji ve stodole a budete mít pokoj.“

„Já bych to udělala hned,“ řekla. „Ale Tom si myslí, že by to od nás nebylo hezké. Myslí si, že když lidé váží cestu až z Winnipegu nebo Farga, aby tu věc viděli, měli bychom jim to dopřát.“ Pokrčila rameny. „Nedá se říct, že bych s tím vyloženě nesouhlasila, je však pravda, že to začíná být na obtíž.“ Než Max dosnídal, přijela další auta. „Doufáme, že je to brzy přestane bavit. Nebo zamrznou. Cokoli.“ Její chladivé modré oči o něho zavadily. Byla stále vystrašená, dokonce i za denního světla. „Maxi, byla bych nejraději, kdyby to bylo pryč.“

„Tak to prodejte.“ Věděl, že proti manželovi dokáže prosadit svou.

„Prodáme. Ale bude to nějaký čas trvat. Zatím ani nevím, jestli nám to opravdu patří.“

Max dojedl své omelety a naložil si další. Obvykle se snažil dávat si pozor, aby se nepřejídal, ale Ginny vařila až příliš dobře, než aby

se toho potěšení vzdal. „Zajímalo by mě, jestli je tady zahrabané ještě něco," poznamenal.

Nakrátko se zatvářila polekaně. „Doufám, že ne."

Max se snažil sestavit scénář, který by známá fakta vysvětloval. Nedokázal se ubránit myšlenkám na mafii. Kdo jiný by mohl udělat něco tak divného? Třeba loď byla klíčovým důkazem v případu nějaké chicagské vraždy.

Někdo zaklepal na dveře kuchyně.

Ginny je otevřela. Za dveřmi stála žena ve středních letech, zabalená do kožešin, v doprovodu apatického šedovlasého řidiče. „Paní Laskerová?" zeptala se.

Ginny přikývla.

Žena vešla, rozepnula si kabát a všimla si Maxe. „Dobrý den, pane Laskere," řekla.

„Mé jméno je Collingwood," opravil ji.

Zareagovala pouze tím, že malinko povytáhla obočí. Otočila se zpátky ke Ginny. „Já jsem Emma McCarthyová." Měla ostré, inkvizitorské rysy a výraz, jaký člověk získá, když celý život dělá okamžitá rozhodnutí. „Mohu se zeptat, milá paní, jestli je vaše loď na prodej?" Zavřela za sebou dveře a nechala řidiče venku na schodech.

„Obávám se, že ne," odvětila Ginny. „Můj manžel si ji oblíbil. Chceme ji v létě sami používat."

McCarthyová přikývla a posadila se na židli. Naznačila Maxovi, že by si dala kávu. „Samozřejmě vás chápu. Dívala bych se na to stejně. Je to opravdu nádherná loď." Ginny nalila kávu do šálku a podala jí ho. „Určitě chcete vyzkoušet, jaké možnosti se vám nabízejí," pokračovala. „Ale můžete mi věřit, že lepší cenu vám nikdo nedá. Bylo by možné, abych si ji prohlédla blíž? Chtěla bych vidět kajuty. A motor."

Ginny se posadila ke stolu naproti ní. „Musím vám otevřeně říct, paní McCarthyová – nebo slečno –"

„Paní," opravila ji. „Jsem sice vdova, ale nebožtík George, kéž odpočívá v pokoji, by těžce nesl, kdybych se ho teď zřekla."

„Paní McCarthyová." Ginny se usmála. „Ráda vás po jachtě provedu. Ale nejsem momentálně připravena uvažovat o jakékoli nabídce."

Paní McCarthyová si stáhla kabát a nechala jej spadnout přes židli. Vypadalo to, jako by říkala: Teď si pojďme promluvit vážně.

Max se omluvil a odešel si sbalit. Bylo načase vrátit se do Farga. V situaci, kdy se Tom vracel domů a po farmě se potulovaly davy lidí, neviděl důvod, proč by ho bylo dál třeba. Díval se z obývacího pokoje, jak přijíždějí další auta. Začínalo pršet. Šedivá, bezútěšná pole za příjezdovou cestou se táhla do nekonečna. Odkud se jachta vzala? Žádné výrobní číslo. Žádné označení.

Plachty, jež podle Ginny musely být v zemi déle než dvacet let. Šílené. Věděl, že to není pravda.

Nechal brašnu ležet u předních dveří a vrátil se do stodoly, aby se na ně ještě jednou podíval. Byly úhledně složené v plastových pytlích. Jeden otevřel a vytáhl tkaninu ven. Byla zářivě bílá. A měkká. Měla texturu spíš jako košile než plachta.

Když se Ginny vrátila, nemusel se ptát, jak to proběhlo. Byla jako v transu.

„Ona dělá ve stejném oboru jako ty, Maxi," řekla. „Věřil bys tomu? Jenže ona restauruje lodě." Podala mu vizitku. Stálo na ní Pequod, Inc. Emma McCarthyová, ředitelka. Lodě takové, jaké bývaly.

„Jestli tomu dobře rozumím, udělala ti nabídku."

Ginny se na něho podívala rozšířenýma, kulatýma očima. „Ano!" vyhrkla a její hlas přešel ve vyjeknutí. „Šest set tisíc!" Popadla Maxe a objala ho tak prudce, že ztratil rovnováhu.

Po příjezdové cestě přijel minivan a otevřel dveře. Pasažéři, kteří vypadali jako skupina důchodců, zaváhali, jestli mají vystoupit do deště.

Max prudce zavrtěl hlavou. „Neskočte po první nabídce," řekl.

„Cože? Proč ne?"

„Protože ta věc má pravděpodobně mnohem větší cenu. Podívej, Ginny, nejsem odborník na lodě. Ale nikdy není rozumné uspěchat obchod." Zkřivil tvář do zamračeného výrazu. Kdyby tak věděl, jak z toho ven. „Myslím, že nemůžete mnoho ztratit, když počkáte. A kdyby se z toho něco vyklubalo, mohli byste hodně získat."

Ginny si oblékla bundu a vyšla s Maxem ven. Na verandě spolu s nimi stálo pět nebo šest turistů. Déšť nebyl o mnoho vydatnější než

slabé mrholení, zato byl studený. „Ginny," řekl, „nemáš nějaké fotografie?"

„Jasně."

„Můžeš mi jich pár dát? A ještě něco – chtěl bych si odnést kousek plachty. Nevadí?"

Nejistě se na něho podívala. „Fajn." řekla. „K čemu?"

„Chtěl bych zjistit, z čeho je to vyrobené."

„Vypadá to jako len," prohlásila.

„Taky jsem si říkal."

Usmála se. „Ovšem," řekla. „Dej mi vědět, co jsi zjistil."

Od západu se blížila opona prudkého deště. „Zřejmě bych ji měla schovat." Seskočila z verandy, vlezla do traktoru a nastartovala motor. Většina návštěvníků se při pohledu na oblohu rozhodla zmizet, dokud je čas, a rozběhla se k autům. Musela s lodí do stodoly nacouvat. Když byla asi v polovině, otočená na řidičově sedadle, aby zajela mezi stáje, zastavila a vytřeštila oči. „Maxi." Mávla na něho, aby přišel blíž. „Podívej se na tohle."

„Prší tam," zaprotestoval.

Jenomže ona na něho čekala. Povzdechl si, zarazil ruce do kapes a přešel po čvachtajícím trávníku. „Co je?" zeptal se. Déšť zesílil. Narážel do něho, provrtával ho, bral mu dech.

Ukazovala na příď a lijáku si vůbec nevšímala. „Podívej."

Podíval se tam. „Nic nevidím."

„Myslím, že moc nezmokne," zašeptala.

Kolem lodi se vytvořil mlžný opar, podobný jako na městské ulici při prudkém lijáku. Max jen pokrčil rameny. „Jak to myslíš?"

„Podívej se na traktor."

Mlha žádná. Vlastně, možná trošku. Traktor nedávno naleštili. Blyštěl se a po blatnících mu stékaly velké voskovité kapky.

Ale loď? Déšť se od trupu odrážel v jemných sprškách a hrál barvami duhy. Skoro to vypadalo, jako by trup vodu odpuzoval.

*

O hodinu později se letadlo P-38J rozjelo na mezinárodním letišti ve Fort Moxie po ranveji a vzneslo se k šedé, vlhké obloze. Max se jen díval, jak se startovací dráha pod ním i vzdaluje. Větrný rukáv na střeše osamělého hangáru byl natočen k jihovýchodu a ukazoval vítr

o rychlosti asi tak dvaceti uzlů. Na sever od letiště se dřevěné domky, laťkové ploty a nezpevněné cesty mísily s remízky a širokými trávníky. Vodárenská věž, na níž bylo vyvedeno jméno města a heslo: ‚Místo, kde se dá dobře žít', hrdě čněla nad střechy domů. Red River vypadala studeně.

Sledoval silnici 11 na západ, do deště, nad rozlehlými poli svěšených slunečnic čekajících na zaorání. V celé té široké krajině se pohyboval pouze jeden farmářský náklaďák a hejno posledních hus mířících na jih. Přelétl nad Tomovou farmou. Příjezdová cesta byla již téměř prázdná a stodola byla zavřená před řáděním živlů. Zatočil na jih.

Déšť mu bušil do krytu kabiny. Obloha byla šedá a mlhavá. Ohlédl se po pravém ocasním nosníku, všedním a reálném. Hnací jednotku tvořily dva kapalinou chlazené motory Allison o výkonu 1425 koňských sil. Bílý blesk vyrobila asi před šedesáti lety firma Lockhead Aircraft Corporation v Seattlu. Byl také kouzelný, podobně jako ta loď. Ale toto bylo opravdové, byla to magie udržovaná ve vzduchu fyzikou. V jednom světě nebylo místo pro P-38J a zakopanou jachtu s fungujícími světly.

Vůbec žádné.

Vystoupal do přidělené výšky pěti kilometrů a nabral kurs Fargo.

*

Max zavezl kousek plachty do Colsonových laboratoří. Zeptal se, zda by mohli určit složení materiálu, a pokud možno i to, kde byl vyroben. Slíbili mu, že výsledky bude mít do týdne.

Stell Weatherspoonová byla jeho výkonnou asistentkou. Byla to obézní, matrónovitá žena se zářivýma očima. Měla tři děti na střední škole a bývalého manžela, jenž jí neustále neplatil alimenty. Jejím hlavním úkolem v Sundown bylo starat se o administrativní detaily operací. Sepisovala smlouvy, plánovala údržbu, najímala subdodavatele. Kromě toho byla vrozeně konzervativní. Chápala rozdíl mezi rizikem a hazardem, a používala svůj vliv k tomu, aby krotila Maxovy občasné vrtošivé sklony. Kdyby u toho byla ona, Kerr by dostal svůj Lockhead Lightning bez jakéhokoli vyptávání. „Netahej mezi letadla city," upozornila ho čas od času. „Tohle jsou obchodní případy, ne ženy."

Po příchodu do kanceláří Sundown ho uvítala nesouhlasným pohledem. „Ahoj, Maxi.“

„Nebyl to pro pé osmatřicítku ten pravý,“ řekl.

Pomalu zavřela oči. „Naší prací je restaurovat a prodávat letadla. Ne jim hledat domov.“

„Byl to idiot,“ bránil se Max. „Z takových peněz nevzejde nic dobrého.“

„To je fakt. Podívej, Maxi, svět je plný idiotů. Když jim nebudeš chtít prodávat, vyloučíme většinu populace.“

„Mužské populace,“ poznamenal Max.

„To jsi řekl ty ne já.“

Max si vzal poštu. „V noci jsem byl u hranic.“

„Vážně?“ zeptala se. „Cos tam dělal?“

„Vlastně ani nevím. Tom Lasker vykopal na farmě jachtu.“

„Viděla jsem to v televizi,“ řekla. „To bylo u Laskera? To mi nedošlo.“

„Jo. Zůstal jsem tam přes noc.“ Max si přitáhl křeslo vedle ní a sedl si. „Potřebuji, abys mi pomohla, Stell.“ Otevřel aktovku. „Ginny mi dala několik fotek.“ Podal jí šest lesklých fotografií formátu A4.

„Je v docela dobrém stavu,“ poznamenala. „Na to, že byla zahrabaná.“

„Taky sis toho všimla, že jo? To je dobře. Podívej, chtěl bych, abys mi zjistila, kdo ten krám vyrobil. Rozešli je faxem. Zkus výrobce, prodejce lodí, dovozce. A pobřežní stráž. Od někoho se určitě něco dozvíme.“

„Proč nás to zajímá?“ zeptala se.

„Protože jsme čmuchalové. Protože tvůj šéf by chtěl vědět, co má všechno znamenat. Jasný?“

„Jasný. Kdy to chceš mít?“

„Okamžitě. Dej mi vědět, když něco zjistíš.“ Odešel do kanceláře a pokusil se zavolat Morleymu Clarkovi z Moorheadské státní univerzity.

„Profesor Clark je ve vyučování,“ řekl hlas ze záznamníku. „Můžete mu nechat vzkaz po zvukovém znamení.“

„Tady Max Collingwood. Morley, pošlu ti faxem několik fotek. Je to jachta a na trupu má nějaký nápis. Kdyby se ti podařilo

identifikovat jazyk, nebo dokonce získat překlad, byl bych ti moc vděčný.“

*

Everett Crandall se obtěžoval osobně uvést Laskera do své kanceláře. „Viděl jsem tuhle tu tvou loď, Tome. Řekl bych, že ses narodil na šťastné planetě.“ Ev byl víceméně trvale neupravený – on i jeho šaty.

„Proto jsem tady,“ řekl Lasker.

„Co se děje? Čí je to loď?“

„Nevím.“

„No tak, Tome. Určitě máš alespoň nějaké tušení.“

Everettova kancelář byla plná starých právnických knih, zarámovaných osvědčení a fotografií, většinou pořízených v době, kdy zastával úřad okresního prokurátora. Na čestném místě na jeho stole byla vystavena společná fotografie se senátorem Byronem Glassem při loňské oslavě 4. července.

Lasker si sedl. „Evě,“ začal. „Mám zájemce o koupi.“

„Té lodě?“

„Ano. Je moje, abych ji mohl prodat?“

Ev pokýval hlavou, avšak jeho černé oči říkaly ne. Sundal si brýle a otřel si je zmačkaným kapesníkem. „Těžko říct,“ prohlásil.

„Je na mém majetku. Takže by měla být má, ne?“

Ev měl ruce v klíně. Podíval se na ně. „Tome, kdybych u tebe nechal své obytné auto, bylo by tvoje?“

„Ne. Ale tohle bylo zakopané.“

„Jasně.“ Ev se nad tím zamyslel. „Kdybych se rozhodl ukrýt své rodinné stříbro tak, že je zakopu u tebe za domem, bylo by tvoje?“

„Nevím,“ přiznal Tom. „Nejspíš ne.“

„Nikdo se ti neozval? Chci říct, nikdo na loď nevznesl nárok?“

„Ne. Nikdo.“

„Vyčerpal jsi přiměřené prostředky ke zjištění vlastnictví?“

„To musím?“

„A kdo jiný? Podívej, co my víme, klidně to může být kradené. Zloději to u tebe schovali do země. Z jakéhokoli důvodu. V tom případě by to patřilo původnímu vlastníkovi.“ Ev byl pečlivý muž, vzor opatrnosti. Byl pyšný na to, že se neupnul k žádnému

stanovisku, dokud neznal všechna fakta. Což samozřejmě znamenalo, že nikdy nebyl úplně pro. Nebo proti.

„Já bych to viděl tak, že hlavní je v tomto případě otázka úmyslu. Jedná se o odložený majetek? Pokud ano, pak by tvůj nárok na jeho vlastnictví byl platný. A věřím, že by obstál i u soudu, pokud by to bylo nutné. Kdyby jej někdo zpochybnil."

„Kdo by jej mohl zpochybnit?"

„Hm, těžko říct. Nějaký příbuzný by mohl tvrdit, že majitel nebo majitelka nebyli při smyslech, když loď odložili. To, že byla zahrabaná, by mohl být pádný argument v jeho prospěch."

„Tak jak to mám udělat, aby byla moje?"

„Dej mi nějaký čas, Tome, podívám se na to. Pomohlo by, kdyby se nám podařilo zjistit, jak se dostala tam, kde byla."

5

Starožitnosti jsou pozůstatky historie, které náhodou unikly zubům času.

Francis Bacon, O pokroku ve vědách

Stell pátrala tři dny. Nikdo nedokázal výrobce identifikovat. Existovaly dva víceméně podobné modely jachet, jenže nic stejného. Max ji požádal, aby pokračovala.

Morley Clark neměl nejmenší ponětí o původu znaků na trupu. Max ho dokonce nebyl schopen přesvědčit, že si z něho nedělá legraci. „Ty znaky," řekl Clark Maxovi, „nepatří do žádného jazyka žádné industrializované společnosti." Bylo jich jedenáct, pravděpodobně jméno plavidla. Byly spojené, což znesnadňovalo získání jistoty o přesném tvaru jednotlivých znaků. Max poznal O, ale to bylo všechno.

Seděli v Clarkově kanceláři v areálu Moorheadské státní univerzity. Venku svítilo slunce a teplota byla velice příjemných pět nad nulou. „To nemůže být pravda, Morley," namítl. „Určitě jsí něco přehlédl."

Clark se tolerantně usmál. Byl vytáhlý, atletický, široký v ramenou. Softbalový nadšenec. „Souhlasím s tebou, Maxi. Ale netuším kde. Možná databanky nejsou tak kompletní, jak by měly být. Ale myslím, že z praktického hlediska máme skoro všechno. Ty tvoje znaky neodpovídají ničemu. Abych byl přesný, několik symbolů ano. Jeden je z hindustánštiny, jeden z azbuky. Což znamená, že je to pouhá náhoda. Když spojíš několik čárek a křivek, musí ti něco vyjít." Podíval se na fotografii, kterou měl na stole. „Maxi, je to žert."

Max mu poděkoval a odjel zpátky na Chellis Field. Cestou přemýšlel, kdo je vtipálek a kdo napálený. Cítil se střídavě mystifikovaný a popuzený. Určitě to byla nějaká šifra, tajné znamení. Určitě.

Jel právě po 1-29, když se mu na mobilní telefon dovolala Stell. „Volají ti z Colsonových laboratoří. Můžeš si to vzít?“

„Tak brzy?“ Vzorek jim nechal teprve před třemi dny. „Dobře,“ řekl. „Přepoj mi to.“

„Fajn. A Maxi?“

„Ano?“

„Podle hlasu byli rozrušení.“

V telefonu cvaklo. „Pan Collingwood?“ Byl to hlas ženy. A Stell měla pravdu. Mluvila, jako by právě vyběhla dvě poschodí.

„Ano, u telefonu Max Collingwood. Mohu vám nějak pomoci?“

„Já jsem Cannonová. Volám z Colsonových laboratoří. Kvůli těm vzorkům, které jste tady před několika dny nechal.“

„Ano.“

„Asi teď nejste ve své kanceláři, že?“

„Budu tam za deset minut,“ řekl Max. „Na co jste přišli?“

„Můžeme se tam setkat?“

*

Byla černá, štíhlá, kolem pětatřiceti. Podle vizitky byla u Colsona vedoucí laboratoře. Příjemný úsměv, vysoké lícní kosti a aura stěží potlačovaného vzrušení. Měla na sobě vycházkový oblek v barvě námořnické modři a nesla si kožený kufřík. „Těší mě, že vás poznávám, pane Collingwoode,“ řekla a podala mu ruku, „April Cannonová.“

Max jí vzal kabát. „Nečekal jsem, že výsledky budou tak brzy.“

Usmívala se, jako by spolu měli nějaké tajemství. Sedla si, kufřík si nechala na klíně a ostře se na něho podívala. „Přiznávám, že obvykle výsledky nevozíme až do domu, pane Collingwoode,“ řekla. „Ale oba dva víme, že jste přinesl něco velice neobvyklého.“

Max přikývl, jako kdyby to všechno byla naprostá pravda.

Její oči se do něho zabodly. „Kde jste k tomu přišel?“

Maxe na okamžik napadlo, jestli by neměl zdroj zatajit. Ale co, bylo to přece v televizi. „Vykopali to nahoře u hranic.“

„Ta loď! Ta, kterou našli na té farmě?“

Max přikývl.

„Loď. To mě podržte.“ Její pohled se rozostřil. „Mohla bych se na ni podívat?“

„Ovšem,“ řekl. „Všichni ostatní už tam byli.“ Měl pocit, že se mu vzdaluje. „Co konkrétně mi můžete říct?“

„Na něco bych se vás chtěla zeptat,“ pokračovala, jako by vůbec neslyšela, co řekl. „Dal jste nějaké vzorky ještě jinam?“

„Ne,“ odvětil Max.

„Výborně.“ Otevřela zámky na kufříku, vytáhla z něho složku a podala inu ji. „Jak jste na tom se znalostmi chemie?“

„Nic moc.“

„Nevadí. Tak poslouchejte, pane Collingwoode.“

„Myslím, že to půjde rychleji, když mi budete říkat Maxi.“

„Dobře, Maxi.“ Usmála se. Max měl pocit, že ho ve skutečnosti nevidí. „Colson je malá firma. Udělala jsem laboratorní testy sama. Nikdo jiný to neví.“

„Co neví?“

Ukázala na složku.

Max ji otevřel a očima přelétl jednostránkový formulář.

„Nemohla byste mi to přeložit?“

Rozhlédla se po kanceláři. „Může nás někdo slyšet?“

Zaskočilo ho to. „Ne,“ odpověděl.

„Dobře. Ten materiál je vlákno. Je velice tenké a je tkané.“ Její hlas přešel téměř v šepot. „Má atomové číslo sto šedesát jedna. Je to transuran.“

„Co je to transuran?“

„Uměle vytvořený prvek.“

„To je problém?“

„Maxi, tohle je transuran non plus ultra. Máme jeden, který je tak nový, že zatím nemá ani jméno. Jeho atomové číslo je sto dvacet. To je nejdál, kam jsme se dostali. Nebo bývalo. Tohle –“ zavrtěla hlavou. „Tohle by vlastně nemělo existovat.“

„Tak co nám z toho vlastně vyplývá?“

Její výraz byl velmi napjatý. „Nikdo nemá technologii potřebnou k výrobě tohoto materiálu. I kdybychom ji měli, ten prvek by měl být přirozeně nestabilní. A horký.“

„Horký? To myslíte radioaktivní?“ Max začal vzpomínat, jak dlouhou dobu v blízkosti plachet strávil.

„Ano. Takový by být měl.“ Vytáhla, co ze vzorku zbylo, a zvedla to k lampičce. „Jenže je v pořádku. Třeba tak vysoko prvky svou radioaktivitu ztrácejí. Nevím. Nikdo to neví.“

„Jste si tím jistá?“ zeptal se.

„Ano. Samozřejmě jsem si jistá.“

Max vstal a došel k oknu. Právě přistávala cessna. „Obávám se, že nechápu, co mi tu říkáte.“

Dlouho neodpovídala. „Někdo,“ začala konečně, „někde udělal technologický skok, jímž nás ostatní předstihl. O pořádný kus.“

„Fajn,“ řekl. „Takže je to důležité?“

„Maxi, já nemluvím o nějakém mírném pokroku. Mluvím o světelných letech. Tohle by nemělo být možné.“

Max pokrčil rameny. „Evidentně je.“

Do tváře se jí znovu vrátil ten nepřítomný pohled. „Zřejmě ano.“

„Takže co z toho vyplývá? Znamená to nějakou komerční výhodu?“

„To bych řekla. Elektrony jsou mimořádně stabilní. Mimořádně. Udělala jsem několik testů. Ten materiál je netečný vůči ostatním prvkům.“

„Ani teď nerozumím.“

„Je prakticky nezničitelný.“

Max věděl, že to tak není. „To nemůže být pravda. Ten vzorek, který jsem vám poslal, jsem odstřihl nůžkami.“

Zavrtěla hlavou. „Nemyslím takovou nezničitelnost. Stříhat se samozřejmě dá. Nebo drtit. Ale nerozloží se. Nerozpadne se jen sám od sebe.“ Velice pozorně si ho prohlížela. Usoudil, že uvažuje, jestli Max ví víc, než říká. „Myslíte, že by mi dovolili prohlédnout si ji, kdybych tam v noci přijela?“

„Ovšem,“ řekl. „Jestli chcete, zavolám a domluvím vám to.“ Něco, co se vznášelo v pozadí jeho myšlenek, najednou dostalo tvar. „Řekla jste, že se to nerozpadne. Jak starý je ten vzorek?“

„Nejde to zjistit," odvětila. „Těžko říct, jak by se taková věc dala datovat. Myslím, že by to nešlo." Vstala.

„Opotřebovalo by se to používáním?" zeptal se Max.

„Ovšem. Všechno se opotřebuje. Dřív nebo později. Ale tenhle materiál by byl dost houževnatý. A snadno by se čistil, protože jiné prvky na něm neulpívají."

Max si vzpomněl na opar s duhovým efektem.

„Co kdybych jel s vámi?" navrhl. „Vezmu vás tam letadlem."

*

Na příjezdovou cestu k Laskerovým zabočilo světle modré auto státních institucí, projelo štěrkovou smyčkou před domem, prosmýklo se mezi několika zaparkovanými auty a zastavilo. Vystoupil z něj obtloustlý muž ve středních letech. Vytáhl z kufru ošoupaný černý kufřík, pohotově se zorientoval a vykročil ke dveřím.

„Jeffrey Armbruster," představil se, když Lasker otevřel. „Daňová služba ministerstva financí." Vytáhl doklady tak ladným pohybem, že to vypadalo, jako kdyby mu vyklouzly z rukávu.

Lasker polkl. „Nějaký problém?" zeptal se.

„Ne, ne," odvětil klidně Armbruster. „Vůbec žádný problém."

Lasker odstoupil ode dveří. Armbruster poděkoval a vešel dovnitř.

„Je dnes chladno," poznamenal Lasker, přestože na místní poměry chladno nebylo.

„Ano. To je." Armbruster si rozepnul kabát. „Dozvěděl jsem se, že vás nedávno potkalo velké štěstí, pane Laskere. Je to tak?"

Daňová povinnost. Na to vůbec nepomyslel. „Asi myslíte tu loď."

„Ano." Armbruster přikývl. Jejich oči se na okamžik setkaly. Lasker z toho měl pocit, že tento člověk nedělá svou práci rád. „Ano, je to tak. Zahájil jste postup na uplatnění svého nároku."

Lasker mu nabídl, aby se posadil do křesla u stolku. „To je pravda," přiznal.

„Pokud vám nárok bude přiznán, pane Laskere, nezapomeňte na to, že věc bude podléhat zdanění jako běžný příjem."

„Kolik to bude?"

„To v tuto chvíli nemohu říct. Prvním krokem bude získání odhadu.“ Otevřel kufřík. „Toto byste měl vyplnit.“ Přistrčil mu přes stůl nějaké formuláře.

Lasker se na listiny podíval. „Nemusíte pospíchat,“ pokračoval Armbruster. „Avšak pokud skutečně získáte vlastnický nárok na tu loď, budete muset částku vypočítanou z odhadu zaplatit.“ Podal mu svou vizitku. „Můžete mi kdykoli zavolat. Rád vám poradím.“

Ginny v prádelně pustila pračku a celý dům se rozechvěl. „Překvapuje mě, že jste kvůli tomu přišel tak brzy. Na daně jsem vůbec nepomyslel.“

„Je to moje práce, pane Laskere.“ Zaklapl kufřík a vstal.

Z vystupování toho muže čišel smutek. Laskera napadlo, jaké to asi je, dělat práci, při které se člověk pravděpodobně dostává neustále do konfliktu. „Nedáte si kávu?“ zeptal se.

Armbruster se zatvářil spokojeně. „Dám,“ řekl. „Jestli ji máte připravenou. Nechtěl bych, abyste se kvůli mně musel obtěžovat.“

„Ale to nic není.“

Berní úředník se s ním odebral do kuchyně, kam za nimi přišla Ginny. Postavila na sporák konvici s čerstvou vodou a rozkrájela tvarohový koláč. Armbruster se jim svěřil s obdivem k jejich domu.

„Postavil ho můj otec,“ prohlásil pyšně Lasker. „Bylo mi tenkrát kolem dvanácti.“

Dům byl prostorný, měl dřevěné podlahy, útulnou verandu a silné koberce, které Ginny koupila v St. Paulu. Obývací pokoj měl vysoký strop, vzácný v tak drsných klimatických podmínkách. Seděli spolu skoro hodinu a bavili se o jachtě. Podle Armbrustera nebyla náhoda, že byla nalezena necelé dva kilometry jižně od hranice. „Někdo chtěl, aby mu něco prošlo,“ řekl. Ale nevysvětlil již, co asi tak mělo dotyčným projít.

Nakonec se rozhovor stočil na Armbrusterovu práci. „Lidé obvykle znervózní, když zjistí, pro koho pracuji,“ poznamenal. „Manželka to raději nikomu neříká.“ Usmál se.

Výběrčí daní asi nemají přátele, pomyslel si Armbruster. Kromě jiných výběrčích daní.

„Nikdo nevyslechne tolik nadávek jako výběrčí daní,“ navázal Armbruster. „Vždycky to tak bylo. Přitom, proboha, my jsme lidé,

kteří drželi pohromadě Řím. A všechno ostatní, co kdy za něco stálo.“

Po těchto slovech se nakrátko zatvářil rozpačitě. Pak jim oběma poděkoval, popadl kufřík a kabát, rozloučil se a vyšel ze dveří.

O několik minut později přijel před dům Will s Maxem a April Cannonovou. Max je představil, ale žena prakticky nedokázala odtrhnout oči od lodi.

„Chtěla jste si ji prohlédnout, doktorko Cannonová?“ zeptala se Ginny.

„Jestli je to možné. A říkejte mi April.“

„Co se děje?“ řekl Lasker. „Na co jsme přišli?“

Max, který rád dělal tajnosti, asi jako každý, navrhl Ginny, aby provedla April po jachtě, zatímco on seznámí Toma s novými skutečnostmi. Muži se odebrali do domu a přihodili na oheň další poleno.

Ženy byly pryč téměř hodinu, a když se vrátily, vypadaly napůl zmrzle. Lasker lim nalil sklenku brandy.

„Tak, April,“ promluvil Max, „co si myslíte?“

April usrkla brandy. „Opravdu to chcete vědět? Nechápu, jak tu jachtu někdo mohl postavit.“

Max poslouchal praskání ohně a díval se, jak April zápasí s formulací svých myšlenek.

„Vím, jak to zní,“ řekla.

„Jak přesně to myslíte?“ zeptal se Max.

„Je to mimo naše technické možnosti. Ale to jsem věděla ještě dřív, než jsem sem přijela.“

„Naše technické možnosti?“ podivil se Lasker.

„O hodně.“

„Takže co tím myslíte?“ zeptal se Max. „Že tu loď postavili v Japonsku? Nebo na Marsu.“

„Možná na Marsu. Nebo nějaká supertechnická civilizace, která obývala Severní Dakotu ještě před příchodem indiánů.“

Max zalétl pohledem k Ginny, aby viděl její reakci. Tvářila se skepticky, ale ne překvapeně. Určitě alespoň část tohoto rozhovoru svedly už venku.

„To je šílené,“ ozval se Lasker.

„Šílené nešílené, dnes není na světě nikdo, kdo by dokázal napodobit materiály, jaké jsou na lodi použity.“ Dopila svou brandy. „Já tomu taky nevěřím.“

„Mně to připadá jako obyčejná jachta,“ řekla Ginny.

„Já vím. Možná kdyby nevypadala tak obyčejně –“ Zavrtěla hlavou.

„April,“ promluvil Max, „zamyslete se nad tím. Vy vážně věříte, že by se takovéhle plachetnice mohly vyrábět na Marsu?“

„Ten oheň je příjemný.“ Přitáhla svou židli blíž. Poleno prasklo a vylétly jiskry. „Podívejte,“ začala, „i kdybyste ji stavěl u Alfy Centauri, nebyl by v tom velký rozdíl. Podob, jak může vypadat praktická plachetnice, není zas tolik. Někdo to musel někde postavit, a já vám ručím za to, že to nebyl nikdo, o kom jsme kdy slyšeli.“

Do stromů se opřel vítr. Několik automobilových motorů nastartovalo. „Škoda že jsem ji neviděla, než jste ji vytáhli ze země,“ posteskla si April. „Než jste ji očistili.“

„Proč?“ otázal se Lasker.

„Možná by se nám podařilo zjistit něco z okolní hlíny. Ale třeba to nebude vadit.“ Vytáhla z kapsy bílou obálku.

„Z uvazovacích lan,“ vysvětlila Maxovi a manželovi Ginny. „Našly jsme několik třísek.“

„A co s tím?“ nechápal Max.

Lasker nalil April novou sklenku brandy. „Obvykle si moc alkoholu nedopřávám,“ řekla. „Ale dnes mám pocit, že si to zasloužím.“ Obrátila se k Maxovi. „Každé z těch lan má na jednom konci smyčku a na druhém svorku. Mimochodem, ty svorky stále fungují. Moc toho o jachtách nevím, ale tohle je celkem jednoduché. Když se uvazuje, smyčka se navleče přes jeden úvazník na lodi. A ten druhý konec, ten se svorkou, se připevní k molu.“

„A co se z toho můžeme dozvědět?“ zeptal se Max.

„Mělo by se nám podařit zjistit, k čemu ji vlastně přivazovali. A to nám možná řekne, kde to bylo.“ Zasunula obálku zpátky a podívala se na Laskera. „Tome, když jste tu loď našli, stála?“

„Ne,“ odpověděl. „Ležela na pravoboku.“

„Pod jakým úhlem?“

„Hm, nevím. Snad třicet stupňů.“

„Dobře.“ Vypadalo to, že jí tím udělal radost. „Úhel svahu je něco kolem třiceti stupňů.“

„A to znamená co?“ zeptal se Max.

„Pravděpodobně nic,“ odvětila. „Nebo je to místo, kde zůstala ležet.“

„Zůstala ležet?“ Lasker měl potíže, aby stačil rozhovor sledovat.

„Ano,“ řekla April. „Když se potopila.“

6

Kde leží ten poslední přístav, v němž už nezdvihneme kotvy?

Herman Melville, Bílá velryba

Když jí Max ukázal P-38, jež chtěl použít, April si málem rozmyslela, jestli s ním poletí. Přestože byl lightning původně zkonstruován jako jednosedadlová stíhačka, za pilota se druhé sedadlo vešlo. Mnoho letadel, která si sběratelé koupili po válce, bylo takto upraveno. Bílý blesk k nim patřil.

Nyní, na zpáteční cestě, byla tak rozrušená, že na letadlo vůbec nepomyslela a vlezla dovnitř bez reptání. Max odroloval na ranvej. Mluvil přitom s Jakém Thoraldsonem, který dělal ve Fort Moxie ředitele letiště a dispečera letového provozu. Jaké pracoval ze své kanceláře.

„Maxi?“ promluvila.

Natočil letadlo proti větru. „Ano, April?“

„Ráda bych se na něco podívala. Mohli bychom zaletět zpátky nad farmu Laskerových?“

„Ovšem.“ Max prověřil u Jakea situaci. V oblasti žádný jiný let nebyl. „Co byste chtěla vidět?“

„Sama vlastně nevím.“

Když vzlétli, ve výšce tisíce metrů vyrovnal letadlo do vodorovné polohy a zamířil na západ. Den začínal šednout.

Měli silný protivítr a předpověď počasí slibovala pro pozdní odpoledne další déšť nebo dokonce déšť se sněhem. Pravděpodobně déšť u hranice a na jihu sníh, pokud se počasí bude držet běžného schématu.

Pole byla holá a zvadlá. Majitelé půdu na zimu opustili a uchýlili se buď do rekreačních objektů v příznivějších zeměpisných šířkách, nebo k jiným povoláním, jimž se věnovali mimo sezónu.

Nedalo se přesně zjistit, kde začínají Laskerovy pozemky. „Patří mu všechno, co je do několika kilometrů na sever od silnice," vysvětlil Max. Domy byly obvykle situovány víceméně uprostřed těchto rozlehlých polností. Ale když Laskerův otec stavěl nový dům, vybral si místo na jihozápadním okraji pozemků, nedaleko silnice a ve stínu hřbetu, v němž Tom objevil jachtu. Šlo mu prostě o to, aby získal alespoň nějakou ochranu před ledovými větry, které se prohánějí po prérii.

Za hřbetem se terén na několik dalších kilometrů znovu zcela vyrovnal, než se poměrně prudce zvedl Pembinským valem.

Pembinský val tvořila řada vyšších a nižších kopců. Na rozdíl od okolních rovin byly obdělávány jen velice málo. Jejich sněhem poprášené vrcholky na sebe navazovaly a tvořily celistvou, nepravidelnou hradbu. Čas od času stál nějaký ten dům na hřebeni a u prašných cest, které spojovaly domy mezi sebou a se silnicí 32, která probíhala rovnoběžně s východním úpatím hřbetu.

„Před deseti tisíci lety bychom letěli nad vodou," pravila April. „Nad jezerem Agassiz."

Max podle jejích pokynů zatočil a rozletěl se podél hřbetu k jihu. Dívala se střídavě na rozlámaný terén a do údolí, které bylo ploché až po obzor.

„Kde byl druhý břeh?" zeptal se Max. „Východní pobřeží."

„Směrem k Lesnímu jezeru," odvětila. „Daleko." Max si zkusil představit, jak tenkrát svět vypadal. Ticho nad vodou. A severoamerické divoké husy.

„Vydrželo jenom několik tisíc let," pokračovala. „To je v kontextu takových věcí jako mrknutí. Ale bylo tady. Všechno pod námi je jezerní dno. Proto může Tom pěstovat nejlepší pšenici na světě."

„Co se s ním stalo?" otázal se Max.

„Ledovce, které je vytvořily, ustupovaly dál a dál. Nakonec dosáhly místa, kde uvolnily severní konec." Pokrčila rameny. „Voda odtekla."

Začínali se dostávat do slabého mrholení. „Část ho tady zůstala," navázala April. „Lesní jezero je pozůstatek. A jezera Winnipeg a Manitoba. A spousta jezer v Minnesotě."

Max si představil prérii zaplavenou vodou, pod níž zmizely Fort Moxie a Noyes na severu, Hallock u silnice 75 a Grand Forks, Thief River Falls a Fargo na jihu.

„Když se podíváte, v půdě najdete mnoho různých důkazů. Pozůstatky měkkýšů, planktonu, všeho možného." Upírala oči do dálky. „Když na to přijde, asi by se mohlo objevit znovu. V další době ledové."

Maxovi náhle došlo, kam směřuje. „Vy si myslíte, že ta loď nějak souvisí s jezerem, že?" Neodpověděla.

April dorazila do Colsonových laboratoří na sklonku odpoledne, v lijáku. U dveří se potkala s houfem zaměstnanců, kteří mířili ven. „Pojďme," řekl jí Jack Smith, chytil ji za ruku a otočil ji. „Chceš svézt?"

Svézt kam? Chvíli jí trvalo, než si vzpomněla: večírek na počest Harveyho Kecka, který odcházel do důchodu.

Měla Harveyho ráda, ale nikam se jí nechtělo. V tu chvíli ji zajímalo jediné, a to byly její vzorky. Mohla se vymluvit, že dostala naléhavý úkol. Nestíhala. Nebylo jí dobře. Ale Harveymu byla za hodně vděčná.

Kruci.

Zamkla vzorky do sejfu, přesvědčila sama sebe, že udělá jedině dobře, když se do nich pustí až ráno, až si odpočine, a sešla dolů k autu. O čtyřicet minut později zaparkovala u Číše.

Firma byla oslavám nakloněna. Když přišla nějaká velká zakázka, když někdo dostal významnou cenu, když někdo vymyslel nějaký zlepšovák, slavilo se. Číše byla víceméně tradičním místem pro tyto příležitosti. Byla to rodinná restaurace střední cenové úrovně s dobrým barem. Říkali jí Západní pobočka a při každé oslavě vyvěsili v salonku Delta firemní loga a vlaječky. Při této příležitosti pověsili za pult zvětšeninu Keckovy manažerské filozofie, která hlásala nejenom starost o zákazníky, ale také to, aby si spolupracovníci pomáhali. Přední část místnosti navíc zdobil jeho umělohmotný

strom v květináči a věšák, na němž visel obnošený stetson, který nosil na hlavě po většinu posledních třiceti let.

Převážná většina zaměstnanců byla již na místě, když dorazila April, a hodně se jich stačilo dostat do nálady. Vzala si rum s kolou a sedla si s několika přáteli. Ale všední rozhovory rozebírající starosti s dětmi, stížnosti na šéfy a problémy se zprávami vracejícími se od různých subdodavatelů jí toho večera připadaly obzvlášť nudné. Měla v rukou obrovskou záhadu a nemohla se dočkat, až se do ní pustí.

Harveyho měl rád každý. Vypadalo to, jako by se s ním přišli rozloučit všichni zaměstnanci. Odcházel z místa spoluředitele, což bylo postavení, ke kterému upnula své cíle April. Zatím na ně dosáhnout nemohla. Nový spoluředitel bude jmenován jen dočasně. Bert Coda byl sám krátce před důchodem. Za momentálního stavu věcí by po Codově odchodu do důchodu měla mít výhodnou pozici. Kdyby funkci získala, tak by to znamenalo nárůst platu o 25 000 dolarů a byla by stále dost mladá, aby to mohla dotáhnout až nahoru. To by nebylo špatné na děvče, které začínalo u mytí nádobí.

Ale dnes večer jí to bylo jedno. Vedle toho, co měla v sejfu, bylo ředitelské místo bezvýznamné. Měla co dělat, aby nepřiskočila za pult a nerozhlásila, co objevila. Hej, poslouchejte mě. Měli jsme návštěvu odjinud. A já mám důkaz.

Když přišla do Dakoty jako studentka Severodakotské univerzity, rozhodla se vyjet si o víkendu autem na výlet. Chtěla až do Black Hills, jenže západní státy jsou mnohem větší než východní, a tak jí došla trpělivost s nekonečnými silnicemi. Otočila se zpátky a na jižním břehu Ďáblova jezera narazila na siouxskou rezervaci. (Na severním břehu se rozkládalo vzkvétající prérijní město pojmenované podle jezera.)

Následně se začala o kmen zajímat, našla si několik přátel a časem získala něco, o čem s oblibou přemýšlela jako o siouxské perspektivě: Chtěla bych žít tam, kde je volné nebe, kde nejsou ploty a kde krajem obchází Duch.

Jedním z jejích přátel byla Andrea Hawková, rozhlasová moderátorka z Devils Lake, která April ukázala, jak žijí lidé, na které historie zapomněla. April byla smutná z chudoby, kterou viděla v

rezervaci, a z Andreiny frustrace. „Příliš spoléháme na štědrost bílých," řekla jí Andrea. „Zapomněli jsme, jak se o sebe postarat sami." Andrea poznamenala, že indiánští muži umírají následkem drog, nemocí a násilí v tak mladém věku, že v mnoha rezervacích je nejlépe prosperujícím zařízením pohřební síň.

Také Aprilin život byl ohrazen ploty. Manželství se nevyvedlo. Chtěla rodinu i kariéru, jenomže nedokázala sladit manželovy nároky s prací do večera, kterou její zaměstnání vyžadovalo. Teď měla pětatřicet a nic z toho, co dělala, jí nepřinášelo pocit uspokojení. Jistě, někam to dotáhla. Ale kdyby dnes v noci zemřela, její život by neměl žádný smysl. Nic by po ní nezůstalo.

Tak se alespoň cítila do okamžiku, kdy udělala test ústřižku látky, který přinesl Max Collingwood.

Loučení s Harveym bylo dojemné. Několik lidí se rozhovořilo o tom, jak se jim s ním dobře pracovalo, jak je motivoval, proč byl dobrý šéf. Dva bývalí zaměstnanci Colsona, kteří odešli za lepším, připsali svůj úspěch tomu, jak je inspiroval právě Harvey. Jedna připomněla první bod jeho kréda, který jí pomohl v nejtěžších dnech: Dělej správnou věc bez ohledu na následky. Byla to Mary Embryová, která se stala provozní ředitelkou ve firmě Dow. „Není to vždycky cesta k povýšení," řekla. „Ale pomohlo mi to, abych pochopila, že nejdřív se musím naučit uznávat sama sebe, než mě začnou uznávat ostatní." Zahrnula vřelým úsměvem Harveyho, který se tvářil rozpačitě.

Ředitel připojil vlastní pochvalnou řeč. „Čtyřicet roků je dost dlouhá doba," začal. „Harvey vždycky říkal, co si myslel. Někdy jsem to prostě nechtěl slyšet." Smích. „Někdy jsem to opravdu nechtěl slyšet." Hlasitější smích. „Ale ty ses nikdy nesklonil, Harve. A já jsem ti za to vděčný." Potlesk.

„A teď řeknu něco pro všechny v téhle místnosti, kteří chtějí být jednou ve vedoucí funkci: Najděte si mezi svými podřízenými někoho, jako je Harv, aby vám říkal, co potřebujete slyšet. Chovejte se k němu dobře. Udělejte z něj své svědomí."

Shromáždění propukli v jásot. Harvey vstal a April kolem sebe uviděla nefalšované slzy. Harvey zářil, zmítaný emocemi. Když povyk poněkud opadl, symbolicky odtáhl pult stranou. (Jeho

odmítání používat pult patřilo k firemním legendám.) Poděkoval spolupracovníkům za laskavost a, jako vždy, promluvil k nim o nich samotných. „V jistém smyslu je to nejkrásnější okamžik mého života," řekl. „Rád bych si myslel, že Colsonovy laboratoře dneska stojí na pevnějších základech, než když jsem přišel, a že jejich zaměstnancům i zákazníkům se daří lépe. Jestli je to pravda a jestli na tom mám nějakou zásluhu, mohu mít pocit, že roky, které jsem tady strávil, byly úspěšné."

April měla za to, že ho nikdy neviděla tak šťastného. Aspoň ne za dvanáct let, co v Colsonových laboratořích pracovala. A napadlo ji, jak moc je to smutné.

Spoluředitel zasvětil svůj život úspěchu firmy a jejích zaměstnanců. Odmítal se spokojit s něčím, co nebylo dokonalé. A teď, když naposledy promlouval ke svým kolegům, to říkal znovu: „Nikdy si nepleťte perfekci s produkcí. Lidé, kteří nedělají chyby, nedělají nic."

Jeho podřízení ho milovali.

Dívala se, jak děkuje jednomu po druhém. Odcházel do tmy. Až tato oslava skončí, vrátí se na zbytek týdne do své kanceláře a pak to skončí.

V jistém smyslu je to nejkrásnější den mého života.

Proboha, a to bylo všechno? Několik desítek lidí na večírku, kteří mají chvíli slzy v očích, ale kteří se zanedlouho rozprchnou do svých životů a nechají Harveyho Kecka, aby si sám našel cestu, jak nejlépe umí?

Znovu a znovu si otírala oči.

Předsevzala si, že ji nic takového nepotká. Postará se o to, aby její život přinesl něco víc než to, že byla hodná na lidi v kanceláři. A záhadná jachta Toma Laskera jí k tomu otevře dveře.

7

Vzdálený hřmot ustupujícího času…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Lasker celé dopoledne pracoval na traktoru – vyměňoval netěsnící válec a hnací řemen. Když se potom vrátil do domu a chystal se do sprchy, zazvonil zvonek. Byli to Charlie Lindquist a Floyd Rickett.

Charlie vážil metrák a půl, na výšku měřil sto devadesát. Byl to dobrácký chlapík, který si myslel, že svět se dá získat tak, že přijdete na to, co chtějí lidé slyšet, a řeknete jim to. A pravdou bylo, že se mu s touto filozofií vedlo docela dobře. Rozběhl ve Fort Moxie půl tuctu firem a teď mu patřila videopůjčovna v centru, místní Tastee-Freez (které bylo samozřejmě na zimu zavřené) a čtyři dvoubytové domy v blízkosti knihovny. Charlie byl ředitelem Podpůrného spolku Fort Moxie a předsedou městské rady.

Floyd rovněž zasedal v oněch vážených sborech. Byl vysoký, prošedivělý, měl ostrý nos a ztrhaný výraz. Tento poštovní úředník měl pevné názory a dost silně prožíval důležitost své doby. Přejdi k podstatnému, říkal s oblibou a píchal do vzduchu třemi prsty. Floyd vůbec hodně píchal – píchal v rozhovorech, píchal do politických oponentů v radě, píchal do odlišných názorů všeho druhu. Život je krátký. Není času nazbyt. Pojďme k věci. Na poště se specializoval na řešení problémů způsobovaných širokou veřejností. Floyd bez pardonu odsuzoval nepořádné balení zásilek, nečitelný rukopis a lidi, kteří nedovedou správně používat poštovní směrovací čísla.

Nebylo proto překvapivé, že Charlie a Floyd spolu příliš nevycházeli.

Potřásli si s Laskerem rukou, Charlie srdečně a Floyd odměřeně. „Jak vidím, lidi se pořád jezdí dívat na tu jachtu," prohodil Charlie, jako by se zastavil jen na kus řeči. Myslel si o sobě, že je velice rafinovaný.

„Pár se jich najde. Hodně záleží na počasí." Odvedl je do obývacího pokoje a posadil ke konferenčnímu stolku. „Asi už to není taková senzace."

„A rovněž se ochlazuje," dodal Floyd a vysekl rukou ve vzduchu krátký oblouk, aby to zdůraznil.

„Ve městě jsme si toho všimli," podotkl Charlie. „Už nepřijíždí tolik lidí jako dřív." Zavrtěl hlavou. „Škoda že se to nestalo na jaře."

„Co na tom," řekl Lasker. „Stejně už máme toho blbnutí plné zuby. Už mě nebaví tahat ji každý den ze stodoly a zase zpátky. Zamknu ji a tím to skončí."

„To by mě mrzelo," řekl Charlie nenuceným tónem, který naznačoval, že by to bylo sobecké a nedomyšlené.

Floyd přikývl. „Byla by to jistě škoda pro obchod," dodal. „Spousta lidi, kteří sem jezdí, si ve městě dá něco k jídlu. Něco nakoupí. Někteří dokonce zůstanou přes noc." Opřel se a přehodil nohu přes nohu. „Dokonce by se nám takových věcí hodilo víc."

„Musíš pochopit," řekl Charlie, „že mnoho lidí ve městě na tobě závisí."

„Charlie, je to jenom loď," namítl Lasker.

„A právě v tom se mýlíš," prohlásil Floyd. „Je to věc, o níž psaly noviny v celé zemi. A máme ji přímo tady ve Fort Moxie."

„Není to věc, o které psaly noviny v celé zemi," namítl Lasker. „Byli jsme v jedné televizní show. A většina lidí, kteří sem jezdí, si stejně myslí, že jsem tu loď zahrabal sám. Myslí si, že je to podfuk."

Floyd se zatvářil ohromeně. „To přece není pravda, nebo je, Tome?"

Lasker ho zpražil pohledem a Floyd zmlkl.

„Poslouchej." Charlie byl zosobněním velkodušnosti. „Tohle všechno je vedlejší. Tady se dá vydělat spousta peněz, a nás napadlo, že zatím jsi z toho moc neměl, Tome. A my teď přicházíme s návrhem, aby se to zorganizovalo praktičtěji."

„Jak to myslíte?"

„První úkol je dostat tu atrakci z vlečky,“ odvětil Floyd. „Neuraz se, ale to, co tady máme, vypadá jako garážový prodej. Chápu, proč to lidé neberou moc vážně.“

„Atrakci?“ nechápal Lasker. „To je teď atrakce?“

„Neurážej se, Tome.“ Charlie poposedl a jeho křeslo se prohnulo. „Jenom nás napadlo, že by nemuselo být špatné dát ji na podstavec.“

„Ed se nabídl, že by podstavec udělal,“ dodal Floyd. Myslel nejspíš Eda Grange, který se obvykle staral o průvody a slavnosti. „Neměj strach, udělá to dobře.“

„Vztyčíme nad ní stan,“ pokračoval Charlie, „a dáme tam nějaké vytápění.“

Lasker protáhl obličej. „Nechci na trávníku před domem žádný stan,“ prohlásil.

„To víme.“ Charlieho dobrotivý výraz ukazoval, že se vším se počítá. „To bychom ti přece neudělali, Tome. Stejně jsme si říkali, že by to vypadalo líp tam, kde jsi ji vykopal.“ Jeho oči se na okamžik zachmuřily. „Doufám, že jsi tu díru ještě nezasypal.“

„To se ví, že zasypal. Udělali jsme to hned ten den, co jsme tu zatracenou věc vytáhli ze země.“

„To je velká škoda,“ řekl Floyd. „To jsi neměl dělat.“

„Proč ne? Ta díra měla deset metrů. Kdyby do ní někdo spadl, mohl by se ošklivě potlouct.“

„Nevadí, teď už je pozdě,“ konstatoval Charlie. „Smůla, že nás to nenapadlo hned.“ Zabubnoval prsty o stůl. „Ale ten přístřešek postavíme tak jako tak. Víme, kde by se dal sehnat starý cirkusový stan. Starý, ale v dobrém stavu. Ale nedělej si starosti, je to jen dočasné řešení.“

„Jak to myslíš, dočasné?“

„V této věci je podstatné,“ začal Floyd, „že bychom mohli získat trvalé lákadlo, když chytíme příležitost za pačesy. Měli bychom uvažovat o muzeu.“

Laskera začala bolet hlava.

„Samozřejmě ne hned,“ řekl Charlie. „Podívej, uděláme tomu publicitu. Začneme vybírat vstupné. Pochopitelně dostaneš podíl. A uvidíme, jak to půjde.“

„Počkejte chvilku. Za tohle nemůžete vybírat peníze.“

„Proč ne?“ Charlie byl v organizátorské náladě. „Jestli chceš, aby to lidé brali vážně, musíš je donutit, aby něco zaplatili. Ne moc. Ale něco. Vsadím se, že za první týden se počet lidí zdvojnásobí. Říkali jsme si, že třicet procent bys dostal ty, zbytek půjde městu. Souhlasíš? Všechno to budeš mít jako čistý zisk. Nebude tě to nic stát.“ Kývl na Floyda a Floyd kývl na něho. „Město všechno zaplatí. Máme návrh na tričko. Počkej, ukážu ti ho –“

Našel očima Floyda a ten vyndal složku. Otevřel ji a vytáhl několik nákresů. Na všech byla loď v několika provedeních. Ale popisky byly různé. Na jednom stálo ‚Ďáblova loď‘. A ‚Naši byli ve Fort Moxie v SD a přivezli mi jenom tohle blbý tričko‘. Na dalším návrhu byla mapa horního povodí Red River s detailem místa, kde byla ‚ďáblova loď‘ nalezena.

„Co má znamenat ta ‚ďáblova loď‘?“ zeptal se Lasker.

„To vymyslela Marge,“ vysvětlil Charlie. Marge Petersonová byla městská úřednice. „Součást propagace.“

„Podle mě je to trochu přehnané.“

„Hele, lidi mají takové věci rádi,“ řekl Charlie. „A celá ta věc má trochu nádech Zóny soumraku. Chceš říct, že ne?“

„Pořád se rozsvěcuje, ne?“ přidal se Floyd. „Už jsi našel zdroj?“

Lasker zavrtěl hlavou.

„Výborně. Žádný známý zdroj energie. To musíme vypíchnout, Charlie. A ty znaky. Ty znaky jsou dobré.“

„Jo.“ Charlie sáhl pro kabát. „Rád jsem si s tebou popovídal, Tome. Už jsme tu věc rozjeli. Zítra se tady objeví pár chlapů, aby to začali chystat. Ty buď v klidu. Nebudeš muset dělat nic, jednom si sedneš a budeš se dívat, jak se ti kutálejí penízky.“

Vstali a zamířili ke dveřím. „Vlastně je tady ještě jedna věc.“ Charlie se zastavil a Floyd do něho málem narazil. „Záchod. Budeme potřebovat záchod.“

„Ne,“ prohlásil Lasker.

„Dobře, dobře. Něco tam dáme. Mezi stromy, aby to nebylo vidět.“

Potřásli si rukama, pak otevřeli dveře a vyhlédli ven. Návštěvníků bylo asi dvacet a další dvě auta přijížděla. „Už rozumíš?“ řekl Charlie.

*

April zvedla sáček proti světlu z okna. „To, co tady máme," začala pomalu, „je několik vláken získaných z uvazovacích lan. Ta vlákna jsou dřevo. Pocházejí z jedle." Podala mu sáček.

Max se na vzorky podíval úkosem. „Co to pro nás znamená? Tady kolem žádné jedle nerostou."

„Dnes už ne. Ale bývaly tady. V jistou dobu se tady dokonce vyskytovaly poměrně běžně."

„Kdy?"

„Když tady bylo jezero."

Seděli ve stejkové restauraci. Max poslouchal šum hovoru a cinkání příborů. „Víte to jistě?"

„Vím to jistě."

Maxovi se sevřel žaludek. Když přišla servírka, zvolil raději císařský salát než klubový sendvič, který si chtěl objednat původně. „Takže tvrdíme, že tam máme loď starou deset tisíc let?"

April se ošila. „Počkala bych s tak unáhlenými závěry, Maxi. Zkusme se zatím držet faktů. Za prvé: loď neshnije, nezrezaví, ani se za mimořádně dlouhou dobu nerozpadne. Za druhé: lana v Laskerově stodole byla kdysi uvázána ke kusu dřeva, uříznutému z jedle. Strom, z něhož dřevěná vlákna pocházejí, žil před deseti tisíci lety."

„Ale ta loď je nová," namítl Max.

„Ta loď bude vždycky vypadat nově, Maxi. I kdybyste ji znovu zahrabal do země a vykopal na oslavu svých šedesátých narozenin, vypadala by naprosto stejně, jako vypadá dnes."

„To zní neuvěřitelně."

April přikývla. „Já vím. Podívejte, je to mimo oblast našeho poznání. Ale to neznamená, že je to iracionální." Ztišila hlas. „Nejsem si jistá, jaké alternativní vysvětlení by mohlo odpovídat faktům. Stáří dřevěných vláken je nesporné. Stejně tak složení původních vzorků. Já myslím, že tady někdo byl. V dávné minulosti někdo na velmi vysoké technické úrovni plachtil po jezeře Agassiz. Alespoň jednou uvázal loď ke stromu nebo k molu."

„Kdo to tedy byl?" zeptal se Max. „Mluvíme tady o UFO? Nebo o čem?"

„Nevím. Ale je to otázka, kterou stojí za to si položit."

Přinesli jim dietní koly. Max se napil, aby získal čas na uspořádání myšlenek. „Moc smyslu to nedává," řekl. „Zkusme na chvíli předpokládat, že máte pravdu. Kam nás to zavede? K představě, že sem někdo přiletěl z jiné planety, aby si zaplachtil! Jsme ochotni o tom vážně uvažovat?"

„Není to mimo rámec možného. Zkuste se na to podívat zeširoka, Maxi. A myslím tím hodně zeširoka. Kolik existuje vodních jezer v okruhu řekněme dvaceti světelných let? Agassiz se mohlo turistům docela zamlouvat." Usmála se. „Podívejte, zdržme se spekulací a soustřeďme se na to, co víme. Víme to, že máme uměle vytvořený prvek, který je na světě jedinečný."

„Jak to víme?" zeptal se Max.

„Já za to ručím."

„Vy za to ručíte. April, nerad to říkám, ale před několika dny bych vůbec nevěděl, kdo jste. Nechci vás urazit, ale můžete se mýlit."

„Můžu. Jenomže zkuste zvážit tuto možnost, Maxi: jestli opravdu vím, o čem mluvím, ta loď má doslova nevyčíslitelnou cenu." Uvědomila si, že začíná mluvit příliš hlasitě. Naklonila se blíž k němu a ztišila hlas. „Podívejte. Zřejmě byste chtěl další názor. Já vím, že žádný nepotřebujeme. Sežeňte si další názor a budete mít dalšího chemika. Já bych se snažila držet to co možno v nejužším kroužku lidí. Sedíme na objevu monumentálních rozměrů a všichni budeme na obálce Time. Vy. Já. Laskerovi." Její tmavé oči hořely vzrušením. „Pak je tu ještě jeden důvod, proč to zatím držet pod pokličkou."

„A to?" otázal se Max.

„Mohlo by tam být ještě něco dalšího."

*

Lisa Yarboroughová odstartovala svou profesionální kariéru jako učitelka fyziky na soukromé škole nedaleko Alexandrie ve Virginii. Byla to však (a to platilo dodnes) neobyčejně krásná žena, kterou až nezřízeně bavil sex. Zatímco ve dne přednášela o energii a odporu, v noci demonstrovala hodně toho prvního a prakticky vůbec to druhé.

Lisa velice brzy přišla na to, že ze svého koníčku může něco mít. Ne že by se někdy snížila k tomu, aby zavedla nějaké ceny, ale muži

sami jí chtěli dokázat, jak dovedou být štědří. Co víc, chytrá a bohatě obdařená mladá žena, která se nenechávala spoutávat zábranami nebo nemístným smyslem pro fair play, dokázala zúročit také nepřímé výhody. V polovině druhého roku z alexandrijské školy odešla, doprovázena divokými pověstmi, a přijala lukrativní místo u firmy pracující pro Pentagon. Její nový zaměstnavatel předpokládal, že by se jí mohlo podařit ovlivnit důstojníky, kteří pro armádu zajišťovali nákupy. Její snaha skutečně nevyšla naprázdno. Využívala mnoha různých prostředků a poměrně rychle postupovala po firemním žebříčku vzhůru. Byla sice pravda, že způsobem sobě vlastním se dostala nahoru přes postel, nicméně zdržela se navazování vztahů s muži, kteří byli jejími přímými nadřízenými, a tím způsobem si uchovala sebeúctu.

Postupně se začala zajímat o státní správu a přijala místo výkonné asistentky jednoho senátora ze Středozápadu, který dvakrát neúspěšně usiloval o to, aby získal ve své straně prezidentskou nominaci. Dala se na lobování a docela slušně pomohla tabákovému průmyslu a Národní vzdělávací asociaci. V advokátní kanceláři Barlow & Biggs fungovala jako kontakt na několik desítek kongresmanů. Získala politickou funkci a krátce působila jako podtajemník na ministerstvu zemědělství. A nakonec se stala ředitelkou konzervativního koncepčního centra.

A právě v této poslední roli v sobě Lisa objevila talent k psaní. Od dvanácti let si vedla přepečlivý deník. Začalo to někdy ve stejné době, kdy se poprvé uchýlila na zadní sedadlo otcova buicku s Jimmym Proctorem. Jimmy byl její takříkajíc první zkušenost. A byla to zkušenost natolik radostná, že cítila potřebu někomu to říct. Jenže kamarádky ze střední školy Chestera Arthura se k tomu nehodily. A její rodiče byli baptisté.

Lisa Yarboroughová měla být také baptistka. Byla vystavena celému spektru církevních aktivit. V úterý a ve čtvrtek chodila na schůzky mladých věřících a ve středu a v sobotu na bohoslužby. Ale než skončila poslední ročník, stihla se vyspat s polovinou sboru.

V době, kdy působila v koncepčním centru a pomáhala zmařit Dukakisovo usilování o Bílý dům, se rozhodla využít své deníky k sepsání životopisu. Slib, že zajde do pikantních podrobností o celé

řadě prominentních osob z vládních kruhů a médií, jí vynesl sedmicifernou zálohu. Z koncepčního centra jí okamžitě vyhodili, neboť se neomezila na prominentní demokraty.

Bývalí milenci a známosti na jednu noc ji navštěvovali a prosili o selektivní ztrátu paměti. Když přesvědčování ani úplatky nezabraly, uchýlili se k slzám a výhrůžkám, ale ani to ji neodradilo. „Když neřeknu pravdu, co si o mně lidé pomyslí," odpověděla jednomu moderátorovi v televizním rozhovoru.

Kniha se jmenovala Láska v Kapitolu. Stala se bestsellerem a dočkala se filmového zpracování. Lisa si z výnosu koupila řetězec obchodů s autodíly.

Lisa se poprvé setkala s April Cannonovou v době, kdy pracovala na ministerstvu zemědělství. Vypravila se na večeři pořádanou nějakou skupinou ekologických aktivistů. Byla tam s jedním z řečníků, vysokým zapáleným mužem, kterého trápilo přesvědčení, že úbytek lesů již překročil hranici, za kterou je náprava ještě možná. Kromě toho se domníval, že ženy jako takové a Lisa obzvlášť nedokážou odolat jeho kouzlu. Lisa, která měla v plánu zakončit večer obvyklým způsobem, si to rozmyslela. Ani na April její přítel neudělal dojem, a tak spolu uprchly do washingtonské noci.

Od té doby se staly dobrými přítelkyněmi.

Proto Lisu nepřekvapilo, když jí April zavolala a zeptala se, jestli ji může navštívit. Její zájem ještě vzrostl, když přítelkyně odmítla udat důvod schůzky.

Den po telefonátu April dorazila v doprovodu nějakého bezvýznamného individua. „Liso," řekla, „moc ráda bych ti představila Maxe Collingwooda."

Obě ženy se znaly příliš dobře, než aby ztrácely čas nezávaznou společenskou konverzací. April tiše vysvětlila, co se stalo na farmě Toma Laskera. Když domluvila, Lisa se netvářila, že by to na ni udělalo zvláštní dojem. „Víte to jistě?" zeptala se. „Nemohl by to být podfuk?"

„Žádná chyba se nestala. A podfuk je vyloučený." April položila na stůl žlutohnědou obálku, otevřela ji a vytáhla pár fotografií. Byly to snímky jachty. Vnitřek. Vnějšek. Plachty. Detail zábradlí a sloupků. A znaky.

„Vážně jsou divné,“ souhlasila Lisa. „A neodpovídají žádnému jazyku?“

„Alespoň jsme žádný takový nenašli,“ řekla April.

Lisa si ještě chvíli prohlížela snímky, ale myslela při tom na April. Informace byly natolik fantastické, že ji to donutilo udělat si odstup a znovu starou přítelkyni zhodnotit. Věděla, co přijde, a musela si položit otázku, jestli se nejedná o pokus vytáhnout z ní peníze. Byla přesvědčená, že April by něco takového neudělala. Ale co tenhle Collingwood?

„Tak k jakým závěrům jste dospěli?“ zeptala se posléze. „Odkud pochází ten prvek, ta loď?“

April se unaveně usmála. „Kromě toho, co jsme ti řekli, jsou všechno ostatní dohady. Nemáme žádné konvenční vysvětlení.“

„Máte nějaké nekonvenční?“

„O nic lepší, než jaké si můžeš domyslet sama,“ odvětila April.

Lisa přikývla, došla ke stolu a vytáhla šekovou knížku. „Jak chcete pokračovat?“

„Chceme oblast podrobně prozkoumat. Zjistit, jestli tam není v zemi ještě něco jiného.“

„Co k tomu potřebujete?“

„Radar pro geofyzikální průzkum. Můžeme si ho pronajmout za rozumnou cenu.“

„Ale co čekáte, že najdete? Další loď?“

„Možná,“ řekl Max.

„Ale jednu už přece máte. Chápu, že dvě jsou víc než jedna, ale jakým způsobem by druhá loď obohatila to, co už víte?“

„Mohly by tam být ostatky,“ řekla April.

„Hm. Po deseti tisících letech? Z čehož část byla pod vodou? Tomu nevěřím. Raději byste se měli zamyslet nad tím, kam chodili na párek v rohlíku.“

Chemička se předklonila a podívala se jí do očí. „Liso, museli se sem nějak dostat. Je možné, že domů se už nevrátili.“

Lisa poslouchala, jak všichni dýchají. „Kolik potřebujete?“

*

Když radarová jednotka pro geofyzikální průzkum od firmy GeoTech dorazila, aby zahájila průzkum, Max byl u toho. Spolu s

Laskerovými předpokládali, že jestli v zemi skutečně něco zůstalo, najdou to hned. Jestli nenajdou nic, celá věc tím skončí.

Maxovi se vůbec nelíbila představa, že by měl být spojován s UFO. Nedělalo by to dobré jméno jemu ani Sundown Aviation, a proto se rozhodl držet se stranou. Na druhé straně, kdyby na tom něco bylo, nedal se vyloučit velký zájem médií a kupa peněz.

Tým GeoTechu tvořili tři lidé. K práci využívali velkou dodávku pískové barvy. Vedoucí týmu byla energická, pedantická mladá žena, na níž firemní kombinéza nevypadala vůbec špatně. Jmenovala se Peggy Mooreová. Rozhovor zahájila tím, že se Maxe zeptala, co vlastně hledají. „Objednávka je v tomto bodě trochu neurčitá," dodala. „Cokoli neobvyklého."

To nebyla uspokojivá odpověď. Mooreová měla pronikavé oči, blízko k zamračení a program, který byl příliš nabitý, než aby ztrácela čas s někým, kdo chtěl vtipkovat. „Zkuste mi to vysvětlit ještě jednou," vyzvala tónem, který byl na hranici nepřátelství.

„Nevíme jistě, co hledáme," řekl Max. „Domníváme se, že v oblasti by mohly být pod zemí předměty umělého původu. Chceme od vás, abyste nám řekli, co je v zemi. Jestli tam něco je."

„O čem tady mluvíme, pane Collingwoode, alespoň přibližně. O hrotech oštěpů? O indiánském pohřebišti? Starých barelech? Má to vliv na postup, jaký zvolíme."

„Minulý měsíc tady vykopali loď."

„Viděla jsem to v televizi. Tak to bylo tady?"

„Ano. Chtěli bychom zjistit, jestli tam dole je ještě něco."

„Dobře. Šetří to čas, když se dozvíme, co chceme vědět."

„Jasně," řekl Max.

„Našli jsme už hrábě. Při kalibraci."

Dodávka byla plná počítačů, tiskáren, obrazovek a komunikační techniky. Vlastní radarová jednotka byla namontována na malém traktoru. „Obrázky se přenášejí do dodávky pomocí rádia," vysvětlila Mooreová. „Výsledek se objeví na hlavní obrazovce. Budeme hledat stíny, neobvyklé zbarvení, cokoli, co naznačuje formaci, která na první pohled není přirozená."

Byla již polovina listopadu a v den, kdy tým GeoTechu zahájil práci, bylo nepříjemně chladno. Celé odpoledne hrozilo sněžením, ale spadlo jen několik vloček.

Dalšími dvěma techniky byli Charlie Ramirez, zádumčivý muž, který řídil traktor a obsluhoval radar, a Sara Winebargerová, komunikační specialistka. Sara byla hubená jako tyčka a měla rovné blond vlasy.

Vzhledem k mimořádnému chladnu se Mooreová a Charlie na traktoru střídali. Charlie doslova nenáviděl studené počasí a hodně mluvil o Nevadě. „Jsem tady jedině proto, že mi zrušili práci na jižní hranici. Hned jak se znovu začne, vypadnu odsud."

Max se neubránil fascinaci celým projektem a zeptal se, jestli by mohl sledovat postup zevnitř dodávky. „Je to proti předpisům," prohlásila vedoucí týmu.

„Nedělal bych problémy."

„Já vám to věřím, pane Collingwoode. Jenže máme dány pojišťovací podmínky." Její vystupování bylo stejně mrazivé jako počasí. „Jistě chápete."

Stanovili si systém, jak budou při průzkumu postupovat, a Charlie vyrazil směrem k vrcholku kopce. Překonal větrolam, dojel na vrchol stoupání a ve vzdálenosti asi sto padesáti metrů od místa původního nálezu udělal prudký obrat doprava. Tak pokračoval, až dokončil první z řady překrývajících se obdélníků.

Max odešel na farmu a usadil se v jídelně Laskerových u okna. Traktor venku metodicky vrčel celé dlouhé odpoledne.

8

To pradávné pobřeží, vymleté časem…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

V průběhu odpoledne tým GeoTechu nenašel nic. Když konečně pro ten den skončili, Max a Laskerovi se navzájem povzbudili a Max odletěl domů. Druhý den průzkumu, pátek, také nepřinesl žádný výsledek a práce se na víkend přerušily.

April nabádala Maxe a Laskerovy, aby o nálezu mluvili co nejméně. Sama se svou radou řídila rovněž a kolegům u Colsona nevyzradila nic. Ale potřebovala si s někým promluvit. Max byl stejně nadšený jako ona, a tak se v dalších dnech, zatímco radarová jednotka bezvýsledně propátrávala pozemky Toma Laskera, začali scházet po práci, aby spolu povečeřeli, napili se a vedli dlouhé vášnivé rozhovory.

Tyto rozhovory napomáhaly posílení jejich nadějí a vzniku neformálního spojenectví. Jen zřídka se však rozhovořili o tom, jaké naděje to jsou: v jejím případě, že by se mohlo podařit najít způsob, jak si osvojit transuranovou techniku v jeho případě, že Země měla hosty z vesmíru a důkaz by mohl ležet nablízku. Jenže Max tušil, že nakonec se objeví prozaičtější vysvětlení, že April určitě něco přehlédla. Nad pivem a pizzou se jí obvykle dařilo tyto pochybnosti zmírnit. Na nějaký čas.

Samotná April neměla nikoho, o koho by se opřela. Myslela si o sobě, že je pevná jako skála, ne ten typ, který se nechá strhnout emocemi nebo napálit ambicemi. Přesto by uvítala druhý názor – potvrzení od nějakého jiného odborníka z oboru. Ale v sázce bylo tolik, že nechtěla předčasné odhalení dopustit. Věděla, k čemu by to

vedlo: chopili by se toho hlavouni a Cannonovou by vyšachovali ze hry.

Potřebovala si s někým promluvit. Laskerovi, kteří seděli na něčem, z čeho se mohl vyklubat objev tisíciletí, jako by se na celou záležitost dívali s takovým klidem, až ji to přivádělo k vzteku. Zajímalo je to, žasli nad možnostmi, jenže jim chybělo ohnivé zaujetí. Působilo to na ni dojmem, že kdyby se Tom Lasker dozvěděl, že mu na pozemku havarovalo UFO, šel by se na ně podívat, avšak nejdřív by nakrmil koně.

Max byl jiný. A stal se v tomto obtížném období její jedinou oporou.

Měli sklon přistupovat k fantastičtějším možnostem nepřímo: žertovali, co by znamenaly pro jejich osobní život. April si vymyslela Maxe na obálce Time, jak vystupuje z kabiny lightningu s pilotskou bundou frajersky rozepnutou. Muž roku.

A Max spekuloval o nobelovce pro ženu, který dala světu celoživotní záruku na automobily.

Dny ubíhaly, aniž radarová jednotka přinesla hmatatelné výsledky, a Max se vrátil k přesvědčení, že to všechno bylo příliš hezké, než aby to mohla být pravda. April upozornila, že průzkum je jako hledání jehly v kupce sena, ale i kdyby nic dalšího nenašli, měli již předmět nevyčíslitelné hodnoty. „Už nikdy nic nebude stejné," prohlásila a dodala, že napsala zprávu, v níž odhaluje svá zjištění. „Nepustím ji ven, dokud nebudu mít přiměřenou jistotu, že tam nic dalšího není. Nemáme zájem o to, aby se rozpoutal hon za pokladem."

„Souhlasím," odvětil Max. Seděli v bistru supermarketu na křižovatce dvou mezistátních silnic ve Fargu a dělili se o pizzu pepperoni. „Jestli tam skutečně něco je, jaká je podle tebe pravděpodobnost, že se nám to podaří najít?"

Třepetavě zavřela oči. „Téměř nulová. Jezerní dno je příliš veliké." Zamíchala si do kávy pytlík umělého sladidla. „Jedná se o značnou část území Spojených států a Kanady. Když na to přijde, něco by klidně mohlo být i tady." Ukázala na podlahu. „Oblast Farga byla také nějakou dobu pod vodou. Kdo ví?"

Max sklopil oči k dlaždicím. „Zajímalo by mě, jakou má ta jachta cenu.“

„Jestli to je, co si myslíme, že to je, tak se ocenit nedá, Maxi.“ Pozorovala matku, která se snažila udržet vřeštící dítě i náruč plnou balíčků. „Doufám, že se nám skutečně podaří najít nějaké odpovědi. Pravda je, že mám špatný pocit, že budeme mít co do činění se záhadou, kterou nikdo nikdy nevyřeší.“

„Bylo by dobré najít něco, co by pomohlo určit, komu loď patřila,“ prohlásil.

„Ostatky,“ řekla. „Potřebujeme ostatky.“ Řekla to tak zaníceně, že dvě děti, které se hrnuly kolem s balónky, se otočily a podívaly se po ní. „Podívej. Opustili loď. Z toho se dá usuzovat, že se mohlo stát něco neočekávaného. Bouře. Třeba je přepadli domorodci.“

„Nebo se pro ni zcela jednoduše nikdy nevrátili,“ nadhodil Max.

„Je to pěkná loď,“ řekla April. „Já bych si ji určitě vzala s sebou, až bych odcházela. Nenechala bych ji někde jen tak.

Ne, podle mne je docela pravděpodobné, že se něco přihodilo.“ Ztišila hlas a zasnila se. „Maxi, já vážně nevím. Nerada o tom spekuluji.“ Vzala si kousek pizzy a chvíli jej velice rozvážně žvýkala, než navázala: „Jestli se skutečně něco přihodilo, je slušná pravděpodobnost, že jejich dopravní prostředek tu stále je.“

*

Max mohl být spokojený. Vickers Museum v South Bendu mělo dostat významný grant, prémii, z níž firmě kynuly slibné vyhlídky. Navíc přišly dvě dobré nabídky na catalinu, létající člun, na nějž měl Max předkupní právo, a z Popular Aviation ho vyrozuměli, že chtějí napsat článek o Sundown. Firma si stála natolik dobře, aby si mohl pohrávat s myšlenkou, že si Bílý blesk nechá.

Přesto byl nervózní. Radar pro geofyzikální průzkum se blížil k západnímu okraji farmy Toma Laskera, aniž objevil stopy něčeho neobvyklého. April naznačila, že by mohli očekávat dopravní prostředek. Ale třeba hledali na špatném místě. Koneckonců, dopravní prostředek by nepřistál v jezeře.

Možná to dobře nepromýšleli. Co to řekla Lisa Yarboroughová? Zamyslete se nad tím, kam chodili na párek v rohlíku.

Počasí zůstávalo chladné. Začal sledovat reportáže zpravodajského týmu z Grand Forks, které šly na kabelové televizi v pořadu Benova desítka. Každý večer byla jedna reportáž, která podávala události ve Fort Moxie jako zábavnou historku na konec zpráv. První byla o tričkách s „ďáblovou lodí“. Následovala reportáž o rozzlobených občanech, kteří upozorňovali městskou radu, že řeči o ďáblovi spíš lidi odradí, než aby je do Fort Moxie přilákaly. Udělali rozhovor s mužem, jenž tvrdil, že na skalce v Draytonu vykopal neporušený chevrolet ročník 1937. Přinášeli reakce návštěvníků odjinud: loď byla znamením posledních dní vypadla z letadla jednalo se o součást reklamní kampaně výrobce jachet byl to pokus americké vlády přilákat turisty z Kanady.

Tom si do telefonu postěžoval, že stan je načichlý slony, a tak je poprvé v životě rád, že jen málokdy fouká vítr od jihu. April téměř šílela, že loď není bezpečně uzamčena a veřejnost k ní má přístup. Ale Tom měl pocit, že je jeho odpovědností vůči celoživotním sousedům nechat ji vystavenou. Také poslal leták a tričko s kresbou jachty a heslem: Ve Fort Moxie to bylo ďábelské. Leták nebyl po výtvarné stránce zhotoven špatně. Loď ležící na hřebeni se démonicky rýsovala v záři měsíce v úplňku. Historie objevu byla podána několika stručnými větami pod švabachovým titulkem, jenž hlásal: „Vědci si nevědí rady.“ Byly tam také fotografie Laskerovy farmy a pohlednicové snímky z města, které věnovaly hlavní pozornost Prérijnímu škuneru, Clintově restauraci a motelu Severní hvězda.

Max se nemohl zbavit dojmu, že hledají na nesprávném místě. V den, kdy dostal tričko a leták, se rozhodl tuto možnost prověřit.

*

Hlavní budova knihovny ve Fargu stojí v centru na křižovatce První avenue a Třetí ulice. Je to nízká, dvoupodlažní budova vklíněná mezi nudné stavby z kamene a cihel, čas od času oživené nějakým tím stromem či keřem.

Bylo po třetí hodině, krátce před odpolední dopravní špičkou, když Max minul policejní stanici a zajel na parkoviště před městským správním komplexem. Oteplilo se. Sníh, jenž od oběda padal, se změnil v déšť a asfalt se leskl ve studené mlze. Pouliční

lampy svítily a vytvářely spektrální jevy. Olověná obloha se tlačila na střechy domů. Max vystoupil z auta, zachumlal se do bundy a rychle překonal vzdálenost půl bloku ke knihovně.

Police a stoly byly v obležení středoškoláků a vzduch byl prostoupen pachem vlhké vlny. Šel až dozadu do encyklopedického oddělení, vytáhl si všechny atlasy, které tam našel, a odtáhl je na stůl.

Jezero Agassiz bylo největší z mnoha severoamerických pleistocénních jezer. Bylo to moře ve všech smyslech toho slova, pokrývající v době největšího rozmachu plochu téměř 300 000 kilometrů čtverečních. Vzniklo z vody, jež odtála z kontinentálního ledovce před koncem poslední doby ledové. Ale v průběhu několika tisíc let tentýž ledovec ustoupil dál na sever, čímž uvolnil cestu k Hudsonovu zálivu, a jezero Agassiz se vyprázdnilo.

Prastaré jezero dosud žilo v Lesním jezeře, v řece Assiniboine, Dešťovém jezeře, minnesotském Červeném jezeře, Severní RedRiver a jezeře Winnipeg. Ale ve dnech největší slávy voda zaplňovala údolí do hloubky více než sta metrů.

Prověřil si informace o indiánech. Byli zde dost brzy, aby Agassiz viděli. Co viděli ještě?

Jedlová vlákna ve smyčkách uvazovacích lan naznačovala, že loď byla spíš uvazována než pouze kotvena. To naznačovalo existenci přístavu. Kde v rozumné vzdálenosti od farmy Toma Laskera se nacházel chráněný přístav?

Kde na březích jezera Agassiz by člověk postavil molo?

Velikost pobřeží byla ohromující. Táhlo se ze severního až středního Saskatchewanu po St. Anthony Falls v Minneapolis. Nějakých patnáct tisíc kilometrů pobřeží. Beznadějné. Byla tu však určitá naděje, že loď byla uvázána, ale utrhla se a krátce poté narazila na útes či se potopila v bouři. Neznělo to příliš přesvědčivě, ale možné to bylo. Pokud se to tak stalo, kotviště se nacházelo někde v okolí. Řekněme u západního břehu mezi Fargem a Winnipegem.

Dlouho se díval na mapy.

Co potřeboval dobrý přístav? Voda každopádně musela dosahovat do správné výšky. Takže otázka nadmořské výšky. Dobrá, tu mohl celkem snadno prověřit. Musel by poskytovat útočiště před proudy a větrem. A mít dostatečnou hloubku, aby loď při odlivu

neskončila na suchu. To znamenalo žádné povlovné svahy. Takových míst nemohlo být mnoho. Alespoň v to doufal.

*

Max odstartoval, vyšplhal k jasné obloze a zatočil na západ. Hledal linii pobřeží, ale nenašel ji. Údolí Red River se na jihu zvedá a stupeň, který je u hranic tak výrazný, se postupně vytrácí. Ze břehu by pobřeží vypadalo ploše. To znamenalo, že tam nemohly být žádné hluboké přístupové trasy.

Zatočil na sever a rozletěl se nad zasněženou krajinou, ze které vystupovala sila a občasná městečka propojená dlouhými, klidnými dvouproudovkami. Dávné pobřeží se objevilo teprve tehdy, když přelétl do okresu Cavalier.

Silnice 5 prochází nedaleko Herzogovy přehradní nádrže zářezem. Slétl do dvanácti set metrů, aby se podíval lépe. Zasněžená pole byla na zimu opuštěna, takže jediné, co se v celé krajině pohybovalo, byla osamocená dodávka přijíždějící od východu. Bylo možné, že zářez skrýval starý přístav, a proto nad místem párkrát přelétl, aniž dospěl k pevnému závěru. Bohužel, pokud to bylo tady, pochyboval, že by toho k nalezení zbylo mnoho. Vyfotografoval si lokalitu a letěl dál.

Další potenciální přístaviště našel jižně od Walhally, nedaleko silnice 32.

A ještě jednoho kandidáta v Kanadě. Celkem tři možnosti.

Lokalita u Walhally byla Laskerově farmě nejblíž. Tam začneme, pomyslel si a zatočil na východ.

Ještě z letadla zavolal April. „Není to bůhvíco, ale možnost to je," řekl.

„Jasně." Z jejího hlasu neznělo žádné zvláštní nadšení. „Cokoliv je lepší než to, co děláme teď. Komu ta půda patří?"

„Můžu to zjistit, jestli chceš."

„Ano," řekla. „Pokračuj v tom. Sežeň nám povolení, abychom se tam mohli porozhlédnout."

*

Tom na něho čekal na mezinárodním letišti ve Fort Moxie. Ani na něho novinka neudělala dojem, ale pokrčil rameny a zaujal zcela stejný přístup. „Můžeme tam zajet, jestli chceš.“

Vydali se po silnici 11 kolem farmy až k okraji Pembinského valu, kde zatočili na jih po silnici 32. Kopce a hřbety na západ od silnice tvořily nepřetržitý řetězec. Vrcholky byly tu a tam porostlé kousky lesa, v dolních partiích se kupilo kamení. V těchto místech se krčila Walhalla, rozvíjející se prérijní městečko z roubených domků, skladů dříví a obchodů u cesty.

Deset minut jižně od města se mezi stromy ukázala mezera a jim se otevřel výhled do podkovovitého kaňonu.

„Johnsonův hřbet,“ řekl Lasker.

Stěny kaňonu byly skalnaté a na jižní a západní straně téměř kolmé. Severní svah se zvedal k vrcholu postupněji. Byl hustě zalesněný, stejně jako dno údolí. Hned vedle cesty parkovali dva muži, kteří řezali dřevo na otop a rovnali je do pickupu.

Kaňon byl u ústí dvě stě metrů široký a přibližně dvakrát tak hluboký. Příjezdová cesta odbočovala ze silnice, nořila se mezi stromy a několika vlásenkami stoupala po severním úbočí.

Lasker zajel ke krajnici a zastavil. Slunce se klonilo k vrcholku západního hřbetu, který byl o nějakých dvacet až čtyřicet metrů nižší než vrcholky po obou stranách. „Kam sahala hladina?“ zeptal se.

„Záleží na tom, které období tě zajímá. Nikdy nebyla dost vysoko, aby se jižní strana dala využívat jako příhodný přístav. Ale dlouho bys mohl zajíždět s lodí tam,“ – ukázal na zadní stěnu – „přivazovat ji v doku nebo někde a vystupovat na suchou zem.“

Lasker přimhouřil oči proti slunci. Nad vrcholkem kroužilo hejno ptáků, příliš vzdálených, než aby je viděl jasně. „To by mohlo být,“ řekl. „Myslím, že to patří indiánům,“ dodal.

Právní kancelář Arkyho Redfema se nacházela na předměstí Cavaliem, sídelního města okresu, v budově, ve které sídlily kanceláře a drobné provozovny. Z jedné strany měl ortodontistu a z druhé finančního poradce. Byla to fádní, břidlicově šedá budova s nějakými dvaceti parkovacími místy, z nichž polovina byla zaplněna, když na parkoviště přijel Lasker a našel volné místo hned vedle prostoru vyhrazeného hendikepovaným.

Uvnitř zvedla energická mladá žena hlavu od počítačového terminálu. „Dobrý den, pánové," řekla. „Mohu vám nějak pomoci?"

Zapsala si jejich jména a zvedla telefon. O patnáct minut později je uvedla do vnitřní kanceláře, jíž vévodil mahagonový stůl, kožené sedačky a řada knihoven s prosklenými dvířky. Najedná straně byla stěna zaplněna různými plaketami a osvědčeními. Stěna za stolem byla okázale vyhrazena loveckému luku a pěti vějířovitě rozprostřeným šípům.

Arky Redfem byl štíhlý mladý muž v šedém tvídovém saku. Měl průměrnou výšku, tmavé chladné oči, kůži měděného odstínu a husté hnědé vlasy. Ten sotva vylezl z právnické školy, pomyslel si Max. Redfem vstoupil vnitřními dveřmi, pozdravil se s Laskerem, jako by se s ním dobře znal, zeptal se ho na rodinu a potřásl si rukou s Maxem.

„Tak," začal, když se posadili k jednání, „co přesně chcete dělat na Johnsonově hřbetu, pánové?"

Jak se dohodli, vysvětlování se ujal Lasker. „Chtěli bychom získat povolení k průzkumu s použitím geofyzikálního radaru. Abychom se podívali po předmětech umělého původu."

Právník zvedl hlavu, jako by dobře neslyšel. „Opravdu? Proč? Co myslíte, že tam můžete najít?"

„Je to povšechný průzkum," řekl Lasker. „Chceme se podívat, jestli tam nahoře něco není. A zaručili bychom se, že s ničím nebudeme hýbat."

Redfem vytáhl z kapsy saka brýle a pečlivě si je nasadil. „Proč mi neřeknete rovnou, co hledáte? Je tam nahoře další jachta, Tome?"

Lasker zalétl pohledem k Maxovi. „Prohledáváme místa v celé oblasti, pane Redfeme," řekl Max. „Člověk nikdy neví, kde může něco být."

Lasker vytvaroval svými rty: „Věř mu," a Max si jen povzdechl. Věřit právníkovi! To šlo proti jeho nejváženějším zásadám.

Redfema Maxova odpověď viditelně neuspokojila. Zdálo se, že čeká na další vysvětlení.

„Domníváme se, že by tam mohly zůstat nějaké objekty z paleolitu," řekl Max.

Právník přimhouřil oči a obrátil se k Laskerovi. „Nějak to s tou lodí souvisí, Tome, nemám pravdu?“

„Ano,“ přiznal Lasker. „Je tu okrajová možnost, nic víc, že by nahoře na Johnsonově hřbetu mohlo být něco pod zemí. Je to málo pravděpodobné.“

Redfem přikývl. „Proč mi přesně neřeknete, co o té jachtě víte?“ zeptal se.

„Bylo to v novinách,“ řekl Max.

„V novinách nebylo nic. Na jedné farmě vykopali starou loď. Je ve velice dobrém stavu, který ukazuje na to, že nebyla v zemi déle než týden. A v noci se rozsvěcuje.“ Podíval se přes stůl na oba muže. „Chcete přístup na Johnsonův hřbet? Řekněte mi, co se děje.“

„Můžeme získat záruku důvěrnosti?“ otázal se Lasker.

„Chtěl bych mít volnou ruku k poradě s předsedou, pokud to bude nutné. Ale mohu vás ujistit, že jinak se to, co mi řeknete, dál nedostane.“

„Kdo je ten předseda?“ zeptal se Max.

„Hlava místních Siouxů,“ odpověděl Lasker. „Jmenuje se John Walker.“

„Hlava Siouxů je předseda?“

„Filmoví indiáni mají náčelníky,“ pravil Redfem. „A teď mi řekněte o té lodi.“

Max přikývl. „Možná je o hodně starší, než vypadá.“ Projíždějící kamion rozechvěl celou budovu. Max vylíčil, na co přišla April, a přitom pozoroval Redfema. Každým okamžikem čekal, že mu právník dá najevo, že ho považuje ze blázna a zastaví ho.

Místo toho byl vyslechnut bez poznámek či viditelných reakcí. Když domluvil, Redfem chvíli seděl mlčky. „Chcete říct, že někdo se plavil po jezeře Agassiz na jachtě?“ zeptal se potom.

Když to někdo tak podal, vždycky to znělo hloupě. „Jistě to nevíme,“ řekl Max. „Je to možné.“

„Dobrá.“ Redfem otevřel zásuvku a vytáhl si papír na poznámky. „Kolik jste ochotni za tu výsadu zaplatit?“

Lasker se v křesle odtáhl. „Vzhledem k tomu, že pozemek nijak nepoškodíme, Arky, doufali jsme, že nám dovolíte se tam jen tak porozhlédnout.“

Redfem přikývl. „Ovšem. A já doufám, že vy chápete, Tome, že kdyby to bylo na mně, dal bych souhlas bez váhání. Avšak kmenová rada má svá pravidla, a já nemám jinou možnost než se jich držet.“ Podíval se na své hosty.

„Myslím, že jsme ochotni dát do toho stovku,“ prohlásil Max.

Redfem přikývl. Nebyl to souhlas s nabídkou, ale souhlas s nějakým dojmem, se kterým se jim nesvěřil. „Jak přesně chcete průzkum provádět?“

„Budeme používat geofyzikální radarovou jednotku,“ řekl Max.

Redfem si to zapsal na papír. Se svraštěným obočím doplnil několik dalších poznámek. Potom vzhlédl. „Těžko si umím představit, že bych mohl přijmout méně než tisíc.“ Max vstal. „To je absurdní,“ namítl. „Je to obvyklé,“ odvětil Redfem. Nechal to prohlášení viset ve vzduchu, jako kdyby jeho platnost byla zjevná. Max se nad tím zamyslel. Mohli se porozhlédnout na jiných místech, ale Johnsonův hřbet byl ideální přístav. Jestli loď někde v oblasti měla útočiště, bylo to určitě tam.

„Tisíc si nemůžeme dovolit,“ řekl. „Ale možná by vám stálo za zvážení, že pokud skutečně něco najdeme, budou z toho mít prospěch všichni.“

„O tom nepochybuji,“ řekl Redfem. Povzdechl si. „Dobrá, řeknu vám, co udělám. Nechte mne promluvit si s předsedou. Možná bude ochoten udělat výjimku a pro dobrou věc slevit. Jakou částku mu mohu nabídnout?“

„Co třeba pět set?“

Redfem na okamžik zavřel oči. „Domnívám se, že to bude považovat za trochu skoupé. Ale zkusím to.“ Znovu začal psát na papír. „Sepíšu smlouvu.“ Usmál se. „Zcela jistě chápete, že veškeré předměty pocházející od původních amerických obyvatel, které případně najdete, zůstanou v majetku kmene. O všechny jiné hodnotné předměty se rozdělíme podle obvyklých zásad.“

„A ty jsou jaké?“

Redfem vytáhl jiný papír. „V tomto případě,“ začal, „by se zřejmě použil článek čtyři.“ Podal dokument Laskerovi. „Tohle jsou naše standardní směrnice pro každého, kdo žádá o povolení archeologických prací na kmenových územích.“

„Myslím, že potřebujeme právníka," řekl Max.

Redfem dal najevo pobavení. „Vždy doporučuji, aby každý, kdo se pouští do nějakého právního aktu, vyhledal poradu. Sepíšu návrh smlouvy. Jestli chcete, můžete později odpoledne přijít a podepsat ji." Vstal na znamení, že jednání skončilo. „Mohu pro vás ještě něco udělat?"

Max obdivoval luk. „Použil jste jej někdy?"

„Patřil mému otci," řekl, jako by tím na jeho otázku odpověděl.

*

Peggy Mooreová vyrostla v Plymouthu v New Hampshiru, ve stínu Bílých hor. Do školy chodila v New Yorku. Odešla ze tří manželství a neměla trpělivost s lidmi, kteří jí přišli do cesty. Plnila pro GeoTech celou řadu úkolů, ale práci se skupinou geofyzikálního radaru měla nejraději. Ne proto, že byla náročná, ale proto, že mohla přinést nejuspokojivější výsledky. Nic se nedalo srovnat s tím, když seděla před obrazovkou a dívala se po skalních útvarech, které by mohly slibovat ropu. Snad s výjimkou nálezu v Nebrasce, který byl vrcholem její kariéry: kosti mastodonta.

Předpokládala, že na Laskerově farmě hledají další loď. Ale teď byl její tým bez vysvětlení poslán na vrcholek Johnsonova hřbetu. Co ksakru hledali?

Byla to otázka, která jí čím dál víc nedávala v noci spát. Mooreová měla podezření, že za tím je něco nezákonného. Jinak se naléhavé tajnůstkářství nedalo vysvětlit. Ale Max (který jí připomínal prvního manžela) působil na zločince příliš nerozhodně a Laskerovi byli vyloženě upřímní lidé. Nebyla si jistá April Cannonovou, s níž strávila málo času. Cannonová v sobě měla náznak bezohlednosti a pravděpodobně by jí nevadilo obejít zákon, kdyby k tomu našla ten pravý důvod. Ale to pořád neodpovídalo na základní otázku. Co hledali? Ukryté poklady? Zakopané drogy? Ztracené skladiště nervového plynu?

Dívala se, jak Sara sleduje vstupní data z Charlieho radaru. Počasí se poněkud uklidnilo, po několika posledních dnech se oteplilo a Charlie přejížděl podle stanoveného plánu po vrcholové partii hřebene. Výsledky se přenášely do systému a převáděly do obrázků, na kterých byla skála a hlína.

Několik dní bylo až nezvykle teplo a sněhová pokrývka roztála. Půda byla v důsledku toho mokrá a nebezpečná, takže Mooreová zvolila trasu průzkumu opatrně, aby se Charlie příliš nepřiblížil okraji srázu. Bedlivě sledovala jeho postup a čas od času ho upozornila, aby se vrátil. Bezpečnost byla důležitější než šířka záběru.

Jednotka pro geofyzikální průzkum jim poskytovala slušný obrázek do hloubky nějakých třiceti metrů. Pro archeologické účely, pokud to byl pravý důvod jejich přítomnosti zde, to mělo být více než postačující.

Západní část Johnsonova hřbetu – vrcholovou partii nad zadní stěnou – tvořila travnatá a poměrně rovná plošina, ze severu na jih dlouhá nějakých dva tisíce metrů a v koruně široká sto padesát. Na jihu ji od kopců zvedajících se po stranách dělila průrva, severní strana končila hradbou stromů.

„Soustřeďte se na místa podél okraje," řekl Max.

„Pomaleji," upozornila Charlieho, jenž byl stále nepříjemně blízko hrany srázu.

„Rozumím," odpověděl Charlie. Měl na sobě těžký polodlouhý kabát, který mu byl příliš velký, a vlněnou čepici s klapkami přetaženými přes uši.

Mooreová chtěla něco najít. Nejen proto, že chtěla zjistit, o co tady běží, ale proto, že byla profesionál a chtěla zákazníkovi přinést výsledek, třebaže práci zbytečně komplikoval. Přesto ji rozčilovalo, že jí Max a jeho společníci nevěří. Vždyť jim nikdo neukradne ty jejich korálky a hroty šípů, nebo co to vlastně hledali. To byla další věc, která ukazovala na geologický motiv pátrání: tihle nevypadali jako lidé, které by zajímalo vykopávání starých hrnců. Ale vysvětlila jim, že jestli chtějí najít řekněme zlato, musejí jí to říct, pokud chtějí mít nějaké výsledky.

Seděla tak, že měla nohu na pracovním stole a usrkávala kávu, když se na obrazovky dostalo cosi velice zvláštního. „Do prdele," řekla a zastavila obraz na osobním displeji.

9

Neb z míst ve svitu měsíce,
kde se lidé kdysi smáli,
zbyly jen kosti v zemi…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Max byl v Tucsonu s cenovou nabídkou na bombardér Halifax, když mu zazvonil telefon.

„Myslím, že jsme to našli.“ Byl to Aprilin tlumený hlas. „Na okraji hřebene je něco v zemi.“

„Cože? Další loď?“ Max stál u okna v prázdné hale malého soukromého letiště. Halifax byl venku na ranveji, obklopen konkurencí.

„Ne. Tohle je mnohem větší. Skoro padesát metrů v průměru. A je to přesně tam, kde jsi to čekal. Na hraně vrcholové plošiny.“

„Sakra.“

„Maxi,“ pokračovala, „je to kulaté.“

„Cože?“

„Slyšel jsi dobře.“

Po tom slovu zavládlo na obou koncích dlouhé, tíživé ticho.

*

Na tiskových výstupech to vypadalo jako železniční rotunda zaklenutá kopulí. „Něco takového jsem ještě neviděla,“ prohlásila Mooreová. „Není to policejní stanice ani silo. A určitě to není farma.“ Podezíravě se podívala na Maxe. „Předpokládám, že vy víte, co to je.“

Max věděl, v co doufá. Ale objekt na snímku nevypadal aerodynamicky. Spokojil se s tím, že zavrtěl hlavou.

„Co dalšího můžete rozeznat?“ zeptala se April.

„Nic. Je to jen velká kruhová stavba. Nějakých sto padesát metrů po obvodu.“

„Jak je vysoká?“

„Na okraji sedm metrů. V nejvyšším místě bubliny kolem deseti.“ Byli ve voze GeoTechu, který stál nepříjemně blízko hrany srázu, přímo nad objektem. Do vozu se ze strany opíral vítr. „Je tady ještě jedna velice zvláštní věc,“ pokračovala Mooreová. „Vrchol tvoří především skála překrytá jedním dvěma metry hlíny. Jasné? Jenže tohle je postaveno ve skalním zářezu. Podívejte, vidíte ty stíny? To všechno je žula.“

April ji požádala, aby obrázek zvětšila.

„Zářez je také kruhový,“ konstatovala Mooreová. „Musela bych říct, že byl vytvořen speciálně pro rotundu.“

Max a April se na sebe podívali.

„Tady je něco jiného,“ řekla Mooreová. Ukázala na tmavší stíny pod a před objektem. (Pokud se dalo vycházet z toho, že předek je na straně hrany útesu.) „Tohle je příkop vytesaný ve skále.“ Táhl se z místa přímo pod stavbou k okraji srázu.

„Z čeho ta rotunda je?“ zeptala se April.

„Nevím. Ale mohu vám říct, že hornina to není.“

„Jak si můžete být tak jistá?“

„Podle kvality odrazu. Chová se to podobně jako sklo.“ Mooreová zaklepala prstem na desku svého pracovního stolu. „Jen si nedokážu představit, co tady něco takového dělá.

Kdybychom byli dole v nížině, řekla bych, že je to nějaké opuštěné skladiště. Velké je to dost. Ale proč by někdo stavěl skladiště tady nahoře? Vypadá to skoro jako místo, kam si lidé přijdou posedět na verandě a pokochat se výhledem do údolí. Ne?“ Přísně se podívala na Maxe. „Jenže tahle věc nemá verandu.“ Max se zastyděl, když viděl, jak je popuzená, a málem všechno vyklopil. Ale co by jí řekl? Že si myslí, že objevila létající talíř?

Vylezli z dodávky a zůstali stát s pohledy upřenými k zemi, jako by silou vůle mohli uvidět, co se nachází pod ní. V noci sněžilo, ale celý den foukal prudký vítr, který vymetl vrcholek do čistá. Slunce právě zapadlo a teplota rychle klesala.

Traktor s radarem jezdil v dálce sem a tam a pátral po dalších objektech. Pravidelné řvaní motoru prořezávalo tichý vzduch. Hluboko dole se po silnici 32 pohyboval směrem k jihu pár reflektorů a do houstnoucího šera svítilo několik farem. Krajina se rozplývala, ztrácela určitost.

April ho překvapila. Vzala ho za ruku a dovedla ho podél hrany srázu dál od Mooreové. „Ten příkop," řekla. „Myslíš si to, co já?"

Přikývl. „Bylo to pro tu loď."

Zachvěla se rozrušením. „Řekla bych, že jsme se strefili do černého."

„Já taky."

Pak oba chvíli mlčeli. Max vychutnával své pocity.

„Myslíš, že Siouxové budou souhlasit, abychom to tady vykopali?"

„Určitě. Budou z toho mít taky zisk."

Otočili se zády k větru a zahleděli se do prázdna. „Nelíbí se mi představa, stavět to jako podnikatelský záměr," řekla. „Byla bych nejraději, kdybychom sem mohli přijít potají a udělat to, aniž někomu něco řekneme. Jenže teď mluvíme o velké akci."

Max souhlasil. „Výkopové práce nebudou vůbec snadné. Je to o hodně větší než loď." Zem mu pod nohama čvachtala. „Přemýšlím, jestli bychom neměli počkat na jaro."

„Ne." Aprilina brada ztuhla. „Já na tom nemíním šest měsíců sedět. Můžeme sem dostat malou armádu dobrovolníků poměrně rychle. Když ukážeme Lise, co máme, určitě nám dá peníze. V tom problém nebude." Zachumlala se do kabátu. „Můžeme si dát inzerát na univerzitě a sehnat nějaké studentské brigádníky. Ve Fort Moxie, Cavalieru a Walhalle je v tuto roční dobu spousta lidí, kteří nemají co na práci. Myslím, že se sháněním pracovních sil nebudeme mít problémy. Nejdřív sem budeme muset dostat nějakou těžkou techniku." Oči se jí leskly. „Co myslíš, Maxi? Máme to?"

Byla rozrušená a zranitelná. Podobně jako Max se bránila přikládat nálezu velký význam, dokud nebudou mít jistotu. „Nevím," odvětil.

Směrem k východu se údolí Red River táhlo ke hvězdám.

*

Lisa Yarboroughová strávila příjemný večer s několika přáteli na představení Cats, po němž si ještě šli sednout do Thajského klubu. Někdy kolem půl druhé v noci zajela do garáže. Otevřela si dům, zajistila dveře zástrčkou a podívala se, jestli má nějaké vzkazy na záznamníku.

Aprilin hlas řekl: „Zavolej mi, až budeš moci."

Uvažovala, že by to nechala až na ráno, ale hlas v sobě měl podtón, který vzbudil její zvědavost.

April zvedla sluchátko na druhé zazvonění.

„Co máte?" zeptala se Lisa.

„Na hřebeni je něco zakopané v zemi. Zatím nevíme, co to je, ale nemělo by to tam být."

„Souvisí to s lodí?"

„To nebudeme vědět, dokud to nevykopeme. Nechci nic slibovat. Třeba tady někdo začal stavět silo. Prostě nevím. Ale je to velké. A kulaté. Liso, už to nedokážu objektivně zhodnotit. Avšak současní majitelé vlastní ten pozemek od dvacátých let. Říkají, že by tam nemělo nic být."

„Fajn. Kolik potřebujete?"

*

Rychle si zvykli hledat pro rotundu prozaická vysvětlení. Koneckonců to mohlo být mnoho věcí. Sanatorium pro lidi, kteří se potřebovali někde schovat. Nějaké vládní testovací zařízení. Zapomenutá výcviková stanice Národní gardy. Ale mezi tím, co říkali, a tím, co si mysleli, byl výrazný rozdíl.

Max si vzal na starost dopravit na místo parní lopatové rypadlo. Večer předtím, než měla stavební společnost Northern Queen zahájit práce, Max, April a Laskerovi se sešli v Prérijním škuneru pod vánočním osvětlením k oslavě, která naoko souvisela s Vánocemi, ale nějakým způsobem se dotýkala Maxova hledání přístavu a jeho možná úspěšného zakončení. K náladě, která byla bujará a zároveň nejistá, přispěl Redfem, když doručil blahopřání od kmenového předsedy.

Seděli u rohového stolu a dívali se, jak se tančící páry ve světle elektrických svíček pomalu pohupují na písničku Bucka Claytona „Don't Kick Me When I'm Down, Baby". Hudba na Maxe dolehla,

probudila v něm sentiment, osamělost a štěstí. Příliš mnoho vína, pomyslel si.

Muž, kterého nikdy předtím neviděl, vyzval April k tanci. Usmála se a odešla, s ním. Měl světlé vlasy a vypadal dobře. Kolem třiceti let. „Jmenuje se Jack," řekl Lasker. „Pracuje ve skladišti."

Max s podrážděním sledoval, jak se April viditelně baví.

Jak řekla o několik minut později, důležité bylo, že pořád měli jachtu, bez ohledu na to, co se stane nahoře na hřebeni. Podle jejího názoru tak měli nezvratný důkaz existence vyspělé technologie. „Ale nemůžu se dočkat, až si zblízka prohlédnu rotundu." Oči jí zářily.

Když Max téměř bez přípravy uhodil na Laskera, jaké má s lodí plány, mohutný farmář se zatvářil překvapeně. „Prodám ji," prohlásil. „Jen co zjistím, jakou má cenu."

„Nevyjádřitelnou," řekla April.

„Dlouho ne," odvětil. „Nemůžu se dočkat, až se toho krámu zbavím."

To April šokovalo. „Proč?" zeptala se.

„Protože už mám dost toho cirkusového stanu a triček. Mám po krk toho, jak mi pořád někdo předhazuje, že pro město nedělám dost. Ne, prodám ji hned, jak se naskytne slušná příležitost."

Max se kochal vyhlídkou, že by skutečně mohl napomoci k objevení UFO. Představil si, jak provádí prezidenta pilotní kabinou. Toto byly navigační systémy, pane prezidente. A tady, napravo, je aktivátor warpového pohonu. Ne, warpový pohon by tam nebyl. Byl by to – jaký? Nadsvětelný? Kvantový? Odhadujeme, že k Alfě Centauri je to jedenáct dní cestovní rychlostí. Ano, takovou větu by vyslovil velice rád.

Předpokládal natočení televizního filmu a spekuloval, kdo by asi hrál Maxe Collingwooda. Pokud možno někdo citlivý i tvrdý. Představil si sám sebe mezi nejžádanějšími svobodnými muži v Esquire. Při rozhovoru s Larrym Kingem. (Jestlipak by byl nervózní, až by se rozběhly televizní kamery?) Rozhodl se, že jestli to dobře dopadne, nechá si Bílý blesk a vybuduje muzeum válečných leteckých veteránů, v němž bude lightning ústředním exponátem.

Collingwoodovo pamětní muzeum.

Snažili se nepřitahovat k sobě pozornost, jenomže jak alkohol tekl a stoupal do hlav, bylo to čím dál obtížnější. Připili si jeden na druhého, na Lisu Yarboroughovou, na obsluhu geofyzikálního radaru, na jezero Agassiz a na Fort Moxie („centrum americké kultury na západ od Mississippi“).

„Podle mého názoru tady potřebujeme archeologa,“ prohlásil Max. „Myslím, že bychom si mohli někoho najmout, aby řídil vykopávky. Vyhneme se tak přehmatům, kterých se dopustíme, když to zkusíme dělat sami.“

„Nesouhlasím,“ řekla April.

„Prosím?“

„Nechceme archeologa.“ V pološeru elektrických svíček si upřeně prohlížela svou sklenku. „Nechceme do toho zatahovat nikoho dalšího, pokud to nebude nutné. Když přivedeš archeologa, řekne nám, že jsme amatéři, a pokusí se převzít řízení akce. A nakonec si přivlastní všechnu slávu.“ Její výraz naznačoval, že o těchto věcech něco ví a Max jí má věřit. „Musíš přece pochopit, co je to zač, tyhle akademické typy. Většinou jsou to predátoři. Musejí být, aby přežili. Jak je sem jednou pustíš, už je nikdy nedostaneš pryč.“ Zhluboka se nadechla. „Hele, buďme naprosto upřímní. Tohle není standardní archeologická lokalita. Nikdo o tom neví víc než my.“

„Chceš říct, že jsi jediný reprezentant vědy, který je s tím spojený, a chceš, aby to tak zůstalo.“

Zatvářila se popuzeně. „Maxi, tohle je naše dítě. Ty do toho chceš zatáhnout nějakou těžkou váhu? Zkus to a uvidíš, jak dlouho tady budeme mít hlavní slovo.“

*

Stavební společnost Northern Queen poskytla malé parní lopatové rypadlo a obsluhu. Rypadlo mělo potíže se zdoláním serpentin stoupajících na plošinu, ale jakmile bylo na místě, jeho obsluha se cílevědomě pustila do práce.

„Víte jistě, že tomu nic neuděláte, chlapi?“ zeptal se Max.

„Dáme si pozor,“ odvětil jejich mistr, šedovlasý podsaditý muž zachumlaný do silného kabátu. Řekli mu, že vykopávají starou obilní sýpku, ve které bylo údajně uloženo několik významných

uměleckých děl. (V Maxovi se začínaly probouzet tvůrčí sklony.) „Určitě chápete, že vás dostaneme jenom blízko k té věci. Zbude ještě spousta kopání, ale to už bude na vás.“

Pomocí kolíků a provazů s kusy bílé látky, které se ve větru třepetaly, vyznačili cílovou oblast. Peggy Mooreová stála před radarovým vozem s rukama založenýma na bundě Boston Red Sox (počasí se oteplilo) a Charlie seděl na traktoru několik metrů opodál. Lidé z Northern Queen zaujali svá místa.

Atmosféra ve voze byla vzrušená. April se usadila u hlavní obrazovky (pravidlo, že nezaměstnaní do dodávky nesmějí, bylo už dávno zapomenuto) a odtamtud výkopové práce řídila. Max s blížícím se okamžikem pravdy ztrácel důvěru a namlouval si, že vykopou silo či nějaké obydlí dávno zapomenutých původních amerických obyvatel. Aprilini Marťané byli světelné roky daleko.

Lopatkové rypadlo najelo z vnější strany k značkám a zastavilo se. Muž v kabině se podíval na desku s připevněným papírem, nasadil si sluchátka a vysunul rypadlo o několik metrů dopředu. Lopatky se zvedly, otevřely a zastavily. Potom se zakously do země a půda se zachvěla.

Operátor posunul páčky. Lžíce, z níž odpadávaly kamínky a volná hlína, vyjela vzhůru a složila náklad stranou. Potom se otočila zpátky. V plánu bylo vyhloubit široký příkop kolem cíle. Zítra se pak Aprilini brigádníci, většinou farmáři, kteří v tuto část roku neměli mnoho na práci, pustí do vlastního odkrývání rotundy. Ze zatažené oblohy se pomalu sneslo několik sněhových vloček.

Peggy Mooreová s sebou měla videokameru a zaznamenávala postup prací. Ta ženská nebyla hloupá. Max si uvědomil, že ho to mělo napadnout také. Než celá věc skončí, ta videa by mohla mít nemalou cenu.

Bylo jasné, že brzy se budou muset přemoci a uspořádat tiskovou konferenci. Jak dlouho ještě potrvá, než média pochopí, že na Johnsonově hřbetu se něco děje? Ale s tiskovou konferencí byl problém: co jim říct? Člověk nemohl mluvit o UFO a potom vykopat starou kůlnu.

*

Než zapadlo slunce, v ostrohu byl vyhlouben příkop široký čtyři metry a hluboký deset. Podobně jako kaňon měl tvar koňské podkovy. Obklopoval cílovou oblast ze tří stran ve vzdálenosti nějakých pěti metrů od objektu. Spustili do příkopu žebříky a bednění a překlenuli jej dřevěnými můstky. „Musíte být opatrní," vysvětlil jim mistr. „Může dojít k závalu. A jestliže budete kopat kolem můstků, což pravděpodobně budete, musíte udělat úpravy, aby se nezřítily. Radím vám, abyste si přizvali odborníka, někoho, kdo ví, o co jde."

„Díky," odvětila April. „Dáme pozor."

Podal jí tiskopis, aby ho podepsala.

April se na něj podívala.

„Je to upozornění na rizika a bezpečnostní opatření a doporučení, abyste si někoho našli."

„A taky vyvázání z odpovědnosti," řekla April.

„Jo. To taky." Podal jí psací desku.

Přelétla očima text a podepsala jej. Mistr jí podal kopii. Několikrát ji přeložila a zastrčila do kapsy.

Parní rypadlo se v mírném větru, který přes vrcholek hnal nepřetržitý proud sněhu, dalo do pohybu směrem k příjezdové cestě. Mistr s uspokojením přehlédl své dílo. „Tak dobrou noc, lidi," řekl. „Buďte opatrní."

Když odjel, pomalu obešli příkop kolem dokola a posvítili si do něj baterkami. „Bude to ještě hodně kopání," poznamenal Max.

April přikývla. „Máme hodně lidí."

10

Obchodníci, studenti, úředníci, farmáři,
obyčejní muži a ženy, ti všichni přišli
a změnili se jednou provždy…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Ráno se dav dobrovolníků nahrnul do auly radnice ve Fort Moxie. Tisk zastupoval Jim Stuyvesant, šedá eminence města, šéfredaktor a vydavatel týdeníku Fort Moxie News. Stuyvesant věděl o náboru dělníků jen to, že má jít o nějaké vykopávky na Johnsonově hřbetu, ale ve městě, kde o novinky byla věčná nouze, to byl materiál na titulní stranu.

Přesně v osm April poklepala na mikrofon, počkala, až se dav utiší, a poděkovala všem za to, že přišli. „Mnoho o té stavbě nevíme,“ řekla. „Nevíme, jak je pevná, a nevíme, jakou má cenu. Prosím, dejte pozor, abyste nic nezničili. Nepospícháme.“ Stuyvesant, který si dělal i fotografa, pořídil několik snímků. „Pokud najdete něco, co není hlína a kamení, přivolejte vedoucího.“

„Je to něco indiánského?“ zeptal se muž v červeně kostkované bundě, který seděl vpředu.

„Nevíme, co to je.“ April se usmála. „Až nám to pomůžete zjistit, řekneme vám. Prosím, zůstaňte se svou skupinou. Zítra se můžete hlásit přímo na místě. Nebo přijďte sem, pokud je to pro vás lepší. Autobus bude odjíždět v osm hodin a potom každou celou hodinu až do dvou odpoledne. My končíme o půl páté. Vy můžete skončit, kdy budete chtít, ale odhlaste se u vedoucího své skupiny, prosím. Pokud chcete dostat zaplaceno.“

Obecenstvo se zasmálo. Měli dobrou náladu – mohli si před Vánocemi vydělat peníze, se kterými nepočítali, a počasí bylo stálé. „Nějaké otázky?“

„Ano.“ Jeden ze studentů. „Budou tam nějaké horké nápoje?“

„Budeme mít auto, kde bude k dispozici káva, horká čokoláda, sendviče a hamburgery. Horká čokoláda a káva jsou na účet podniku. Prosím, neodhazujte odpadky. Budou tam kontejnery, používejte je. Každý, kdo bude přistižen při odhazování odpadků, bude požádán, aby odešel. Ještě něco?“

Lidé si začali zapínat kabáty a postupovat ke dveřím.

Vyhrnuli se ze staré roubené budovy a nasedli do autobusů, aut a pickupů. Stuyvesant udělal ještě několik fotografií a počkal na April. „Doktorko Cannonová, co tam nahoře doopravdy je?“

„Jime,“ odpověděla. „Upřímně říkám, že nevím, a nechci o tom spekulovat. Pravděpodobně je to jenom staré skladiště z počátku století. Dejte mi několik dní a budete si je moci přijet prohlédnout.“

Stuyvesant pokýval hlavou. Fort Moxie News tradičně přinášely zprávy, které lidé chtěli slyšet: výlety do Arizony, rodinná usmíření, kostelní karetní večírky. Nebyl tudíž zvyklý na lidi, kteří před jeho otázkami uhýbají. Měl ještě jeden problém, který deníky neměly: uzávěrku tři dny předtím, než se News dostaly do ulic. Příští vydání už mělo po uzávěrce. „Nechce se mi věřit, že by někdo stavěl skladiště na vrcholu horského hřebene. Nezdá se vám, že je to trochu nepraktické?“

„Nezlobte se, Jime, ale budu muset odejít.“

„Prosím, vydržte to ještě minutku, doktorko Cannonová. Vy jste chemik, že?“

„Ano, jsem.“

„Proč se chemik zajímá o archeologickou lokalitu?“

April nečekala, že se ocitne pod palbou. „Je to můj koníček,“ odvětila.

„Je tady někde archeolog? Opravdový? Který všechno řídí?“

„Abych řekla pravdu, ne. Vlastně ne.“

„Doktorko Cannonová, před několika týdny někdo v oblasti vykopal jachtu. Souvisí tento projekt nějakým způsobem s jachtou?“

„Já prostě nevím," řekla April s vědomím, že začíná blábolit. „Nezlobte se, Jime, ale musím už jít." Uviděla Maxe, zamávala na něho a vykročila směrem k němu.

Jenže Stuyvesant se nechtěl vzdát. „Povídá se, že je to UFO," řekl.

Zastavila se. Věděla, že by si to měla rozmyslet, než něco řekne. Ale neudělala to. „Bez komentáře," uklouzlo jí.

Byla to samozřejmě jedna z nejhorších věcí, jaké mohla říct.

*

Vypůjčili si tři velké dodávky. Jedna měla sloužit jako kuchyně, druhá jako řídicí stanoviště a třetí jako univerzální útočiště. Kromě toho postavili stan pro uložení výstroje.

Max se zabydlel v motelu Severní hvězda ve Fort Moxie. Zavolal Stell, aby jí řekl, že se několik dní zdrží na místě, a požádal ji o zařízení převozu svého auta, aby se v oblasti mohl pohybovat po vlastní ose.

Lasker souhlasil, že se ujme administrativní stránky výkopů. Velice rychle sestavil celkový plán, pak určil předáky, zorganizoval pracovní skupiny, přiřadil jim směny a zavedl takový časový harmonogram, který umožňoval, aby dělníci byli schovaní skoro stejnou dobu, jako byli vystaveni živlům.

Také mu nebylo proti mysli, aby sám vyhodil nějakou tu lopatu hlíny. Jeho přístup zapůsobil, obzvlášť když se přidali April a Max. V důsledku toho práce nabraly tempo. A ve stejný den, kdy se na stáncích objevily Fort Moxie News s článkem o UFO, Lem Hardin, který pracoval na půl úvazku ve skladišti dřeva, narazil na tvrdý zelený povrch.

UFO NA JOHNSONOVĚ HŘBETU? VĚDCI ŘÍKAJÍ: BEZ KOMENTÁŘE
Jim Stuyvesant
Fort Moxie 17. prosince

Dr. April Cannonová, která řídí výkopové práce na Johnsonově hřbetu, dnes odmítla popřít šířící se zprávy o tom, že našla létající talíř. Cannonová má pod sebou četu více než dvou set lidí, kteří se snaží odkrýt záhadný objekt nalezený nedávno při intenzivním

radarovém průzkumu. Archeologové ze Severodakotské univerzity se vyjádřili v tom smyslu, že Johnsonův hřbet není místo, kde by se daly očekávat nálezy po původních obyvatelích Ameriky, a že nejsou schopni vysvětlit, co se za akcí dr. Cannonové skrývá.

Zprávu okamžitě převzaly nejvýznamnější tiskové agentury.

Prvním náznakem úspěchu, který Max zaznamenal, bylo hlasité jásání v dálce. Ve chvíli, kdy vstal od stolu a sahal pro kabát, zazvonil telefon. „Narazili jsme na střechu," oznámil mu Lasker.

Zpráva se rychle rozšířila. Lidé šplhali po žebřících nahoru a pouštěli z rukou kolečka, aby se spěchali podívat. Ti, jimž se podařilo dostat se nejblíž, uviděli, jak z hlíny na dně příkopu vystupuje kus něčeho smaragdově zeleného.

Když dorazil Max, April tam již byla. Klečela na zemi, bez rukavic, a skláněla se nad nálezem. Max okamžitě slezl k ní.

„Vypadá to jako zbroušené sklo," prohlásila. „Myslím, že do toho vidím." Uchopila baterku, rozsvítila ji a přidržela ji u obnaženého místa. Ale slunce bylo příliš ostré. Nespokojeně si sundala bundu a s její pomocí udělala stín. „Co je to?" zeptal se jeden z dělníků. „Zatím nevím." Podívala se na Maxe. „Světlo do toho trochu proniká."

„Zmrzneš," napomenul ji. Ale sám strčil hlavu pod roztaženou bundu. Opravdu bylo vidět dovnitř.

April vytáhla složku, odebrala několik hrudek hlíny a nasypala je do obálky. Potom zvedla hlavu a uviděla Laskera. „Dávejte pozor," řekla. „Nechceme kolem toho žádné rýče. Je mi jedno, jestli odstranění hlíny bude trvat rok. Hlavně ať to nepoškodíme." Znovu si oblékla bundu a rukavice a vylezla z výkopu. „Nevím, ale nepřipadá mi to jako střecha nějaké kůlny. Možná že jsme opravdu něco našli." Obálka byla samolepicí. Uzavřela ji a zastrčila si ji do kapsy. „Maxi," řekla, „potřebuji, abys pro mě něco udělal."

„O co jde?"

„Odvez mě letadlem ke Colsonovi."

„To hlavní se děje tady."

Zavrtěla hlavou. „Až později. Dnes odpoledne se to hlavní bude dít v laboratoři."

*

April netušila, jak se o tom média mohla dozvědět tak rychle. Zpravodajský tým z Benovy desítky dorazil dřív, než s Maxem stačili odjet z hory, a k televizním reportérům brzy přibylo několik dalších od novin.

„Ne," odbyla je. „O žádném UFO nic nevím."

Řekla jim, že nemá ani ponětí, jak celá fáma vznikla, že vlastně ani nehledají nic konkrétního, pouze se dozvěděli, že na hřebeni je něco zakopaného, a našli v zemi nějaké silné sklo. „A to je všechno, co vám v tuto chvíli můžu říct."

Carole Jensenová z Benovy desítky se dožadovala oficiálního prohlášení.

„Co třeba zítra ráno?" navrhla April. „Souhlasíte? V devět hodin. Do té doby se nám snad podaří zjistit, co máme. Ale nečekejte žádné převratné zprávy, prosím."

Max s nimi odletěl na Chelis Field. April odmítla pozvání na oběd a bez meškání skočila do auta.

Max přijel do kanceláře a objednal si pizzu. Televizi pustil právě ve chvíli, kdy začínaly polední zprávy. A nebylo to nic příjemného. Byl tam, stál vedle April, jež viditelně uhýbala před otázkami, a vypadal jako pitomec. A jako by toho nebylo dost, reportér ho představil jako majitele Sundown Aviation.

Moderátor Poledních zpráv mluvil o podvodech, jež jsou s UFO často spojeny, a zmínil se o shromáždění lidí očekávajících přílet návštěvníků z jiné planety na vrcholku jedné hory v Idahu, které se konalo před dvěma týdny. „Jsou vykopávky u Fort Moxie další takový případ?" zeptal se. „Zůstaňte s námi."

V průběhu odpoledne se na CNN objevily reportáže, které házely Johnsonův hřbet do jednoho pytle s jinými zprávami z okurkové sezóny. Viditelně vyšinutý muž v rozhovoru tvrdil, že v Pembinském valu je energetický zdroj, který lidem umožňuje, aby se spojili se svým pravým já. V Minnesotě několik farmářů prohlašovalo, že viděli, jak něco svítícího přistálo v lesích nedaleko Sauk Centre. V Pensylvánii a Mississippi byly hlášeny případy únosu mimozemšťany. Muž z Lovelocku v Nevadě, který narazil do balvanu u cesty a prokazatelně před jízdou požil alkohol, přísahal, že ho honilo UFO.

„Maxi, ty jsi celebrita,“ řekla mu Gail. Vůbec si nevšiml, že stojí ve dveřích. Měla na sobě dokonale vyžehlený blejzr Thor Air Cargo, tmavě modrý se zlatými prýmky. Vlasy sahající po ramena se rozevlály, když za sebou zavřela dveře.

Max si povzdechl. „Vzhůru za slávou a štěstím,“ řekl.

Sedla si naproti němu. „Doufám, že ti to vyjde.“ Podle výrazu tváře byla v nevyzpytatelném rozmaru. „Byla jsem se dnes podívat na to zero.“

„A?“

„Jestli tam nahoře opravdu máš UFO, budou tyhle ostatní věci vypadat jako maličké brambory.“

Ušklíbl se na ni. „Ale majlant na to nesázej.“

„Neboj, Maxi.“ Usmála se. Max cítil, jak ho zalilo horko. „Letím do Winnipegu. Máš moc práce?“

Zavrtěl hlavou. „Čekám jen na telefon. Jak dlouho se tam zdržíš?“

„Letím jen tam a zpátky. Se zásilkou telekomunikačních součástek.“ Její oči zvážněly. „Maxi, opravdu to tam je?“

„Pochybuji.“

Zatvářila se zklamaně. „Škoda. A vůbec, co kdybys letěl se mnou? Můžeš mi ukázat, kde jsou ty vaše vykopávky.“

Max si představil, jak po interview s Larrym Kingem vychází z washingtonského studia. Gail na něho bude čekat, ale když přijde blíž, odbude ji mávnutím ruky. „Zastavím se později,“ řekne. „Musím ještě do Tonight.“

„Maxi?“ řekla.

„Jasně, poletím s tebou.“ Zároveň ale chtěl znát Apriliny výsledky, hned jak budou k dispozici. „Kterým letadlem?“

„Betsy.“

„Tak dobře. Ještě si tady něco zařídím a přijdu za tebou ven.“

Zavolal April a nechal jí zprávu na záznamníku, jak se dá rádiem dovolat do Dakoty. Potom napsal vzkaz Stell (která byla na obědě), oblékl si bundu a vyšel na ranvej.

Gail již byla v letadle. Viděl ji v pilotní kabině, jak prochází předstartovní kontrolu. Dakota stále měla původní insignie. Jediné,

co zvnějšku prozrazovalo její skutečnou příslušnost, bylo firemní logo – velký kyj – a nápis Thor Air Cargo krčící se na ocase.

Max vlezl nákladními dveřmi dovnitř a zavřel je za sebou. Vnitřek byl plný krabic. Prošel mezi nimi do pilotní kabiny. Gail, která právě mluvila s věží, zvedla ruku na znamení, že o něm ví. Max se posadil do křesla druhého pilota.

Motory pomalu předly.

„Cože je taková sháňka po telefonech?“ zeptal se. Čekal by, že taková zakázka, se bude přepravovat po zemi.

„Někdo zaspal. Výroba čeká. A tak mám zakázku. Většina mých zakázek stojí na tom, že zachraňuji situaci, když někdo něco zvorá.“ Roztáhla rty do širokého úsměvu. „Nikdy nemám nouzi o práci.“

Odrolovala na severní ranvej. Šedivou oblohou plulo několik mraků. V noci bude sněžit, pomyslel si Max. V dakotě se cítil dobře. Bylo to odolné a výjimečně stabilní letadlo. Pokud člověk musel přepravovat náklad nevlídným nebem, vybral by si k tomu tento letoun.

„Jdeme na to,“ řekla a šlápla na plyn. Dakota se rozjela po dehtovém makadamu a zvedla se k podvečernímu nebi.

Max pochopil už před více než rokem, že naděje na to, aby jeho vztah k Gail přerostl v něco většího, jsou naprosto marné. Jakmile si v této věci udělal jasno, zjistil, že si s ní může dobře popovídat. Uměla naslouchat a on měl absolutní důvěru v její diskrétnost. „Děsí mě, že se to dostává tak na veřejnost,“ prohlásil. „Celá země si teď myslí, že podle nás by tam nahoře mohlo být UFO. Vypadáme jako cvoci.“

„A co si tedy myslíte?“

„Že to nakonec bude něco jiného.“

„Tak proč do toho vůbec jdete?“

Max se nad tím chvíli zamyslel. „Protože je tu malá šan-“

Její smích ho zastavil. „Vidíš? Jste cvoci. Jenže tím bych se netrápila. Jestli tam vážně máte UFO, budete v pohodě.“ V kabině byla zima, a tak zapnula topení. „Jestli to tam je, Maxi, chci se v tom proletět.“ Podívala se na něho. Max se rozesmál a ukázal jí zvednuté palce.

Vystoupala do čtyř a půl tisíce metrů a zatočila k severu. V kabině dakoty bylo dobře. Svítilo tam slunce a všude vládl mír, „Čí by to bylo?“

„Já myslím, že by to patřilo Siouxům.“

„Siouxům?“

„Je to na jejich půdě.“ Představa Siouxe, jak manévruje s nejmodernější kosmickou lodí na světě, ho pobavila. „Zajímalo by mě, jak by se k tomu vyjádřila komise pro indiánské záležitosti.“

„Klidně vsaď hlavu, že Siouxům by to nenechali,“ řekla.

Poblíž Hope narazili na Maple River a letěli podél ní k severu. Když byli nad Pleasant Valley, zazvonil telefon. Gail jej vzala, chvíli poslouchala a pak jej podala Maxovi.

Byla to April. Sotva popadala dech. „Je to sto jednašedesátka, Maxi,“ vyhrkla.

„Stejně jako loď?“ Stiskl telefon a zachytil pohled, který po něm vrhla Gail. „Víš to jistě?“

„Ano, Maxi. Jsem si jistá.“ Nesnažila se skrývat radost.

„Blahopřeju,“ řekl Max. Gail se na něho zvědavě dívala.

„Já tobě taky. Maxi, měli bychom se tam vrátit.“

„Vlastně tam skoro jsem. Letím do Winnipegu. Ještě večer se vrátím a v noci tam můžeme odletět. Souhlasíš?“

„Jasně. To úplně stačí. Zavolej mi, až se vrátíš.“

Max slíbil, že to udělá. „Přemýšlela jsi, že bychom zítra udělali tu tiskovou konferenci?“

„Jo,“ odvětila. „Přemýšlela jsem o tom.“

„Řekl bych, že nemáme důvod držet to dál v tajnosti.“

„Co?“ zeptala se Gail svými rty.

Max skoro slyšel, jak April v hlavě šrotují kolečka. „Měla bych lepší pocit,“ řekla pak, „kdybychom počkali, až to bude vykopané.“

„Takový luxus si asi nebudeš moci dopřát.“

„Jestli tomu dobře rozumím,“ řekla po chvíli Gail, „našli jste UFO.“

„Ne, tak dobrá zpráva to není. Ale je dost dobrá.“ Vysvětlil, o co jde.

Podívala se na něho. Její oči byly velké a vřelé. „Přeju ti to, Maxi,“ řekla.

Johnsonův hřbet se blížil. Max se podíval dolů na kopce po stranách, hladké a bílé v odpoledním slunci, a nízké ploché sedlo končící náhle v prázdnu.

„Máte tam dole hodně lidí," poznamenala Gail.

Po pravdě řečeno až příliš. Lidé byli všude a parkoviště nestačilo autům. „Vypadá to, že nám přijelo pár turistů," odvětil.

Gail naklonila letadlo a začala nalétávat dlouhou, pomalou otočku. „Možná že byste měli začít přemýšlet o omezení přístupu a ostraze." Vytáhla ze skříňky triedr, zvedla jej k očím a zadívala se na hřeben. „Vypadá to, že vaši lidé moc práce neudělají."

Max natáhl ruku pro telefon, ale Gail ho vzala za zápěstí. „Proč to neudělat osobně?" řekla. „Stejně bych se na to chtěla podívat."

Odložila triedr a potlačila knipl dopředu. Letadlo začalo klesat. „Doufám, že nechceš přistát tam, nebo snad ano?" zeptal se Max. „Několik kilometrů východním směrem je letiště."

Ukázala dolů. „Myslíš tu cestu?"

Na dvouproudovce z Fort Moxie to vypadalo tak, že auta chvíli jedou a chvíli stojí. „Ano."

„Nemáme čas, abychom to vyjednali. Maxi, já bych si velice ráda prohlédla zblízka UFO. Ty znáš terén. Nějaké výhrady?"

Vršek hřbetu byl dlouhý asi dva tisíce metrů. Byl plochý, bez stromů, a pokud by se vyhnula okrajům, téměř bez sněhu. „Máš docela silný boční vítr," poznamenal.

Podívala se dolů a její výraz naznačil: to je v klidu. „Ani ne dvacet uzlů. To pro Betsy nic není."

„Jak myslíš," řekl.

Zasmála se. „Žádné strachy, Maxi. Kdyby někdo měl nějaké problémy, řeknu, že jsi celou cestu dolů protestoval."

O deset minut později dosedla s velkým letadlem na zem. Ani to příliš nedrncalo. Než dorolovali k výkopu, všichni obrátili zraky k letadlu. Když Max otevřel dveře, čekal na něho Lasker.

„Mělo mě napadnout, že jsi to ty," poznamenal. Než stačil říct něco dalšího, uviděl Gail a na jeho tváři se usadil přihlouplý výraz, který postihl snad každého muže, k němuž se přiblížila.

„Gail," řekl Max, „to je Tom Lasker, náš předák."

Potřásli si rukama.

Turisté a zvědavci byli všude. Bavili se s dělníky, blokovali můstky a celkově překáželi. Mnoho jich stálo na okraji výkopu, jiní byli nebezpečně blízko hrany srázu. „Musíme něco udělat," usoudil Max.

Lasker si povzdechl. „Řekl jsem několika lidem, aby je zkusili dostat pryč. Ale jsou agresivní a je jich prostě tolik, že se to nedá zvládnout. Navíc tady nikdo nemá faktickou pravomoc něco jim nařizovat."

Max sledoval nekonečný proud aut přijíždějících po vrcholu náhorní plošiny. „Dobře," řekl, „požádáme policii, aby zavedla nějaká opatření na příjezdové cestě. Možná by stačilo omezit počet turistů, které sem najednou pustí."

„Nechtějí s tím mít nic společného."

„Budou muset. Než někdo přijde o život. Budeme potřebovat pro naše lidi nějaké identifikační karty."

„A co budeme dělat do té doby? Prakticky nejsme schopni pracovat."

Max se zhluboka nadechl. „Pošli dnes všechny dřív domů." Rozhlédl se po davech lidí. „Kdo je náčelník policie?"

„Emil Doutable."

„Znáš se s ním?"

„Jo. Nevyhledáváme stejnou společnost, ale znám ho."

„Tak mu zavolej. Vysvětli, co se děje, a požádej o pomoc. Řekni jim, že nás vytlačili z výkopu, a požádej, aby poslali několik lidí, kteří to tady vyklidí."

Přikývl. „Fajn."

„A já zatím –" Max se obrátil na Gail. „Nechtěla ses porozhlédnout?"

„Jistě," řekla. „Jestli ti to nevadí."

Přešli po dřevěném můstku přes hlavní přikop. Ve vnitřním prostoru se všude vršily hromady hlíny a bylo vykopáno několik dalších příkopů. Max cestou do každého nahlédl. Nakonec se zastavil. „Tady," řekl.

Výkop byl teď širší než ráno. A také zelený kus se rozrostl. „Vypadá to jako sklo," prohlásila Gail.

O několik minut později se k nim připojil Lasker. „Policie už je na cestě," oznámil.

„Dobrá. Mimochodem, Tome, April tvrdí, že je to zase ten samý materiál. Možná jsme opravdu našli UFO."

Lasker zavrtěl hlavou. „Tomu nevěřím."

Max si dával záležet, aby se nenechal strhnout nadějemi. Ale Laskerova poznámka a něco v tónu, kterým ji řekl, Maxe zklamaly. „Proč ne?" zeptal se.

Lasker se zatvářil ztrápeně. „Pojďte za mnou."

Odvedl je zpátky k hlavnímu příkopu a slezl po jednom z žebříků. Max a Gail ho následovali. V příkopu byla zima a šero. Na zemi ležela prkna. Všude někdo kopal. Další lidé hlínu odhazovali a plnili jí vědra. Vědra se pak pomocí kladky vytahovala na povrch, kde se vysypávala.

„Tady," řekl Lasker. Ukázal na zahnutou podpěru, která vystupovala z hliněné stěny asi půldruhého metru nad jeho hlavou a nořila se do země. „Jejich tu několik," řekl. „Horní konec je pevně spojen s vnějškem toho objektu. Tenhle konec," dodal a ukázal dolů, „je ukotven ke skále. Těžko říct, k čemu jinému ta věc mohla sloužit, ale určitě neměla nikam odletět."

11

Celý makroindustriální systém je založen na trvalé a statisticky předvídatelné úrovni likvidace a opotřebení. Tedy na hlavních složkách toho, co je obvykle definováno jako používáni.
Významné zredukování kterékoli z těchto složek by nutné muselo vyvolat okamžité a poměrně výbušné ekonomické otřesy.

Edouard Deneuve, Industriální základna a globální vesnice, třetí vydání

„Chtěla bych začít tím, že udělám konec šířícím se fámám o létajícím talíři.“ April promluvila přímo do kamer. Vedle ní stál Max, který by nejraději byl někde jinde, ale snažil se, aby to na něm nebylo vidět. Na stěně za nimi visela americká vlajka. „Nevím, odkud se vzala, ale my jsme ji nevypustili. Ze všeho nejdříve jsem ji zaznamenala ve Fort Moxie News.“ Usmála se na Jima Stuyvesanta, který stál pár metrů stranou a tvářil se, jako by se ho to netýkalo.

Byli v budově radnice ve Fort Moxie. Maxe ohromil počet a totožnost novinářů, kteří se na tiskovou konferenci dostavili. Byli mezi nimi zástupci CNN, ABC, rozhlasových stanic, několika významných středozápadních deníků a dokonce jeden z Japan Times. V první řadě stál Mike Towers, známý šťoural z Chicago Tribune. Prérijní městečko si alespoň na dvě hodiny získalo pozornost celé země.

April a Max se předchozího večera dohodli, že nebudou tajit nic kromě spekulací. Když už měli být v CNN, tak ať je to pecka. April si nacvičila prohlášení a Max jí položil každou otázku, kterou byli

schopni vymyslet. Jenomže dělat to před živým publikem bylo jiné. April nebyla zkušený řečník a Max si dovedl představit jen málo věcí, z nichž měl větší hrůzu, než mluvit k jakémukoli shromáždění.

April vytáhla z aktovky hromádku papírů. „Avšak nějaké zprávy pro vás přece jenom máme. Toto jsou laboratorní výsledky týkající se vzorku odebraného z plachty Laskerovy lodi a vzorku z vnějšku objektu na hřebeni. Prvek, z něhož jsou tyto předměty vyrobeny, má atomové číslo sto šedesát jedna."

Fotoreportéři postoupili blíž a pořídili fotografie.

„Tento prvek je v periodické tabulce velmi vysoko. Dokonce by se klidně dalo říct, že stojí mimo tabulku."

Několik rukou vylétlo vzhůru. „Co přesně to znamená?" zeptala se vysoká žena uprostřed místnosti.

„Znamená to, že je to prvek, s jakým jsme se dosud nesetkali. Není to tak dávno, co bych vám dokonce řekla, že tento prvek bude přirozeně nestabilní, a proto nemůže existovat."

Další ruce. „Kdo je schopen tento materiál vyrobit?"

„Nikdo, koho znám."

V rukou se objevily mobilní telefony. Reportéři se natlačili blíž. Přistrkovali k ní mikrofony, křičeli otázky, někteří pouze poslouchali. April je požádala, aby s otázkami počkali, dokud nedokončí své prohlášení. Potom stručně vylíčila, jak šly události po sobě, počínaje objevem jachty. Zmínila Maxe a Toma Laskera a přisoudila jim plnou zásluhu (nebo odpovědnost) za objev na hřebeni. Podrobně též popsala výsledky testování materiálů z lodi a z místa vykopávek. „Dáme vám je k dispozici, až budete odcházet," řekla. Přiznala, že nedokáže nalézt uspokojivé vysvětlení. „Avšak," dodala, „víme, že objekt na hřebeni je stavba a ne nějaký dopravní prostředek." Zahrnula je okouzlujícím úsměvem. „Vypadá to jako stará železniční rotunda."

Ruce znovu vylétly vzhůru.

Winnipeg Free Press: „Doktorko Cannonová, chcete říct, že tato věc nemohla být vyrobena lidskou technologií?"

CNN: „Podařilo se vám určit stáří objektu?"

Grand Forks Herald: „Povídá se, že se připravují další výkopy. Budete hledat ještě někde jinde?"

April zvedla ruce. „Jeden po druhém, prosím.“ Podívala se na reportéra z Free Press. „Neznám nikoho, kdo by to uměl udělat.“

„A co vláda?“

„Nemyslím. Ale to se budete muset zeptat jich.“ Otočila se k reportérovi z CNN. „Ten prvek nepodléhá rozkladu. Nedomnívám se, že budeme schopni datovat jej přímo. Ale zdá se, že stavitelé museli odtěžit část skály, aby získali místo pro rotundu. Mohli bychom zjistit, kdy k odtěžení skály došlo. Ale zatím jsme to neudělali.“

Žena nalevo od ni divoce mávala psací deskou. „Máte nějaké snímky?“

April dala znamení Ginny Laskerové, jež stála vedle kreslicích fólií. Zvedla přední list a přehodila jej přes vrch, čímž odkryla nákres rotundy. „Pokud je nám známo,“ začala April, „celý vnější povrch je z jednoho a téhož materiálu. Mimochodem, vypadá to jako zbroušené sklo.“

„Sklo?“ podivil se reportér z ABC.

„Říkám, že to vypadá jako sklo.“

Další ruce.

„Co je uvnitř?“

„Víte jistě, že jste někde neudělala chybu?“

„Teď, když ten materiál máme, budeme schopni jeho výrobu napodobit?“

A tak dál. April odpovídala nejlépe, jak uměla. Neměla ponětí, co se nachází uvnitř. Nechala si své závěry prověřit v druhé laboratoři a výsledky byly totožné. A netušila, jestli by se někdo mohl naučit takový materiál vyrobit. „Kdybychom to uměli, mohli bychom vyrobit plachty, které vydrží dlouho,“ dodala.

„Jak dlouho?“ zeptal se zástupce Fargo Forum.

Roztáhla tvář do širokého úsměvu. „Hodně dlouho.“

*

Problém bezpečnosti se podařilo zvládnout. Dělníci dostali průkazky a policie bránila turistům, aby se volně potulovali v prostoru výkopových prací.

Výsledkem tiskové konference bylo přinejmenším to, že si Max udělal představu, jaké zvíře si osedlal. Poskytl několik rozhovorů, ale

dal si záležet, aby nepřekročil meze, jež si stanovili. Co se tady doopravdy děje? Kdo rotundu postavil? Max se odmítl nechat zatáhnout do spekulací. Nevíme o nic víc než vy. Řekl, že s potěšením přenechá spekulace médiím.

Počet novinářů na lokalitě převýšil počet dělníků. Fotografovali, vyptávali se a stáli v několika řadách, aby se mohli podívat na průsvitný zelený povrch, jehož se podařilo dosáhnout již na několika místech.

Těsně před polednem přišel Tom Lasker za Maxem do vozu, ve kterém bylo řídicí stanoviště. Telefony zvonily jeden přes druhý, ale vzali si na pomoc pár lidí z výkopu. „Agentury už to pustily ven, Maxi," pravil. „Je to ve zprávách na všech stanicích. Mimochodem, volal také Charlie Lindquist. Zbožňuje nás."

„Kdo je to Charlie Lindquist?"

„Předseda městské rady ve Fort Moxie. Víš, co řekl?"

„Ne. Co řekl?"

„Řekl, že je to lepší než Lochnesská obluda. Na mou duši." Tom měl úsměv od ucha k uchu. „A nejdivočejší na tom je, že to je pravda, Maxi. V těchhle končinách je to největší událost od prohibice. Cavalier, Walhalla a všechna města kolem z toho budou mít prospěch." Venku byly slyšet zvýšené hlasy. Max vyhlédl z okna a uviděl April, jak vtipkuje se skupinou novinářů. „Myslím, že ji mají rádi," řekl. „Jo, myslím, že mají. Předhodila jim trhák." Dveře se otevřely a April pozpátku vešla dovnitř. „Dejte mi hodinku," volala na někoho, „a pak si s vámi ráda sednu."

„Momentálně řešíme moje dětství," řekla, když byla bezpečně uvnitř. „Někteří z toho chtějí udělat další příběh o tom, jak utlačovaná Afroameričanka ke štěstí přišla." Povzdechla si, padla do křesla a všimla si Laskera. „Ahoj, Tome. Vítej v blázinci."

„Doma je to stejné," odvětil. „Obrovské davy, jaké jsme ještě nezažili, a armáda reportérů. Když jsem ráno odjížděl, právě zpovídali syny."

April pokrčila rameny. „Možná to tak odteď bude pořád." Max se bavil. „Já to zvládnu."

„Hej, já mám hlad," ozvala se April. „Nenašel by se tady nějaký sendvič?"

Max jí podal sendvič s hovězím a pepsi z ledničky. April si sendvič rozbalila a zakousla se do něho. „Byla jsi tam venku dobrá," řekl Max. „Díky." Rty se jí vytvarovaly do úsměvu. „Byla jsem maličko nervózní."

„Nebylo to vidět." Byla to lež, ale bylo třeba to říct.

Někdo zaklepal. Lasker se zaklonil a vyhlédl ven. Pak otevřel dveře. Stál za nimi hubený, šedovlasý, neobvykle vysoký muž.

Návštěvník se podíval přímo na April, nikoli bez nepřátelského výrazu. „Doktorka Cannonová?"

„Ano." Oplatila mu jeho pohled. „Co pro vás mohu udělat?"

Z muže vyzařoval tichý hněv. Vlasy měl řídké, ale ostříhané krátce až na lebku. Uslzené oči se schovávaly za bifokálními brýlemi, které, jak Max tušil, potřebovaly upravit. Jeho pohled přešel Laskera a Maxe, jako by byli nábytek. „Jmenuji se Eichner," řekl. „Jsem děkanem katedry archeologie na Severozápadní." Využíval své výškové převahy, soudě podle jeho tónu nejen fyzické, ale i morální, aby se na April díval svrchu. „Předpokládám, že vy máte na povel tuto –" odmlčel se, „– tuto operaci?" Obalil to slovo blahosklonností.

April z něho nespustila oči. „O co vám jde, doktore Eichnere?" zeptala se.

„Jde mi o ochranu minulosti, doktorko Cannonová. Odpusťte mi, že to říkám, ale ten artefakt, ta věc, kterou vaši lidé vykopávají, může mít obrovskou cenu."

„My víme."

Zalétl chladným pohledem k Maxovi, jako by ho vyzýval k nesouhlasu. „Pak byste měli vědět, že riskujete možnost poškození a následkem toho vznik nenapravitelných ztrát. Práce nikdo neřídí. Na lokalitě není žádný odborník."

„Myslíte odborník archeolog."

„Co jiného bych mohl myslet?"

„Předpokládám, že o tu funkci máte zájem," řekl Max.

„Upřímně řečeno," odvětil Eichner stále směrem k April, „jsem příliš zaneprázdněn, než abych se mohl v tuto chvíli ujmout terénních prací. Ale vy máte povinnost sehnat si sem někoho, kdo ví, co dělá."

„Mohu vás ujistit, doktore Eichnere, že postupujeme s náležitou opatrností," řekla April.

„Náležitá opatrnost amatérů je sotva uspokojivá." Vytáhl leták a podal jí ho. Na přední straně bylo vytištěno Národní archeologická společnost. „Navrhuji vám zavolat na univerzitu s uznávanou katedrou. Nebo radě pro památky minulosti. Jejich čísla najdete na straně dvě. Rádi vám někoho najdou."

Když neudělala žádný pohyb, upustil leták na stůl. „Nemohu zabránit tomu, co děláte," prohlásil. „Byl bych rád, kdybych mohl. Kdyby to šlo, zarazil bych vám to okamžitě. Jelikož nemohu, apeluji na rozum."

April si leták vzala. Aniž se na něj podívala, zastrčila jej do kabelky. „Děkuji," řekla.

Podíval se na ni a podíval se na kabelku. „Já to myslím vážně," řekl. „Máte tady profesionální odpovědnost." Otevřel dveře, popřál jim všem hezký den a odešel.

Asi minutu nikdo nepromluvil. „Asi má pravdu," ozval se Lasker.

Max zavrtěl hlavou. „Ne," řekl. „Ani náhodou. Na katedře archeologie Severozápadní univerzity nevědí o vykopávání takové věci o ni víc než my."

„Souhlasím," přidala se April. „Koneckonců, Schliemann byl taky amatér."

„Nečetl jsem někde, že to v Tróji pěkně zpackal?" poznamenal Lasker.

*

Všechno, v co April doufala, bylo v běhu. Prožívala nejvyšší možný vědecký zážitek a čekala ji nesmrtelnost. April Cannonová bude jednoho dne stát po boku velikánů. Neviděla nic, co by ji o tyto výsledky mohlo připravit. Zatím si nebyla úplně jista, co objevila, ale věděla, že je to epochální. Večer byli na všech stanicích a mluvilo se o nich zcela nezkresleně, bez motivů okurkové sezóny. Pořad News Hour s Jimem Lehrerem přišel s debatou chemiků, kteří se všeobecně shodli, že někde muselo dojít k chybě nebo nedorozumění. „Ale jestli má doktorka Cannonová pravdu," dodal Alan Narimoto z Minnesotské univerzity, „jedná se o objev takového významu, že to nemá obdoby."

„Jak tomu mám rozumět?“ zeptal se Lehrer.

„Když pominu otázku, odkud se vzal, pokud by se nám podařilo zrekonstruovat výrobní proces a vytvořit tento prvek –“ Narimoto zavrtěl hlavou a obrátil se ke kolegyni Mary Espositové z Dukeovy, která na něho navázala.

„Mohli bychom vám vyrobit oblek, Jime, jenž by se pravděpodobně neopotřeboval dřív než vy.“

ABC odvysílala pasáž, ve které April stála vedle rotundy s pět centimetrů širokou celofánovou lepicí páskou. „Obyčejná balicí páska,“ řekla. Utrhla pás dlouhý necelého půl metru, zalepila s ním kartónovou krabici a pak pásku strhla. S páskou strhla i většinu krabice. Nachystala si druhý pruh, přiložila jej k boku budovy, pevně jej přitlačila, pak horní konec pustila a ustoupila. Páska se pomalu odlepila a spadla na zem. „Je to odolné vůči sněhu, vodě, hlíně, prostě všemu. Dokonce i lepicí pásce.“ Kamera zabrala detail zeleného povrchu. „Představte si to, jako byste měli nejdokonalejší voskování auta, jaké může být.“

Reportáže sice byly opatrné, ale nebyly alespoň nepřátelské. A April měla pocit, že vypadá dobře, zosobněná zdrženlivost a autorita. Pouze fakta, madam.

Hodně vysoké atomové číslo. Za hranicí, za rohem, v nedohlednu. Tento prvek je v periodické tabulce velmi vysoko.

Dokonce by se klidně dalo říct, že stojí mimo tabulku. Vědecký dopisovatel z Time určitě zbělel. Byl to nádherný den. A dnes večer o tom poprvé uslyší vědci z celé země. Zatím nic nepublikovala. Ale to bylo v pořádku, protože měla důkaz. A byla již legendou. Byl to příjemný pocit.

V motelu Severní hvězda nebyl bar. April byla příliš rozrušená, než aby dokázala usnout, nemohla si ani číst. Právě když se chystala zavolat Maxovi a navrhnout mu, aby někam zašli a oslavili to (přestože oba pravděpodobně vypili beztak již příliš při velké večeři s Laskerovými v Cavalieru), její telefon zazvonil.

Byl to Bert Coda, spoluředitel od Colsona. Coda působil v oboru již od druhé světové války. Byl to unavený, popudlivý, frustrovaný muž, který již dávno vyměnil Colsonovy laboratoře za manželku, rodinu, boha a zemi.

Jeho přivítání bylo příkré. „April," řekl, „zbláznila ses?"

To si získalo její pozornost. „Jak to myslíš?"

„Mluvila jsi dnes do všech těch kamer."

„No a?"

„Vůbec ses nezmínila o laboratoři. Ani jednou."

„Berte, tohle nemá s laboratoří nic společného."

„O čem to mluvíš? Když jsem se díval naposledy, ještě jsi pro nás pracovala. Kdy jsi odešla? Zabalila jsi to někdy, když jsem se nedíval?"

„Poslyš, snažila jsem se laboratoř z toho vynechat."

„Proč? Proč proboha bys chtěla něco takového udělat?"

„Protože tady se bavíme o UFO, Berte. Možná o malých zelených mužíčcích. Chceš být spojován s malými zelenými mužíčky? Chci říct, že Colson by měla být striktně vědecká instituce."

„Prosím, neodbíhej od tématu."

„Já neodbíhám od tématu."

„Ale odbíháš. Tady jde o publicitu. Tuny publicity. A úplně zadarmo. Neslyšel jsem dnes o UFO skoro nic."

„Ale uslyšíš."

„To je mi jedno." Bylo to nebezpečné hřmění. „April, jsi na všech stanicích. Předpokládám, že zítra budeš ve všech novinách. Ty, April. Nikoli Colson, ale Cannonová." Zhluboka se nadechl. „Slyšíš, co ti říkám?"

„Ale to je nežádoucí publicita."

„Žádná publicita není nežádoucí. Až se ráno seběhnou znovu, a oni se určitě seběhnou, buď té lásky, prosím tě, a zmiň se o svém zaměstnavateli, který tě léta přeplácí. Myslíš, že to můžeš udělat?"

Nechala vteřiny ubíhat. Měla velkou chuť tomu kreténovi vzdorovat. Ale pravda byla taková, že ji zastrašil. „Tak dobře," řekla nakonec. „Když si to přeješ."

„Ano. Přesně to si přeji." Představila si ho, jak se opírá zády o křeslo, se zavřenýma očima a tím rezignovaným výrazem, jenž se mu usadil ve tváři, když se postavil hlouposti světa. „Ano, to bych byl moc rád. Mimochodem, mohla by ses zmínit, že jsme obzvlášť dobří ve službách týkajících se životního prostředí. A ještě jedna věc.

Zajímalo by mě, kde jsi byla a pro koho jsi pracovala, když ses o té věci poprvé dozvěděla.“

12

Záblesk času mezi dvěma věčnostmi
již nikdy nedostaneme druhou šanci!

Thomas Carlyle, Hrdinové a uctívání hrdinů, V

Den po tiskové konferenci klesla teplota na minus pětadvacet stupňů. Půda zmrzla, lidem se začaly dělat omrzliny a na Mac Eberlyho, farmáře ve středních letech, který s sebou na hřeben přivedl půlku rodiny, přišly bolesti na prsou. O svátcích se počasí ještě víc zhoršilo. April jen neochotně ustoupila a na zimu pozastavila práce. Vyplatila štědré prémie a oznámila, že s pracemi začnou znovu, jakmile to bude možné. Na jaře, dodala.

Další den zasáhla oblast sněhová vánice. A na Silvestr dosáhl kombinovaný účinek mrazu a větru úrovně minus pětasedmdesáti stupňů pod nulou. Událost z novin dost rychle zmizela, odsunuta přípravami na Super Bowl, velkým bankovním skandálem, prošpikovaným senzačními historkami o sexu a drogách, a soudním procesem projednávajícím vraždu celebrity.

April publikovala svá zjištění a nový prvek byl v souladu s tradicí nazván podle ní cannonium. Národní asociace pro vzdělávání obyvatel jiné barvy pleti jí udělila Spingarmovu cenu a Národní akademie věd uspořádala na její počest slavnostní večeři. Byla pochopitelně v sedmém nebi. Dlouhé čekání na ni ale těžce doléhalo.

Max se vrátil do Farga k životu, který vedl dřív, a začal čerstvě získanou slávu zpeněžovat. Lidé, kteří měli zájem o koupi, prodej nebo zrestaurování válečných leteckých veteránů, se přednostně obraceli na Sundown. A co víc, Max zjistil, že je o něho zájem jako o přednášejícího. Nikdy mu nedělalo dobře, když měl mluvit k většímu

počtu lidí, jenomže nabídky se pohybovaly v oblasti tisíce dolarů za půl hodiny. Absolvoval takto několik lekcí projevu na veřejnosti a zjistil, že s přibývajícími zkušenostmi se dokáže uvolnit a je schopen nejenom upoutat zájem, ale dosáhnout i toho, aby se lidé několikrát zasmáli. Mluvil na akcích Rotaryklubu, obchodních banketech, při udílení univerzitních cen a na shromážděních Kolumbových rytířů. Když se pak dozvěděl, že April bere za vystoupení průměrně šest tisíc, zvýšil cenu a s úžasem zjistil, že většina zájemců na ni byla ochotna přistoupit.

Strávil víkend s otcem. Plukovník měl radost. Jestli Maxe neklamala paměť, bylo to poprvé, kdy otec vypadal, že je na něho pyšný, a chtěl ho představit přátelům.

V té době se s April začali pravidelně scházet na oběd. Max si uvědomoval, že k ní začíná něco cítit, ale rozhodl se udržet jejich vztah na výhradně profesionální úrovni. Řekl si, že projekt na Johnsonově hřbetu je potenciálně až příliš důležitý, než aby chtěl riskovat komplikace, které by mohly vzniknout z romantického vzplanutí s ženou, která v celém podniku vystupovala jako jeho partner. Anebo to bylo složitější: směsice obav z rasové odlišnosti, Maxovy neochoty citově se vázat a strachu, že by ho mohla odmítnout. Neudělala ostatně nic, čím by mu dala najevo zájem ze své strany. Když mu ale představila policejního nadporučíka, s nímž začala chodit, a svěřila se mu, že ho má opravdu moc ráda, pro Maxe to byla těžká rána.

Čas od času vytáhli lightning a přeletěli nad hřebenem. Sníh zavál většinu výkopu. Jako důkaz horečné aktivity zůstaly na hřebeni pouze hromady zeminy. Při jedné příležitosti, v chladný, mrazivý den na konci ledna, mu řekla, aby přistál.

„Nemůžu," odvětil.

„Proč? Gail tady přistála."

„Nevím, jak hluboký je sníh. Gail měla několik centimetrů. My bychom mohli mít i půl metru. A pod ním je nejspíš led."

„Škoda," řekla.

*

V únoru přišlo neobvykle teplé počasí. Po několika dnech, kdy teploty vystoupily nad deset stupňů, April odjela do Fort Moxie,

naložila Toma Laskera a vyrazila s ním na místo vykopávek. Oba věděli, že na zahájení prací je v této fázi roku příliš brzy. Ale April nedokázala snést pomyšlení, že by měla čekat ještě několik týdnů. „Třeba budeme mít štěstí," prohlásila. „Když se ochladí, nějak to přečkáme."

Lasker jí řekl, že to nepovažuje za dobrý nápad, ale April to probrala s Lisou Yarboroughovou a jarní ofenzíva se rozběhla.

Počasí vydrželo osm dní. Kopáči se vrátili a maximálně využili nabídnutou příležitost. Vyházeli všechen sníh z příkopů a svrhli jej do kaňonu. Odhodlaně zaútočili na ztvrdlou zem a metodicky odkryli širokou plochu střechy. Začali se propracovávat podél přední strany dolů a odhalili stěnu, která měla tutéž smaragdově zelenou barvu a strukturu seříznutého skla. Ke zklamání všech zúčastněných se neobjevil žádný viditelný vstup.

Předpokládali, že vchod se bude nacházet vepředu, v té části stavby, která byla obrácená k okraji propasti. Ale to, že se nelišila od ostatních, jim přineslo zklamání. Zbývalo udělat ještě mnoho práce, a jelikož se stěna nacházela na samotném okraji vrcholové plošiny, bylo jasné, že práce to bude pomalá a nebezpečná.

Rotunda se přibližovala na necelý metr k propasti, od níž ji dělila plošinka z hlíny a kamení. Plošinka zakrývala kanál, který viděli na radarových výstupech. Kanál mohl poskytnout rychlý přístup dovnitř, ale vzhledem k blízkosti kraje útesu to byla nebezpečná cesta. April chtěla nejdřív odkrýt zbytek stavby, než dá souhlas s vykopáním kanálu. Určitě najdou dveře někde jinde.

Nechali přivézt a smontovat také několik buněk, jež měly sloužit ke skladovacím a komunikačním účelům.

Dělníci si zvykli nosit s sebou baterky, jimiž se snažili nahlédnout do nitra pláště z cannonia. Několik jich přísahalo, že uviděli na druhou stranu, a někteří dokonce tvrdili, že se něco podívalo zevnitř na ně. Výsledkem bylo, že hřeben si začal získávat pověst, která nejdřív vedla ke vzniku vtipů a později k tomu, že se mnozí snažili být pryč dřív, než zapadne slunce.

Právě v den Washingtonových narozenin se počasí vrátilo k normálu. Údolí Red River zamrzlo, a když Max třiadvacátého slavil s April a Laskerovými své narozeniny, venku zuřila sněhová bouře.

Ale během noci vítr utichl a ráno bylo jasné, průzračné a chladné. Dokonce tak chladné, že po poledni museli poslat všechny domů.

Tou dobou již rotunda byla téměř vysvobozená ze své hrobky. Stavba na sobě pořád měla hlínu a kamení, ale byla přitažlivá svou jednoduchostí. Stěna byla dokonale kulatá, a podobně jako bublinová střecha, po umytí se blyštěla.

Max se díval za prvními odjíždějícími auty, když odněkud za oblinou rotundy, kam v té chvíli neviděl, zaslechl výkřik a smích.

U zadní strany budovy se shromáždila skupinka lidí. Dva muži otírali stěnu. Zbývající si clonili oči před sluncem, aby lépe viděli. Několik si jich všimlo Maxe a začalo vzrušeně mávat.

Našli ve stěně kresbu.

Byla to jelení hlava.

Jasné a naprosto jednoduché – jedna křivka představující ramena a druhá naznačující paroží. Tady bylo oko a tam čumák.

Kresba byla bílá, takže ostře kontrastovala s tmavým cannoniovým pláštěm. Podobně jako v případě stavby byly jejím nejpodmanivějším znakem čistě plynulé křivky. Žádné kudrlinky. Žádné předstírání.

April sundala z ramene fotoaparát a v ubývajícím světle se zahleděla na rotundu. „Dokonalé," řekla. Zamračeným odpolednem se snášely sněhové vločky.

Zmáčkla spoušť, nepatrně změnila úhel a pořídila druhý snímek.

Sníh šelestil o stěnu. „V bouři je to krásné," řekla. Pomalu obešli stavbu kolem dokola a ona pořídila několik dalších snímků. „V celé naší historii se tohle stane jenom jednou," pokračovala. Vyfotografovala rotundu, jelení hlavu, okolní kopce, parkoviště. A Maxe. „Postav se tady, Maxi," řekla mu, a když se pokusil něco namítnout, rozesmála se a odtáhla ho tam, kde ho chtěla mít. Poručila si, aby se chvíli nehýbal, a udělala několik dalších snímků. „Budeš na to vzpomínat celý život," řekla. „A přijdou chvíle, kdy bys vraždil, aby ses do tohoto okamžiku mohl vrátit."

Max věděl, že to je pravda.

A vyfotografoval ji tak, že se velká stavba krčila za ní jako nějaký prehistorický tvor. „Fajn," řekla. „To je fajn."

A když to očekával ze všeho nejmíň, padla mu do náruče a políbila ho.

*

Televizní štáby se další den vrátily v plné síle. Vyptávaly se každého a obzvlášť je zaujala jelení hlava. Max se ten večer zdržel na vrcholku dlouho, měl práci. Venku ještě zbývalo trochu světla, když Tom Brokaw uvedl poslední příspěvek večerních zpráv, tradičně volený tak, aby zanechal pozitivní dojem. „V Severní Dakotě tým badatelů začal opět kopat na lokalitě, která skrývá velice záhadný objekt," řekl. Objevily se letecké i pozemní záběry místa vykopávek a rotundy. „Objekt, na který se díváte, byl objeven před několika měsíci pouhých pár mil od kanadské hranice. Lidé, kteří vykopávky řídi, nejsou příliš sdílní, ale osoby, které mají blízko k probíhajícím pracím, se domnívají, že jej tam mohli zanechat mimozemští návštěvníci. Bylo to opravdu tak?" Brokaw se usmál. „Carole Jensenová ze sesterské KLMR-TV v Grand Forks vám o tom řekne víc."

Detail. Jensenová stála před zakřivenou stěnou, zahalená do elegantního kabátu. Neměla nic na hlavě a vítr jí čuchal vlasy. Bylo na ní vidět, že je jí zima. (Jen těžko se dalo uvěřit tomu, že na jiných místech země se házeči a chytací hlásí na jarním tréninku.) „Tome, od chvíle, kdy jsme se o tomto místě loni v listopadu poprvé dozvěděli, jsme vyslechli mnoho spekulací. Odborníci ze všech koutů země tvrdí, že výsledky vzorků odebraných z objektu nazývaného rotunda by neměly být možné. Také říkají, že nemají ponětí, jak by se takový prvek dal vyrobit. Ale on tam je. A malá skupinka amatérských archeologů začala znovu kopat. Než celá věc skončí, možná budeme mít první přesvědčivý důkaz, že nás navštívili mimozemšťané."

To je ono, pomyslel si Max. Jen tak dál. Hlavní je, že to neříkáme my.

Ostatní stanice zaujaly stejný postoj. Všichni byli opatrní. Ale byla to velká událost. Média ji vytroubí do světa, jen co získají jakous takous jistotu, že to není bouda.

Max si oblékl kabát a vyšel ven. Měsíční svit, jenž zaléval vykopávky, ozařoval rotundu a vrhal stíny přes kruhový zářez, v

němž stála. Teorie Peggy Mooreové, že zářez je umělý, že někdo uřízl kus skály, aby udělal pro stavbu místo, teď byla nezpochybnitelná. Skalnatý břeh byl příliš vysoko nad vodou, pomyslel si Max při představě bývalého jezera. Proto kus odkrojili, postavili tam rotundu a poslední metr prokopali kanálem.

Nakonec vnitrozemské moře ustoupilo a zanechalo stavbu vysoko na suchu. A během deseti tisíc let vítr všechno znovu vyplnil.

Nedal by se najít ten kus, který odtěžili? Došel až k okraji a podíval se dolů.

*

Harry Ernest byl jediný delikvent ve Fort Moxie. V Chicagu se nadchl pro sprejerství, a když mu zemřela matka, odešel do Severní Dakoty k příbuzným. (Otce nikdy nepoznal.)

Harryho největší problém byl v tom, že ve městě jako Fort Moxie se žádný svobodný duch nedokáže skrýt. Byl jediným známým vandalem na sever od Grand Forks, a tudíž když se na vodárenské věži, na některém z kostelů nebo na domě Losů objevila nějaká obscénní výzva, zástupce šerifa hned věděl, kde má hledat pachatele.

Harrymu sloužilo ke cti – a pro příbuzné bylo noční můrou – že svým uměním opravdu žil. A jelikož věděl, že trestu neunikne, naučil se volit cíle tak, aby efekt byl maximální. Když se v televizi objevila rotunda, pro Harryho to bylo, jako by uslyšel sirénu.

Tom Brokaw ještě ani nedomluvil, a Harry už sbíral plechovky schované na půdě. Usoudil, že zlatá a bílá budou velice dobře kontrastovat se základní barvou objektu. Hodně dlouho přemýšlel o tom pravém poselství a nakonec se rozhodl, že nejlepší je jednoduchost. Vyjádří tytéž stesky, které zanechal na nespočtu cihlových zdí v Chicagu a jeho okolí. To byla Harryho odpověď světu.

Kolem jedenácté hodiny – když v domě zavládlo ticho – vzal strýci ze stolu klíčky od auta, vylezl oknem svého pokoje a vytlačil z garáže rodinný ford. O půl hodiny později zjistil, že u přístupové cesty je policejní hlídka. Přejel tedy odbočku a zaparkoval necelý kilometr za ní. Odtamtud to vzal lesem, až narazil na příjezdovou cestu, a nahoru vyšel.

Rotunda vypadala v tlumeném světle hvězd jako tmavý válcový stín. Otevíral se od ní výhled do údolí. Všechno, co napíše, bude nádherně vidět až ze silnice 32, když se do toho opře slunce.

Kolem stálo několik provizorních staveb. Povšiml si, že v jedné je rozsvíceno a někdo se tam pohybuje. Jinak bylo místo opuštěné.

Cestou přes vrcholek si hvízdal, radoval se. Ve stínu rotundy se zastavil a překontroloval spreje. Sice se opět ochlazovalo, ale fungovaly. Asi minutu spokojeně postál a nechal vítr, aby se do něho opíral. Jo. O tomhle byl život. Mít vítr ve vlasech. Cítit blížící se sníh. A nandat to celému světu.

Usmál se a vstoupil na úzký pruh skály před přední stranou rotundy. Prázdnota vedle něho nijak nezapůsobila na jeho útlocit. Došel doprostřed, otočil se, aby pohledem změřil své plátno, a couval, až římsa pod jeho patami skončila. Naštěstí vítr foukal od západu, takže ho stavba chránila. To bylo důležité, když měl člověk pracovat se sprejem.

S úlevou zjistil, že stěna je ze skla. V televizi se o tom jaksi dohadovali. Ale lidé mluvili o skle, a tak si s sebou vzal email.

Posvítil si na stěnu baterkou. Vypadalo to, jako by dovnitř kužel světla pronikal. Přistoupil blíž, aby se pokusil nahlédnout dovnitř. Napadlo ho, že třeba ani žádný vnitřek není, třeba je objekt plný.

Pokrčil rameny a vytáhl plechovku spreje.

První slovo chtěl udělat zlatě. Zvedl hlavu a změřil si cíl očima. Úhel nebyl moc dobrý, protože byl příliš blízko. Ale s tím se nedalo nic dělat.

Jediné, co bylo slyšet, byl vítr a letadlo někde v dálce. Namířil a stiskl trysku. Z plechovky vytryskly jemné kapičky barvy a Harryho rukou se rozlil uspokojující pocit měnících se tlaků.

Ale rotunda se na rozdíl od vodárenských věží a kostelů bránila kontaktu s okolním světem. Kapičky na ní ne a ne ulpět. Část se jich slila a začala stékat po stěně dolů. Velice málo se zachytilo v rýhách a prasklinách. Ale většina se jich odrazila do vzduchu a vytvořila zlatý oblak.

Oblak udržel tvar jenom krátce, potom se začal rozplývat a klesat.

Hany nechápal, co se děje. Věděl jen to, že najednou má vlhký obličej. A oči ho pálí.

Upustil plechovku, vykřikl a padl na kolena. Přitiskl pěsti na oči a rukama po něčem zašmátral ve tmě. Věděl, kde je, nemohl zapomenout, kde je. Potom ztratil půdu pod nohama a začal padat. Max ve své kanceláři vzdálené sto metrů zaslechl výkřik, vystrčil hlavu ze dveří a usoudil, že to bylo nějaké zvíře.

13

V celém tom širém půlnočním moři
vedla nás jenom zář…

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Pátrači našli Harryho tělo před polednem. Příbuzní nahlásili v osm hodin, že ho pohřešují, jeho auto bylo objeveno v devět třicet a krátce po desáté našli dělníci na římse před rotundou plechovku spreje a baterku. Zbytek byl už snadný.

Maxe rozčílilo, že někdo mohl chtít objekt poškodit. Dokázal s ním těžko cítit, dokud se odpoledne nepostavil na hranu a nepohlédl dolů.

Na sklonku dne se objevil Arky Redfem. Prohlédl si s Maxem římsu a zavrtěl hlavou. „To je k neuvěření,“ prohlásil.

Max s tím souhlasil.

„Může z toho být žaloba,“ dodal.

Jeho poznámka Maxe překvapila. „Přišel sem jako vandal,“ ohradil se.

„To nevadí. Bylo to dítě a toto místo je nebezpečné. Dobrý právník by mohl namítnout, že jsme lokalitu nezabezpečili. A měl by pravdu.“

Maxův dech visel ve slunečních paprscích. Byl chladný, jiskřivý den s teplotami kolem minus deseti. „Kdy dospějeme k tomu, aby se lidé zodpovídali za své činy?“

Redfem pokrčil rameny. Měl na sobě silný vlněný kabát, s kapuci přetaženou přes hlavu. „Pro to dítě už teď nemůžeme mnoho udělat, ale zajistíme, aby se to neopakovalo. Tak alespoň budeme moci prokázat dobrou víru, pokud budeme i muset.“ Usměrnil Maxovu

pozornost k parkovací ploše. Ze stromů kolem příjezdové cesty se právě vynořila zelená dodávka. „Chci vám někoho představit," řekl.

Dodávka zaparkovala a řidičovy dveře se otevřely. Vystoupil z nich indián v modré péřové bundě, podíval se směrem k nim a zamával. Mohlo mu být kolem třiceti, průměrně vysoký, s tmavýma očima a černými vlasy. Něco v jeho pohledu Maxe upozornilo, aby byl slušný. „Maxi, chtěl bych vám představit svého švagra," pravil Redfem. „Jmenuje se Adam Kicks-a-Hole-in-the-Sky." Švagr napřáhl ruku. „Stačí Sky."

„Adam bude řídit ostrahu."

„Jakou ostrahu?" podivil se Max.

„Vznikla dnes ráno," prohlásil právník.

Sky přikývl. „Moji lidé tady budou do hodiny." Rozhlédl se po plošině. „Budeme potřebovat velitelské stanoviště."

„Stačila by některá z buněk?" navrhl Redfem.

„Ano," odvětil. „To by šlo."

Max začal protestovat, že nemají tolik zastřešených prostor, aby se nějaké mohli vzdát, ale právník ho zarazil. „Jestli tady chcete pokračovat v pracích, Maxi, budete muset zajistit bezpečnost. Já doporučuji Adama."

Sky přešlápl. S nic neříkajícím výrazem v očích se podíval na Maxe.

„Tak jo," řekl Max. „Fajn. To není problém."

„Dobrá." Sky vytáhl z peněženky navštívenku a podal ji Maxovi. „Číslo na mne," řekl. „Do konce dne se tady zařídíme a začneme fungovat."

Max začínal mít pocit, jako by byl obklopen podvodníky. Jakou měl Sky kvalifikaci? Jestli něco potřebovali ze všeho nejmíň, byla to banda místních se zbraněmi.

Redfem mu musel číst myšlenky. „Adam je bezpečnostní poradce," řekl. „Především pro letecké společnosti, železnice a kamionové přepravce."

Sky se podíval na Maxe a pak zalétl pohledem k rotundě. „Toto je jedinečný úkol," prohlásil. „Ale myslím, že vás mohu ubezpečit, že k žádným incidentům nedojde."

Do hodiny dorazily dva nákladďáky a pracovní četa, která začala stavět drátěný plot. Plot měl být vztyčen nějakých deset metrů za výkopem a obehnat stavbu ze všech stran. Každý, kdo by teď chtěl spadnout z římsy, by musel překonat dvouapůlmetrový plot. „Za plotem nebudou žádná osobní auta," vysvětlil Sky.

Maxovi to nevadilo. Ještě pořád přemýšlel o tom, jak se mladému vandalovi podařilo nastříkat si barvu ze spreje do očí. Věděl o šířících se povídačkách, že chlapec si baterkou prosvítil stěnu. A něco uviděl.

*

Plot byl postaven během čtyřiadvaceti hodin. Další, co Sky udělal, bylo to, že nainstaloval po obvodu výkopu bezpečnostní světla. Na pět míst osadil kamery.

Pak se objevili siouxští strážní v uniformě. První, kterého Max potkal, docela přesně odpovídal jeho představě, jak by měl indián vypadat. Byl mohutný, tmavooký a málomluvný. Jmenoval se John Malý duch a vystupoval velice profesionálně. Maxovy představy o indiánech vycházely z hollywoodského obrazu lidí někdy vznešených, někdy vášnivých a téměř vždycky nevzdělaných. Překvapilo ho, že objevil indiánského právníka a bezpečnostního poradce. Zjištění, že se s Johnem Malým duchem cítí lépe než se Skyem i Redfemem, ho paradoxně znepokojilo.

Policejní vyšetřování smrti Harryho Ernesta začalo, ale rychle skončilo. Vyplnili formuláře a Max zodpověděl několik otázek. (Uvedl, že byl na hřebeni do půlnoci, a když odjížděl, neměl pocit, že by tam byl někdo další. Na „zvířecí" výkřik, který zaslechl, úplně zapomněl.) Policie tvrdila, že to byl jasný případ smrtelného úrazu, k němuž došlo v důsledku pokusu o spáchání škody. Nic nenasvědčovalo tomu, že by někdo něco zanedbal. To byl závěr, který se měl ocitnout v hlášení.

Max šel na pohřeb. Účastníků bylo málo a zdálo se, že jsou to přátelé chlapcových poručníků. Žádní mladí lidé se pohřbu neúčastnili. Maxovi se zdálo, že samotní poručníci jsou pozoruhodně vyrovnaní.

Další den ho Redfem informoval, že žádné právní kroky nejsou pravděpodobné.

Turisté nadále přijížděli v hojném počtu. Mohli na hřeben, ale museli zůstat za plotem. Policie otevřela druhou příjezdovou cestu po západní straně hřebene a zavedla jednosměrný provoz.

Dveře zatím nikdo nenašel.

Ochranný plot probíhal bez přerušení – i před rotundou. Teď, když oblast byla považována za bezpečnou, se dělníci pustili do odkrývání kanálu.

Za přítomnosti mnoha televizních kamer přivezli dolů dívku z místní střední školy, upoutanou na kolečkové křeslo, aby nabrala první lopatu hlíny. Byla mimořádně nadaná ve vědeckých předmětech. Zapózovala před kamerami, hezky se usmála a splnila svou povinnost. Potom se pracovní čety daly do práce.

Věděli, že vzhledem k omezenému prostoru to bude trvat dlouho. Současně mohli kopat pouze dva lidé. Obloha mezitím zšedla a teplota stoupla, což byla předzvěst sněžení. Armáda lidí se smetáky stála kolem celé stavby a čistila stěny a půl tuctu opěr, které stavbu držely na skalnatém loži. April a Max to sledovali bezpečnostními kamerami z řídicí buňky.

Pro všechny s výjimkou několika určených dělníků to měl být poslední týden. Ostatním zaplatí, poděkují a propustí je. Charlie Lindquist plánoval děkovný oběd na radnici ve Fort Moxie a připravil pro dělníky certifikáty, na nichž stálo: Pomáhal jsem vykopat Rotundu. (Někdy touto dobou se stavba začala psát s velkým R.) Zájem médií stoupal, stejně jako počet návštěvníků. Auta ucpávala silnici 32 v obou směrech na vzdálenost několika kilometrů.

April čas od času vyšla ven, slezla do jámy a prošla se kolem stěny. Byla ráda blízko ní, líbilo se jí dotýkat se jí dlaněmi a myslet na to, že něco možná úplně jiného než ona stálo kdysi na stejném místě a rozhlíželo se po modravých vodách dávno zaniklého ledovcového jezera.

Avšak dnes byla stěna jiná. April stála v zadní části, blízko jelení hlavy, dívala se přes povlovnou oblinu na lesnatý svah, který se zvedal k severnímu hřebeni, a snažila se přijít na to, co se jí instinkty snaží sdělit. Všechno se zdálo být stejné jako jindy.

Dotkla se povrchu stavby. Přitiskla k němu prsty.

Byl teplý.

Nedalo se přesně říct, že teplý. Ale nebyl tak studený, jak měl být. Chvíli na něm dlaň držela.

Obloha na západě zčernala a vítr zesílil. Max se díval, jak se bouřkové týmy formují a začínají roztahovat plachty. Kopání se zastavilo a dělníci upevnili plachty kolem jámy, aby ji nezasypal sníh. Když byli hotovi, Max a April poslali všechny domů.

Nikdo nechtěl, aby ho bouře zastihla na silnici. Ani Max. „Jsi hotová?“ zeptal se April.

„Ano,“ odpověděla. „Jeď napřed. Pojedu hned za tebou.“

Max si oblékl kabát. Vítr se začínal plnit sněhem. Viditelnost zanedlouho klesne na nulu.

„Co kdybych se zastavil pro pizzu?“ navrhl.

„Fajn. Potkáme se v motelu.“

Max přikývl a spěšně vyšel ze dveří. Vítr mu je málem vyrazil z rukou.

Když došel k bráně, pozdravila ho Andrea Hawková, jeden z členů ostrahy. Max si vzpomněl, že kromě toho dělala moderátorku nějakého zábavného programu na rádiu v Devils Lake. Byla mimořádně atraktivní. „Dobrou noc, pane Collingwoode,“ řekla Andrea. „Dejte pozor. Cesta je zrádná.“

„A co vy?“ zeptal se. „Kdy odjedete vy?“

„My tady zůstaneme přes noc nebo do doby, kdy nás přijdou vystřídat. Na tom nesejde.“

Max se zamračil. „Určitě?“

„Určitě,“ odvětila. „Budeme ve větším bezpečí než vy.“

Bílá tma je vichřice, bouře ženoucí se prériemi rychlostí osmdesáti kilometrů v hodině, obtížená suchým sněhem. Sníh může doprovázet bouři nebo může jen ležet na zemi, na tom příliš nezáleží. Každý, kdo se snaží řídit, uvidí jen o málo dál než na stěrače.

April mrzelo, že bouře způsobí zdržení. Dokázala teď myslet jen na málo jiných věcí než na Rotundu. Zoufale toužila zjistit, co je uvnitř a kdo byli stavitelé. A většinu času trávila tím, že sledovala pracné odkrývání kanálu.

V den, kdy uviděla loď Toma Laskera, si začala psát deník. Plísnila se, že je domýšlivá, nicméně usoudila, že v situaci, kdy se

účastní událostí historického významu, budou podrobné záznamy důležité. V prvních několika dnech se spokojila s líčením postupů a výsledků. Poté, co Max objevil Johnsonův hřbet, začala spekulovat. A když na zimu přerušili práce, uvědomila si, že jednou napíše paměti. Proto začala popisovat své emocionální reakce.

Jelení hlava ji fascinovala. Natolik vypadala jako lidský výtvor, že zapochybovala o svých výsledcích. Tváří v tvář té jediné, jednoduché kresbě jako by všechno, čemu postupně uvěřila, vypadalo šíleně. Většinu odpoledne strávila tím, že se snažila přesně zformulovat, jak se cítí, a potom se to pokusila zaznamenat do deníku. Bylo důležité, aby nevypadala jako pitomec.

Schovala deník do zásuvky a zaposlouchala se do větru. Byl čas jít. Vypnula počítač a vyšla ven do bouře. Za Maxem se opozdila o nějakých deset minut.

U vstupu se John Malý duch musel do brány silně opřít, aby ji proti větru otevřel. Zeptal se jí, zda raději nechce přes noc zůstat. „Cesta bude nebezpečná," zakřičel po jednotlivých slovech, aby přehlušil bouři. „Dám pozor," slíbila April.

Byla moc ráda, když se dostala do auta, kde popadla dech a otočila klíčkem zapalování. Motor nastartoval. Na zadním okně byl navátý sníh. Vytáhla z kufru smetáček, očistila je a pak počkala, až bude topení hřát dostatečně, aby se sníh na skle neudržel. Potom pomaličku vyjela z parkoviště a zamířila k mezeře mezi stromy, která skrývala příjezdovou cestu. Jela krajinou, která byla v pohybu. Kolem burácela bouře. Možná měl Malý duch pravdu.

Zatočila doleva, k západnímu výjezdu. Po vrcholku hřebene to bylo daleko, několik set metrů, na nichž byla vystavená plné síle bouře. Ale držela volant pevně a otevřela dveře na straně řidiče, aby viděla koleje, které zůstaly po ostatních autech. Když se konečně dostala pod ochranu jilmů a olší, vítr utichl.

Minula opuštěnou toyotu a začala sjíždět dolů.

V závětří se sníh hromadí rychle a člověk musí udržovat rychlost, aby neuvízl. Pod sněhem se ztrácejí patníky a krajnice, přestávají být vidět příkopy. Aby to bylo ještě horší, toto byla druhá cesta, kterou policie otevřela teprve nedávno, a April ji neměla zažitou.

Snažila se udržet auto v pohybu. Klouzala v prudkých klesáních a probojovávala se zatáčkami. Šlapala na plyn, aby prorazila hluboký sníh, ale nakonec ztratila vládu nad vozem a sklouzla bokem do závěje. Pokusila se vycouvat, ale auto se pouze rozhoupalo a zapadlo ještě hlouběji.

Sakra.

Zapnula si kabát, opatrně otevřela dveře proti větru a vystrčila jednu nohu. Zapadla po koleno. Část sněhu se jí nahrnula do boty.

O hodinu a čtvrt později, vystrašená a zpola zmrzlá, dorazila na stanoviště ostrahy. „Ještě že je tady ten plot," řekla svým překvapeným hostitelům, „jinak bych vás nenašla."

Andrea Hawková byla moderátorkou diskusního pořadu na rádiu KPLI-FM v Devils Lake. Měla za sebou celou řadu prací v rezervaci, při nichž obvykle využívala půvab indiánské dívky k prodávání košů, mokasínů a pádel zazobaným turistům. Rok pracovala u policie rezervace, než u sebe objevila rozhlasový talent. Začalo to přednáškami pro děti na téma drog a zločinnosti. Teď navíc prodávala svým důvěřivým posluchačům automobily, deodoranty, kompaktní disky a mnoho jiných výrobků. Kolem Ďáblova jezera Sněžnou orlici všichni milovali.

Bylo jí šestadvacet a doufala, že dostane šanci dotáhnout to výš. Před dvěma lety se v kraji objevil jeden producent z Minneapolis, který uslyšel její pořad a udělal jí předběžnou nabídku. Odjela do Twin Cities s tím, že má práci, jenže producent naboural s autem do kamionu a jeho náhrada, mstivá žena ve středních letech s očima jako kobra, dohodu nedodržela.

Andrea se chystala udělat několik svých pořadů přímo z Johnsonova hřbetu. Bylo jí jasné, že má pod palcem trhák, a chystala se toho využít. Získala Adamovo svolení, domluvila si služby tak, aby nekolidovaly s jejím vysílacím časem, a dovezla si techniku do buňky ostrahy.

I přes elektrické topení byla v buňce zima. Ta sice měla dobrou izolaci, ale přece jen nebyla konstruována tak, aby odolávala zimním podmínkám na vrcholu horského hřebene v Severní Dakotě. Vítr buňkou doslova profukoval. Andrea se schoulila do silného vlněného svetru a představovala si, jak dobře by bylo u krbu.

Přemýšlela, jestli nebude slyšet, jak jí cvakají zuby, až se v devět hodin přihlásí prostřednictvím své vysílačky. Jak měla ve zvyku, začala si dělat poznámky k tématům, o kterých chtěla ve vysílání mluvit. Právě když si je procházela, vpotácela se dovnitř April.

Malý duch ji zachytil a posadil na židli. „Ahoj," pozdravila s rozpačitým úsměvem. Potom poznala starou přítelkyni. „Andreo, jsi to vážně ty?"

„Nazdar," řekla Sněžná orlice.

*

Když se April probudila, za okny byla tma a ve vzduchu se vznášela vůně brambor a hovězí pečené. V koutě místnosti blikalo několik monitorů. „Jak se cítíš?" zeptala se Andrea.

„Fajn." April přitlačila prsty jedné nohy ke kotníku druhé. Někdo jí navlékl silné ponožky. „Co tady děláš?" Mlhavě si pamatovala, že už se na to ptala, ale nevybavovala si odpověď.

Andrea potáhla židli dopředu, aby na ni April viděla i bez toho, že by se musela posadit. „Ostrahu," řekla. „Je to dobře placené."

„Proč jsi za mnou nepřišla?"

„Dřív nebo později bych to udělala. Nevěděla jsem, jestli se to hodí." Sáhla April na čelo. „Myslím, že ti nic není," prohlásila. „Co jsi tam venku dělala?"

„Příliš dlouho jsem otálela s odjezdem."

Andrea přikývla. „Nedáš si něco k jídlu? Máme jenom televizní obědy, ale jsou slušné."

April se rozhodla pro karbanátek a Andrea dala jeden do mikrovlnky. „Max volal," vzpomněla si. „Řekli jsme mu, že jsi tady."

V buňce bylo příjemně. Malý duch příliš nemluvil, ale byl vděčný posluchač, což je vlastnost, která každému získá oblibu. Seděl u monitorů, přestože na nich bylo vidět jenom o málo víc než tančící světelné skvrnky a zakřivující se stíny. April z hovoru poznala, že Rotunda Andreu fascinuje.

„Chci o ní udělat pořad," vysvětlila.

April se usmála. „Sněžná orlice na vlastní oči."

„Přesně tak, zlato. Co kdyby ses dnes večer přidala? Nechceš mi dělat hosta?"

April to zvážila. Měla jí být za co vděčná, ale nestála o telefonáty. „Myslím, že bych to raději nechala na jindy," vymluvila se.

Ale zajímalo ji to dostatečně, aby zůstala a dívala se. Sněžná orlice měla svůj debatní pořad od deváté do půlnoci. Přestože tématem večera byly vykopávky, lidem to nebránilo, aby se ve svých telefonátech vyjadřovali k návrhu na novou majetkovou daň, školám, snaze okresu zbytečně zdražit poštovní služby a jiným otázkám, které s tím vůbec nesouvisely. Sněžná orlice (bylo zvláštní, jak se Andreina osobnost před mikrofonem změnila, stala se dominantnější a dokonce konfrontační) dělala s těmito volajícími rychlý proces a utínala je v polovině věty. Řekla třeba: „Eddie, já jsem na Johnsonově hřbetu a mrzne mi prdelka – na rozdíl od tebe. Lidi, snažte se držet tématu, prosím. Dnes večer mluvíme o Rotundě."

Vcelku však úroveň dialogu na April udělala dojem. Nebyla si jistá, co čekala. Lidé, kteří Sněžné orlici volali, byli přiměřeně racionální. Tajemství obestírající nález je vzrušovalo, ale v poměru přibližně čtyři ku jedné dávali přednost všednějším řešením před nekonvenčními. Ukáže se, že to byl omyl, říkali jeden po druhém. April to připomnělo Maxe.

Ke konci pořadu bouře začala slábnout. April rozeznala, jak se z vánice vynořuje kopule Rotundy.

Vypadalo to, jako by zářila.

Odvrátila se a podívala se znovu.

Byl to klam vyvolaný bezpečnostním osvětlením. Co jiného. Ale světla byla ve vánici kalná a nezřetelná.

Co víc, sníh vypadal zeleně.

Z osvětleného vnitřku stanoviště ostrahy nebylo dobře vidět. Natáhla si boty a oblékla bundu. Malý duch k ní zalétl pohledem. „Hned se vrátím," zašeptala a vyšla ze dveří.

April zalapala po dechu. Nad Rotundou se vznášela měkká smaragdová záře.

Sněžná orlice si všimla, že se něco děje, ale mluvila právě s Joem Greenbergem z Fort Moxie a neměla přenosný mikrofon. Zamračila se na Johna Malého ducha a kývla směrem ke dveřím, kterými April odešla.

„Svítí to,“ prohlásil Malý duch „Co?“

„Rotunda.“ Tato slovní výměna samozřejmě proběhla v živém vysílání. Zatím se nic zlého nestalo. To přišlo až vzápětí: „Do prdele, doufám, že to není radioaktivní.“

14

Strach má mnoho očí.

Cervantes, Don Quijote

Walhalla, Cavalier a Fort Moxie, podobně jako jiná prérijní města v obou Dakotách, jsou typem sociálních komunit, jaké se pravděpodobně nevyskytují jinde než v klimaticky drsných oblastech. Tvoří je lidé, kteří se spojili, aby čelili extrémní izolaci, kteří chápou, že vypravit se někam v zimě bez toho, že by se člověk podíval na předpověď počasí, může být osudné, kteří jsou přirozeně velice pyšní na to, že jsou schopni udržet si zločinnost a drogy od těla. Z Fort Moxie je to do nejbližšího supermarketu sto třicet kilometrů a nejbližší lékárna je v Kanadě. Do nejbližšího kina se dá dojet za půl hodiny, ale promítá se jen o víkendech a v lovecké sezóně ani to. V důsledku toho se v těchto komunitách vyvinulo mnoho znaků charakteristických pro velké rodiny.

Mel Hotchkiss seděl tiše v kuchyni svého domu na okraji Walhally. Na půl ucha poslouchal Sněžnou orlici a vychutnával si obvyklý zákusek před spaním, jímž byl v tomto případě třešňový koláč. Právě si naléval druhý šálek kávy, když Sněžná orlice prohodila několik slov s neznámým hlasem. Zcela určitě se dělo něco neobvyklého. Právě odložil hrnek a chtěl dojít k oknu, aby se podíval směrem k Johnsonovu hřbetu, když Malý duch vyslovil poznámku, která celou oblast obrátila vzhůru nohama. Do prdele, doufám, že to není radioaktivní.

Nad vrcholkem hřebene se skutečně vznášela zvláštní zelená záře.

Mel neztrácel čas. Zavolal pouze bratrovi a jednomu příteli. O deset minut později už seděl s manželkou, třemi dcerami, psem a několika kufry v jejich malé dodávce a ujížděl z města na západ.

Během hodiny bylo obyvatelstvo na útěku. Pod zlověstným světlem na vrcholku hřebene naložili děti, domácí mazlíčky, šperky a počítače a vyrazili. Těch několik, kteří z principu odmítali uvěřit všemu, co nějak souviselo s astrologií, numerologií, kruhy v obilí nebo létajícími talíři, bylo přesto donuceno k odjezdu vyděšenými manželkami a starostlivými odrostlými dětmi. Mířili na jihozápad k Langdonu, na východ do Fort Moxie a na sever k hranici, kde zavřený přechod hlídaly jenom výstražné tabule a dálniční kužely. Ale nikdo neměl v úmyslu zastavit kvůli detailům mezistátního styku a záplava se převalila do Kanady.

Státní policie přiletěla s Geigerovým počítačem a někdy kolem půl druhé ráno prohlásila oblast za bezpečnou. Rozhlasové a televizní stanice zprávu odvysílaly, ale tou dobou již bylo příliš pozdě. Město bylo prakticky vylidněné a silnice lemovala havarovaná a opuštěná auta.

April, Malý duch a Sněžná orlice poslouchali zprávy a pozorovali dlouhé kolony reflektorů, pohybující se po dvouproudových silnicích, s rostoucím zděšením.

Naštěstí nikdo nepřišel o život.

Došlo ke třem požárům a půl tuctu infarktů. Několik lidí zablokovalo Jimmyho Pachmana, když se snažil odjet od domu, a přinutilo ho otevřít benzinovou pumpu. Lidé za benzin zaplatili, ale Pachman tvrdil, že byl unesen. Policie, hasiči a lékařská zařízení pracovali s maximálním vytížením a na konci týdne ohlásili prudké zvýšení počtu případů, kdy museli zasahovat. Město Walhalla utratilo devět tisíc dolarů ze svého trvale napjatého rozpočtu. A mluvilo se o lynčování některých lidí z Johnsonova hřbetu.

*

Max se o všem dozvěděl u snídaně. Usoudil, že se jedná o stejný jev, jenž rozsvítil loď ve stodole Toma Laskera a vyděsil Ginny k smrti. Jenže tentokrát to bylo ve větším měřítku. Tentokrát se to neobejde bez žalob.

Odešel od vajíček se slaninou, zavolal na stanoviště ostrahy, aby si promluvil s Adamem, a dostal k telefonu April. „Nebyla to příjemná noc.“

„Ani nemyslet.“ Max se zhluboka nadechl. „Už tam jedu.“

Cestou projel kolem několika vraků. Nad hlavou mu s burácením přelétávaly policejní helikoptéry.

Na odbočce příjezdové cesty se nějaký muž v toyotě hádal s policistou ve službě. Policista si všiml Maxe, obrátil oči v sloup a pokynul mu, aby jel. Tímhle činem dohnal řidiče toyoty k zuřivosti.

Max se nahoru nijak nehnal. Všímal si hromad sněhu vršících se po průjezdu pluhu po obou stranách cesty. Na hřebeni minul jednoho Siouxe z bezpečnostní služby. Byl to hořejší koordinátor dopravy s vysílačkou v ruce. S chladným výrazem mávl na Maxe, aby jel dál.

Směna, která začínala práci v osm ráno, dorazila na místo a začala odstraňovat plachty. Max si Rotundu dlouho prohlížel. V přímém slunečním světle se dalo jen těžko poznat, jestli září sama od sebe. Zastavil auto na obvyklém místě a chvilku v něm zůstal sedět. Aby lépe viděl, zaclonil si oči jednou rukou.

„Ráno to zas pohaslo,“ řekla mu o několik minut později April.

„Stejně jako loď.“

„Přesně tak. S tím rozdílem, že tentokrát se nerozsvítila pouze plavební světla. Svítila celá budova.“ April mu pustila ranní zprávy, které nahráli na kazetu. Byly tam i letecké záběry. Vršek hřebene slabě zářil.

„Vypadá to spíš jako fluorescence než elektrické světlo,“ poznamenal.

„Taky nás to napadlo.“ April usrkla kávu. Tu zvenčí zaslechli nějaký jásot.

Max se podíval oknem ven, ale neviděl nic neobvyklého. „Zatím žádná reakce od radních z Walhally?“ zeptal se.

„Reakce? Co myslíš?“

Povzdechl si. „Myslím, že jsme město v noci pořádně vystrašili. Nejspíš z nás nemají radost.“

Usmála se. „Maxi, nikdo nepřišel o život. Ale hodlám dohlédnout na to, že Adam pošle Sněžnou orlici pryč. Nepotřebujeme tady žádné další živé vysílání. Alespoň ne od našich lidí.“

„Koho?“

„Andreu Hawkovou. Jednu ze siouxské ochranky.“ Vysvětlila mu, jak incident vznikl.

„Možná se z toho vykroutíme,“ řekl nakonec Max. „Taky se může stát, že až to skončí, Walhalla bude mít licenci na NBA.“

Telefon začal vyzvánět. April jej vzala, poslouchala a velmi se zamračila. „Děláte si legraci.“ Znovu se zaposlouchala. „Kdo?“ Ukázala Maxovi zdvižené palce. „Hned tam jdeme.“

„Co se děje?“ zeptal se Max. „Jsme uvnitř,“ odvětila.

Zatímco nejvíc se toho dělo vepředu, jeden z členů ostrahy se dostal dovnitř dveřmi v zadní části stavby. U jelení hlavy.

Mezitím se vytvořil dav. Uprostřed stál hrdina okamžiku. „Dobrá práce, Georgi,“ řekl Adam Sky, který dorazil zároveň s Maxem.

Tím hrdinou okamžiku byl George Freewater, mladý Sioux s nenuceným úsměvem. Avšak Max žádný vchod neviděl. Z opačné strany se vynořil zpoza oblé stěny Tom Lasker.

Freewater, který stál vedle jelení hlavy, se na ně zeširoka usmál. Pak, skoro jako by nic, zvedl pravou ruku, přitáhl si rukavici, jak by to mohl udělat hráč baseballu, a dotkl se stěny. Přímo nad čumákem.

Jelení hlava vyjela nahoru a odkryla chodbu. Shromáždění lidé zatleskali. Ale také maličko couvli.

Chodba neměla okna ani dveře a byla krátká. Po nějakých sedmi metrech končila. Uvnitř nebylo vidět nic zvláštního s výjimkou šesti obdélníkových destiček o velikosti krytů, jaké se používají na vypínače osvětlení. Byly osazené na stěnách ve výšce pasu, po třech na každé straně.

April vykročila k otvoru, ale Freewater ji chytil za rukáv. „Nejdřív bych vám chtěl něco ukázat.“

„Dobrá. Co?“

„Dívejte se.“

Hlasy ze zadních řad chtěly vědět, co se děje. Někdo se snažil identifikovat jako reportér z United Press.

Dveře bez varování sjely zpátky dolů. Nezůstala po nich žádná spára ani jiný důkaz, že tam kdy byly.

„Co se stalo?“ zeptala se April.

Freewater se díval na hodinky. „Zůstává to otevřené šestadvacet sekund," oznámil.

„Díky, Georgi," řekla April. Stiskla jelenovi čumák.

Dveře se neotevřely.

Podívala se na Maxe. „Co se stalo?"

Freewater si okázale stáhl jednu ze svých rukavic. Byla černá a úplně obyčejná. „Zkus to s tímhle," vybídl ji.

April se zakabonila, stáhla si palčáky, které měla na rukou, a navlékla si černou rukavici. „Vážně na tom tak záleží?" zeptala se.

Nepotřebovala jinou odpověď než úsměv. Dotkla se stěny a chodba se objevila znovu.

„To mě podrž," prohlásil Lasker.

Max si všiml vlny teplého vzduchu, který se z otvoru vyvalil. Vnitřek byl vytápěný.

April porovnala prstovou rukavici se svou palcovou. „Co to má znamenat?" zeptala se.

Freewater nevěděl. „Funguje to jen tehdy, když si někdo vezme mou rukavici," řekl.

„Jak je to možné?" nechápal Max.

„Nevím," pokračoval strážný. „Holýma rukama to taky nejde."

„Zvláštní." April nahlédla do chodby a potom se znovu podívala na rukavici. „Georgi, jestli ti to nevadí, chvíli si ji nechám." Nacpala si ji do kapsy a obrátila se na Maxe. „Jsi připravený?"

„K čemu?"

„Jít dovnitř."

Maxovi klesla brada. „Děláš si legraci? Co když nás to tam zavře?"

„Já bych šel," nabídl se Freewater.

„Ne. Nikdo jiný. Budu mít lepší pocit, když zůstanete tady, abyste mohl dveře otevřít, pokud by se nám to nepodařilo zevnitř. Předpokládám, že fungují obě rukavice."

Vyzkoušeli druhou a skutečně fungovala. „Dejte nám pět minut," řekla April. „A když nevyjdeme ven sami, otevřete to."

„April," ozval se Max. „Víš, jak funguje mucholapka?"

Usmála se na něho, jako by žertoval, a vstoupila do chodby. Max zaváhal. Cítil, že se na něho všichni dívají. A vykročil za April.

Chodba byla vysoká sotva metr osmdesát a na šířku mohla mít metr dvacet. Byla velice stísněná, skoro klaustrofobní. Stěny byly našedlé a pokryté tak silnou vrstvou prachu, že se dalo těžko poznat, z čeho by mohly být. Podlahu pokrývala hlína.

„Odněkud sem přichází teplo," řekla April. Natáhla ruce, aby se pokusila zachytit vzduchové proudy.

Max hledal něco, čím by se mohly otevírat dveře. Našel jediné, co se nabízelo, a to šest destiček. Dva páry byly přímo naproti sobě. Pátá a šestá jako by byly umístěny blíž ke koncům chodby. Zapamatoval si polohu toho, který byl nejblíž ke vchodu, aby ho našel, až se dveře zavřou a oni přijdou o světlo.

April přejela dlaněmi po stěnách a potom si z nich setřela prach. „Zdá se, že teplo vychází odevšad," konstatovala.

Dveře se začaly zavírat. Max přemohl nutkání prolézt pod nimi, dokud to jde, a díval se, jak se zasunuly.

Neocitli se ve tmě. Šedý pruh táhnoucí se horizontálně přes zadní stranu dveří jim poskytoval dostatek světla, aby viděli. Když Max otřel pruh rukávem, zjasněl. Za okamžik už se přes něj díval na lidi na druhé straně. „Je to průhledné," řekl.

April se vesele zazubila. „Fajn." Také si prohlížela destičky na stěnách. Přistoupila k té, která byla na druhém konci chodby, a navlékla si Freewaterovu rukavici. „Jsi připravený, Maxi?"

„Do toho."

Nadechla se. „Je to malý krok pro ženu…" Dotkla se destičky. Zatlačila na ni.

Ve stěně to cvaklo. Přímo před ní se otevřely dveře. Dívali se do nitra rotundy. „Ano," hlesla April. Vstoupila dovnitř.

Světlo bylo šedé a ponuré. Bylo ho jen tolik, aby bylo jakž takž vidět.

„To je ono," řekla. „Hlavní prostora."

Byla ale prázdná. Několik sloupů stoupalo vzhůru, kde se spojovalo se soustavou stropních trámů. A to bylo všechno. Příkop vybíhal ze středu podlahy k protější straně dómu, kde byl předek stavby.

Dveře se zasunuly.

V Maxovi na okamžik zahryzala nejistota, dokud si nevšiml destičky identické s těmi venku.

„To je náš kanál," prohlásila April a ukázala na příkop. „Loď vjížděla předkem a tady ji uvazovali." Bylo tam dokonce několik sloupků, které k tomu účelu mohly sloužit.

Dýchání bylo čím dál obtížnější. „Pozor," varoval Max. „Vzduch je zkažený." A jak by mohl být jiný?

*

Zapřeli dveře, aby se nemohly zavřít, a s pomocí několika ventilátorů nahnali dovnitř čerstvý vzduch. Když usoudili, že je to bezpečné, zpřístupnili rotundu svým lidem a novinářům.

Příkop byl hluboký asi pět metrů. Měl dostatečné rozměry, aby se do něho loď vešla. Museli by sklopit hlavní stěžeň, aby ji dostali dovnitř, ale šlo by to.

Do chodby ústily čtyři místnosti. Dvě mohly kdysi sloužit k ubytování nebo jako skladiště, ale teď byly jednoduše prázdné. V ostatních byly skříňky a trubky. Skříňky byly prázdné. Zapuštěná vana a odtok podobný zařízení v jachtě napovídaly, že to byla koupelna. Další místnost vypadala jako kuchyně.

Max téměř ihned zaznamenal pocit zklamání. Obzvlášť April vypadala sklíčeně. „Co jsme čekali?" zeptal se.

Stavba byla jednoduše prázdná.

Žádný mezihvězdný křižník. Žádné staré záznamy. Žádné prehistorické počítače. Žádné mechanismy.

Nic.

15

Skutečná centra energie nejsou v zemi, nýbrž v nás.

Walter Asquith, „Dávné břehy“

Tom Brokaw dává najevo přiměřenou míru skepse. „Dnes večer máme další důkazy, že někdy na konci poslední doby ledové navštívili Severní Ameriku mimozemšťané,“ řekne. „Vědcům se dnes podařilo vstoupit do záhadné stavby, která možná byla tisíce roků pohřbená pod zemí na hřebeni nedaleko kanadské hranice.“ Potom se vedle něho objeví počítačová grafika znázorňující oblast Walhalla-Fort Moxie. Kamera rychle přejde na letecké záběry a ukáže Rotundu. „Tato budova je údajně postavena z materiálů, které nejsou vyrobitelné lidskou technikou. Na místě máme Roberta Bazella.“

Bazell stojí před Rotundou a je mu viditelně zima. Vítr se mu snaží vyrazit mikrofon z ruky. „Zdravím tě, Tome,“ řekne a pootočí se, aby kamera získala lepší výhled na stavbu. „Toto je artefakt, o němž se vědci domnívají, že zde mohl být někým zanechán před deseti tisíci lety. Nikdo neví, odkud se vzal nebo kdo jej sem umístil. Je postaven z materiálu, s jakým jsme se podle vyjádření odborníků dosud nikdy nesetkali. Tým pod vedením doktorky April Cannonové se dnes poprvé dostal dovnitř. A uviděl toto.“

Před divákem se vyklene kopule. Za doprovodu smyčců z Bachova Třetího varhanního koncertu. Kamera klouže po zelených křivkách a nad hlubokým příkopem.

V Maxovi, který se díval společně s April a Laskerovými v Prérijním škuneru, to jen oživilo pocity zklamání a smůly. Dokonce i

skříňky byly prázdné! Max si říkal, že by si byli zasloužili najít alespoň pohozenou botu.

Cokoli.

„Pokud je Rotunda skutečně tak stará, jak někteří odborníci říkají, Tome," pokračuje Bazell, „pak máme před sebou technologický zázrak. Teplota uvnitř dosahuje téměř patnácti stupňů. Jak vidíte, tady nahoře je chladno. Takže nám nezbývá než vyvodit, že stavba má nějakou vytápěcí soustavu, která dosud funguje." Opět střih na vrcholek hřebene, kde vítr žene sníh a lidé stojí kolem s vyhrnutými límci. „Měl bych dodat, že stavba ve tmě svítí. Nebo aspoň svítila minulou noc. Tolik, že se lidé v nedaleké Walhalle vyděsili a opustili město."

Rozdělená obrazovka. Brokaw se tváří, jako by ho to zaujalo. „Víme jistě, že to není podvod?"

„Přijde na to, na co se ptáš, Tome. Ne všichni odborníci se shodují na stáří Rotundy. Ale zdají se být jednomyslní v tom, že materiál, z něhož je postavena, nemohlo vyrobit žádné lidské zařízení."

Střih na vousatého staršího muže, sedícího u stolu před stěnou s knihami. Obrazovka ho identifikuje jako Eliota Reardena, děkana katedry chemie na Minnesotské univerzitě.

„Profesore Reardene," řekne Brokaw, „slyšíte mě?"

„Ano, Tome."

„Co si o tom všem myslíte, pane profesore?"

„To tvrzení se zdá být oprávněné." Z Reardenových šedých očí vyzařuje rozrušení.

„Proč říkáte ‚zdá se', pane profesore?"

Rearden se zamyslí. „Nechtěl bych, aby to vyznělo, že je nějaký problém s důkazem jako takovým," prohlásí. „Ale důsledky jsou takové povahy, že to člověka nutí k obezřetnosti."

„Jaké důsledky máte na mysli?" zeptá se tiše Brokaw.

Rearden pohlédne přímo do kamery. „Domnívám se, že pokud uznáme výsledky analýz, musíme si vybrat jeden ze dvou závěrů. Buď zde žili na konci poslední doby ledové lidé, kteří byli na vyšší technické úrovni, než jsme dnes my, a kteří nějakým způsobem

zmizeli, nebo –“ podívá se mimo obrazovku, „– nebo jsme měli návštěvu odjinud.“

„Myslíte UFO, pane profesore. Mimozemšťany.“

Rearden nervózně poposedne. „Jestli existuje nějaká třetí možnost, nevím o ní.“ Stiskne rty. „Máme tu před sebou něco, s čím jsme se ještě nesetkali. Domnívám se, že by bylo vhodné přistupovat k tomu s otevřenou myslí a nedělat unáhlené závěry.“

Na obrazovce se objeví osvětlená Rotunda v jasném měsíčním světle. Je to záběr z letadla vysílaný živě. „Teď, když se vědci dostali dovnitř, by definitivní odpovědi měly přijít rychle,“ řekne Brokaw. „NBC se bude mimořádně věnovat záhadě na Johnsonově hřbetu ve Zvláštním vydání dnes večer o deváté hodině.“

Tom Lasker nabodl kus stejku a ukázal s ním na obrazovku. „Velice rád slyším, že jsme na prahu definitivních odpovědí.“

Ráno dorazili April a Max na Johnsonův hřbet za svítání. Právě včas, aby viděli, jak zelená aura hasne. Ve vzduchu kroužil vrtulník. Na příjezdovou cestu za nimi se tlačila auta s novináři.

Jejich faxu došel přes noc papír a v e-mailové schránce se nahromadilo několik tisíc zpráv. Všichni lidé na planetě žádali, aby si mohli Rotundu prohlédnout. „Budeme muset něco vymyslet,“ prohlásila April. „Ale nevím, jak to provedeme. Všichni tihle lidé se nám sem nevejdou.“

Novináři a významné osobnosti již přijížděli v hojném množství. April chvíli mluvila s médii. Popsala, jak se obávala, že se zveřejněním výsledků svých šetření před vědeckými kolegy znemožní. „Nestalo se to,“ dodala. „Všichni k tomu přistupují velice otevřeně.“ Vysvětlila, proč je třeba chránit lokalitu před houfy návštěvníků, dokud z Rotundy nezískají všechny informace, jež by mohla skrývat. „Proto dovnitř pustíme šest agenturních novinářů. Tři od televize, tři od tisku. Rozhodněte si sami, kdo to bude. Dejte mi třicet minut, abych to zařídila. Ti, kteří půjdou dovnitř, budou požádáni, aby se nevzdalovali od průvodce. Každý, kdo se odtrhne, bude vyveden. Platí?“

Někteří reptali, ale to přijala se smíchem. Zatímco se snažili vybrat své zástupce, April a Max odešli k jelením dveřím. Byly zapřené rýčem celou noc, aby ventilátory provětraly vnitřek. April

rýč vytáhla a dveře se zavřely. Stáhla si rukavici a přitiskla na jelení hlavu holé prsty. V souladu s Maxovým očekáváním se nic nestalo.

„Takže jsme dokázali, že Georgeova rukavice funguje," konstatovala. „Je to tak?"

„Zřejmě ano."

„Ale proč by to tak mělo být?" Vytáhla šátek a zamávala jím Maxovi před obličejem, aby si ho mohl prohlédnout. „Koupený v Kmartu," řekla. „Za šest babek, ve slevě." Ovázala si jím prsty a znovu se dotkla kresby.

Dveře se otevřely.

„Voila!" Znovu zaklínila rýč do dveří.

„Proč reaguje na šátek?"

„Nevím jistě. Co má šátek společné s Georgeovou rukavicí, a přitom to nemá společné s mými palčáky nebo s holou rukou?"

„To kdybych tak věděl," řekl Max.

„Georgeova rukavice," – vytáhla ji z kapsy – „je vyrobena z propylenu. Šátek je polyester. Obojí jsou produkty společnosti na slušném stupni technického vývoje."

Max se zakabonil. „Můžeš mi to vysvětlit?"

„Je to jenom dohad. Ale v době, kdy se Rotunda používala, mohli žít kolem původní obyvatelé. Kdo ví, co jiného tady mohlo být? Třeba medvědi. Jak bys zajistil, aby tvoji lidé mohli dveře otevírat, ale domorodci ani nikdo jiný ne?"

„Nevím."

„Já bych použila čidlo, které reaguje řekněme na umělé hmoty. Při styku se vším ostatním, ať je to holá kůže, srst či cokoli jiného, dveře zůstanou zavřené."

*

Davy se sesypaly. Valily se přes americké hraniční přechody a potom dál dvouproudovkami na sever Farga a Die Kinsonu. Přilétaly charterovými spoji na Mezinárodní letiště Fort Moxie, kde je čekalo zjištění, že půjčovna má jenom jedno auto a ve městě funguje jeden taxík. Havárie pěti aut u draytonského výjezdu z 1-29 zastavila provoz směrem na sever na dvě hodiny. Na státní číslo 18 nedaleko Park River se zoufalí motoristé ocitli v několikakilometrové zácpě. Do soumraku prvního dne, kdy začala média informovat ve velkém,

byli dva mrtví, více než dvacet zraněných a téměř stovka ošetřených s omrzlinami. Majetkové škody byly odhadnuty na čtvrt milionu dolarů. Z hlediska dopravních nehod byl tento den považován za nejhorší v dějinách Severní Dakoty.

Policie vysílala varování řidičům po celé odpoledne. Ve 14.00 vystoupil v rádiu a televizi guvernér s žádostí o zachování klidu. (Byl to zvláštní přístup, neboť příčinou potíží v žádném případě nebyly nekontrolované emoce.) „Provoz ve Walhalle a jejím okolí je mimořádně hustý," řekl. „Jestli chcete vidět, co se děje na Johnsonově hřbetu, nejlépe a nejbezpečněji to uvidíte ze svého obývacího pokoje."

S oblibou se uvádí, že většině lidí historie nic neříká. Tohle tvrzení obyčejně vychází z nedostatečného povědomí o tom, kdo co udělal a kdy k té které události došlo. Ale kdo z nás by nevyužil příležitosti, kdyby mohl navštívit Gettysburg v den slavné bitvy, nebo si dát hamburger s Caesarem? Všichni se chceme dotknout historie, být součástí jejího nezastavitelného proudu. A tady byla příležitost, událost mimořádného významu, a nikdo, kdo se mohl na Johnsonův hřbet dostat, nehodlal zůstat doma a dívat se na televizi.

*

Náčelník policie byl muž s velkým břichem a chraplavým hlasem, jehož tupý obličej a bezvýrazné oči nesvědčily o duchapřítomnosti a inteligenci. Jmenoval se Emil Doutable, což jeho podřízení změnili na Doubtful.

Dorazil na hřeben pozdě dopoledne. Tou dobou již Max a jeho spolupracovníci měli za sebou hodiny strávené telefonováním s metalurgy, archeology, průmyslníky, politiky a hledači zajímavostí z celého světa.

Doutable nebyl v dobrém rozpoložení. Ta ohavná věc mu komplikovala práci. Chápal, že v jeho okrsku se odehrávají události nesmírného významu, byl by však raději, kdyby se odehrávaly někde jinde. „Možná že budeme potřebovat, aby nám pomohla garda," oznámil Maxovi. „Máme informace, že sem má namířeno skoro celá Severní Amerika."

„Řekněte mi něco, co nevím," odvětil Max. „Asi bychom měli uzavřít příjezdovou cestu. Nepustit lidi na hřeben."

Doutable se rozhlédl kolem, jako by je někdo mohl poslouchat. „To myslíte vážně? Obchody v okrese jdou skvěle. Když to zastavím, dostanu vyhazov.“ Vyhlédl z okna. Parkovací plocha byla zaplněna stovkami aut. „Pro města v okolí je to ideální stav. Pořád ještě je dost chladno. Nikdo tady nahoře nemůže zůstat moc dlouho. Přijedou nahoru, podívají se a sjedou dolů. Pak se spousta z nich vypraví do některého města na teplé jídlo a nakonec něco nakoupí. Všechno je stále v pohybu. Nebo alespoň bývalo. Teď ale máme všude aut až příliš.“

Max pokýval hlavou. Byl rád, že to není jeho problém.

Doutable dlouhou chvíli mlčel. Potom řekl: „Maxi, doufám, že nemáte v úmyslu nechat je procházet vnitřkem. Nebo ano?“

„Vnitřkem Rotundy? Ne. To umožníme jen tisku a vědcům.“

„To je dobře. Protože tím by se všechno ještě víc zpomalilo. Potřebujeme, aby zůstali venku v zimě. Dokud to dokážeme, měli bychom to ustát.“ Energicky přikývl. „Nerozmyslete si to.“ Vstal a zamířil ke dveřím. „Jestli budeme mít štěstí, třeba teplota klesne pod minus patnáct. To bychom opravdu potřebovali.“

Další helikoptéry přilétaly každých několik minut a přivážely nové dávky žurnalistů a významných osobností. Lasker potřeboval pomoci s organizací a Max zjistil, že mu připadla úloha hlavního vítače. April byla zavalena otázkami a žádostmi o fotografie a snažila se všem vyhovět. Byl to vyčerpávající den a všichni byli rádi, když zapadlo slunce.

„Je to absurdní,“ postěžovala si April. „Čeká na mě nejzajímavější artefakt na světě a já se nedokážu zbavit novinářů. Chci se pořádně rozhlédnout uvnitř.“ Skutečnost byla taková, že žurnalisté dostávali na prohlídku vnitřních prostor Rotundy víc času než ona.

Jenže to nebyly jediné věci, které ji rozptylovaly. Přestože si to zatím neuvědomovala, April se přes noc stala nejznámějším zástupcem vědy v zemi. V prvních čtyřiadvaceti hodinách toho, co začínali brát jako svůj průnik na světové jeviště, obdržela nabídky od tří významných kosmetických firem, které chtěly, aby propagovala jejich výrobky, od Taco Bell („Naše tortily nejsou z tohoto světa“), od půjčovny aut a od MCI.

Prováděla Rotundou davy návštěvníků. Poskytovala rozhovory a organizovala krátké tiskové konference. Fotografové již zjistili, že mají fotogenický subjekt, a blesky se míhaly jeden přes druhý. April se viditelně bavila a Max jí to přál. Byla bystřejší a pohotovější než on. Navíc si dokázala každého získat svým úsměvem a měla zálibu v kousavých poznámkách.

Třetí den po vniknutí do Rotundy začali s pomalým prosíváním a odstraňováním nahromaděné hlíny. Vybrané části stěn po očištění vpustily do kopule rozptýlené světlo.

Světlo vypadalo podobně jako pod klenbou bujné vegetace v pozdním odpoledni. Až na to, že tu žádné stromy nebyly. Kolem se tyčily zelené stěny, pravděpodobně opět z cannonia a svou stavbu totožné s těmi vnějšími. Panoramatické okno ve výšce hrudi zabíralo dvě stě sedmdesát stupňů, se středem v čele stavby.

Lasker požádal Maxe, aby na renovaci dohlédl. April popsala bezpečnostní opatření, která je nutno podniknout, a nechala ho jít. V přibližně stejné době také najali bývalého starostu Franka Molla jako ředitele pro vnější vztahy.

Max se domníval, že jestli se odněkud něco dozvědí, bude to ze stěn. Zajímalo ho, jak je možné postavit mechanismy, které pracují i po deseti tisících letech. Zároveň ho však mrzelo, že první kontakt nepřinesl víc než jen dokonalejší systém vytápění.

Nechal April vzkaz a vyrazil zpět do motelu. Uvázl však v dopravních zácpách a dorazil do Fort Moxie s dvouhodinovým zpožděním, vyčerpaný a rozmrzelý. Město bylo v obležení. Všude parkovala auta a ulice byly plné. Max si vyjednal, aby ho pustili, a zabočil na motelové parkoviště, kde nebylo místo. Nakonec musel své auto nechat až na Leghorn Street, o šest ulic dál.

Cestou zpátky k motelu potkal mladíka v tričku, na němž byla vyobrazena Rotunda. Popis zněl:

FORT MOXIE, SD – MIMO TENTO SVĚT.

Železářství mělo ve výloze sklenice, talíře, modely, ručníky, pořadače a solničky s motivem Rotundy. Mikeův supermarket na druhé straně Bannister Street nabízel v podstatě totéž.

Pomalu se k němu blížily dva školní autobusy. Z obou vlály barevné vlaječky s kresbou Rotundy. Prvnímu někdo nastříkal

šablonou na předek Mlžný duch. Byly plné mladých lidí, většinou maturitního věku nebo starších, kteří na něho mávali, když jeli kolem.

Max jim také zamával, rychlým krokem došel ulicí k motelu (byla mu již zima) a odemkl si svůj pokoj. Náhlá vlna teplého vzduchu ho připravila o energii. Přehodil kabát přes židli a padl na postel.

Autobusy zastavily u Clinta. V restauraci bylo již tak plno, že se tam dalších šedesát hladových lidí nemohlo vejít, ale Clint si nechtěl nechat ujít příležitost. Nabídl, že jim udělá na cestu sendviče a kávu, a přijal rezervaci na večerní jídlo. Když odjeli, Clint si všiml, že jeho zásoby lančmítu, naložené zeleniny a bramborového salátu se tenčí rychleji, než předpokládal. Poslal syna do Grand Forks se seznamem toho, co má dokoupit.

V železářství se Arnold Whitaker díval, jak mu z regálů mizí potřeby pro motoristy. Velice dobře šly na odbyt rovněž hry, kterými se děti mohly zabavit na cestě autem a, což nevěštilo nic dobrého, střelné zbraně. A dalekohledy. Prodej zboží s motivy Rotundy přesahoval všechna očekávání. Vzal je do komise s představou, že má víc než dost, ale teď už viděl, že zítra odpoledne nebude mít co prodávat.

Když zavolal, aby si objednal další, jeho dodavatel z Winnipegu ho zařadil na seznam.

Motel Severní hvězda měl druhý týden po sobě plno do posledního místa. To se dosud nikdy v celé jeho historii nestalo. Přibližně ve stejnou dobu, kdy Max usínal, vedení zvažovalo zdvojnásobení cen.

Cena alkoholu v Prérijním škuneru pro některé citelně stoupla. Majitel Mark Hanford si dával záležet a účtoval různé ceny štamgastům a turistům. Za normálních okolností by Mark považoval takový postup za neetický. Jenže tohle byla mimořádná doba. Správný podnikatel se musel umět přizpůsobit měnícím se podmínkám. Nečekal, že si toho někdo všimne, a také si toho nikdo nevšiml.

Mark se také rozhodl navrhnout, aby městská rada udělila Tomu Laskerovi zvláštní uznání za zásluhy. Byl si jist, že tento návrh hladce projde.

*

Charlotte Andersenová, která seděla v první řadě vedoucího autobusu, siločáry cítila. Naplňovaly ji, pronikaly prázdnotou a vynášely ji na tak vysokou úroveň vědomí, jakou dosud nepoznala. Skřípání brzd v dopravní zácpě se vytratilo a ona si uvědomovala jen triumfální pocit z blížícího se hlavního cíle.

Zdroj té energie byl na jihozápadě, palčivě blízko. Před několika lety se k takovému místu přiblížila u Barrow na Aljašce. Také ji spojilo v jedno s kosmem, navázalo pouto mezi jejím vnitřním já a širším vesmírem kolem, vetkalo ji do velké pavučiny bytí. Poznala radost, jakou dosud nezažila. Jenomže ten zdroj, ať už se jednalo o cokoli, byl pohřbený v horském průsmyku pod ledovci.

Charlotte měla medově hnědé, upravené, nakrátko střižené vlasy. V jejím vystupování bylo možno najít určité nucené veselí, nevázanost, jež působila spíš jako výsledek úvah než něco spontánního. Pocházela z Long Islandu, absolvovala s vyznamenáním Princeton a získala magisterský titul v oboru moderních evropských dějin. Byla vychována jako katolička, ale na střední škole se jí odcizila víra, v níž bylo všechno tak úhledně nalinkováno. Bůh jako zapisovatel. Po dokončení studia se prohlásila za unitáře. Stvoření nemá logiku a nedá se vysvětlit, řekla svému zklamanému otci člověk může jen sedět a čekat vítr, jenž vane mezi hvězdami. Otec její matku ubezpečil, že všechno se zase spraví, že je to všechno jen nesmysl, který Charlotte překoná.

Věděla, že někteří chlapci ve skupině se zajímají víc o ni než o centra energie, ale na tom ještě nemuselo být nic špatného. Postupně na to přijdou, a to stačilo.

Autobusy vyjely z Minneapolis, kde Charlotte nastoupila jako manažer u McDonalda poté, co opustila domov, aby našla své pravé já. Když na farmě v Severní Dakotě objevili tu loď, věděla, že je to předzvěst něčeho většího. Stejný názor měla Curie Millerová z Madisonu. Bavili se o tom na internetu – manhattanská skupina, Curie a její lidé, Sammy Rothstein z Boise, Bennettovi z Jacksonville

a jejich přátelé roztroušení po celé zemi, ve Filadelfii, Seattlu a Sacramentu. Když situace dozrála, více než šedesát členů skupiny, kteří chtěli být při tom, přiletělo do Grand Forks, kde na ně čekala Charlotte a několik lidí z oblasti Twin Cities s autobusy. Pronajali si sál na radnici ve Fort Moxie a dvě noci tam počkali na opozdilce. Teď byli připraveni. A jejich načasování bylo dokonalé: poslední zprávy z Jonhsonova hřebene podnítily jejich nadšení (pokud vůbec potřebovalo podnítit). Charlotte věděla, stejně jako všichni, že to, co mají před sebou, je čistá magie.

*

April si nebyla jistá, který člen Maxova restaurátorského týmu si jako první všiml několika kreseb na stěně v zadní části dómu. Těch, kteří si připisovali zásluhy na objevu ikon, bylo víc, ji však ohromil fakt, že kolem obrazců prošly davy nic netušících novinářů, fyziků, matematiků a kongresmanů. Ona samotná si jich vůbec nevšimla.

Bylo jich šest, zalitých ve sklovitém povrchu. Byly nenápadné, spíš černé než bílé, a v důsledku toho se daly na tmavě zelené stěně snadno přehlédnout.

Dělníci oblast vyklidili a nechali tam pouze kolečka a rýče. April stála na několika centimetrech hlíny a prohlížela si ikony. Byly uspořádány do dvou sloupců, každá o velikosti její dlaně. Několik bylo piktografických: strom, kudrlinka, která vypadala jako dým, vajíčko a šipka. Kromě toho tam byly dva propojené kroužky a obrazec, který vzdáleně připomínal houslový klíč.

Vypadaly prostorově a všechny byly vyvedeny ve stejném stylu jako jelen. April se zblízka podívala na strom, obrazec nahoře vlevo. Podobně jako ostatní se nacházel těsně pod povrchem. Vytáhla kapesník a otřela stěnu, aby viděla jasněji. A strom se rozsvítil. Trhla sebou. Hořel měkkou jantarovou září, podobnou neonu.

Přitiskla ruku ke stěně, ale žádné místní teplo necítila.

Zdálo se, že nikde se nic neděje. Žádné dveře se neotevřely. Světlo se nijak nezměnilo. Sáhla na ikonu znovu, aby zjistila, zda světlo zhasne.

Svítilo dál.

Vtom se několik kroků od ní rozhořela jasná zlatá aura. Světelná koule se rozrostla a uvnitř zazářily hvězdy. April se pokusila vykřiknout, ale hlas jí uvízl v hrdle.

Pak, stejně rychle jako se rozhořela, koule zase pohasla. Na místě, kde byla záře, se ve filtrovaném slunečním světle leskl kroužek čisté podlahy.

*

Charlotte zkontrolovala lepenkové krabice v zadní části autobusu. Jedna se uvolnila a hrozila zřícením do uličky. Vykročila k ní, ale Jim Fredrik z Mobile přiskočil dřív a zajistil ji. Poděkovala mu a vrátila se na své sedadlo.

Měli zpoždění oproti plánu. Autobusy uvízly na dvě hodiny v hustém provozu asi patnáct kilometrů od vykopávek. Cedule kolem cesty je upozorňovaly, že v šest hodin se lokalita zavírá. Věděli, že to nemohou stihnout.

Členy skupiny byli většinou studenti a mladí odborníci. Byli převážně bílí, vyznávali rekreační běh a aerobik a měli peníze. V šedesátých letech by jezdili v autobusech svobody. Byli přesvědčení o tom, že svět by mohl být lepším místem pro všechny a že prostředky, jimiž se toho dá dosáhnout, jsou k maní.

Autobusem profukoval studený vzduch a okna zamrzala, ale Charlottini spolupasažéři přesto byli dobře naladěni. Otevřeli termosky a dali kolovat kávu a horkou čokoládu. Zpívali si písničky z Tolkiena a popěvky vyznavačů Gaie z poslední všeobecné rady v Eugene. Chodili uličkou sem a tam, aby jim nemrzly nohy. A dívali se, jak Pembinský val roste.

Autobusy zabočily na silnici 32 jen krátce před západem slunce. Provoz se teď pohyboval rychleji. Ale když dojeli do Walhally, bylo již po šesté. Charlotte byla v pokušení zastavit, dát si kávu a hamburgery a počkat do rána. Ale když za ní se stejným návrhem přišlo několik jejích zástupců, postavila se proti. „Alespoň to zkusíme," řekla. „A kdyby nás tam dnes večer nechtěli pustit, máme i jinou možnost."

Zpátky na dvouproudovce pak ujížděli slušným tempem. Její řidič, kytarista v rockové kapele z Nového Mexika, který se jmenoval Frankie Atami, ukázal prstem dopředu. „To je ono!" Po

straně cesty byly lucerny a výjezd přehrazovaly zátarasy. Policie posílala auta pryč. „Zastav," vybídla Frankieho.

U zátarasu stáli dva policisté. Měli na sobě silné bundy. Frankie zastavil autobus a otevřel dveře. Charlotte se vyklonila, ale policisté na ně jen mávli, ať jedou zpátky. „Máme za sebou dlouhou cestu," řekla a zachvěla se zimou.

„Nezlobte se, paní," odvětil vyšší z obou policistů. „Už je zavřeno. Vraťte se zítra."

„V kolik otevíráte?"

Ale policista už domluvil, pouze ukázal prstem k cestě. Frankie se podíval do zrcátek a opatrně vyjel na silnici.

„Zastav, až to půjde," řekla mu Charlotte. „Zkusíme se na to podívat."

Pochybovačně se rozhlédl po příkopech na obou stranách, v nichž už skončilo několik aut. „Nemyslím, že to je dobrý nápad."

Zklamaně pokračovali na jih a sledovali, jak se úhel, pod kterým vidí hřeben, stále zmenšuje. Charlotte vytáhla mapu. „Dobře," řekla. „Přímo před námi doleva."

Navedla je tak, že v houstnoucím šeru jeli po vedlejší cestě, která byla vzdálená několik mil od hřebene, ale umožňovala na něj nádherný výhled. „Najdi místo, kde bys mohl zastavit, Frankie," řekla.

Sjeli na krajnici. Druhý autobus najel za ně a zaparkoval. Lidé přecházeli mezi autobusy, pili kávu a horkou čokoládu. Jim Fredrik začal v zádi autobusu otevírat krabice. May Thompsonová a Kim Martin z nich po krátkém přehrabování vylovili lampy. Na krajnici je naplnili petrolejem a každý si jednu vzal.

Několik lidí začalo zpívat a za obzorem pohaslo poslední světlo. Na nebi se rozzářily hvězdy.

A najednou, jako by někdo stiskl vypínač, se na vrcholku hřebene objevila smaragdová záře.

Všichni zmlkli.

Asi po minutě někdo přistoupil k Charlotte. Byl to Manny Christopher, programátor z Providence. „To je ono," řekl Manny.

Tiše se objali a poblahopřáli si. Charlotte zapálila svou petrolejku. To bylo znamení pro ostatní. Seřadili se v záři lamp a utvořili lidský řetěz čelem k Johnsonově hřbetu.

Charlotte cítila, jak ji ten objekt na vrcholu přitahuje. Média ho nazývala Rotunda. Ale v jiné době měl jiné jméno, které dostal od jiné bytosti. Tváře jejích přátel byly v mihotavém světle navzdory chladu vroucí a plné života. Majáky, napadlo ji. Lampy a tváře. Majáky univerzální síly.

Zvedla svou petrolejku a ostatní vykročili za ní.

V ten okamžik je všechny milovala. A milovala nádherný svět, v němž se narodila.

Na okamžik uviděla své přátele, celou složitost života na smrti a kroužící hvězdy očima boha.

„Naším hostem v pořadu Duel CNN," začal moderátor, „je Ufred MacDonough z Torontské univerzity, laureát Nobelovy ceny za fyziku. Doktore MacDonoughu, co se ve skutečnosti děje na Johnsonově hřbetu?"

Vyzáblý, bělovlasý, křehký MacDonough se podíval přes obroučky svých brýlí. „Jsem nucen říct, Tome, že vidíme první důkaz, že jsme tu měli mimozemské návštěvníky." Moderátor přikývl. „Rotunda údajně má energii."

„Ano. Zdá se být nepochybné, že toto –" Odmlčel se, vážil slova. „– místo vydává světlo a teplo."

„Víme, jak k tomu dochází?"

„Pokud je mi známo, zatím nikdo mechanismus neviděl."

„Proč ne?"

„Protože není na žádném viditelném místě. Zdá se, že budeme muset probourat některé stěny, abychom zjistili, jak funguje. A do toho se přirozeně nikomu nechce."

„Doktore MacDonoughu." Moderátor lehce změnil hlas. „Proslýchá se, že je důvod se domnívat, že by ten artefakt mohl být starý více než deset tisíc let. Co si o tom myslíte?"

„Není to nemožné."

„Jak to? Jak by mohla po tak dlouhé době světla stále fungovat?" Moderátor se usmál. „My si musíme kupovat záruku, abychom byli

chráněni před opékači topinek, které přestanou fungovat do dvou let.“

MacDonough se usmál a bezděčně odpálil bombu. „Mohu vás ujistit, Tede, že pokud se stane realitou to, co zatím na Johnsonově hřbetu vypadá jako příslib, nebude nám trvat dlouho přizpůsobit si tu technologii vlastním potřebám. Myslím, že bychom vám mohli vyrobit docela trvanlivý opékač topinek.“ Opřel se pohodlně v křesle. Tvářil se vcelku spokojeně. „Dokonce si myslím, že bychom vám mohli vyrobit první vícegenerační opékač topinek.“

16

Nedokážu se ubránit myšlenkám na to, jak by to dopadlo, nebýt ovladače garážových vrat Wesleyho Fuea.

Mike Tower, Chicago Tribune

„Co se stalo s hlínou? To mi pořád nejde do hlavy.“

Několik centimetrů hlíny zmizelo a odhalilo kamenný kotouč. Kotouč měl asi půldruhého metru v průměru a vystupoval nad okolní šedou podlahu o nějaké tři čtyři centimetry. Měl barvu vápna a byl zbrázděn soustavou černých paprsků.

„Vypadá to, že jsme objevili supermoderní vysavač,“ prohlásil Max. Odložil minikameru a prohlédl si mřížku z uctivé vzdálenosti. Bylo tu příliš mnoho neznámých a Max neměl nejmenší chuť nechat se přeskupit stejně jaké hlína.

„Tenhle,“ řekla April a ukázala na symbol stromu. „Stačí dotknout se stěny.“

„Co kdybychom to zkusili ještě jednou?“ navrhl.

„Ale tentokrát s něčím vybranějším, než je hlína,“ vymínila si April.

V dómu bylo několik dřevěných židlí, které tam přinesli pro dělníky. Max jednu vzal a postavil ji na mřížku. Potom se přichystal, aby zaznamenal všechno na video. Dal znamení, že je připraven.

April stiskla plochou dlaně stěnu před stromem. Symbol se rozsvítil. „To je ono,“ řekla.

Ale nic se nestalo. Světlo s pípnutím zhaslo. A žádné zvláštní efekty se nekonaly. Max si prohlédl šestici ikon. Byly vyvedeny vkusně, ale skutečně působily spíš funkčním dojmem než

dekorativním. Všiml si zahloubené destičky blízko paty stěny. Že by další čidlo?

„Do toho," vybídla ho. „Zkus to." Stiskl destičku a vzápětí něco cvaklo. Otevřely se odklápěcí dveře. Byly kulaté, několik palců široké. Uvnitř bylo vidět kabely.

„Vida, něco máme," poznamenal. „Naše vypínače na stěnách skutečně jsou napojené na zdroj energie."

„Co kdybychom vyzkoušeli nějakou další ikonu?" nadhodila April.

Max namířil minikameru na židli a spustil ji. „Možná bychom se měli přesvědčit, zda nestojíme na další takové mřížce," řekla.

Max patou odhrnul trochu hlíny. – Ani stopa po mřížce. „Myslím, že můžeme být klidní."

Další byl symbol kouře. Přitlačila na stěnu. Ikona zůstala tmavá. „Zdá se, že to nefunguje," řekl Max. „Zřejmě ne."

Skoro nedbale zkusila ikonu vajíčka. Rozzářila se. „Svítíme," vyhrkla.

Max o několik kroků ustoupil a znovu pustil minikameru. April se podívala na hodinky.

V hledáčku svítila červená kontrolka. Minikamera ztěžkla a Max si ji zvedl výš na rameno.

Ve chvíli, kdy začínal usuzovat, že jev se nezopakuje, se uprostřed hledáčku rozzářila maličká hvězda.

„Třiadvacet sekund," oznámila.

Hvězda se zvětšila a zjasněla.

„Proboha," řekl Max. „Co to je?"

Obklopilo to křeslo.

Díval se, jak to svítí a víří, dokud ho nerozbolely oči. Pak to najednou zmizelo.

Zmizela i židle. Mřížka byla čistá.

*

Edward (Strýček Ed) Crowley byt třetí rok ve funkci prezidenta Treadline Corporation, která byla původně přidružená k Chrysleru, ale tři roky předtím se osamostatnila a zaznamenávala velký úspěch se svou řadou kvalitních aut za rozumnou cenu (firemní moto) a důrazem na služby pro zákazníky.

Treadline dělala všechno velice dobře. Přešla na všeobecně uznávané týmové pojetí, zbavila se autokratů a nahradila je manažery, kteří uměli motivovat, vedla zaměstnance k tomu, aby rozhodovali, a pečovala o to, aby každý měl hmotný zájem na úspěchu. Teď to konečně začínalo přinášet své ovoce. V předchozím kvartále vykázala Treadline první čistý zisk a křivka teď nepopiratelně stoupala. Viděl před sebou jedině prosperitu.

Před sebou měl na stole z týkového dřeva rozevřený kalendář. Za patnáct minut měli dorazit obchodní zástupci z Německa. Jednání se protáhne až do oběda. V jednu porada vedení, v jednu čtyřicet pět půlhodinka na zamyšleni, ve dvě patnáct návštěva oddělení efektivity plánování. Strýček Ed byl zastáncem teorie řízení, založené na obcházení pracovišť. Uvědomoval si, jak je důležité, aby ho bylo vidět. Ve tři porada s ředitelem právního a ve čtyři s Bradleym a jeho techniky. Od půl páté prakticky otevřené dveře. Každý se mohl zastavit a pozdravit se s šéfem.

Skutečnost byla taková, že měl návštěv relativně málo. Lidé, kteří byli v organizační struktuře bezprostředně pod ním, měli zakázáno využívat tento čas, protože k němu měli snadný přístup i normálně. Lidé, kteří stáli v potravním řetězci níž, se poněkud zdráhali chodit za nejvyšším šéfem. Ale čas od času se některý zastavil. A otevřené dveře byly každopádně důležitým symbolem jak pro řadové zaměstnance, tak pro jeho vedoucí.

Procházel plány na restrukturalizaci dlouhodobého dluhu Treadline, aby se pokusil najít způsob, jak financovat potřebný výzkum a vývoj. Jenže měl už od čísel unavené oči a začínala ho bolet záda. Zalétl pohledem na hodinky a uvědomil si, že se tím zabýval hodinu a čtvrt. Příliš dlouho.

Bylo načase udělat si pauzu a vyčistit hlavu. Vstal, došel k oknu a rozhlédl se po panoramatu Indianapolis. Vnitřní telefon zapípal. „Ano, Louise?“

„Na jedničce máte pana Hoskina.“ Walt Hoskin byl jeho viceprezidentem pro finanční operace. Byl to nervózní človíček, který se nikdy nenaučil překročit myšlenkami dané parametry, a proto se nikdy nemohl dostat výš, než byl teď. Plán, který ležel na stole, byl Hoskinův. A byl dokonale uspokojivý v rámci obecných

pravidel a principů firemní politiky a předchozí praxe. Jenže ten člověk nevěděl, jak vztáhnout ruku na posvátné vrány. Pokud Treadline měla plně využít momentálních trendů na trhu, museli vysednout ze starého kočáru, který řídil Hoskin. Zvedl telefon. „Ano, Walte?“

„Ede, viděl jsi dnes ráno zprávy?“ Hoskinův hlas byl rezavý a pisklavý.

Strýček Ed musel přiznat, že ne. Byl starý mládenec. Když pracoval dlouho do noci, což byl případ předchozího večera, často přespal ve své kanceláři. Nedíval se na televizi ani předchozí večer, ani ten den ráno. „Ne,“ řekl tiše. „Proč? Co se děje?“

„Otevřeli jsme o sedmnáct bodů níž.“ Hoskin to podal jako hříšník oznamující Poslední soud.

Strýček Ed byl pyšný na to, že dokáže na krize a šoky reagovat klidně. Ale toto ho zastihlo nepřipraveného. „Sedmnáct bodů?“ zařval. „Co to ksakru znamená?“ Nevěděl o ničem, o žádných špatných zprávách, spekulacích na burze, jež by se mohly takto projevit.

„Za to může ta věc v Severní Dakotě.“

„Jaká věc v Severní Dakotě?“

„To UFO.“

Strýček Ed nepřikládal zprávám z Johnsonova hřbetu význam. Považoval je za masový klam. „Walte,“ začal. Úporně se snažil najít ztracený klid. „Walte, o čem to tady mluvíme?“

„Objevily se zprávy o tom, že bude možné vyrobit auta, která budou jezdit prakticky věčně!“

Strýček Ed vytřeštil oči na telefon. „Tomu přece nikdo neuvěří, Walte.“

„Možná ne. Ale lidé si myslí, že ostatní akcionáři tomu uvěří. Takže se zbavují akcií. Na ABC dnes ráno jedna žena řekla, že auto z tohoto materiálu by svému majiteli vydrželo na celý život. Pokud by měnil olej a neměl žádnou nehodu.“

Hoskin byl na pokraji hysterie. Strýček Ed klesl do křesla.

„Jsi tam, Ede?“ zeptal se Hoskin. „Ede, není ti nic?“

*

Burzy otevřely různě a přibližně hodinu se nedokázaly rozmyslet. Potom začala vlna prodejů. Před polednem už to byl volný pád. Index Nikkei ztratil za jediný den 19 procent své hodnoty, zatímco Dow-Jonesův průmyslový index uzavřel o 380 bodů níž.

*

Přehráli si tu pasáž na videu.

Židle.

Světlo.

Prázdná mřížka.

Pustili si to políčko po políčku, dívali se, jak jas sílí a přechází v jiskření, dívali se, jak téměř protoplazmaticky obestírá židli. „Zpomal," řekla April.

Vypadalo to, jako by se židle vytrácela.

Na několika políčkách se Maxovi zdálo, jako kdyby viděl skrz nohy a opěradlo. Vypadalo to přesně jako dvojitá expozice.

Byli v řídicí buňce. Kolem nich nepřetržitě vyzváněly telefony. Helikoptéry přilétaly a odlétaly každých několik minut. April najala také několik vysokoškoláků, aby dělali průvodce a koordinovali návštěvy VIP. Dva z těchto studentů v tmavě modrých uniformách s emblémem Rotundy na rameni pracovali u stolů a zároveň se snažili sledovat Aprilin postup.

„Musíme to zkusit ještě jednou," prohlásil Max. „A použít filtr."

Ale bylo jasné, že budou muset použít jinou ikonu. Zdálo se, že vajíčko mělo podobně jako strom nabito pouze jednou. Podruhé už nefungovalo.

Vypadalo to, že April neposlouchá, ale místo toho zírá do svého hrnku s kávou. Nakonec zvedla hlavu. „Co to podle tebe je, Maxi?"

„Třeba likvidátor odpadků." Ta představa ho pobavila. Zalétl pohledem zpátky na obrazovku. Něco upoutalo jeho pozornost.

April sledovala směr jeho pohledu. „Co je?"

Za téměř průhlednou židlí, na pozadí stěny, si Max všiml dvou vertikálních čar.

„Ty v Rotundě nejsou," řekl. Zkusil si představit prostor mezi mřížkou a zadní stěnou. Nebylo tam nic, co by mohlo takové čáry vytvořit. A nic nebylo ani na vlastní stěně.

„O čem přemýšlíš?"

Max popustil uzdu své fantazii. „Napadlo mě, jestli jsme neposlali starou židli někomu do vestibulu.“

*

Přesvědčení, že je nejspíš jediným člověkem na planetě, jenž si uvědomuje pravdu o hrozivé stavbě na Johnsonově hřbetu, dělalo Randyho Keye ještě zoufalejším. Pokusil se varovat bratra. Snažil se přesvědčit svou bývalou manželku, aby ukryla alespoň jejich syna. Dokonce se to pokusil vysvětlit páteru Kaczmarekovi. Nikdo mu nevěřil. Věděl, že je to šílená historka, a nedokázal přijít na nic, čím by rodinu a přátele přesvědčil, že jsou v ohrožení. Nedokázal přesvědčit nikoho. Proto neměl jinou možnost než vzít věc do vlastních rukou.

Ta věc, které říkali Rotunda, bylo ve skutečnosti signalizační zařízení ponechané proto, aby spustilo poplach, až bude lidstvo zralé ke sklizni. Randy měl podezření, že bylo na vrcholu toho hřebene déle, mnohem déle než deset tisíc let, o nichž mluvili v televizi. Jistotu samozřejmě neměl, ale to nebylo důležité. Jediné, co bylo důležité, byl fakt, že si uvědomoval nebezpečí. A věděl, jak si s ním poradit.

Randy pracoval pro stavební firmu Monogram. Momentálně byl přidělen k silničářům, kteří opravovali silnici 23 v oblasti Ogilvie severně od Minneapolis. Trýznilo ho pomyšlení, jak to všechno bude vypadat, ty krásné domečky s bílými ploty, rozzářená nákupní centra a nesmírná silniční síť, až přijde nepřítel.

Zabránit tomu, aby byl signál odeslán, se samozřejmě již nedalo. Byl již na cestě. Jediné, co zbývalo, jediné, co se dalo udělat, bylo přerušit signál takovým způsobem, aby tvorové na druhém konci pochopili, že na Zemi nedostanou nic zadarmo. Randy jim chtěl ukázat, že o nich víme a že se mají připravit na dlouhý, tvrdý boj, pokud přijdou.

Měl v úmyslu dojet na vrchol hřebene, sešlápnout pedál k podlaze a nabourat to přímo do toho monstra. Vzadu ve svém Isuzu Rodeo měl přes dvě stě kilo trhaviny C4, propojené na dálkové ovládání, které zakoupil s příslušenstvím modelu auta. Pokud všechno klapne, rychle se dostane z Isuzu ven, stačí varovat okolostojící, aby se schovali, a promění Rotundu v sutiny. Doufal, že

uvnitř nebude nikdo zabit, ale s tím se nedalo nic dělat. Nakonec to lidem dojde. Možná to bude nějaký čas trvat, ale až pochopí, co udělal, bude v televizi. A jeho bývalá žena bude litovat, že ho neposlouchala. Ale to už bude pozdě, protože by byl blbec, kdyby tu mrchu vzal k sobě zpět. Ani proto, aby získal svého syna.

Ujížděl po dálnici a pokojně se rozhlížel po opuštěných, zasněžených polích. Od chvíle, kdy opustil Minnesotu, sílil v něm pocit vnitřního klidu. Odpoledne měl dorazit do Fort Moxie. Dočetl se, že motely ve Walhalle jsou plné, ale Fort Moxie bylo docela blízko. Zatím nepřemýšlel o tom, jak se vrátí do motelu, až svůj dopravní prostředek zničí. Ale to mu nevadilo. Jakmile lidé uvidí, k čemu Rotunda fungovala, budou mu vděční. Někdo to pochopí a sveze ho.

K výrobě přepínače, kterým chtěl svou bombu odpálit, použil mechanismus z autíčka. Odjistil ji, ale vsunul mezi elektrické kontakty dřevěný klín, aby se nemohly spojit náhodně.

Randyho během odpoledne dvakrát potkala smůla. Poprvé se to stalo, když po 1-29 míjel Drayton. Natlačil se před něho červený stejšn s manitobskou registrační značkou. Randy dupl na brzdy, dostal smyk a skončil v dělicím pásu. Kolem se přehnal kamion, a minul ho, a Randy, který skončil otočený k jihu, měl pocit, že mu přeje štěstí. To neměl. Klínek se posunul, a posunul se znovu, když musel dupnout na plyn, aby vyšplhal na úzký, zasněžený násep, pod nímž se jeho pickup zastavil. Když se vrátil na silnici, klínek již nesloužil svému účelu. Kontakty se sice nedotýkaly, ale byly dost blízko, aby jiskra mohla přeskočit. Bomba byla prakticky odjištěná.

Na nejsevernějším výjezdu, těsně před kanadskou hranicí, odbočil východním směrem na silnici 11 a uháněl po ní do Fort Moxie. Podruhé se k Randymu štěstí obrátilo zády, když se přiblížil ke křižovatce na 20. ulici. Byl na okraji města, kde nebylo o mnoho víc než skladiště dřeva, zanedbaná bílá budova, v níž sídlil Tastee-Freez, a dům Wesleyho Fuea. Náhoda tomu chtěla, že Wesley, který šest týdnů zápasil s nachlazením, přijel domů z banky, kde pracoval, aby si vypil něco tvrdého a zalezl do postele. Náhoda také chtěla tomu, že ovladač Wesleyho garážových vrat byl naladěn na přesně

tutéž frekvenci jako rádiem řízená hračka, kterou Randy přebudoval na odpalovací zařízení.

Garáž byla obrácena k 20. ulici zadní stěnou. Ve chvíli, kdy se Randy blížil od západu, Wesley zabočil na příjezdovou cestu. Cesta byla částečně přehrazená sáněmi jeho dcery. Wesley se jim opatrně vyhnul, předsevzal si, že si s ní promluví, až přijde domů ze školy, a stiskl ovladač vrat, který byl připevněný shora k přístrojové desce. Zmáčkl ovladač přesně v okamžiku, kdy jeho směrový úhel přejel po Bannister Street. Rádiový paprsek zachytil Randyho, který právě vjížděl na křižovatku, a ihned uzavřel obvod jeho bomby.

Křižovatka se proměnila v ohnivé peklo. Exploze úplně zničila západní konec skladiště dřeva, srovnala se zemí Tastee-Freez, vytloukla Wesleymu všechna okna a zdemolovala mu garáž. Wesley utrpěl zlomeniny obou paží a mnohočetné řezné rány a popáleniny, ale přežil.

Jedním z mála kusů Randyho auta, které zůstaly víceméně neporušeny, byla zvláštní registrační značka, na níž stálo: UFO.

*

Provoz byl tak hustý, že se Max rozhodl něco s tím udělat. Ráno zavolal Billovi Davisovi z Blue Jay Air Transport v Grand Forks a domluvil vrtulníkovou taxislužbu. Zavedli jízdní řád zahrnující Fort Moxie, Cavalier, Devils Lake a Johnsonův hřbet.

*

Matthew R. Taylor se dostal do Bílého domu velkou oklikou. Jeho otec měl v Baltimoru cukrářství, které zajišťovalo Mattovi a jeho šesti sourozencům skrovnou existenci. Avšak otec dal svým dětem jeden neocenitelný dar: podporoval je v tom, aby četly, a bylo mu jedno, co to bude. Zastával teorii, že dobré knihy se nakonec přihlásí samy.

Když bylo Taylorovi devatenáct, měl v sobě řecké a římské klasiky, Shakespeara, Dickense, Marka Twaina a širokou paletu moderních historiků. Hrál také slušného outfieldera na střední škole a na Univerzitě Západního Marylandu. V roce 1965 odešel do Vietnamu. Hned na druhé hlídce dostal kulku do kyčle. Doktoři mu řekli, že už nikdy nebude chodit, ale absolvoval šestiletý terapeutický

program a nyní potřeboval k pohybu po Bílém domě pouze hůlku. Hůlku, která se nakonec měla stát symbolem tohoto muže a jeho odvahy.

Vzal si za ženu svou ošetřovatelku a investoval peníze do myčky, která zkrachovala, a do podniku s rychlým občerstvením, který zkrachoval taktéž.

Taylor nebyl nikdy dobrý v podnikání, byl však úzkostlivě čestný a byl vždycky ochoten pomoci lidem z komunity, kteří se dostali do potíží. V polovině sedmdesátých let, kdy pracoval jako prodavač oděvů pro Sears Roebuck, se nechal přesvědčit lidmi, kteří si mysleli, že ho budou moci ovládat, aby kandidoval do okresní silniční komise.

Ukázal se být překvapivě důvtipným správcem veřejných peněz. Než ve funkci skončil, několik okresních úředníků a podnikatelů bylo ve vězení, ceny klesly a stav silniční sítě se dramaticky zlepšil.

Taylor byl zvolen do Sněmovny reprezentantů a o jeden rok později do Senátu. Předsedal etickému výboru a zavedl několik reforem, které mu vynesly pozornost celé země a viceprezidentský úřad. Ale za šedesát dní po nástupu do funkce učinila mrtvice prezidenta neschopným vykonávat úřad a Taylor se stal podle 25. dodatku Ústavy Spojených států úřadujícím prezidentem. V dalším období byl potom zvolen sám.

Země Matta Taylora milovala jako žádného jiného prezidenta od FDR. Mnozí ho vnímali jako nového Harryho Trumana. Měl totiž několik Trumanových nejlepších vlastností: neústupnou vůli, když věřil, že má pravdu, nekompromisní čestnost a ochotu vyjádřit, co chce říct, srozumitelnou angličtinou. Tato poslední vlastnost ho čas od času dostala do potíží, jako například tehdy, když v doslechu novinářů neuváženě poznamenal, že by mohlo být prozíravé při návštěvě jistého středovýchodního potentáta schovat v Bílém domě stříbro.

Taylor vysvětloval svou trvalou oblibu tím, že Američané chápou, že dělá, co považuje za správné, bez ohledu na průzkumy veřejného mínění. „Mají to rádi," říkával. „A až se dostanou do stadia, kdy mému úsudku přestanou věřit, vyženou mě. A zaplaťpánbu, že je ten mizera pryč."

Prezidentovy politické alarmy zvonily na poplach kvůli té záležitosti v Severní Dakotě celou zimu. Poradci mu tvrdili, že není důvod k obavám. Byl to jen humbuk na úrovni kruhů v obilí, něco, od čeho je lepší držet se dál a na tiskových konferencích se tomu vyhýbat. Prezident, který začne mluvit o létajících talířích, je mrtvý. Ať se děje cokoli, je mrtvý. Tak mu to říkali. Proto se tomu vyhýbal, a teď to najednou vykvasilo. Burza dnes poklesla o 380 bodů.

„Už tomu začali říkat Černý čtvrtek," prohlásil Jim Samson, jeho ministr financí. Samson se teď snažil tvářit, jako by celou dobu prezidenta upozorňoval, aby něco podnikl.

Byla to neklidná doba. Ve světě probíhalo s různou intenzitou šest válek, ve kterých měly Spojené státy strategické zájmy, a na nějakých patnácti dalších místech to vřelo. Hladomor sílil, populační růst na celém světě zařazoval na vyšší převod a OSN se již prakticky vzdala snu na nový světový řád. Americký přechod od industrializované ekonomiky k informační ekonomice stále způsoboval značné výkyvy. Korupce na vysokých místech zůstávala trvalým problémem a tříštění politické scény na radikální skupiny, které spolu odmítaly komunikovat, pokračovalo. Na straně plusů však obchodní bilance vypadala velice dobře, dlouhý boj o snížení překotně rostoucího deficitu konečně vykazoval pozitivní výsledky, rasismus, sexismus a další doprovodná zla podle všeho ztrácela půdu pod nohama, užívání drog se snížilo a pokrok v medicíně zajišťoval lidem delší a zdravější život. Co bylo pro politika možná nejdůležitější, média se chovala přátelsky.

Pravdou bylo, že Matt Taylor si za tyto posledně zmíněné trendy nemohl přivlastňovat zásluhy o nic víc, než mohl být obviňován z těch prvních. Věděl však, že bez ohledu na to, co dalšího se stane, musí mít silnou ekonomiku. Pokud by ji ztratil, dezorganizovanost doprovázející vývoj, jímž západní svět momentálně procházel, by se ještě o hodně zhoršila. To nemohl připustit. Nehodlal nečinně stát a dívat se, jak se na americké scéně znovu objevují davy nezaměstnaných a lidí bez domova. Ať to stojí, co to stojí.

„Výkyv," prohlásil Tony Peters. „To se stává."

Peters byl předsedou prezidentovy Rady pro fiskální politiku. Byl také starý spojenec s dobrými politickými instinkty. Nikdo z lidí,

kteří s ním přišli z Baltimoru do Bílého domu, se netěšil Taylorově větší důvěře.

„Tony," řekl prezident, „výkyv je to jen tehdy, pokud na tom nic není. Co se bude dít, jestli tam opravdu mají kov, který nepovolí, ani se neopotřebuje?"

„Souhlasím," přidal se Samson. „Potřebujeme zjistit, jaká jsou v tomto případě fakta."

Peters se zamračil. „Pokud je mi známo, pane prezidente, nejedná se o kov."

„Na tom nezáleží." Taylor se v křesle opřel a založil ruce na prsou. „Dají se z toho dělat plachty. A dají se z toho stavět domy. Otázka zní, co se stane s výrobou, pokud najednou začne pracovat s materiály, které se po čase nezničí." Zavrtěl hlavou. „Představte si, že si lidé koupí jenom jedno nebo dvě auta za život. Co to bude znamenat pro General Motors?" Sundal si brýle a hodil je na stůl. „Proboha," hlesl. „Nemůžu uvěřit, že to říkám. Celé ty roky jsme hledali způsob, jak v tom Japonce porazit. Teď ho máme – a byla by to katastrofa."

Taylor byl malý a podsaditý. Nosil obyčejné kravaty a nažehlené obleky, které nevyhnutelně měly loňský střih.

„Pane prezidente," ozval se Peters, „to všechno je námět pro bulvár. Nikdo nebude schopen vyrábět ty supermateriály v masovém měřítku."

„Jak to víme? Zjistili jsme si to?"

„Ano. Všichni, s nimiž jsem mluvil, říkají, že to je nemožné."

„Ale máme vzorky."

„Viděli jsme hodně blesků, než jsme se naučili dovést je do vypínače na stěně. Potřebujeme, aby na to všichni zapomněli. Vyberte si některou válku nebo revoluci v Pákistánu a začněte bít na poplach."

To byl Tony Peters: z okruhu lidí, jež Taylor znal, se zdál být jediným, kdo rozuměl tomu, co pohání ekonomiku, a dokázal to ozřejmit ostatním. Znal také Kongres a různé prostředníky a vyjednavače. Pro aktivistického prezidenta byl neocenitelným pomocníkem. Ale Taylor věděl, kde má jeho předseda meze. Pro Peterse byla zkušenost vším. Když si z ní člověk bral poučení a věrně

je aplikoval, nemohl udělat velkou chybu. Jenže co se stane, když člověk narazí na problém, který přesahuje všechno, s čím se kdy setkal? K čemu je v takovém případě zkušenost?

„Chci, abyste si promluvili s některými lidmi, kteří tam byli," řekl Taylor. „Důležitými lidmi, jasné? Zjistěte, co se doopravdy děje. Jaká jsou rizika. Ne to, co se podle vašich expertů nemůže stát."

Peters na něho vytřeštil oči. „To nemyslíte vážně," odvětil. „Neměli bychom se k tomu vůbec přibližovat, pane prezidente. Jak se začneme vyptávat, hned se to rozkřikne."

„Snažte se postupovat diskrétně, Tony. Jenomže trhy jsou stejně už v hajzlu. Najděte někoho, kdo těmhle věcem rozumí, a přineste mi odpovědi. Jasné odpovědi. Chci vědět, jestli je to pravda. A pokud ano, co to udělá s ekonomikou." Cítil se unavený. „Nechci žádné další dohady."

17

Žijeme přece z víry, ne z toho, co vidíme.

Druhý list Korintským, 5:7

Al Easter byl nejagresivnější dílenský důvěrník, jakého v ohijském Daytonu, sesterském podniku Cougar Industries, kdy měli. Řadoví zaměstnanci vtipkovali, že manažeři nechodí v noci venku sami, poněvadž se bojí, že by Al mohl bloumat ulicemi. Vedení se opatrně radilo s odbory při každém rozhodnutí, které mohlo být chápáno jako změna pracovních podmínek. A mělo tendenci přistupovat k dělníkům velice shovívavě. Dokonce i Liz Mullenová, která byla přistižena, jak si odnáší domů sešívací svorky, diskety a různé další kancelářské potřeby, vydržela na svém místě. Byla jen pokárána, přestože měla dostat výpověď a jít do vězení.

Alovou nejúčinnější taktikou byla hrozba okamžitou reakcí. Byl ochoten (nebo o tom alespoň vedení bylo přesvědčeno, což vyšlo nastejno) vyhlásit zastavení nebo zpomalení práce na protest proti té nejbanálnější věci. Každý pokus o výstrahu vzpurnému zaměstnanci nebo o úpravu pracovního harmonogramu mohl být záminkou k odvetnému opatření, pokud Al usoudil, že jde o princip.

Odborářský důvěrník se netajil názorem, že každý ve vedení si chce jenom nahrabat a že pouze on stojí mezi supy v exekutivě a blahem dělníků.

Celostátní odbory ho nezmocnily, aby jednal tak despotickým způsobem, avšak občasná formální pokárání z jejich strany byla vlažná a pokrytecká. Odborářští šéfové věděli, kdo v Daytonu drží trumfy. Když Al vyhlásil pomalou práci nebo dělníky odvolal, všichni v továrně reagovali jako jeden muž. Přestože se Národní

odborový svaz pomocných dělníků, mistrů a řemeslníků po několika dnech odhodlal ho pokárat, on mezitím dosáhl svého.

Vedení se ho několikrát pokusilo povýšit, nabídnout mu dvojnásobný plat, ale vždy to odmítl. „Oni mě potřebují," řekl řediteli závodu Adrianu Coxovi, „abyste je vy a zbytek té vaší bandy nesežrali zaživa." Ale Adrian znal pravý důvod: Al měl příliš rád moc, než aby se jí vzdal. A žádný jiný vedoucí v Cougaru neměl takovou moc jako Al.

Dílenský důvěrník neměl rád manažery Cougaru jak osobně, tak z principu. Dával si záležet na tom, aby nebyl viděn v jejich společnosti, s výjimkou případů, kdy na ně vyvíjel nátlak. Pro Coxe proto bylo dost nepříjemným překvapením, když mu sekretářka oznámila, že přišel Al a jde nahoru.

Coxovou první reakcí bylo hluboké nadechnutí. „Řekl, o co mu jde?"

„Ne, pane. Janet se ho zeptala, ale on kolem ní jenom prošel."

O několik okamžiků později Al překonal Adriánovu vnější obranu a vstoupil do vlastní kanceláře. Zapípání podnikového telefonu přišlo jako pozdní varování.

Kancelář byla prostorná. Na stěně visela zarámovaná ocenění, certifikáty a několik drahých olejomaleb, které vybrala jeho manželka. Cox seděl za mahagonovým stolem, ve slunečním světle zmírněném řadou palem v květináčích. Rozčilovalo ho, že dílenský důvěrník se tváří, jako by nic z toho neviděl. Al došel doprostřed Coxova perského koberce, přičemž si vyzývavě zapomněl sundat čepici, a podíval se řediteli závodu do očí. „Pane Coxi," řekl, „předpokládám, že jste viděl, co se děje v Severní Dakotě."

Al byl nevysoký muž, kulatý, už dlouho neforemný, s neučesanými řídnoucími vlasy. Břicho mu napínalo umaštěnou košili a z náprsní kapsy mu trčel ušpiněný kapesník. To vše bylo součástí představení.

„Myslíte to UFO?" Cox pocítil okamžitou úlevu, že se nejedná o problém závodu.

„Jo." Al se svalil do jednoho z velkých čalouněných křesel. „Co s tím uděláme?"

Cox se předklonil. „S čím?“ Samozřejmě věděl, co přijde. V zasedací síni správní rady a v jednáních se sesterskou společností už přišla řeč na materiály, které by mohly z objevu na Johnsonově hřbetu vzejít.

„S trvanlivější pneumatikou.“ Al se kolébal dopředu a dozadu. „Co bude s Cougarem, když průmysl začne vyrábět pneumatiky, které ujedou čtyři sta tisíc kilometrů?“

„To se nestane,“ odvětil Cox.

„To rád slyším.“ Odborářský důvěrník ani jednou nezamrkal.

„Co ode mne chcete slyšet?“ zeptal se Cox. „Vím jenom to, co vidím v televizi.“

„Jasně. To já taky.“ Alův obličej neměl žádnou paletu výrazů. Jediná emoce, kterou kdy dal najevo, byl sarkasmus. „Vždycky jsem říkal, že bychom měli spolupracovat těsněji. Koneckonců máme stejný zájem. Zdravá firma znamená dobrou práci.“

Cox se neubránil úsměvu. „Nemohl bych s vámi víc souhlasit, Ale.“

Důvěrník se zaškaredil. „Jestli to svinstvo umí to, co se o něm říká, za tři roky bude s pneumatikářským a gumárenským průmyslem v téhle zemi amen. Kdybych seděl ve vašem křesle, poslal bych tam někoho s nabídkou.“

Cox se zamračil. „S nabídkou? Čeho?“

„Že je koupíte.“

Cox na Ala vytřeštil oči. „Není důvod k panice,“ řekl nakonec. Byla to jen chabá odpověď, ale nic lepšího ho nenapadlo.

Al zavrtěl hlavou. „Jestli dojde na nejhorší, skončí to tak, že dostanete státní pomoc. Doba bude těžká a firma se položí. Ale vy se budete mít dobře. Odhlasujete si zlaté padáky a budete si stěžovat na ekonomický cyklus. Stejně jako všichni ostatní tady nahoře. Obyčejní lidé to odserou jako vždy. Nakonec nedostanou nic.“

Coxovi naskočila husí kůže. „Ale.“ Snažil se, aby to znělo rázně, ale Cox věděl, že se mu třese hlas. „Ale, přeháníte. Nic takového se nestane.“

„Jasně. Ale kdybych byl na vašem místě, tak bych jenom tak neseděl a nečekal, až se to přežene.“

*

April očistila ikony několika vlhkými hadříky. Každá se rozsvítila, když se jí dotkla, s výjimkou kouře, který zůstal tmavý za všech okolností. Ale žádné zvláštní efekty na mřížce se nekonaly. Vyložila si to tak, že na mřížce musí něco být, aby se světlo rozzářilo.

Nedaleko jámy našla sedmou ikonu. Byla větší než ostatní a připomínala znak kanji. Podobně jako kouř zůstala tmavá, když se jí dotkla.

*

Marie McCloskeyová vždycky dokázala cítit blízkost boží přítomnosti. Nikdy, ani v nejtěžších dnech svého života – když se dozvěděla, že život Jodie vyhasl ve vraku na 1-29, když ji manžel poprvé napadl nebo když se dozvěděla, že má cukrovku – nikdy si ani na okamžik nepřestala uvědomovat, že Ježíš kráčí vedle ní. Toto pevné, neotřesitelné vědomí jí pomohlo překonat všechny těžké roky a navzdory všemu jí přineslo vnitřní mír, který by nevyměnila za žádný hmatatelnější klad života. Marie McCloskeyová byla šťastná žena.

Přijela do Fort Moxie navštívit svou sestru a za normálních okolností by události na vrcholu Johnsonova hřbetu vůbec neupoutaly její zájem. Ale město, v minulých letech tak klidné a spořádané, bylo zaplaveno turisty, prodavači, novináři, vysokoškolskými studenty a autobusy s lidmi z celé Severní Ameriky. Proto bylo jedině přirozené, že se v ní probudila zvědavost. Její švagr, Corky Cable, se navíc chtěl jet na Rotundu podívat. Vyrazili a zařadili se do kolony aut na silnici 32. Po jedné straně hřebene vyjeli nahoru, tam minuli podivnou zelenou stavbu, která vypadala jako svérázná obrovská solnička, a po druhé straně sjeli dolů. Celou cestu se bavili o Marťanech. Pro Marii a její sestru to nic zvláštního neznamenalo, ale Corky byl u vytržení.

Povečeřeli ve Walhalle u Kočičího oka a poté se rozjeli zpět k Johnsonovu hřbetu. Mezitím přišla tma, chladná průzračná noc s mlčícími hvězdami. Měsíc nesvítil a na obloze bylo jen několik řasnatých obláčků. Seděli tři na předních sedadlech Corkyho mazdy, když vyjeli ze zatáčky a uviděli na vrcholku hřebene měkkou zelenou záři.

„Podívejte," hlesla Mariina sestra.

Corky chtěl někde zastavit, aby se mohli podívat, ale cesta byla obestavená auty. Místo toho zpomalil asi tak na třicítku.

Marie z té poklidné záře cítila něco nadpřirozeného. Jako by samotný Bůh postavil maják svým ztraceným dětem. Ujištění, že tady stále je.

Zvláštní bylo, že když před dvěma hodinami byla u stavby za denního světla, necítila nic. Nyní však na ni její význam dopadl plnou vahou.

„Vidíme to celou cestu až na hranici," prohlásil Corky, který pracoval jako celní inspektor na hraničním přechodu Fort Moxie. Jeho tvrzení bylo přehnané, hranice byla příliš daleko. Ale dnes v noci to působilo věrohodně. Dnes v noci se zdálo, že možné je všechno.

„Zpomal, Corky," řekla Marie.

Corky se již tak sotva ploužil. Zezadu je dojely reflektory nějakého jiného auta.

„Zajímalo by mě, čím to je, že to tak svítí," ozvala se Mariina sestra. „Třeba je to z fosforu."

V tu chvíli Marie uviděla obraz. Když člověk v duchu trochu odstoupil, přestal si všímat detailů a jen se díval, mohl rozeznat ženskou tvář. A ona věděla, co je ta žena zač.

„Je to Panenka Maria," řekla.

*

Arky Redfem posadil svého hosta do křesla, sedl si za stůl a zdvořile se usmál. „Co pro vás mohu udělat, doktore Wellsi?" zeptal se.

Paxton Wells byl vysoký, štíhlý muž s šedým knírem a vystupováním, které by působilo aristokraticky, kdyby neměl abnormálně velké uši. „Pane Redfeme," začal, „pokud je mi známo, zastupujete na Johnsonově hřbetu zájmy původních obyvatel."

Právník přikývl.

„Jsem zplnomocněn učinit vám nabídku jménem Národního energetického ústavu." Uvolnil zámky na kufříku, zapátral uvnitř a nato vytáhl smlouvu. „Chtěli bychom získat svolení k prozkoumání energetického zdroje v Rotundě." Povytáhl obočí a zase je nechal klesnout. Arky usoudil, že tak prozradil určitý stupeň stresu, který se v jeho chování jinak neprojevoval. „Je možné, že by se nám mohlo

podařit vyvinout některé technologie, které jsou v budově použity. Pokud tam samozřejmě jsou technologie, které se dají uzpůsobit pro naše potřeby. To pochopitelně nevíme.“

„Pochopitelně,“ přitakal Redfem.

„Přesto bychom byli ochotni nabídnout za pozemek s objektem značnou částku peněz a vzít na sebe všechna rizika a náklady spojené s jeho zvelebením.“

„Aha.“ Redfem si listinu vzal.

„Můžeme nabídnout milion dolarů,“ pokračoval Wells. Částku zdůraznil a tvářil se, jako by následně maličko zatajil dech.

Právník si stránky metodicky prolistoval. Chvílemi se zastavil u nějakého bodu, který upoutal jeho pozornost. „Jestli tomu dobře rozumím, získali byste všechna práva na vývoj a použití,“ řekl.

„Pane Redfeme.“ – Wells se předklonil a zaujal polohu, o níž se zřejmě domníval, že vyjadřuje přátelskou upřímnost v duchu ‚nebudeme si nic nalhávat‘.

„Buďme upřímní,“ začal. „Je to jako házení kostkou. NEÚ je ochoten vsadit spoustu peněz na málo pravděpodobnou možnost, že na hřebeni se najde něco využitelného. Nevíme, zda to tak bude. Přesto bychom to riziko v zájmu všech podstoupili. A kmen může jenom sedět a inkasovat. Milion dolarů. Za nic.“

Redfem smlouvu přeložil a podal ji zpět. „To si nemyslím.“

„Smím se zeptat proč? Co můžete ztratit?“

Právník se zvedl z křesla. „Doktore Wellsi, jsem dnes poměrně zaneprázdněn. Pokud NEÚ bude chtít předložit seriózní nabídku, víte, kde mne najdete.“

„Nepřekračujete svou pravomoc, pane Redfeme? Předpokládám, že je vaší povinností poradit se se svým zaměstnavatelem.“

Redfem dal Wellsovi najevo, že na něho jeho slova neudělala žádný dojem. „Domnívám se, že znám své povinnosti, doktore Wellsi. A teď, když dovolíte, nerad bych na vás naléhal –“

„Tak dobře.“ Wells se v křesle opřel. „Jste tvrdý obchodník, Redfeme. Abych nám oběma ušetřil čas, zajdu rovnou ke krajní hranici. Jsem zplnomocněn nabídnout dva miliony.“

Redfem zvedl oči k otcovu luku. V některých chvílích litoval, že se vzdali starých tradic.

18

Muž bez peněz je jako luk bez šípu.

Thomas Fuller, Gnomologie

Za více než dva roky svého působení v městské radě se Marc Wickham nikdy nesetkal s tím, že by na pravidelné měsíční zasedání přišel více než tucet lidí. Ale dnes večer bylo všechno jinak. Na radnici muselo přijít snad všech devět set dvacet sedm obyvatel Fort Moxie. Vzhledem k tomu, že se nevešli do prostorné zasedací síně v prvním patře, mnoho jich zůstalo na chodbách. (Přítomnost vyznavačů hnutí New Age, jimž starosta pronajal sál v přízemí, situaci nijak neusnadňovala.) Když předseda Charlie Lindquist zahájil večerní program, stále přicházeli další.

Jednání zahrnovalo několik běžných bodů: požadavek na změnu územního plánu, návrh na vydání obligací za účelem vylepšení silnic a nabídku, aby se Fort Moxie zapojilo do programu spojené školy. Ale bodem, který přilákal zástupy a který Lindquist rozumně zařadil až na konec, měla být žádost, aby město odhlasovalo požadavek na ukončení vykopávek na Johnsonově hřebeni.

Lindquist, který se považoval za městského Šalomouna, klidně řídil diskusi k úvodním bodům jednání. V devět dvacet dal slovo Joeovi Torresovi, farmáři v důchodu, který teď bydlel ve městě.

Torres začal poněkud nervózně předčítat z papíru, který si přinesl. Popsal chaotické podmínky, které ve Fort Moxie zavládly. Doprava prakticky zkolabovala. Po městě chodili opilci a bandy chuligánů, docházelo k bitkám. Turisté parkovali svá auta všude. Přeplňovali restaurace a vykupovali supermarket, takže obyčejní obyvatelé museli jezdit sto třicet kilometrů do Grand Forks. Dokonce

se k nim sjížděli šílenci s bombami, jako byl ten, který onehdy srovnal se zemí Tastee-Freez. „Vím, že pro Mika a některé z vás ostatních je to dobrý kšeft, ale pro nás ostatní je to náročné.“

Agnes Hanfordová se vztyčila. „Musíme toho využít, dokud můžeme. Nakonec z toho bude mít prospěch celé město.“ Manžel Agnes byl majitelem Prérijního škuneru.

Joe zavrtěl hlavou. „To se tobě snadno řekne, Agnes. Ale je to čím dál horší. A já myslím, že s tím musíme něco udělat.“ Jako na podtržení jeho argumentu uslyšeli, jak se kolem přehnalo auto troubící na klakson, s rádiem puštěným tak nahlas, že se budova roztřásla. „Když připustíme, aby to pokračovalo, budeme asi muset najmout několik policistů.“ Ve vzácných případech, kdy je potřebovalo, využívalo Fort Moxie ochránců zákona z Cavalieru. Vyplývalo to z historie. „Proto navrhuji,“ začal znovu číst, „aby rada požádala osoby kopající na Johnsonově hřbetu o ukončení prací. A zbourání stavby známé jako Rotunda.“ Rozhlédl se kolem. „Nejlepší by bylo roztrhat ji a odvézt pryč,“ dodal.

Lindquist dal slovo Laurie Cavaraccové, jíž patřil motel Severní hvězda. Laurie žila ve Fort Moxie celý život. Motel postavil její otec v roce 1945 po návratu z Tichomoří. Laurie teď byla jediným majitelem a vedoucím. „V Severní hvězdě máme osm ubytovacích jednotek,“ řekla. „Do doby před dvěma týdny se nestalo, abychom několik dní po sobě mohli vyvěsit ceduli Obsazeno. Teď nemáme volný pokoj. Daří se nám jako nikdy. Jestli se mi líbí problémy, které ve Fort Moxie momentálně máme? Ne, ovšemže ne. Nikomu z nás se nelíbí. Ale řešení není všechno zavřít a zalézt zpátky do děr.“ Mluvila zpočátku trochu roztřeseně, ale rychle získala sebedůvěru. „Lidi, poslouchejte mě. Většina z nás ve Fort Moxie zůstala, protože jsme se tady narodili. Milujeme toto město. Ale s ekonomikou to vždy bylo všelijaké. Teď máme poprvé za dobu, co pamatujeme, šanci vydělat slušné peníze. A nejenom ti, kterým patří obchody. Každý na tom vydělá. Zdravé podnikání je dobré pro všechny. Proboha, nezabíjejme zlaté tele.“

„Husu,“ napověděl někdo. „Říká se zlatá husa.“

„To je jedno,“ odvětila Laurie. „Nepotrvá to věčně. Měli bychom z toho vydojit, co se dá.“

„Jenže ti blázni, co se honí po ulicích, zatím někoho přejedou," ozval se Josh Averill. „Co bude potom?"

„Tohle město mělo vždycky hluboko do kapsy," připomněl Jaké Thoraldson, jehož letiště se znenadání stalo centrem. „Co je s vámi, lidi? To neunesete trochu prosperity?"

„Prosperity?" zaúpěl Marnie Burke, přesídlený Kanaďan, který pracoval na železnici. „Co je to za prosperitu, mít tady všechny ty poblázněné lidi? Joe má pravdu, zavřete to."

Arnold Whitaker, majitel železářství, který se obvykle držel vzadu, proti návrhu vystoupil. „Nechápu, v čem komu vadí momentální stav," prohlásil.

Jeho poznámka rozběsnila Morrise Jonese, devadesátiletého bývalého zaměstnance pošty, jenž byl ve městě znám především svým zájmem o elektrické vláčky. Dva podnapilí Kanaďané najeli dodávkou do Jonesova domku a zničili čtyřicet let staré kolejiště v měřítku HO. Jones vyprskl a pohrozil Whitakerovi prstem. „Výborně, Arnie," řekl, „starej se sám o sebe. Ostatní nech na nás."

Požadavek na uzavření vykopávek zvítězil s převahou osmdesáti sedmi hlasů. Floyd Rickett se nabídl, že povede komisi, která sepíše koncept.

Lindquist si ho vzal stranou, když se naskytla příležitost. „Sepište to s chladnou hlavou, Floyde," řekl mu. „Ano? Nechceme nikoho urazit."

*

Déšť vytrvale bubnoval do oken Oválné pracovny. Byl to zvuk, který měl tendenci zesilovat emoce, jež prezident právě prožíval. Dnes se necítil dobře.

Na stole ležel výtisk Washington Post. Různě velké, tučné titulky oznamovaly občanskou válku v Indii a hladomor v Transvaalu. Také ukazovaly výsledky posledního průzkumu veřejného mínění: „60 % si myslí, že Rotunda souvisí s UFO." Dalších dvacet zastávalo názor, že se jedná o vládní projekt. Osm procent věřilo, že artefakt je božského původu. Zbytek nevěděl nebo o Johnsonově hřbetu nikdy neslyšel.

Tony Peters zdrceně seděl v křesle, nohu přes nohu. „Skoro všichni si myslí, že vláda se snaží o zastírací manévr," prohlásil. „Ale jinak to nejde. Měli bychom si na to zvyknout."

„Viděl jsi ty transparenty venku?" Kolem stálo na šest set demonstrantů. Kápněte božskou o Johnsonově hřbetu, stálo na plakátech. A řekněte pravdu o Rotundě. „Tak je to je pravda? Co víme?"

Peters dal nohy k sobě a vstal. „Mluvili jsme s desítkou lidí zastupujících stejný počet oborů, kteří buď byli přímo na místě, nebo mají přístup k výsledkům testů. Všichni se jen obtížně smiřují s představou, že je to mimozemského původu, ale nikdo není schopen poskytnout uspokojivé alternativní vysvětlení."

„Myslím, že nám nejde o to, odkud se to vzalo nebo jak se to tam dostalo." Taylor se zhluboka nadechl. „Mě zajímá, co bude dál? Jaký druh energie to využívá?"

„Nikdo se zatím nemohl podívat. Jediné, co lidem dovolují, je porozhlédnout se uvnitř. Prohlídky s průvodcem."

„Dobře." Taylor se v křesle opřel a založil ruce na prsou. Teď přišel rozhodný okamžik. „Jaké jsou vyhlídky, Tony? Co nás čeká?"

„To je těžké říct, pane prezidente." Peters zkřivil obličej. V koutcích úst a kolem očí se mu objevily vrásky. „Odborníci nemají jednotný názor na to, zda jsme schopni nový prvek vyrobit. Shodují se však v tom, že kdyby se nám to podařilo, výrobky z něho by nepodléhaly zkáze."

„Opotřebují se?"

„Ano. Ale většina z těchto lidí se domnívá, že budou podstatně odolnější než všechno, co máme dnes."

Taylor si povzdechl. Promluvil by si se svými ekonomy, ale věděl, co by to znamenalo pro průmyslové kruhy.

„Něco jiného, pane. Víte, že někdo tam včera v noci zahlédl Pannu Marii?"

Prezident obrátil oči ke stropu. „Co nás ještě čeká?" zeptal se.

„Vážně." Peters se usmál. Bylo to vítané zmírnění napětí. „Říkali to před deseti minutami na CNN. Nějaká žena uviděla ve světlech obličej."

Prezident zavrtěl hlavou. „Proboha, Tony," řekl. „Co trh? Co se dnes stane?"

„Nikkei se znovu propadl. A jsem přesvědčen, že pád bude pokračovat i na Wall Street."

Taylor se unaveně postavil a vyhlédl z okna. Tráva byla zelená a svěží. V takových dnech si přál, aby byl znovu dítětem. „Musíme to dostat pod kontrolu, Tony."

„Ano, pane."

„Než se to úplně vymkne. Chci to tam převzít. Přece by mělo být nějaké opatření v zájmu národní bezpečnosti nebo něco takového. Zjisti to."

„To by mohlo být ožehavé," namítl Peters. „Proč?"

„Proboha, pane prezidente, je to indiánská půda. Kdyby to patřilo nějakému farmáři, mohli bychom to prohlásit za hygienické riziko nebo něco podobného. Ale toto je majetek Siouxů. Když to zkusíme obsadit, zaplatíme za to obrovskou politickou cenu. Nebude se to líbit ani vašim vlastním lidem a média vás tím utlučou k smrti."

Taylor cítil, jak se stěny svírají. „Nemyslím, že bychom to měli prostě obsadit. Můžeme je rekompenzovat. Vyplatit je."

„Pane, myslím si, že nejlepší postup, jaký můžeme zvolit, je čekat. Nenechat se nahnat do něčeho, co se nám pak vrátí jako bumerang."

Taylor měl přirozený sklon jednat při prvním náznaku potíží. Ale pohyboval se politice dostatečně dlouho, aby znal cenu trpělivosti. Navíc si nebyl jistý, co je správný postup. Představa vyšachování indiánů z jejich půdy se mu nelíbila. Mělo to ošklivou příchuť. A byla to špatná politika. Jenže hroutící se burzy také.

„To se přežene," ujistil ho Peters. „Jen tomu dopřejte čas. Možná ve skutečnosti žádný problém nemáme. Tak ho nevytvořme. Potřebujeme se soustředit na Pákistán."

„Pákistán?"

„V Pákistánu nejsou žádní voliči. Ale spousta lidí přichází o život. Vystupte s dalším prohlášením. Odsuďte násilí. Třeba se nabídněte jako prostředník. Vypadá to, že to stejně brzy odezní. Obě strany už jsou vyčerpané. Možná dokonce získáme uznání, že jsme zprostředkovali urovnání situace."

*

Arky Redfem vyrostl v blízkosti Fort Tottenu v rezervaci Ďáblovo jezero. Byl nejmladší z pěti dětí a první, kdo získal diplom. Brzká manželství a neperspektivní zaměstnání jeho sourozenců zlomila otci srdce. Proto se zařekl, že udělá všechno, co bude v jeho moci, aby tomu ze svých dětí, které bude mít zájem, umožnil získat vyšší vzdělání. Při příležitosti absolvování Právnické fakulty na Univerzitě George Masona dostal otcův luk.

Podporoval ho také James Walker, jeden z členů rodové rady, který hrdě poznamenal, že všichni právníci již nepatří vládě. Redfem byl nadšený představou, že se stane obráncem Mini Wakan Oyaté, jak se Siouxové od Ďáblova jezera nazývali ve svém jazyce. (Znamenalo to Lidé od jezer a Ducha.) Advokátskou zkoušku složil na první pokus a vrátil se do Severní Dakoty, kde si otevřel praxi. Věnoval se sepisování závětí a vyřizování rozvodů, což bylo docela dobře placené. Kromě toho se stal právním zástupcem kmene, což nebylo tak dobře placené. Ale mělo to svoje výhody.

Přibližně ve stejnou dobu, kdy Matt Taylor hledal kroky, které podniknout, Redfem odvážel Paxtona Wellse do rezervace, aby předložil novou nabídku osobně. Wells byl zachmuřený. Evidentně usoudil, že právník je proti němu beznadějně zaujatý, a vzdal se všech pokusů, aby si ho usmířil. Seděl a mrzutě se díval z okna na plochou krajinu.

Konečně se oteplilo. Vedle cesty se vršily hromady tajícího sněhu a místy byla voda vylitá z břehů.

Správní kanceláře kmene se nacházely v modré, jednopatrové cihlové budově známé jako Modrý dům. V ostrém větru se třepetala americká vlajka a vlajka Mini Wakan Oyaté. Redfem zajel na parkoviště.

„To je ono?“ zeptal se Wells a rozhlédl se po široké krajině, která se táhla do dáli všemi směry.

Redfem znal typ lidí, jako byl Wells: pokud nejednali s těmi, o nichž věděli, že nejsou jejich nadřízenými nebojím ze svého postavení mohou uškodit, dávali mírně najevo svou důležitost. Nyní byl ten přístup na místě, protože Wells nevnímal právníka víc než

jako prostředek k dosažení cíle, jako průvodce k siouxskému ekvivalentu výkonného ředitele. To byla samozřejmě chyba.

Vystoupili z auta a Redfem ho uvedl dovnitř.

V Modrém domě sídlila pošta, úřad pro indiánské záležitosti, indiánská zdravotní služba a kanceláře kmene. Redfem informoval kmenového tajemníka, že dorazili, a zamířil do kanceláře předsedy.

Jamese Walkera by nebylo jednoduché všimnout si v davu. Neměl ani průměrnou výšku a Wellsovi připadal jako muž, který bude doma spíš v obchodě se smíšeným zbožím než na radnici. Nic v jeho držení hlavy ani hlasu nenaznačovalo autoritu a nic neukazovalo na ocel, která se v případě potřeby mohla projevit. Měl tmavé, vlídné oči a sympatické vystupování. Redfem měl za to, že Walkerova hlavní síla je v tom, že dokáže lidi přimět, aby mu řekli, v co skutečně věří, což byl talent, který byl stejně vzácný mezi indiány jako ve zbytku populace.

Když vešli, Walker vstal od stolu a podal hostovi ruku.

Wells ji vzal, letmo ji stiskl, poznamenal, jak je rád, že mohl rezervaci navštívit, a posadil se.

Kancelář byla vyzdobena mnoha kmenovými motivy: válečnými čelenkami, totemy, šamanskými koly a obřadními dýmkami. Po stranách pracovního stolu byla knihovna a stolek s bublajícím kávovarem. Celá místnost byla zalita sluncem.

Wells si odkašlal. „Pane předsedo," spustil, „zastupuji organizaci, která by ráda pomohla kmenu k prosperitě. Otevírají se před námi velké možnosti."

„Arky mi řekl," začal Walker, jako by Wells vůbec nepromluvil, „že máte zájem o koupi nějaké naší půdy."

„Ovšem, pane." Wells se snažil vypadat uvážlivě. „Pane předsedo, když dovolíte, řeknu to na rovinu. Národní energetický ústav je konsorcium průmyslových a bankovních kruhů, které by vám rády nabídly velkou sumu za pozemky známé jako Johnsonův hřbet. Hodně velkou sumu."

Walker na sobě nedal nic znát. „Chcete ty pozemky přímo koupit?"

„Přesně tak. A jsme připraveni dobře zaplatit." Usmál se. Byl to úzký úsměv, který v sobě neměl žádnou vřelost. Defenzivní. Redfem

usoudil, že Wells patřil k dětem, na které si všichni troufli. „Vyložme karty na stůl," prohlásil. „To rozhodně."

„Pane předsedo, není jisté, zda se na hřbetu nachází něco, co má opravdovou hodnotu. Vy to víte a vím to já. Zástupci vlády již tam byli a vyjádřili se, že není důvod, aby se tím zabývali." Redfem pochyboval, že to je pravda. „Proto je to výstřel do tmy. Ale i když je málo pravděpodobné, že by tam mohlo být něco přínosného, jsme ochotni zaplatit za příležitost, že to budeme moci zjistit. A mohl bych dodat, že jsme ochotni za ni dobře zaplatit."

Vyndal modrou složku s šekovou knížkou v kůži a z kapsy vytáhl zlaté pero. „Co kdybychom to vyřešili hned? Pět milionů, co říkáte?" Sundal z pera vršek. „S takovou částkou byste mohli hodně dokázat. Opravdu rád se za několik roků vrátím, abych se podíval, jak se rezervace změnila."

Walkerovi se podařilo skrýt své překvapení z nabídnuté částky. Zalétl pohledem k Redfemovi, jenže ten nedal nijak najevo, že souhlasí. Všechno, co teď nabídnou, říkal si Arky, je příliš málo.

„Zájem již projevila celá řada firem," řekl nyní předseda. „Chtěly by tam nahoře postavit hotely. A restaurace. Disney chce postavit zábavní park. Nechci, aby to vyznělo nenasytně, doktore Wellsi, avšak pět milionů je v této fázi příliš málo."

Redfem byl na předsedu pyšný.

Wells povytáhl obočí. „Aha," řekl. „A máte konkrétní nabídky?"

„Ale ovšem. Jsou velice štědré. A tito lidé si chtějí pozemky pouze pronajmout. Vy chcete pozemky se vším všudy. Kdybychom prodali vám, nezbylo by nám nic než peníze v ruce. Doktore Wellsi, za takových okolností by to muselo být hodně peněz v ruce."

Wells sklopil oči k šekové knížce. „Jste tvrdý obchodník, pane. Ale já vás chápu. A jsem zplnomocněn se tomu přizpůsobit. Mohu se zeptat, co byste považoval za seriózní nabídku?"

Walker nakrátko zavřel oči. „Proč jednoduše neřeknete, jaké maximum můžete nabídnout, a neušetříte nám oběma čas?"

Wells viditelně znejistěl. Arky viděl, jak mu v hlavě šrotují kolečka.

„Padesát milionů." Promluvil tak tichým hlasem, že to právník sotva zaslechl.

„To zní velice dobře,“ odvětil Walker. „A peníze by byly splatné…?“

Redfem vyhledal jeho oči. Nedělej to.

„Deset procent při podepsání smlouvy. Zbytek při zaregistrování převodu.“ Nabídl předsedovi pero. „Jsme dohodnuti?“

Tentokrát se Walkerovi nepodařilo skrýt ohromení. „Musíte pochopit, že rozhodnout nemohu já,“ řekl. „Bude to záležet na radě.“

„Jistě. Ale pan Redfem mne ubezpečuje, že máte značný vliv. Jsem si jist, že pokud budete tomuto prodeji nakloněn vy, rada se k vašemu názoru připojí.“

Walker se pokusil zatvářit pochybovačně. Ale nefungovalo to. Wells se usmál. Byl si jistý, že rada vezme peníze a hotovo. „Myslím, že Arky má sklon přeceňovat můj vliv.“ Walker zalétl pohledem k právníkovi. „Mohl byste nás na okamžik omluvit, doktore Wellsi?“

„Ovšem.“ Wells se na Redfema letmo zazubil. Ty mizero, říkal ten úsměv, stojíš mě hodně, ale uvidíme, zda nezměníš názor. „Počkám vedle,“ řekl. Otevřel modrou složku, v níž měl smlouvu, přistrčil ji k Walkerovi a opustil kancelář.

Předseda měl na tváři široký úsměv. Stěží krotil svou radost.

„Já to nedoporučuji,“ prohlásil Redfem.

„Proč?“ Walker zářil. „Proč proboha bychom si ty peníze neměli vzít?“

„Ta hodnota nezmizí. Pročpak by nabízeli tolik?“

„Třeba se ukáže, že to nemá žádnou cenu. Můžeme dopadnout tak, že tam budeme prodávat trička. Poslyš, Arky, nepotřebujeme víc než padesát milionů. Uvědomuješ si, co by to pro nás mohlo znamenat? On má totiž pravdu. Takové peníze by nám mohly hodně vylepšit život. Myslím, že bychom neměli být nenasytní. A dám v tomto duchu doporučení radě.“

„Tenhle člověk nám nic nedává,“ namítl Arky. „Nabízí padesát milionů, protože si myslí, že to má větší cenu. Mnohem větší. Doporuč radě, aby si nechala udělat konkurenční nabídku. Možná budete výsledkem překvapeni.“

Walkerova radost začínala vyprchávat. „Vážně čekáš, že před ně předstoupím a doporučím jim, aby ty peníze nevzali? Když se může

stát, že nakonec nebudeme mít nic? I kdybych se proti té nabídce postavil, smetou mě.“ Zhluboka se nadechl. „Řekni mi pořádný důvod. Jestli nějaký máš.“

Arkymu se nelíbila pozice, ve které se ocitl. Kdyby se situace zvrtla, věděl, kdo by to odnesl. „Když se toho zmocní Wells a jeho lidé, budou se k tomu chovat výhradně jako ke zdroji bohatství. Kdo ví, co by se tím mohlo ztratit?“

„To není zrovna válečný pokřik,“ řekl Walker.

„Ne, není. Jenže možná před sebou máme druhý ostrov Manhattan.“

„Možná jsi neposlouchal, Arky. On nemluví o šestadvaceti dolarech.“

„Možná ne. Avšak jestli chceš válečný pokřik, nezapomínej na to, že teď máme v rukou objev, jenž může přinést rozvoj úplně nových technologií. Cesta do budoucnosti, předsedo, může vést přímo přes Johnsonův hřbet. A ty se jí chceš vzdát.“

*

„Já bych to viděl stejně,“ prohlásil Max. „Vzít ty peníze a šmytec.“

Arky udělal otrávený obličej. „A přesně to také udělají.“ Zdolával talíř s rybou a hranolky. April, Arky a Max seděli v zadním boxu Melovy restaurace v Langdonu. K Prérijnímu škuneru, který byl plný zákazníků, se již nedalo ani přiblížit. „Rada bude mít pocit, že by byl zločin odmítnout tak štědrou nabídku. A abych byl upřímný, není mi příjemné vystupovat proti jejímu přijetí.“ Zatvářil se velice nešťastně. „Máte představu, co by se mnou bylo, kdyby mne vzali za slovo a pak se ukázalo, že hřeben nemá žádnou cenu?“

„Skalpovali by tě?“ zeptal se bezelstně Max.

Arky se tvářil, jako by neslyšel. „Ale o to nejde. Vezmou si ty peníze a šmytec. Tak jak to říkáš.“

„Kruci,“ ulevila si April. „Jestli to prodají, další den se můžeme pakovat.“

„Já myslím, že to je jasná věc,“ ozval se Max. Poslouchal šum hovoru kolem sebe, cinkání příborů a občasné výbuchy smíchu.

„Arky,“ začala April. „Nedovedu se s tím vyrovnat, že bych tu nebyla, až přijdou objevy.“

Právník se zatvářil účastně. „Já vím. Ale myslím, že už v té věci nemám žádný vliv na vývoj událostí.“

„Kolik máme času?“ zeptala se April.

„Wellsovi lidé pravděpodobně mají týmy připravené vyrazit hned, jak budou papíry podepsané. Zítra pozdě odpoledne bude zvláštní zasedání rady, které nabídku zváží. Jestli ji schválí, což udělají, Wells zvedne telefon a s vámi je konec.“

Devils Lake, SD, 15.3. (AP)

Jisté seskupení podnikatelských kruhů je údajně připraveno nabídnout sto milionů dolarů Siouxům od Ďáblova jezera za pozemky na Johnsonově hřbetu, na nichž se nachází Rotunda, archeologický nález, o němž se říká, že je mimozemského původu. Podle informovaných zdrojů se zítra večer sejde na mimořádném zasedání kmenová rada, aby zvážila nabídku, jež byla v posledních dnech několikrát navýšena. Zástupci obou stran odmítli jednání komentovat.

Když se vrátili do Severní hvězdy, na Maxe tam čekal balíček. „Filtry,“ vysvětlil. „Na minikameru. Třeba lépe uvidíme, co se děje, když se světlo rozzáří.“

Zachmuřeně se rozešli do svých pokojů. Ale za několik minut se v Maxových dveřích objevila April.

„Pojď dál,“ vybídl ji. „Chtěl jsem ti sám zavolat.“

Vypadala zoufale. „Co budeme dělat?“

V pokoji byla jenom jedna židle. Max ji přenechal April a posadil se na postel. „Myslím, že toho moc nezmůžeme. Se všemi penězi, které na to mají.“

„Maxi,“ řekla, „padesát milionů babek. Hele, třeba najdeme spojení jinam.“ Vymáčkla to ze sebe, jako kdyby prosila o zázrak. „Ta židle se tak nerozpadla. Někam se přenesla.“

„To si myslíš ty.“

„Ano.“ Unaveně si promnula čelo. „Věděl jsi, že existuje sedmá ikona?“

„Ne,“ odvětil překvapeně Max. „Kde?“

„Vedle příkopu. Tam, kde uvazovali loď.“

Max si to místo představil. „Na některém sloupu?“

„Ano. Vypadá jako znak kanji. Nerozsvěcí se, když se jí dotkneš. Dokonce jsem zkusila dát židli do příkopu, ale stejně to nefungovalo. Ale myslím, že to je cesta, kterou loď dopravili sem, Maxi. Přímo odtamtud, odkud jsou.“

Max zavrtěl hlavou. „Je mi líto, ale to ti nezbaštím. Mluvíš jako ve Star Treku. Přenes mě nahoru, Scotty.“

Seděli a poslouchali skučící vítr.

„Myslím, že to tak doopravdy je, Maxi.“

„Tak hodně štěstí, až to budeš dokazovat. Nevím, co jsou ty ikony zač, ale zdá se, že fungují jenom jednou. K čemu je dopravní systém na velké vzdálenosti, který funguje jenom jednou?“

Zvedla nohy na židli a objala si rukama kolena. „Myslím, že fungují jenom jednou proto, že věci, které jsme poslali, blokují přijímací oblast. Někdo musí přijít a vyklidit mřížku na druhém konci. Když se to neudělá, systém přestane fungovat.“

„To je nejdivočejší teorie, jakou jsem kdy slyšel.“

„Maxi, dívali jsme se na židli, jak zmizela. Zmizela. Nevybuchla. Nerozpadla se. Někam se přesunula. Otázka je: kam?“

Max zavrtěl hlavou. „Podle mě je celý ten nápad praštěný.“

„Možná.“ April se zhluboka nadechla a potom nechala vzduch pomalu unikat. „Myslím, že bychom měli Arkymu říct všechno, co víme.“

„To mu jako máme říct, že máme bránu do jiné dimenze? Nebo na Mars? Bude si myslet totéž, co já – že je to praštěné.“

Její oči byly tůňky zoufalství. „Kdybychom mu předvedli ukázku, tak by si to nemyslel.“

„Jakou ukázku? Jediné, co umíme, je zařídit, aby věc zmizela. To nic nedokazuje.“

Ani jeden nechtěl říct nahlas to, co se nabízelo.

19

I my plni radosti vyplouváme na neprobádaná moře, beze strachu z neznámých břehů.

Walt Whitman, „Plavba do Indie“

April držela oči zavřené. Věčné prérijní větry lomcovaly okny. Byla rozrušená, ale přesvědčení, že má pravdu, jí pomáhalo vyrovnat se s tím.

Zaslechla, jak venku zastavilo nějaké auto. Dveře bouchly a hlasy zmizely uvnitř.

Kdyby měli čas, možná by vymyslela test, který by část rizika odboural. Ale času bylo málo. Povzdechla si. Teď, nebo nikdy.

Za zdí slyšela monotónní mumlání Maxovy televize.

V čem byla rizika?

Mohlo se stát, že ji to anihiluje. Ale ze židle nezůstal ani kousíček a nic nenaznačovalo, že by událost proběhla bouřlivě. Jednoduše ztratila svou hmotnou existenci. Někam se přestěhovala.

Mohla se docela klidné ocitnout v nepřátelském prostředí. Například v metanové atmosféře. Ale návštěvníkům se podle všeho v Severní Dakotě líbilo. To, co se nacházelo na druhé straně, za portálem, určitě bylo v hrubých rysech terestrické.

Mohla tam uváznout bez možnosti návratu. Ale kdo kdy slyšel o bráně, kterou se dalo procházet jenom z jedné strany?

O půlnoci si naplnila termosku a sbalila si do igelitové tašky dva sendviče a několik kousků ovoce. Založila do fotoaparátu nový film a oblékla si bundu Minneapolis Twins. Měla ze sebe dobrý pocit. O čtyřicet minut později projela policejní blokádou na příjezdové cestě a prokličkovala serpentinami až nahoru na hřeben. Záře Rotundy,

schované ve výkopu, ten den večer vypadala jasněji. – Napadlo ji, jestli je možné, že stále ještě dobíjí baterie, a v duchu si udělala poznámku, aby začala zaznamenávat její svítivost.

Bylo chladno, pod minus deset. Zaparkovala těsně před bezpečnostní bránou, otevřela přihrádku v přístrojové desce a vytáhla z ní blok. Několik minut seděla a přemýšlela, než si ujasnila, co chce sdělit. Když byla hotová, nechala otevřený blok ležet na sedadle spolucestujícího, vzala si svítilnu a vystoupila.

Jeden ze strážných, muž ve středním věku, kterého znala jen jako Henryho, se objevil ve dveřích stanoviště bezpečnostní služby. „Dobrý večer, doktorko Cannonová," pozdravil ji. „Zapomněla jste si něco?"

„Ne, Henry." Její dech se srážel ve žlutém světle nově nainstalovaných vysokotlakých sodíkových lamp. „Nemohla jsem usnout. Tak mě napadlo, že zajedu sem a zkusím udělat nějakou práci."

S gestem, v němž byl znát nesouhlas, se podíval na hodinky. „Dobrá," řekl. „Nikdo jiný tady není. Z personálu."

Přikývla. „Díky."

Zmizel zpátky dovnitř. April prošla bránou a zamířila přímo do Rotundy. Zavřela za sebou dveře, aby dovnitř nešla zima.

Vlivem toho, že nepravidelně rozmístěné výklenky byly osvětlené, se v noci na kopuli střídala světlá a tmavá místa. Světla se pohybovala zároveň s ní, osvětlovala prostor před ní a za ní hasla. Když se přiblížila k mřížce, také se rozzářila. Byla pro ni zvlášť nasvícená, jako by to místo vědělo, co má v úmyslu.

Zaváhala. Bylo dobře, že tady Max nebyl, protože pak by nemohla couvnout. A ona až do této chvíle věřila, že couvne. Ale strach téměř úplně vyprchal. Něco tam bylo a čekalo to na ni. Osvětlená mřížka vypadala bezpečně, jako by ji zvala. Bylo načase dát se do toho.

Rozsvítila baterku a přistoupila k ikonám. Ke spouštím. Poté co se dotkne ikony, bude mít třiadvacet sekund na to, aby došla k mřížce a zaujala své místo.

Přejela očima po šipce, prstenech a houslovém klíči. Šipka.

Leskla se v pološeru. April se dotkla stěny, pouze konečky prstů. Pak stiskla. Znak se rozsvítil.

Zhluboka se nadechla, přešla po podlaze k mřížce a vstoupila na ni. Příkop, který kdysi sloužil jako kanál, se táhl do stínů. Na druhé straně kopule se stěna ztrácela ve tmě. Světla zhasla a noc neměla konec. Posunula si řemínek fotoaparátu výš na rameni. Zároveň ji ten všední pohyb uklidnil. Zapnula si bundu skoro až ke krku a potlačila náhlé nutkání uskočit z mřížky pryč.

*

Stále ještě byla tma, když telefon vytrhl Maxe z hlubokého spánku. Převalil se, zašmátral po přístroji a zvedl sluchátko. „Haló?“

„Pan Collingwood? Tady Henry Short. Bezpečnostní služba na bráně.“

Okamžitě byl vzhůru. „Ano, Henry? Co se děje?“

„Nemůžeme najít doktorku Cannonovou.“

Max si vydechl. „Spí ve vedlejším pokoji.“

„Ne, pane. Přijela sem kolem půl jedné. Šla do Rotundy. Ale teď tam není.“

Max se podíval na hodinky. Bylo čtvrt na čtyři.

„Prohlédli jsme i ostatní budovy. Není nikde. Nechápeme to.“

„Její auto tam zůstalo?“

„Ano, pane. Bránou nevyšla.“

Max z toho nebyl ani trochu moudrý. Rozhovor, který se mezi nimi odehrál večer, se všemi možnými důsledky a nápadnými vynechávkami, bral čistě hypoteticky. „Henry, byli jste se podívat v těch místnostech vzadu v Rotundě?“

„Dívali jsme se všude.“

„Fajn. Zavolejte na policii. Jedu tam.“

Zavěsil a vytočil číslo jejího motelového pokoje. Nikdo to nevzal. Jak zíral na telefon, konečně si uvědomil možnost, že mohla použít mřížku. To ho polekalo. Spěšně se oblékl, nasedl do auta a rozjel se na Johnsonův hřbet. Měl Henrymu povědět, aby prohledali kanál. Mohla tam spadnout. Lidé z ochranky by ji tam mohli snadno přehlédnout.

Vzal mobil a vytočil číslo na bránu. Ozval se mu jiný hlas. George Freewater. „Jak to vypadá?“ zeptal se Max.

„Stále nic nového. Policie je na cestě sem.“ Dlouhá odmlka. „Maxi, jestli je venku, nevydrží dlouho. Je chladno.“

„Já vím. Dívali jste se do kanálu?“

Zaslechl na druhém konci krátký rozhovor a potom se George ozval znovu. „Dívali jsme se do kanálu. Pane Collingwoode, něco jsme ale našli. Zprávu pro vás. Ležela na předním sedadle jejího auta.“

„Pro mě?“ Maxovi se sevřel žaludek. „Co v ní stojí?“

„Mám vám to přečíst?“

„Ano, Georgi, prosím vás.“

„Fajn. Stojí tu – okamžik, světlo tu není moc dobré. Stojí tu: Milý Maxi, jdu po šipce. Jelikož to čteš, asi se něco nevyvedlo tak, jak mělo. Promiň, bylo moc příjemné s tebou pracovat.“

George zmlkl. „O čem to mluví?“ zamručel.

Světla Maxova auta se ztratila ve tmě. „Nevím to jistě,“ odvětil.

Ale věděl.

Muž v bílém obleku žije a má se k světu.

Ti, kteří si pamatují klasický britský film s Alecem Guinnessem v hlavní roli muže, jenž vynalezl látku odolnou vůči zmačkání a ušpinění, možná pochopí, co se v těchto dnech děje s textilním průmyslem. Výrobci oděvů se potýkají s finančními problémy od okamžiku, kdy proskočily první zprávy o možnosti vytvoření textilie, která by se velice podobala té z filmu. Četní odborníci uvádějí, že je pouze otázkou času, než bude rotundová technologie, která vytvořila superodolné materiály na Johnsonově hřbetu, všeobecně k dispozici. Co se stane potom, je nejisté. Ale již nyní zmizely desetitisíce pracovních míst a v celém odvětví zavládl chaos. Tyto noviny nemají ve zvyku přimlouvat se za zásah ze strany státu. Ale v tomto případě nadešel pravý čas.

(Úvodník, Wall Street Journal)

Když Max vstoupil do Rotundy, měl na April Cannonovou vztek. Dostala ho do strašného postavení. Vyčítal si, že nevytušil, co se může stát, a nepředešel tomu.

Co teď měl ksakru udělat?

Kopule působila tísnivě. Henry Short byl uvnitř se dvěma policisty. Jeden se díval dolů do jámy. Byl mladý, mohlo mu být sotva jedenadvacet. Pískové vlasy, dlouhá a ostře řezaná brada, výrazný nos.

Jeho kolega, který byl plešatý a popudlivý, přerušil rozhovor s Georgem Freewaterem, když Max vstoupil. „Vy jste pan Collingwood?“

„Ano,“ odpověděl Max.

„Já jsem Ramirov, zástupce šerifa,“ představil se a vytáhl blok, který Max ihned poznal. Patřil April. „Co to znamená?“

Jdu po šipce.

„Co myslí tou šipkou?“ zeptal se mladší policista.

Max na okamžik zaváhal. „Nevím,“ přiznal.

Ramirov se zatvářil nešťastně. „Nemáte představu, co se vám tím snažila sdělit?“

„Ne,“ řekl Max. „Nemám ponětí.“

Policista mu odmítal uvěřit. „Proč by vám nechala vzkaz, kterému nebudete rozumět?“ zeptal se rozčileně.

Max se ošil. Neuměl moc dobře lhát. A nebylo mu příjemné bavit se vyhýbavě s policisty. Za celý život s nimi přišel do kontaktu jen několikrát, byl z nich nervózní. „Prostě nevím,“ ohradil se.

Popuzený Ramirov se obrátil zpět k Georgeovi. „Víte jistě, že neprošla bránou, aniž jste si jí všimli?“

„Máme na bráně kameru,“ odvětil George.

„To není odpověď na moji otázku.“

„Myslím, že to možné je. Ale u monitorů pořád někdo sedí.“

„Takže ve skutečnosti nevíte,“ konstatoval Ramirov.

„Dokud si neprojdeme pásky, tak ne.“

„Tak proč si neprohlédneme pásky?“ zeptal se s přehnanou zdvořilostí.

Max se od nich vzdálil, aby si prohlédl mřížku. Neviděl nic, co by potvrzovalo, že ji skutečně použila. Žádné šlápoty, žádné stopy, z nichž by se dalo něco poznat.

Do kopule přišel Redfem. Měl na sobě bundu z jelenice a těžké boty. Než si všiml Maxe, krátce pohovořil s Georgem a oběma policisty. „Zorganizují pátrací skupinu,“ prohlásil.

„To je dobře," řekl Max.

Rozhostilo se dlouhé, nepříjemné ticho. „George mi řekl, že vám nechala vzkaz. Kde je April, Maxi?"

„Já myslím, že je mrtvá," odpověděl Max. Když řekl, co se mu honilo hlavou od chvíle, kdy se dozvěděl o vzkazu, jako by to najednou bylo míň reálné.

Redfemův výraz zpřísněl. „Jak se to stalo?" zeptal se.

Maxe napadlo, že by mu to předvedl, ale jelikož se zdálo, že každá ikona funguje pouze jednou, zaváhal. Místo toho prostě ukázal na mřížku a na aktivátory a vysvětlil, co se stalo. „Toto," navedl právníkovu pozornost na nejvyšší symbol ve druhém sloupci, „je šipka."

„Chcete říct, že tu je zařízení, které dokáže anihilovat věci, a vy si myslíte, že je na sobě použila?"

„Přesně to si myslím," uznal Max.

„Do prdele. Copak nemáte žádný rozum?"

„Já jsem přece nevěděl, že se něco takového stane."

„Jasně. Možná jste měl dávat větší pozor."

Max chtěl protestovat, jenomže Arky to uzavřel mávnutím ruky. „Později můžeme zjistit, kdo na tom má vinu. Ona si myslela, že se někam přemisťuje. Jak se však chtěla vrátit?"

„Nevím. Vlastně jsme se o tom spolu nebavili. Ale zřejmě doufala, že podobné zařízení najde na druhém konci. Pokud je nějaký druhý konec."

Arky se otočil k Georgeovi, který se k nim přidal. „Kdy jsi říkal, že to bylo?"

„Bránou prošla o půl jedné."

Arky se podíval na hodinky. Čtyři deset. „Patrně můžeme usoudit, že se sama nevrátí." Založil ruce na prsou. „A co budeme dělat dál?" řekl vyčítavým tónem.

Max si připadal jako pitomec. Ty bys zasloužila, Cannonová.

Arky se tvářil dost ponuře. V koutcích úst a očí mu hrály stíny vnitřního boje. „Možná by nakonec bylo nejlepší, kdyby to kmen prodal," řekl. „Lidi tady umírají až moc snadno." Zvedl se a zamířil ke dveřím. „Necháme policii pokračovat v pátrání. Pořád tu je šance, že odešla a ztratila se v horách." Zaváhal. „Maxi –"

„Ano?“

„Chtěl bych mít vaše slovo, že se ji nepokusíte následovat.“

Redfemova žádost ho zahanbila. Max Collingwood by se k takovému husarskému kousku nikdy nenechal zlákat. Byla to vyložená hloupost. Ale někde v koutku duše ho potěšilo, že si Arky myslí, že je něčeho takového schopen. „Ne,“ odpověděl a myslel to vážně. „Nepokusím.“

Právníkovou tváří se mihlo pohnutí. „Dobrá,“ řekl. „Necháme pátrání volný průběh. Vy zatím zkuste něco zjistit o jejích příbuzných.“

Příbuzných? Max věděl o April Cannonové velmi málo. Musel by se spojit s Colsonovými laboratořemi.

Arky se u dveří zastavil. „Maxi, měl bych o tomto místě vědět ještě něco?“

„Ne,“ odpověděl Max. „Přinejmenším já o ničem takovém nevím.“

V době, kdy se na oblohu kradly první nejasné šmouhy svítání, Max poslouchal, jak se jeden pátrací tým za druhým vrací s nezdarem. Z okna kabiny se na něho dívala holčička s hnědými kudrlinkami. Myslel si, že tu vzpomínku vytěsnil. Pohřbil.

Měl April Cannonovou rád a nedokázal uvěřit, že je pryč, že zmizela do nějaké temné země nezemě. Na každé ze čtyř obrazovek soustavy monitorů byl zastaven záběr ztrácející se židle, jejímiž nohami a sedátkem nezřetelně prosvítají vertikální linie.

Mohlo to být cokoli. Vada filmu, chvilkový odraz. Nebo to mohlo být nahlédnutí jinam. Neurčitě to připomínalo sloup. Představil si dřevěnou židli postavenou ve sloupořadí řeckého chrámu.

Jestli to skutečně byl přepravní systém, musel fungovat oběma směry. Ale proč potom se nevrátila?

Poněvadž systém byl starý. Ostatně ani kouř nefungoval. Možná tam jednoduše uvízla.

Mohl udělat pokus.

Max nainstaloval na minikameru filtr, poté vzal rýč, nabral hromádku sněhu a vrátil se do Rotundy. Byla prázdná, pátrání se

soustředilo na okolní kopce. Boty mu na hliněné podlaze chrupaly. Uvědomil si, že je uvnitř poprvé sám.

Udělal uprostřed mřížky hromádku sněhu. Potom postavil kameru na židli, zamířil ji a spustil ji.

Stiskl stěnu nad šipkou.

Rozsvítila se.

Max instinktivně couvl. Pozoroval hromádku sněhu a počítal, aniž chtěl.

Vzduch nad mřížkou vzplál. Zářící útvar se rozrostl a vypustil mihotavý zlatý mrak, který vzápětí zjasněl tak, že musel odvrátit zrak. Potom pohasl.

Sníh byl pryč. Zůstala jen loužička vody.

Dobrá. Popadl kameru, rychle se vrátil do dodávky a založil videokazetu do přehrávače.

Nejdřív ji přehrál normální rychlostí, aby se přesvědčil, zdá má sekvenci celou. Nebylo pochyb, že sníh zprůhledněl, než zmizel úplně.

Přetočil kazetu a pustil ji znovu. Když jev začal, zastavil obraz a prošel si jej po jednotlivých políčkách. Světlo zjasnělo, potom zmlhavělo a rozrostlo se. V mlze se rozhořely hvězdy. Skoro to vypadalo, jako by záření hromádku sněhu hledalo. Zářivé úponky objaly sníh a sníh se začal ztrácet. Okénko po okénku byl čím dál neurčitější, aniž ztrácel kontury. Když byl téměř pryč, když nezbývalo víc než stín, objevil se jiný obraz.

Ochromil ho.

Díval se na bezhlavé torzo April. Byla zhroucená, paže jí bezvládně visely.

Padl na něj pocit ztráty. A když se mu z očí spustily slzy slepého vzteku, uvědomil si, že by to mohla být jenom její bunda.

Byla to jen její bunda.

Minnesota Twins. Poznal logo. Nemohlo být pochyb. Ale na přední straně nebylo něco v pořádku. Cosi tam viselo, nějaká věc, válec, trubice.

Svítilna. Byl to tubus svítilny. Bez horního konce.

Tubus vypadal rozdrceně.

Byl to jeden z obyčejných typů, které na lokalitě používali, z levného plastu. Ale co se s ním stalo?

Několik minut nad tím dumal. Co by udělal, kdyby tam uvízl, ať už to bylo kdekoli! Zkusil by poslat zprávu.

Jsem tady.

A… co?

Svítilna je rozbitá?

Zhluboka se nadechl.

Něco je rozbité.

Přepravní systém je rozbitý.

Zavolal Arkymu. „Ona to dokázala," prohlásil. „Vážně to jsou dveře. Průchod."

„Jak to víte?"

„Na druhé straně je její bunda. Mám to natočené."

Vypadalo to, že právník s obtížemi hledá slova. Max si ho představil, jak vrtí hlavou a snaží se v tom všem nějak vyznat. „Víte to jistě?"

„Ano. Vím to jistě."

„A co podnikneme teď?"

Bylo to bolestivě jasné. „Potřebujeme do železářství."

Vytáhli majitele z postele a koupili generátor, deset litrů benzinu, voltmetr, průmyslovou vrtačku o výkonu půldruhé koňské síly a několik dalších věcí a všechno to odvezli do Rotundy. Max pomocí vrtačky udělal díru do zadní stěny.

Prostor za zdí vyplňoval plochý obdélníkový krystal zasazený do rámu. Měl přibližně stejné rozměry jako dopisní papír běžné velikosti a tloušťku tak sedm milimetrů. Byl průhledný a měl na sobě několik malých opálených míst. Zařízení bylo spojeno s ikonami pomocí barevně odlišených kabelů. „Nejspíš je to obvodová deska," řekl Max.

„Takovou věc nemůžeme opravit," zděsil se Arky.

„Záleží na tom, v čem je problém. Jestli je to něco přímo v krystalu, pak asi ne. Ale April může klidně záviset na volném drátku. Nebo vybitém zdroji energie." Pokrčil rameny. „Stavět bych to nechtěl, ale nevypadá to zas tak složitě."

„Já si myslím, že energetický zdroj v tom být nemůže," ozval se Arky. „Kdyby tam nebyla energie, vůbec by se tam nedostala."

„Nejspíš máš pravdu, Arky, ale kdo ví? Podíváme se, co je tady dál." Zašmátral ve stěně za krystalem.

Vzadu byly ještě další kabely. Jeden vedl dolů do podlahy, další stoupaly do stropního prostoru. Jedna skupina byla spletená dohromady. „Jedno z toho musí být zdroj energie," mínil Max. „A vsadím se, že ten svazek aktivuje vlastní přenosový mechanismus. Ať už je to cokoli."

„Chvíli potrvá, než zjistíme, kam vedou," řekl Arky.

„Můžeme se do toho dát rovnou." Max si klekl na gumovou rohož a uchopil kabel, o němž si mysleli, že by mohl vést ke zdroji energie. Zlehka za něj zatahal. Kabel k jeho úžasu hladce vyklouzl, jako kdyby spoj byl den předtím vyčištěný a promazaný, a odhalil kontakt. „Fajn," poznamenal. „Podejte mi voltmetr."

Ke kabelu byl dost obtížný přístup, a tak byl nakonec donucen udělat větší otvor. Ale konečně hodnotu získal. „Stejnosměrný proud," řekl. „Osmdesát dva volty."

„To je zvláštní číslo," poznamenal Arky.

„Nejspíš se neřídí našimi normami."

Arky nalil do nádrže generátoru benzin. Pomocí potenciometru upravil proud, potom rozdělal speciální kabelový konektor a upravil jej, aby se dal nasadit na zadní stranu krystalu. Max stiskl šipku a ikona se rozzářila.

„To je ono," zaradoval se. „Je načase jít do toho."

Max téměř doufal, že to nebude fungovat. Potom by si dokázal před sebou ospravedlnit, že nemá cenu snažit se jít za ní. Byl však zahnán do kouta a v této situaci přemýšlel, zda by se skutečně dokázal na mřížku postavit.

Odpojil generátor a vrátil zpět původní kabel. Pak postavil generátor na mřížku, vedle hodil brašnu s nářadím a vzal do ruky blok.

„Já si tím nejsem tak jistý," prohlásil Arky. „Kdyby se něco stalo, mohl bych klidně přijít o licenci." Zazubil se na něho a Max si náhle uvědomil, že si získal právníkovo uznání. Už jen kvůli tomu to snad stálo za to. „K čemu ten papír?"

„Spojení.“ Max zvedl černý zvýrazňovací fix. „Jestliže se odtamtud nebudeme moci dostat, jestli ten krám nebude fungovat, napíšu vám vzkaz.“

Strnule přelezl na mřížku a zavřel oči. Potom se přinutil znovu je otevřít. „Tak dobrá, Arky,“ řekl. „Zmáčkněte to.“

20

Neprobádaná moře, netušené břehy…

William Shakespeare, Zimní pohádka

Svět vyplnila záře. Klenuté stěny zprůhledněly a vpustily dovnitř modrobílé sluneční světlo. Fialové kopce se na okamžik zhmotnily a vzápětí rozostřily. Podlaha pod nohama náhle zmizela a on se ocitl ve vzduchu. Nepadal, vznášel se. Zmocnila se ho náhlá závrať. Potom se rozplácl o pevnou zem.

Před očima měl logo Minnesota Twins. Bunda byla navlečená na větev ulomenou ze stromu a opřenou o skleněnou stěnu.

Byl uvnitř kupole nedaleko vrcholku nízkého kopce. Kolem se rozkládal les, který zahlédl, když přenos začal. Jediný rozdíl byl v tom, že teď byl hmotný. A vypadal úplně jinak než všechny lesy, které kdy spatřil.

Chyběla mu jakákoli zeleň. Vegetace dávala přednost tmavě fialovému odstínu. Ze stromů připomínajících lidi, kteří se vzepřeli bohům a zapustili kořeny, visely obrovské bíložluté květy. Na silných, sukovitých větvích zrály baňaté, červené a žluté plody. Zem byla pokrytá vrstvou listí.

Slunce stálo nízko nad obzorem, ale nedalo se poznat, zda je podvečer nebo ráno.

Vypadalo to, že kupole je z čirého skla. Měla dveře, které byly pootevřené. Terén za nimi byl téměř o půl metru výš než podlaha v kupoli. Co to znamenalo? Že kupole byla podobně jako Rotunda dlouho nepoužívaná?

V lese vládlo ticho, s výjimkou bzukotu hmyzu a občasného zatřepetáni křídel. Kam se poděla April?

Určitě by neodešla sama od sebe. Někdo ji musel odvést. Tuto myšlenku se při čichovém hodnocení teplého, voňavého vzduchu raději pokusil zapudit.

Opřel se do dveří. S žuchnutím spadly do trávy. Max nadskočil, ale potom se musel své nervozitě usmát.

Když dorazila April, dveře – evidentně dlouho nepoužívané – se nedaly otevřít v důsledku zvýšeného terénu venku. Musela je vysadit ze závěsů.

Max vyšel otvorem ven. Po nebi pleskavě přeletěl velký pták a zmizel mezi stromy. V dálce zaslechl burácení příboje. Zkusil April zavolat. Odpovědělo mu zavřeštění. Kam se ksakru poděla?

Sklouzl pohledem od husté trávy a křovin k okolnímu lesu. Na úpatí kopce byla nějaká mýtina a křoví nebylo tak husté, aby znemožňovalo chůzi. Mohla tedy odejit kterýmkoli směrem.

Otočil se zpátky ke kopuli a vešel dovnitř. Stavba měla zvonovitý tvar. Průměr měla kolem čtyř metrů a vrcholkem sahala téměř po koruny stromů. Přistál na kruhovém disku, který měl stejnou velikost jako mřížka v Rotundě. Za diskem stál sloupek s dalšími ikonami. Ikony byly trojrozměrné, ve formě rytých piktogramů. Měly barvu hlíny, a třebaže byly vyvedeny ve stejném stylu, symboly byly jiné než v předchozí skupině (s výjimkou jednoho).

Tou výjimkou byla jelení hlava. Jeho zpáteční lístek. Velice lehce se jí dotkl a pak ji stiskl.

Nic se nestalo.

Představil si April, jak tam stála, za sebou zaseklé dveře, a snažila se ji uvést do provozu.

Pochybovačně se podíval na ostatní ikony. Bylo možné, že se přesunula do jiného terminálu v jiné realitě. Patrně s nadějí, že najde spojení domů.

To byla chmurná vyhlídka.

Ale projít další branou by byl akt zoufalství. Ne, nechala tady bundu. To ve svém důsledku znamenalo: Jsem tady. Jdi mě hledat.

Tentokrát bylo symbolů osm. Pět z nich tvořily geometrické obrazce, šestý mohla být květina a další měl křídla.

Pravděpodobně sedm nových cílů. Proboha, co to vlastně objevili?

Znovu se velice pozorně rozhlédl po lese, aby se ujistil, že se k němu nic neplíží. Jeho hlavní prioritou bylo zajistit cestu pryč.

Otevřel brašnu s nástroji.

Zdálo se, že disk je zhotoven z tvrdé pryže. Jeho střed byl zaoblený a zvýšený.

Pomocí vrtačky pronikl do sloupku. Opět to šlo ztuha, takže mu trvalo téměř čtyřicet minut, než se dostal dovnitř. Tou dobou již bylo jasné, že slunce zapadá.

Ve sloupku našel zabudovaný krystal podobný tomu, jejž viděl v Rotundě. Zatím to šlo dobře. Přívodní kabel se zdál být v pořádku. Zkontroloval dráty za ikonami. Systém byl stejný: dráty vycházející z jednotlivých ikon tvořily barevně odlišený svazek, který mizel ve sloupku. Tři však chyběly, nebyly vůbec zapojené. Jelení hlava mezi nimi bohužel nebyla.

Podíval se na krystal a poněkud znervózněl. Jestli byl problém v technice, byl s ním konec.

Sloupek byl vysoký asi tři metry. Směrem vzhůru se zužoval a nakláněl směrem nad disk. Na samém konci se potom rozšířil do jantarových čoček. K zadní straně byl přidělán žebřík. Vzal vrtačku, vylezl po žebříku a vyvrtal otvor do sloupu těsně pod čočkami. Svazek kabelů se rozděloval a jednotlivé drátky byly vyvedeny do konektorů. Drátek od jelení hlavy, který byl bílý, se uvolnil.

Zkusil jej připevnit, pak slezl zpátky a vrátil se s kouskem elektrikářské pásky. Zdálo se, že drátek drží.

Vzal blok a fixu a napsal:

Arky!
Jsem v pořádku. April někam odešla a já ji jdu hledat.
Čekejte.

Dal pryč rozbitou svítilnu a sundal bundu z větve, která ji podpírala. Vyškubl stránku, nacpal ji do kapsy, aby jeden cíp vyčníval, a položil bundu na disk. Když skončil, zhluboka se nadechl a stiskl jelení hlavu. Ikona se rozsvítila a Max o třiadvacet sekund později s uspokojením přihlížel, jak se objevilo prudké světlo. Když pak pohaslo, bunda byla pryč.

Výborně.

Na druhý list papíru napsal další vzkaz a přilepil jej páskou na dveře.

April!
Jsem tady, nikam nechoď. Šel jsem tě hledat a vrátím se za několik minut.

Max

Pahorek, na kterém kopule stála, možná nebyl tak úplně přirozeného původu. Na lesní půdu scházely ošlapané kamenné schody, téměř zasypané. Opatrně po nich sešel. Litoval, že ho nenapadlo vzít si zbraň. Plukovníka by tím zklamal.

Znovu zkusil zavolat April. Výkřik se mu vrátil ozvěnou.

Měl strach a zároveň byl mrzutý. Určitě ji lákalo vyrazit na průzkum. Chápal, že nečekala v kupoli na záchranný tým, který nemusel nikdy přijít. (Nakolik mu vůbec věřila?) Ale bylo by bývalo příjemné, kdyby ji tam našel.

Kudy?

Zaposlouchal se do vzdáleného hukotu moře.

To byl směr, jímž se určitě dala. To by udělal každý.

Teď, když sestoupil mezi stromy, obloha zmizela pod převislými korunami. Ale světla rychle ubývalo.

Chtěl ji najít a vrátit se, ještě než se setmí. Kopeček, na němž kupole stála, byl vyšší než veškerý okolní terén, kam dohlédl. Ale v noci mohlo být nebezpečno.

Vyrazil. Šlo se mu dobře. Vegetace byla bujná, ale nebyla hustá ani vysoká tolik, aby mu bránila. Půda byla kamenitá, a proto toho čas od času využil a poskládal z několika kamenů hromádku, aby si vyznačil cestu. Nezahlédl žádná zvířata, ale slyšel je a čas od času viděl, jak se nějaký keř pohnul.

Všiml si také toho, že si připadá čilejší a možná dokonce silnější než obvykle. Možná to souviselo s počasím. Byl venku a vzduch byl svěží a čistý.

Asi půl hodiny kráčel nejrychleji, jak to šlo. Mezitím se zešeřilo a vegetace prořídla. Nakonec nechal stromy za zády a vyšel na širokou pláž. Nalevo od něho se tyčily šedočervené útesy, ozářené posledním

světlem slunce ukrytého pod obzorem. Před ním se otevírala modrá vodní hladina a chladivý slaný vítr ho štípal do nosu. Ať byl kdekoli, byl daleko od Severní Dakoty.

Všiml si jí téměř ihned. Seděla u mihotavého ohně kousek nad čárou přílivu. Příboj duněl a burácel, takže ho neslyšela, když na ni zavolal. Dívala se na moře, takže došel skoro až k ní, než si uvědomila, že tam je.

Prudce se postavila. – „Maxi," vykřikla. „Vítej na druhé straně." Dlouhá vlna se převalila a vyběhla po písku. April natáhla ruku, potom pokrčila rameny a padla mu do náruče. „Ráda tě vidím," řekla.

„Já tebe taky. Měl jsem o tebe strach."

Pověsila se na něho a stiskla ho. „Mám špatné zprávy," řekla. „Nedostaneme se domů."

Odtáhl ji od sebe, aby jí viděl do obličeje. „Ale dostaneme. Funguje to."

Z očí jí vyhrkly slzy. Přitáhla ho k sobě a políbila ho. Tváře měla vlhké.

Bylo chladno, a tak si po minutě sedli k ohni. Nad postupujícím přílivem poletovalo několik ptáků. Měli dlouhé zobáky a nohy opatřené létacími blánami. Viděl, jak jeden přistál za vracející se vlnou a rýpnul do písku. „Myslela jsem, že tady budu muset zůstat, Maxi."

„Já vím."

„Je tu hezky, ale navždy bych tady zůstat nechtěla." A po krátkém zamyšlení se zeptala: „Víš to jistě? Zkusil jsi to?"

„Jo. Vím to jistě."

Zdálo se, že ji to uspokojilo.

„Neopustili bychom tě," řekl Max.

Podala mu brašnu a nabídla mu sendvič. „S arašídovou pomazánkou."

Měl hlad.

„Nic víc mi nezbylo."

Max si kousl. „Je to dobré," poznamenal. A po chvíli dodal: „Víš, kde jsme?"

„Na Zemi ne."

Přisedl si blíž k plamenům. „Měl jsem vzít tvou bundu," řekl.

„To nevadí."

Moře ztmavlo. Na nebi se začaly objevovat hvězdy. „Zajímalo by mě, kdo tady žije," řekl Max.

„Já jsem nikoho neviděla. A řekla bych, že přepravní zařízení už dlouho nikdo nepoužíval."

Max se díval, jak se příbojová vlna rozbaluje. „Víš to jistě? Že to není Země? Není jednoduché to překousnout."

„Rozhlédni se kolem sebe, Maxi."

Les jako z Alenky v Říši divů zčernal.

„A gravitace je jiná, než má být. Vypadá to, že je tady nižší." Zadívala se na něho. „Jak se cítíš?"

„Dobře," odvětil. „Lehčí."

„Viděl jsi slunce?"

„Ano."

„Není naše."

Dál to nerozvedla a Max se k tomu nevrátil. „Měli bychom jít zpátky," řekl. Podíval se na hodinky. „Arky si bude dělat starosti."

Přikývla. „V jistém smyslu mě mrzí, že musím zpátky. Co kdybychom tady zůstali přes noc? Můžeme se vrátit zítra."

Maxe až o několik hodin později napadlo, že to z její strany možná byl návrh. Události ho natolik vyvedly z míry, že mu to nemyslelo. „Musíme jim dát vědět, že jsme v pořádku."

„Tak fajn," řekla. Obloha se měnila v obrovské panoráma. Skoro to vypadalo, jako by se hvězdy rozsvítily s burácením, jako by se najednou rozhořel milion táborových ohňů. Bylo jich dost, aby osvítily moře a zabránily nástupu opravdové noci. Když se pak objevila velká bouřková mračna, Max překvapeně zamrkal, protože i ona vypadala jako nadmutá hvězdami. „To je zvláštní," řekl. „Ještě před několika minutami byla obloha jasná."

„Já myslím, že ta mračna nejsou v atmosféře," zašeptala. Max se zamračil. Příbojové vlny se blyštěly. „Podívej." Ukázala nad moře. Nad obzorem visel bouřkový mrak, tečkovaný nesčetnými modrobílými světélky. „To jsem už někde viděla," prohlásila.

Max také. Vypadalo to jako ženoucí se bouřka, ale mělo to jednoznačný tvar šachové figurky. Jezdce. „Já myslím, že je to

mlhovina Koňská hlava,“ řekl. Vstala a došla ke břehu. „Myslím, že máš pravdu.“ Hlas se jí chvěl.

Max si ji prohlížel. Poslouchal praskot ohně a melodický řev příboje. Snad poprvé od chvíle, kdy to dítě zahynulo v hořícím letadle, cítil ve svém nitru mír.

21

Ty strašlivý vyslanče Země na nebesích…

Samuel Taylor Coleridge, „Hymnus před svítáním“

Londýn 14. března (Zpravodajství BBC)

Podle Timothyho Claytona, industriálního psychologa píšícího pro Ekonomist, souvisí vzestup vražd na pracovišti, k němuž v poslední době došlo, s událostmi na Johnsonově hřbetu. „Lidé se bojí o práci nejvíc od dob Velké hospodářské krize,“ tvrdí Clayton. „Nemají jasno v tom, kdo je za to zodpovědný, ale v pozoruhodně stoupající míře střílejí na šéfy, sekretářky, kameloty a všechny, kteří se jim náhodou připletou do cesty.“

Pět členů kmenové rady, čtyři muži a jedna žena, sedělo v přední části síně za dlouhým dřevěným stolem. Za nimi visela vlajka Mini Wakan Oyaté, štít Siouxů od Ďáblova jezera s bizoní lebkou a znameními rozpůleného slunce. Předseda Walker zaujímal místo ve středu skupiny.

Síň byla zaplněna tak hustě novináři a fotografy, že pro členy kmene nezbylo téměř žádné místo. Některým se přes velké potíže podařilo vmáčknout se dovnitř. Ostatní čekali na chodbách a venku před Modrým domem. Nálada byla radostná. Když předstoupil Wells, z několika míst se ozval potlesk.

„Pane předsedo,“ začal, „vážení členové rady, jak je vám známo, zastupuji Národní energetický ústav, který doufá, že mu bude umožněno prozkoumat archeologické naleziště na Johnsonově hřbetu a zachovat je pro budoucí generace. Abychom toho dosáhli, nabízíme Mini Wakan Oyaté za tenhle majetek dvě stě milionů dolarů.“

Dav kolektivně zatajil dech. – Strhl se aplaus, ale Walker jej rychle utišil. Wells se usmál, protože se bavil. Vytáhl dopis a nahlédl do něj. „Moji nadřízení mi však uložili, abych vás informoval o tom, že někteří naši investoři pochybují, zda to bude moudré využití jejich peněz, a hrozí odchodem. Nabídka může být kdykoli odvolána.“ Zmačkal dopis a zastrčil jej zpět do kapsy. „Dámy a pánové,“ řekl se starostlivým výrazem, „vezměte si ty peníze, dokud můžete. Bohužel, až vyjdu z těchto dveří, může se stát cokoli.“

Předseda pokýval hlavou. „Děkuji vám, doktore Wellsi. Rada si váží toho, že jste dnes večer přišel, abyste si s námi promluvil.“

Wells se maličko uklonil a sedl si.

„Máme ještě jednu osobu, která se chce k této věci vyjádřit.“ Podíval se napravo, kde seděli s Arkym April a Max. „Doktorko Cannonová?“

April vypadala jako mediální hvězda. Měla na sobě tmavomodrý oblek, lodičky s vysokými podpatky a výraz někoho, kdo právě našel lék na rakovinu. „Pane předsedo,“ řekla, „a členové rady. Dvě stě milionů dolarů vypadá jako spousta peněz –“

„Je to spousta peněz,“ přerušila ji žena ve středních letech, která seděla v popředí.

„– jenže dnes se stalo něco, co hodnotu vašeho majetku změnilo.“ April se odmlčela. „Rotunda má dveře. Je to brána do jiného světa.“

Posluchači nezareagovali a Max si uvědomil, že lidé nechápou, co říká. I zástupci médií čekali, co přijde dál.

„Dnes ráno dva z nás vstoupili do budovy a vyšli v jiném světě. To znamená, že Rotunda skrývá tajemství okamžitého transportu. To je technika, jež by komukoli z nás umožnila přenést se do Farga, Los Angeles nebo do Číny ve vteřině.“

Davem proskočil elektrický náboj. Spustily blesky, v rukou se objevily mobilní telefony.

Walker zabušil kladívkem.

V souladu s tím, jak jí to Arky poradil, April vylíčila zemi na druhé straně brány jako místo, kde svět působí mladě, jako krajinu panenských lesů a moří ozářených třpytem hvězd. „Kromě toho se domníváme,“ řekla, „že bran je několik. Možná do jiných lesů. Zatím nevíme. Ale víme to, že Mini Wakan Oyaté mají most ke hvězdám.

Neprodávejte ho za několik milionů dolarů. Neprodávejte ho za několik miliard. Má mnohem větší cenu.“

Sedla si, načež propukla vřava. Trvalo téměř celou minutu, než se předsedovi podařilo nastolit pořádek. „Teď si poslechneme poznámky z pléna,“ řekl přísně.

Andrea Hawková vstala, aby ji všichni viděli.

„Chtěla bych radě připomenout, že tady mluvíme o dvou stech milionech dolarů.

Znám April Cannonovou a fandím jí. Ta brána, o níž mluví, pokud skutečně existuje, má obrovský význam. Ale to je budoucnost. Realita je taková, že my strádáme teď. S těmi penězi můžeme udělat hodně pro sebe a pro naše děti. Zapřísahám členy rady, aby tuto šanci nepromarnili.“

Vysoký muž v obnošeném jelenicovém saku odvyprávěl legendu o kojotovi, který chtěl příliš a nakonec neměl nic.

Vstávali jeden po druhém a vyprávěli příběhy o dětech se zkaženým životem, o mužích a ženách zničených drogami, o tom, co to znamená být chudý v bohaté společnosti. Wells seděl a s povinnou úctou se díval do stropu.

„Okolní svět,“ prohlásil muž, který vypadal na devadesát, „si na nás vzpomene jenom tehdy, když po nás něco chce. Nezáleží, kolik nabídnou, stejně nás chtějí ošidit. Dejte si pozor.“

Byla to nejpovzbudivější poznámka, kterou Max slyšel, dokud se nezvedl Arky. „Dneska večer je mi velice smutno z toho, co slyším,“ řekl, „a dělám si starosti o svůj lid. Bílý muž zase jednou nabízí peníze a my po nich chceme co nejrychleji chňapnout. Je nám úplně jedno, o co v tom obchodu jde.

S problémy, jež jste popsali, se nepotýkáme proto, že nemáme peníze. Potýkáme se s nimi spíš proto, že jsme ztratili své dědictví. Zapomněli jsme, kdo jsme a kým jsme mohli být. Já vám povídám, bratři a sestry, že pokud se necháme znovu zlákat, bude pro nás lepší, když nikdy neuvidíme vyjít nové slunce.“

Davem proběhlo reptání. Žurnalisté zvedali diktafony, mířili televizní kamery, všechno zaznamenávali. Arky se otočil k radě zády.

„Uviděli jsme nový svět. Možná přišel čas, abychom se přestali snažit žít na kusech země, které přidělují bílí. Možná přišel čas, abychom udělali to, co by byli udělali naši otcové. Nechme si ten lesní svět, který našla April Cannonová. Podívejme se, jestli by nemohl být náš. To je volba, před kterou dnes stojíte: vzít si peníze od tohoto muže, nebo znovu žít tak, jak jsme žít měli."

Poté co rada odešla, aby věc zvážila, se zástupci sdělovacích prostředků vrhli na April. Zatímco odpovídala na jejich otázky, Max si vzal Arkyho stranou.

„Myslím, že lidi jste nepřesvědčil," řekl.

Právník se usmál. „O to jsem ovšem ani neusiloval. Byl jsem otočený směrem k nim, ale mluvil jsem ke starým bojovníkům."

Devils Lake, SD, 15. března (AP)

Kmenová rada Siouxú od Ďáblova jezera dnes odmítla dvousetmilionovou nabídku konsorcia obchodních kruhů na odkoupení pozemku na Johnsonově hřbetu, na němž se nachází lokalita kontroverzních vykopávek. Její rozhodnutí se dává do souvislosti s údajným objevem „hvězdného mostu". (Viz hlavní článek výše.) Zprávy hovoří o neklidu mezi příslušníky kmene. Několik jich dnes uspořádalo demonstraci a policie se připravuje na další…

Uskutečnili další cestu portálem a vzali s sebou několik zdráhavých novinářů. Té noci se po celé zemi rozpoutalo něco, pro co Jay Leno vymyslel jméno „rotundová horečka". Snímky pláže s mlhovinou Koňská hlava a lidí mizejících v záplavě zlatého světla byly na titulní straně všech novin a ve zprávách všech televizních stanic. S postupem dne kolem zeměkoule se Rotunda a panenský svět za portálem dostaly do titulků všude.

Ostraha byla posílena. Začaly se sjíždět osobnosti, především helikoptérami, z významných univerzit, výzkumných ústavů, státních a federálních úřadů. Přijížděli se podívat také hodnostáři ze zahraničí a v jednu chvíli byl zmatený Max představen francouzskému prezidentovi. April připravila prezentaci s využitím diapozitivů, v níž ukázala loď Toma Laskera, výsledky různých testů materiálů

použitých při stavbě lodi a Rotundy, počáteční fáze vykopávek a noční snímky Johnsonova hřbetu z ptačí perspektivy.

April dostala v Colsonových laboratořích dovolenou. Z lidí kolem vykopávek byla jediná, kdo měl alespoň nějakou kvalifikaci k jednání s různými vědci. (Na seznamu zájemců o návštěvu Rotundy a zároveň i nového světa byly již tisíce jmen.) Šestnáctého oznámila, že za deset dní se sejde komise předních vědců, aby zformulovala strategii výzkumu a vývoje. Hlavní otázky, jimiž se komise měla zabývat, byly: „Co bychom měli udělat se světem za mostem?“ a „Jak se připravíme na první kontakt?“

Columbus, Ohio, 16. března
Prezident Matthew R. Taylor
Bílý dům
Washington, DC 2003

Milý pane prezidente!

Vím, že máte hodně práce, ale doufám, že si najdete čas, abyste pomohl mému tatínkovi. Minulý týden přišel o práci v papírnách. Stalo se to i jiným dětem. Jsem v páté třídě školy Theodora Roosevelta a řekl jsem několika kamarádům, že Vám chci napsat. Víme, že nám pomůžete. Děkujeme Vám.

Richie Wickersham

April se rozhodla pozvat všechny – tedy Maxe, Laskerovy a Arkyho Redfema – na večeři ještě téhož večera, kdy kmenová rada odhlasovala zamítnutí Wellsovy nabídky. Nepočítala však s důsledky toho, co se stane, když se z celebrity menšího významu vyšvihne k mezinárodní slávě.

Jakmile svět obletěly záběry z panenského světa, jež pořídil štáb jedné agentury, naděje na to, že by si s Maxem mohli zachovat anonymitu, se nenávratně rozplynuly. V Modrém světle v Graftonu

se objevili reportéři a kolem stolu se nahrnuli štamgasti se žádostí o autogram.

Další reportéři byli v Prérijním škuneru. Nakonec odjeli k Laskerovým a uspořádali improvizovanou tiskovou konferenci v přátelském duchu z verandy jejich domu. Když April, která už chtěla trochu soukromí, navrhla, aby oslavu zkrátili, Max namítl: „To k tomu patří. Dopřej jim to. Nic nás to nestojí a získáme si tím jejich náklonnost. Možná ji ještě budeme potřebovat."

Max se chystal, že ve svém vystoupení řekne pár frází, něco obecného v tom duchu, že někdo zanechal lidstvu dar nepředstavitelné hodnoty. Ale když se postavil před kamery a diktafony, nechal se strhnout emocemi. (Možná už měl tou dobou vypito trochu víc – sice ne tolik, aby se kymácel, ale dost, aby ztratil zábrany.) „Viděli jste záběry z nového světa," řekl. „Ale záběry to nemohou postihnout. Moře je teplé a pláž široká. Předpokládám, že zjistíme, že ovoce se dá jíst. Měl jsem štěstí, že jsem na té pláži našel krásnou ženu, a nijak jsem nespěchal zpátky do Severní Dakoty." Novináři se zasmáli. April zachytila jeho pohled a usmála se. Určitě věděla, kam míří, protože její rty vytvarovaly ne. Ale bylo již příliš pozdě. Max byl rozjetý. „Takové místo jste ještě neviděli. Je to nádhera." Vyhlédl oknem na prérii a díval se, jak vítr žene sníh kolem rohu stodoly. „Je to Eden," prohlásil.

O několik minut později už všechny významné televizní stanice na planetě dělaly změny ve svých vysílacích schématech.

*

Otec William (Bill Stará škola) Addison, bývalý řidič nákladáku s pivem, bývalý prodejce nemovitostí a bývalý systémový analytik, byl zakladatelem a hnací silou televizního stánku víry, kterému říkal Projekt Čtyřicet, což byl odkaz na roky v poušti a televizní kanál, který jeho pořad vysílal. Byl rovněž pastorem Církve dobrovolníka ve Whitburgu v Alabamě. Bill byl věřící. Věřil, že konec je blízko, věřil, že lidé jsou ve své podstatě zkažení a potřebují vedení na každém kroku, a věřil, že Bill Addison je výjimkou z pravidla.

Byl napravený hříšník. Býval sukničkář, znal svody alkoholu a v dobách svého mládí v Chattanooze ukradl nejeden chevrolet. Popíral autoritu ve všech jejích projevech. I tu božskou.

A tak jako Pavlovi, i jemu se stalo, že ho cesta dovedla přímo k Bohu. V Billově případě byla tou cestou 1-95. Jednou večer Bill mířil v lijáku do Jacksonville, kde chtěl strávit noc ve společnosti hříšných žen, když tu dostalo auto nekontrolovatelný smyk a převalilo se do příkopu. Měl zemřít. Auto vybuchlo a Addisona to odhodilo ke stromu třicet metrů daleko. Ale mezi okamžikem exploze a příjezdem policie o deset minut později k němu promluvil Hospodin a svěřil mu poslání. Nyní toto poslání postoupilo z malého venkovského kostela na jižním okraji Whitburgu do 111 přidružených stanic po celé zemi a v Kanadě.

Ráno po Maxově neuvážené poznámce Bill nadnesl téma svému elektronickému stádečku. Stál v pracovně zarovnané knihami, již obvykle používal, aby svým proslovům dodal auru učenosti. „V noci na dnešek jsem nemohl spát," pravil. „Nevím, proč se to stalo. Obvykle nemám se spaním potíže, bratři a sestry, protože nikdy nechodím spát se špatným svědomím. Ale minulou noc mě něco drželo vzhůru. A napadlo mne, jestli to není tím, že se mnou někdo chce hovořit.

Neříkám, že to byl Bůh. Poslouchejte dobře, přátelé, já neříkám, že to byl Bůh. Ale, jak nám praví Pavel ve svém listu Římanům, přišel čas procitnout ze spánku.

Sešel jsem do přízemí a chvíli jsem si četl. V domě bylo ticho. A pustil jsem si televizi, CNN, abych měl společnost lidského hlasu.

Jestli jste dnes ráno četli noviny nebo se dívali na zprávy, víte, co jsem viděl. Vědci tvrdí, že objevili dveře do nového světa. S úžasem jsem se na to díval. Ukazovali záběry z tohoto nového světa, jeho širé nachové lesy a modravé moře. A jeho zádumčivou oblohu.

Opravdu nevím, na co jsme ve své neukojitelné zvědavosti narazili. Ale pro každého dobrého křesťana je to znepokojivé. Nejdřív jsem si myslel, že je to žert, ale to není možné, protože by se to snadno prozradilo. Těm, kteří jste se mne zeptali, proto říkám ano, věřím, že zprávy přicházející ze Severní Dakoty jsou pravé.

Někteří z vás se také zeptali: Otče Bille, co si o té zprávě myslíte? Co je to místo, jemuž říkají Rotunda? Nedovedu odpovědět. Ale řeknu vám, čeho se obávám a proč si myslím, že bychom ty dveře měli navždy uzavřít.

Tito vědci jsou většinou bezbožní lidé. Ale zdá se, že jeden z nich se dostal blízko k tomu, aby o zemi za tím dakotským mostem řekl to, co je podle mne pravda. Ta země se mu zalíbila, on řekl, že by byl chtěl zůstat v jejích tichých lesích. A nazval ji Eden.

Bratři a sestry, nabízím vám možnost, že přesně tak to je. Že něco v tomto muži, i kdyby byl ateista, což je nanejvýš pravděpodobné, něco žijící hluboko v jeho duši poznalo dávno ztracený domov a zatoužilo – ne, zakřičelo – aby se vrátil.

Víme, že Bůh Rajskou zahradu nezničil. Možná chtěl, aby zůstala jako připomínka toho, co jsme ztratili. Co stála naše domýšlivost. Nevím. Nikdo to neví."

Věrní zachytili narážku. „Amen," zvolali.

„Můžete namítnout: Ale otče Bille, bible nemluví o nachových lesích. Ani o zvláštních oblacích. Ale ani je nevylučuje. Praví, že Hospodin stvořil dvě velká světla, jedno, aby vládlo dni, a druhé, aby vládlo noci. Víme jistě, že tím druhým světlem byl náš současný měsíc, a ne to obrovské mračno, které jsme dnes ráno mohli vidět v televizi?

Bratři a sestry, říkám vám, že se pouštíme do strašlivého rizika, když se těmi dveřmi vracíme. Pokud to skutečně je Eden, protivíme se vůli Všemocného."

Akron, Ohio, 17. března (UPI)

Společnost Goodyear dnes popřela zprávy, že masivní odstávky výroby ohlášené minulý týden souvisely s odhaleními, jež mají původ na Johnsonově hřbetu. Mluvčí společnosti je označil za směšné. Dále uvedl: „Provádíme úpravy a reorganizaci. Ale věříme, že v této zemi půjdou pneumatiky vždy dobře na odbyt." Burzovní index poklesl zatím o 650 bodů. Největší ztráty jsou v automobilovém a leteckém průmyslu. Analytikové dávají prodej akcií do souvislosti s obavami, že na obzoru jsou nové, revoluční dopravní systémy založené na technologii z Rotundy. Společnost United Technologies v Bostonu dnes popřela, že by se chystaly velké odstávky.

(Polední zpravodajství CNN)

Jeremy Carlucci byl tak rozrušený, že ani nemohl dýchat. S oblibou říkal lidem, že je astronom od čtyř let, kdy si vyšel na nekrytou verandu dědečkovy farmy na sever od Kenoshe, aby se podíval na Venuši a Mars. Carlucci byl u konce dlouhé a vynikající kariéry.

Nyní stál na pláži pět tisíc světelných let od Kenoshe, za noci plné diamantů a hvězdných vírů. Vnitřní ohně prozařovaly obrovská kypící mračna pod Koňskou hlavou, letní blesk zmrazila na místě vzdálenost.

„Úžasné," hlesl někdo za ním.

Na východě vycházel kotouč zahalený oblakem.

Obzvlášť úchvatní byli modří obři třídy A. Mlhovina byla kolébkou nových hvězd. Jeremyho radost byla tak velká, že se mu chtělo křičet. „Musíme tady zřídit observatoř," pošeptal Maxovi.

„Hubbleův dalekohled," ozval se Edward Bannerman, který byl z Ústavu pro pokročilá studia. „Měla by to být naše hlavní priorita. Musíme zjistit, jak bránu zvětšit, abychom sem dostali techniku."

Mezi stromy se prohánět vítr, vlny se lámaly a vybíhaly vzhůru po pláži.

Bannerman, drobounký muž s ostře řezanými rysy a řídnoucími bílými vlasy, sledoval valící se vlnu a pak zvedl oči ke Koňské hlavě. „Nejsme ani tři kilometry od Johnsonova hřbetu," řekl.

Vlna se vyčerpala a vpila se do písku.

„Je to absurdní," pokračoval. „Co se stalo s fyzikálními zákony?"

ZÁZRAK V SEVERNÍ DAKOTĚ Brána funguje.

Skupina jedenácti lidí dnes stanula na povrchu planety, která je podle astronomů tisíce světelných let od Země…

(Wall Street Journal, úvodník, 18. března)

Jsou na Edenu lidé? Pokud ano, možná se o nich brzy dozvíme. Ten, kdo postavil most mezi Severní Dakotou a mlhovinou Koňská hlava, pravděpodobně bude mít menší pochopení, než měli američtí indiáni, když jejich krajina šla k čertu.

(Mike Tower, Chicago Tribune)

Tony Peters opustil svou kancelář v budově exekutivy jen krátce po uzavření burz. Tvář měl popelavou a cítil se velice staře. Když šel po West Executive Avenue, začal mu zvonit mobilní telefon. „Šéf s tebou chce mluvit," řekla jeho sekretářka. Prezident odjel na víkend do Camp Davidu. „Helikoptéra přistane na trávníku za deset minut."

Peters věděl, že ten telefonát přijde. – Unaveně táhl svůj kufřík mezi davy a demonstranty na Pennsylvania Avenue („Bombu na Rotundu"). Hlavní bránou prošel právě ve chvíli, kdy vrtulník vojenského námořnictva začal klesat k heliportu. Do celosvětové ekonomiky byla vnesena nejdivočejší divoká karta. A jeho napadalo jediné doporučení, které mohl prezidentovi dát.

„Svět potřebuje uklidnit," řekl mu o půl hodiny později v přítomnosti půltuctů poradců. „Automobilky na burzách spadly už loni v listopadu, protože lidé usoudili, že auta se možná za pět let neopotřebují. Teď si myslí, že by automobily mohly zaniknout úplně. Stejně jako letadla a výtahy. A pneumatiky, radary, karburátory a bůhví co ještě. Můžete říct cokoli, a vždycky se nějaká vazba k dopravě najde."

Lidé usazení kolem konferenčního stolu se neklidně zavrtěli. Viceprezident, vysoký, šedivý a zamračený muž, upíral oči do notebooku. Státní tajemník, dřív milosrdný, útočný advokát, seděl s hlavou opřenou o pěsti a očima zavřenýma. Říkalo se o něm, že chce rezignovat, protože Mart Taylor si rád dělá státního tajemníka sám.

Prezident se otočil k Jamesi Samsonovi, svému ministru financí. „Já souhlasím," řekl Samson.

Když ministr nedal najevo, že by chtěl ještě pokračovat, prezident si něco poznamenal do koženého folia, které měl vždycky po ruce, a zaťukal propiskou o stůl. „Když budeme předpokládat, že to zařízení skutečně funguje a dá se upravit pro běžné cestování, jaké to bude mít dopady na ekonomiku?"

„Teoreticky je vliv technického pokroku vždycky krátkodobý," řekl Peters. „Z dlouhodobého hlediska nám rozvoj schopnosti cestovat levně a prakticky ihned přinese nesmírný zisk. Pokud je mi známo, to zařízení nepotřebuje k provozu víc energie, než kolik jí potřebuje vaše televize. Výhody jsou obrovské."

„Ale z krátkodobého hlediska?"

„Dojde k určitému otřesu," připustil.

„Určitému otřesu?" Samson se cynicky usmál. Byl malý a vyčerpaný. Pravděpodobně umíral. Mýlil se ve svých doporučeních ohledně Rotundy, která prezidentovi v průběhu zimy dával, přesto byl všeobecně považován za člověka, kterému to myslí nejlépe z celé administrativy. „Chaos bude možná blíž pravdě." Hlas se mu zachvěl. „Kolaps. Dezintegrace. Vyberte si sami." Zakašlal do kapesníku. „Nezapomeňte na to, pane prezidente, že tady neřešíme otázku příštích deseti let. Když dovolíte, aby to pokračovalo, je možné, že nebudou žádné Spojené státy, jež by z toho v budoucnu mohly mít prospěch. A určitě nebude žádný prezident Taylor." Zmocnil se ho záchvat kašle.

Taylor pokýval hlavou. „Kdo další k tomu chce něco říct? Admirále?"

Admirál Charles (Bombardér) Bonner byl předsedou sboru náčelníků. Vypadal jako z konkursu na vyššího armádního důstojníka: vysoký, nažehlený, seriózní. Působil dojmem, že je stále v dobré kondici, přestože mu bylo přes šedesát. Při chůzi kulhal, což byl důsledek letecké havárie ve Vietnamu. „Pane prezidente," začal, „toto zařízení, pokud skutečně existuje, má velice vážné důsledky pro obranyschopnost země. Kdyby se takové zařízení stalo všeobecně dostupným, umožnilo by přenést úderné skupiny, možná dokonce celé armády, do srdce kteréhokoliv státu na zemi. Bez varování. A pravděpodobně bez možnosti obrany. Zřejmě by stačilo pouze postavit přijímací stanici." Rozhlédl se, aby posoudil, zda jeho slova mají požadovaný účinek. „Žádné místo na zeměkouli, kam se dá dojet náklaďákem, by nebylo v bezpečí před útočnými silami."

Taylor se dlouze, hluboce nadechl. „Navrhujete, abychom se toho zařízení zmocnili, admirále? A co potom?"

„Navrhuji, abychom je zničili. Pane prezidente, něco jako dlouhodobé vojenské tajemství neexistuje. Když se toto zařízení stane součástí arzenálu všech ostatních, což se stane, eliminuje bombardéry, rakety, strategické letectvo, taktické letectvo a všechno ostatní, co máme. Vyrovná podmínky jako nic jiného. Běžte tam a kupte to pitomé místo od indiánů, jestli můžete, obsaďte je, jestli budete muset, ale běžte tam, získejte tu věc a udělejte z ní škváru."

Hany Eaton zavrtěl hlavou. Hany byl personálním šéfem Bílého domu. „Siouxové právě odmítli dvě stě milionů za ty pozemky. Obávám se, že nemají zájem prodat.“

„Nabídněte jim miliardu,“ ozval se Rollie Graces, ředitel CIA.

„Nevěřím, že prodají,“ řekl znovu Eaton. „A i kdyby prodali, ta věc je středem pozornosti. Dejte jim miliardu a média až do voleb nedají pokoj s otázkami, co daňoví poplatníci za svoje peníze dostali. Co jim potom řekneme? Že jsme to udělali proto, abychom ochránili General Motors a Boeing?“

„Mně je jedno, co jim řeknete,“ odvětil Bonner. „Taková schopnost dělá ze strategických bombardérů hromadu šrotu. Přemýšlejte o tom, pane prezidente.“

Mark Anniok, ministr vnitra, se naklonil dopředu. Anniok měl eskymácké předky. „Nemůžete jim to jenom tak vzít,“ namítl. „Byla by to politická sebevražda. Proboha, vykreslili by nás, že chceme znovu okrást indiány. Už teď vidím ty úvodníky.“

„To se ví, sakra, že jim to můžeme vzít,“ prohlásil Eaton. „A hned potom bychom měli zařídit nehodu, která ten krám z vrcholku hřebene odstřelí.“

„Souhlasím,“ přidal se Bonner. „Uklidit to, dokud můžeme.“

Elizabeth Schumacherová, vědecká poradkyně, seděla na protějším konci stolu. Byla to introspektivní žena s šedýma očima, kterou málokdy zvali na strategické porady. Taylorova administrativa, snažící se snížit deficit, nebyla chápána jako příznivec vědecké obce. Prezident to věděl a mrzelo ho to, ale byl ochoten nést za to zodpovědnost v zájmu dosažení svého cíle. „Pane prezidente,“ promluvila, „objev Rotundy je událost nezměrného významu. Pokud ji zničíte, nebo její zničení umožníte, můžete si být jist tím, že budoucí generace vám to nikdy nezapomenou.“

To bylo všechno, co řekla, a Peters si všiml, že to zapůsobilo.

Dohadovali se ještě dvě hodiny, aniž došli k nějakému závěru. Jen Anniok a Schumacherová hájili zachování Rotundy. Tony Peters byl rozpolcen a postupně se přiklonil k názoru, že by se měli pokusit využít nález na hřebeni a vzít na sebe riziko, které může artefakt pro ekonomiku a jiné sféry mít. Byl ale opatrný povahou a příliš oddaný zájmům svého prezidenta, než aby takový postup doporučil. Všichni

ostatní v místnosti zaníceně obhajovali nalezení způsobu, jak se artefaktu zbavit.

Když schůzka skončila, prezident si vzal Peterse stranou. „Tony," pravil, „chtěl jsem ti poděkovat za to, co jsi dneska řekl."

Peters pokýval hlavou. „Co uděláme?"

Taylor nikdy nebyl nerozhodný. Ale dnes večer prezident váhal, poprvé, pokud si Peters dobře vzpomínal. „Chceš slyšet pravdu? Nevím, jak postupovat. Myslím, že ta věc rozvrátí ekonomiku, a nikdo neví, jak to bude vypadat, až vyjdeme na druhé straně. Ale také si myslím, že Elizabeth má pravdu. Když dovolím zničení Rotundy, historie na mně nenechá nit suchou."

Jeho oči byly velice ustarané.

„Tak co uděláme?"

„Já nevím, Tony," řekl. „Vážně nevím."

*

„Můžeš mluvit, Charlie z rezervace."

„Ahoj, Sněžná orlice. Chtěl jsem něco říct k tomu zasedání."

„Tak mluv."

„Když jsem tam včera večer přišel, uvažoval jsem stejně jako ty. Myslel jsem, že si ty peníze máme vzít."

„A co si myslíš teď, Charlie?"

„Viděla jsi ty obrázky?"

„Z druhé strany? Ano."

„Myslím si, že Arky má pravdu. Myslím, že bychom se měli sebrat, odstěhovat se tam a pak vytáhnout šňůru ze zásuvky."

„Myslím, že Arky to tak neřekl."

„Ale řekl. A já jsem s ním. Hele, Sněžná orlice, z rezervace nás nedostanou ani všechny peníze na světě. Ať si těch svých dvě stě milionů dolarů nechají. Dejte mi tu pláž a lesy."

„Dobře, Charlie. Díky za názor. Slyšíme tě, Madge z Devils Lake."

„Ahoj, Sněžná orlice. Poslyš, já myslím, že ten, kdo volal přede mnou, má naprostou pravdu. Já jsem připravena jít."

„Do divočiny?"

„Přesně tak. Vypadněme odsud."

„Fajn. Jacku z rezervace, jsi ve vysílání."

„Ahoj, Sněžná orlice. Já jsem tam taky byl.“

„Na zasedání?“

„Jo. A musím ti říct, že jsi úplně vedle. Tohle je šance na nový začátek. Byli bychom pitomci, kdybychom ji nevyužili. Já říkám, abychom se sbalili a odešli. A tentokrát tam Evropany nepustíme. Až tam budeme, uděláme to, co říkal ten přede mnou. Zatarasíme dveře.“

22

Naše poznání jak borová louč
svítí na cestu, však na krok pouze,
prázdnem tonoucím ve tmě a hrůze…

George Santayana, „Sonet III“

Arky byl zcela neoblomný. „Nikdo jiný do toho neznámého světa neodejde, dokud se nepřesvědčíme, že je bezpečný.“

April nechybělo mnoho, aby vybuchla. „Do háje, Arky. Jistotu, že je bezpečný, nebudeme mít nikdy. Alespoň ne absolutní.“

„Pak bychom možná měli všechno zabalit. Vzít nejlepší nabídku, jakou můžeme za Rotundu dostat, a přenechat starosti o žaloby někomu jinému.“

„Jaké žaloby?“

„Žaloby, které budou podány hned, jak některého z vašich duchem nepřítomných akademiků něco sežere.“

„Nikoho nic nesežere.“

„Jak to víš? Můžeš to zaručit?“

„Ovšemže nemůžu.“

„Pak bychom o tom měli popřemýšlet.“ Zhluboka se nadechl. „Musíme se zeptat sami sebe, jestli opravdu chceme, aby se nám tam všichni ti lidé motali.“

„Nikdo se tam nemotá.“ April chvilku počkala, aby se jí netřásl hlas. „Toto jsou vycvičení lidé. A vůbec, nemůžeme si to všechno nechat pro sebe. Musíme umožnit co nejvíce lidem, aby se tam podívali.“

„Pak dovolte, abych se znovu zeptal: Co se stane, když některého něco zabije?“

„Nejsou tam žádní velcí predátoři,“ odvětila.

„Žádné velké predátory jste nezahlédli, April. To je velký rozdíl. A co nemoci? Žádné exotické bacily?“

„Pokud tam jsou, stejně je pozdě. Max a já už jsme se odtamtud vrátili.“

„Já vím.“ Arky se na ni přísně podíval. „Ale to mi v hlavě tolik neleží. Podívejte, až dosud to byla improvizovaná operace. Je čas, abychom to vzali pod kontrolu. Než se spálíme. Ze všeho nejdřív chci, abyste si s Maxem nechali udělat lékařskou prohlídku. Kompletní vyšetření. Prozatím zastavíme cesty tam, dokud Adam nepotvrdí, že je to bezpečné. Ano? Dokud se to nestane, nechci, aby tam někdo chodil. Dokonce ani vy.“

„Arky,“ pokusila se protestovat, „nemůžeme jednoduše zamknout dveře a říct lidem, že to není bezpečné.“

„Právě jsme to udělali,“ řekl.

*

Adam sestavil svůj tým. Byli v něm Jack Rychlá noha, Andrea Hawková, John Malý duch a dva další, které April neznala. Rozdělil M-15, granáty a pistole. „Vypadáte, jako byste čekali, že narazíte na dinosaury,“ poznamenala.

Pokrčil rameny. „Je lepší se pojistit než později litovat.“ Dal znamení svým lidem, aby nastoupili na mřížku, stiskl ikonů šipky a připojil se k nim. „Na shledanou večer,“ řekl April. Nasazoval si na opasek zásobník, když se začali vytrácet.

Max přinesl několik žlutých balónků a minikameru. „Já bych proti tomu nic neměla,“ řekla April, „ale ustanovuje to špatný precedens. Co teď budeme muset dělat? Poslat napřed jednotku rychlého nasazení, abychom se do těch dalších míst mohli podívat?“

„Za předpokladu, že jsou jiná místa,“ odvětil Max. „Nevím. Ale nejsem si jistý, že je to špatný nápad.“

Zabručela, ale neřekla nic.

„Myslíš si, že ti, kteří systém postavili, tam pořád někde jsou?“ zeptal se Max.

Její pohled se rozostřil. „Je to deset tisíc let,“ prohlásila. „To je dlouhá doba.“

„Pro ně třeba ne.“

„Třeba ne. Ale Rotunda byla opuštěna už dávno. A v Edenu také není důkaz, že by jej v poslední době někdo použil. Co ti z toho vyplývá?“

Max viděl za panoramatickým oknem fotografující turisty. „Zajímalo by mne, kde ta síť končí,“ řekl.

Rozzářilo se jí v očích. „Těším se, až to zjistím.“

Vnější dveře se otevřely. Uslyšeli v chodbě kroky a vzápětí se objevil Arky Redfem. Zamával, sundal si bundu a položil ji na opěradlo židle. „Povídá se, že by z vás mohli udělat čestné příslušníky kmene,“ řekl.

„To by se mi líbilo,“ zaradovala se April.

Max si dokázal vzpomenout na jediného člověka, jehož kmen takto poctil, a tím byl Sam Houston. To nebyla špatná společnost. „Mně taky,“ řekl.

„A co bude dál?“ zeptal se Arky. Nápadně si přitom prohlížel balónky.

„Chceme zjistit, co dalšího tu máme.“

Na balóncích se nacházel nápis Fort Moxie a kresba Rotundy. Z každého visely dva dlouhé provázky. Max, jenž byl rád v centru pozornosti, přitáhl dvě židle a postavil je po stranách mřížky, mimo plochu. Pak přivázal jeden balónek k židlím, tak aby se vznášel přímo nad mřížkou.

„O co vám jde?“ zeptal se Arky.

„Nechceme systém ucpat,“ vysvětlila April. „Když pošleme židli a nikdo ji nedá pryč z přijímací mřížky, skončíme tím. O ten kanál přijdeme. Potřebujeme poslat něco, co tam nezůstane.“

Arky přikývl. „To je dobré,“ uznal.

„Hotovo?“ zeptala se April, která stála vedle ikon.

Max zaostřil na balónek a začal nahrávat. „Kamera běží,“ řekl.

April stiskla ikonu s kroužky.

Max odpočítal třiadvacet vteřin a hleděl, jak balónek zmizel. Dva přerušené kousky provázku, každý na jedné straně mřížky, spadly na podlahu.

„Mám otázku,“ ozval se Arky. „Co se stane, když někdo není při aktivaci té věci celý uvnitř. Zůstane půlka z něho tady?“

April se zatvářila jako dítě přistižené s rukou v nádobě na sladkosti. „To je dobrá otázka, pane poradce," uznala.

Zopakovali postup s poslední ikonou, houslovým klíčem, a vrátili se do řídicí buňky, aby si prohlédli výsledky.

*

Kroužky Maxovi připadaly jako umělé prostředí. Tady se alespoň mohli s někým setkat.

A možná i setkají. Na fotografii byla jakási podružná expozice, duch. Byla to stěna s oknem. Stěna byla obyčejná a naznačovala, že by mohlo jít o plavidlo nebo nějaké vojenské zařízení. Okno bylo dlouhé, delší než obraz. A zdálo se, že na druhé straně je noc.

„Myslím, že je to v interiéru," prohlásila April.

Arky seděl na pracovním stole. Naklonil se dopředu, aby lépe viděl. „Co uděláme, když tam někdo bude?" otázal se.

„Pozdravíme a usmějeme se," řekl Max.

Právník se zamračil. „Myslím, že k tomu musíme přistupovat vážně. Poslouchejte, tahle stanice, terminál nebo co to vlastně je, byla dlouho mimo provoz. Ale to neznamená, že se zhroutil celý systém. Potřebujeme se dohodnout, jak budeme reagovat, když na někoho narazíme." Vypadalo to, že se zdráhá pokračovat. „Tak například, měli bychom být ozbrojení?"

April pomalu zavrtěla hlavou. „Já bych řekla, že jestli něco potřebujeme ze všeho nejmíň, je to rozpoutání boje s těmi, kdo tuhle věc postavili."

„Ale on má pravdu," přidal se Max. „Měli bychom být opatrní."

Arky se svezl na židli. „Co kdybychom se podívali na ten druhý?"

Houslový klíč. Max přetočil pásku na druhou sekvenci.

Znovu se dívali, jak se balónek vytrácí. Tentokrát se zdálo, že obraz, který se objevil na pozadí, patřil místnosti s kobercem na podlaze. Stěny mohly být panelové, ale byly holé. Nebyl vidět žádný nábytek. „Odněkud přichází světlo," řekla April.

„Co myslíš?" zeptal se Max.

„Třeba je to jen další Rotunda."

April byla připravena na cestu. „Je jenom jeden způsob, jak to zjistit."

Max zaváhal. „Myslím, že bychom to měli nechat být," řekl. „Jestli tam opravdu někdo je, můžeme to pěkně podělat. Ať ta tvoje komise řekne, jak to řešit."

„Ta se sejde až za šest dní," namítla April. „Čím víc informací pro ně získáme, tím líp budou schopni dělat svou práci. A vůbec, jaké odborníky bys pro takový projekt chtěl najít? Nevím o nikom, kdo by s tím měl zkušenosti."

„Chápu, kam to směřuje," řekl Max.

„Já přesto souhlasím," ozval se Arky. „Na takové setkání není vybaven nikdo. Jestli někdo má jít, není důvod, proč bychom to nemohli být my." Max si všiml použitého zájmena.

April také. „Arky, nezlob se, ale právníka s sebou potřebovat nebudeme. Navrhuji, abychom to nejdřív vyzkoušeli my."

Viditelně narostl do výšky. „Nesouhlasím," řekl. „Kmen by měl mít zastoupení."

„Žertuješ," obrátil se na něho Max.

Arky se usmál. „Já nikdy nežertuji."

*

Max dal dohromady cestovní výstroj, která obnášela generátor, brašnu s nástroji, dvě svítilny, dva litry vody a nyní již standardní psací podložku s černými fixy.

Dále Tree (který převzal funkci velitele ostrahy, dokud Adam bude řídit průzkum Edenu) podal Arkymu osmatřicítku.

„A co já?" ozval se Max.

„Máš výcvik?" zeptal se Dále.

„Ani ne." Max nikdy v životě nevystřelil.

„Tak na to zapomeň," prohlásil Arky. „Budeš nebezpečnější než všechno, co můžeme potkat." Podíval se na April.

„Se mnou je to stejné," přiznala.

Na Daleově tváři se objevily obavy. „Myslím, že byste mě měli vzít s sebou."

„My to zvládneme," ujistil ho Arky.

April udělala otrávený obličej. „Vypadá to jako něčí obývák. Nepovažuji za pravděpodobné, že budeme potřebovat velkou palebnou sílu."

Max složil svou cestovní výstroj doprostřed mřížky a položil k ní rýč. „Až se tam dostaneme," řekl Daleovi, „zkusím poslat ten rýč zpátky. Dej mi půl hodiny pro případ, že bychom museli něco opravit. Jestli se do té doby nic nestane, pošli sendviče."

„Jestli uvázneme, necháme vzkaz," řekla April. „Nikdo za námi nepřijde, pokud o to nepožádáme." Rozhlédla se po svých společnících. „Souhlas?"

Arky přikývl. Max také, ale ne tak rozhodně.

Vstoupili na mřížku. Dále se postavil k ikonám. „Připraveni?" zeptal se.

April mu potvrdila, že ano.

Místnost byla cítit plísní. Stěny pokrývala světle zelená látka zdobená motivy květin a popínavých rostlin. Sinalé světlo nevyzařovalo z žádného konkrétního místa, podobně jako v Rotundě.

Chvíli zůstali nehybně stát, pouze se rozhlíželi po velké, prázdné prostoře, v níž se ocitli. Max neslyšel odnikud žádný zvuk. Mřížka, na níž stáli, měla jiné provedení, ale stejné rozměry jako ostatní dvě. Šlápl na červený koberec a překvapeně dal nohu zpátky, když pod ním koberec povolil.

„Co je to za podlahu, krucinál?" zeptala se April.

Max to zkusil znovu. Unesla ho, ale chůze bude obtížná. Komu by to mohlo vyhovovat? napadlo ho.

Před ním světlo jasnělo.

Místnost měla půdorys ve tvaru L a na jedné straně sahala jen do poloviční délky než na druhé. Vedly z ní dva východy, situované vždy na konci nožky. Obě se otevíraly do zšeřelých chodeb. Na stěně za mřížkou Max našel již známé seskupení ikon. Byly umístěny na zešikmeném panelu. Tentokrát jich bylo devět a motivy se nacházely v kotoučcích, které byly lehce zasunuté do dřeva. Jedním z těchto motivů byla jelení hlava. Ostatní se nepodobaly ničemu, co Max dosud viděl, v Rotundě stejně jako v Edenu.

April před nimi dlouho stála a prohlížela si je. „Svět bez konce," prohlásila.

Max přikývl. Položil rýč na mřížku a zkusil jelení hlavu. Ikona se teple rozzářila.

Rýč zmizel ve víru světla, které bylo tentokrát spíš zelené než zlaté. „Ladí s dekorem," všimla si ohromeně April.

„Je dobré vědět, že se odsud můžeme rychle dostat, pokud budeme muset," poznamenal Arky.

Strop byl vysoký, místy se ztrácel ve stínech nad spletí trámů. „Balónek tady není," řekl Arky. Na jeho tváři se však objevil překvapený výraz, který přiměl Maxe, aby sledoval směr jeho pohledu. Ve stropě byl obdélníkový otvor, kterým bylo vidět do další místnosti.

Svítilo se v ní, ale osvětlení nebylo o nic jasnější než v této místnosti.

„Já myslím, že tady nikdo není," promluvila April.

Otvor ve stropě měl tvar obdélníku o rozměrech přibližně dva krát tři metry. Schodiště nebylo nikde vidět. „Balónek pravděpodobně uletěl do horní místnosti," usoudil Max.

Bylo zde o několik stupňů chladněji než v Rotundě. Max si zapnul bundu a otočil se zpátky, aby se chopil své výstroje. „Připadám si lehce," řekl.

„Myslím, že máš pravdu," souhlasila April. „Opět gravitace."

„Takže nejsme na Zemi?" zeptal se Arky.

April zavrtěla hlavou.

Právník neustále přejížděl přísným pohledem od jedněch dveří k druhým. Zbraň neměl venku, ale pravou ruku držel v kapse bundy.

Místnost byla bez oken. April sundala z ramene fotoaparát a pořídila několik snímků. Max a Arky nahlédli do chodeb. Jak šli, světlo před nimi jasnělo a za nimi opět haslo. Koberec zůstával houbovitý.

Jedna chodba končila ve velké komnatě, která měla tvar kosočtverce. Druhá procházela dalšími prázdnými místnostmi, než zahnula za roh. Stále žádné okno. A žádný nábytek.

Poradili se. „Nemám v lásce místa, kde nevidíme daleko," prohlásil Arky. „Navrhuji, abychom se vrátili."

„Aniž bychom zjistili, kde to jsme?" April si hlasitě povzdechla a podívala se na Maxe. „Co říkáš ty, Maxi?"

Max souhlasil s Arkym. Jenže to nechtěl říct před April. „Co kdybychom šli ještě o něco dál?" nadhodil.

April se usmála. „Dva proti jednomu.“

„Nevěděl jsem, že tady máme demokracii,“ řekl právník. Chodba před nimi se lámala v pravém úhlu. „Tak dobře,“ svolil váhavě. „Zkusme to.“

Zahnuli za roh. Další místnosti. A další otvor ve stropě.

Stále žádná okna. A žádný náznak, že by prostory byly v nedávné době obývány.

„Nevypadá to opuštěně,“ poznamenala April. „Není tady prach. Vypadá to jen prázdně.“

Zahnuli doleva a Max si začal kreslit mapu.

„Kde jsou okna?“ zeptal se Arky.

Maxe začaly bolet kotníky. Chůze po podlaze, která se s každým krokem bořila, nebyla snadná.

Došli k dlouhé, úzké místnosti. Max, který byl zabraný do kreslení mapy, došlápl. Podlaha tam nebyla a on přepadl dopředu. Najednou se díval do hloubky dvou pater! April ho popadla za bundu a udržela ho okamžik nezbytný pro to, aby ho Arky chytil kolem ramen. Vytáhli ho zpět. Max si klekl na měkkou podlahu a čekal, až se mu uklidní žaludek.

Otvor byl široký více než jeden metr a táhl se po celé délce místnosti. Na druhé straně chodba pokračovala a dveře ústily do další chodby.

Poté co se ujistila, že Max není zraněný, April poklekla k okraji. „To není poškození,“ konstatovala. „To je tak postavené. Je to šachta.“

„Uprostřed podlahy?“ podivil se Arky. „Kdo je architekt, sakra?“

Otvor se nedal obejít, a tak se vrátili a zkusili jinou chodbu. Našli ještě další místa, kde jim v dalším postupu zabránila chybějící podlaha, a do jisté míry tento zvláštní jev určoval jejich trasu.

Nahlédli do všech místností po stranách chodby. Postupně si uvědomovali, že to vůbec nejsou místnosti v běžném smyslu. Byly to spíš prostory nekonečně rozmanitých tvarů. Některé byly příliš úzké, než aby je člověk mohl pohodlně využívat. Jiné, podobně jako místnost, do níž dorazili, nebyly čtvercové ani obdélníkové. Jejich stěny svíraly nezvyklé úhly, které bořily symetrii prostoru.

Nikde nebyl žádný nábytek. A ani stopa po schodech nebo jiném rozumném prostředku umožňujícím dostat se z jednoho podlaží do druhého. Barva a textura koberců a stěn se místo od místa lišily. Co bylo nejpodivnější ze všeho, nenašli jediné okno, což nevyhnutelně vedlo k závěru, že se nacházejí v podzemí.

V okamžiku, kdy ho společníci vytáhli ze šachty, byl Max připraven akci odtroubit, pouze čekal, až to navrhne někdo jiný. Zatím se zabýval mapou, ale dával si velký pozor, kam šlape.

Světla se před nimi stále rozsvěcela a za nimi zhasínala. Tento jev vytvářel lehce znepokojivý dojem, že se stále něco pohybuje těsně za hranicí, kam dohlédnou. Max začal předstírat, že kreslí mapu, a přitom koutkem oka číhal na nějaký neobvyklý pohyb. Nakonec jej zahlédl.

„Kde?“ zeptal se Arky. „Já nic nevidím?“

„Támhle.“ Max ukázal k ohybu chodby, kudy sotva před minutou prošli.

„Já jsem to viděla taky,“ potvrdila April.

„Co jste viděli?“ V Arkyho ruce se objevila osmatřicítka.

„Světlo se změnilo,“ řekl Max. „Podívejte – tam zpátky je světlá skvrna.“

Vzdušné proudy se pohnuly.

Osvětlená oblast se udržovala ve stejné vzdálenosti. Pak se před jejich zraky dala do pohybu směrem k nim.

„Nic tam není,“ řekl Arky. Snažil se, aby jeho hlas zněl pevně. „Jsou to jenom světla.“

Přesto couvali a světlo postupovalo k nim. April vytřeštila oči. „Maxi, můžeš nás dovést zpátky k mřížce?“

Max se již radil s mapou. „Obávám se, že ne. Jediná cesta, kterou znám, je ta, kterou jsme přišli.“ Podíval se směrem k blížícímu se světlu.

„To nepůjde,“ vyhrkl Arky. Znovu vyrazili směrem, kterým postupovali předtím. Právník zaujal místo posledního. „Zkuste najít cestu dokola.“

Na první křižovatce se dali doleva. Doufali, že najdou další místo, kde budou moci zabočit znovu, a dostanou se tak za tu věc v

chodbě. (Max o tom již začal uvažovat jako o věci. Hlavou se mu honil každý zhlédnutý horor a každá přečtená kniha o upírech.)

„Pořád musím myslet na to," promluvila April, „že všechno, co je spojené s portály, vypadá jako nachystané pro návštěvníky. Pro turisty. Projížďka lodí po jezeře. Koňská hlava. Jsou to zastávky na prázdninové cestě. Toto místo možná taky."

„Co to má být?" zeptal se. „Bludiště?"

„Možná. Nevím. Třeba je to strašidelný zámek." Postupovali svižným tempem. Změna osvětlení s nimi pořád držela krok. Nakonec April zpomalila, otočila se a nechala Arkyho, aby k ní došel. „Haló," řekla s nervózní bodrostí. „Je tam někdo?"

Max byl za April a díval se, jak se ta věc blíží. Ustupoval a přemáhal nutkání se rozběhnout. Najednou se jeho zrak rozostřil, a když znovu uviděl jasně, díval se na ni zepředu. Objevila se a zmizela jako elektronický obraz. Maxovi se zatočila hlava a obrátil se mu žaludek. Klesl na koleno, přemáhal mdlobu. Zavřel oči, snažil se to ze sebe setřást. Viděl její tvář, viděl její pohybující se rty, natažené ruce, upřené oči. Díval se dolů z místa odněkud pod stropem.

„No tak, Maxi," ozval se Arky. „Vzpamatuj se." Zvedl Maxe, potom chytil April za rameno a začal ji táhnout. Teď to byl ústup se vším všudy.

Proběhli klínovitou místností do další chodby, zabočili doleva a pak doprava. Maxovi se hlava rychle pročistila, pravděpodobně adrenalinem, který pumpoval do oběhu.

„Myslím, že jsme to setřásli," řekl Arky.

Ustupovali širokou prostorou, podél šachty. U východu na druhé straně se zastavili. Když se světla nezměnila, Max se pokusil uspořádat si myšlenky.

Přisoudil pokřivenou perspektivu, jíž byl svědkem, okamžité únavě, a místo aby myslel na ni, soustředil se na to, jak je dostat zpátky k mřížce. Vždy byl pyšný na svůj orientační smysl. I v tomto labyrintu věřil, že ví, kterou cestou musejí jít. Ukázal jim místo na mapě. „Jsme tady," prohlásil. „A musíme se dostat sem." Přibližně tři kilometry.

Provedl je dveřmi do další chodby. O chvilku později zabočili doleva a ocitli se v místnosti s mřížkou.

Maxovi se sevřel žaludek. „To není možné," uklouzlo mu.

Zato na Arkym bylo vidět, že se mu nesmírně ulevilo. „Maxi," vyhrkl, „ty jsi génius."

Max zavrtěl hlavou. „To není možné. Nemůže to být stejná místnost."

Cestou přes místnost s obavami sledovali druhý východ, kterým předtím odešli. Max se podíval na aktivační ikony. Vypadaly jako stejná sestava, kterou viděl předtím. I místnost vypadala stejně.

April nad tím mávla rukou. „Později na něco přijdeme. Trápí mě fakt, že tohle není dobrý způsob, jak uskutečnit první kontakt." Mluvila však potichu. „To, že jsme utekli domů, nebude vypadat dobře, až se o tom bude psát v historických knihách."

„K čertu s historickými knihami," prohlásil Max. „Historické knihy budou vědět jen to, co jim řekneme my. A teď pojďme."

„Ty tu vážně chceš zůstat?" zeptal se jí Arky tónem, který ji vyzýval, aby to udělala, jestli opravdu chce. Jinak neplýtvej naším časem.

„Budeme se muset vrátit," řekla. Ale vstoupila na mřížku.

„Příště určitě napíšeme." Max stiskl jelení hlavu a přidal se k nim.

Odpočítávání bylo nekonečné. Max si vzpomněl, jak byl coby chlapec v opuštěném domě a dostal strach ze zvuků, které se ozývaly z půdy. Teď to bylo něco podobného. Když je obklopilo světlo a kolem se zhmotnila Rotunda, vzpomněl si, jaký to byl pocit, když se dostal zpět na slunce.

23

Byznysem Ameriky je byznys.

Calvin Coolidge

BADATELÉ Z JOHNSONOVA HŘEBENE ZPŘÍSTUPNILI DRUHÝ SVĚT
Walhalla, SD, 22. března (AP)

Tým badatelů dnes prošel druhým portem a ocitl se ve světě, který popsal jako „výhradně vnitřní". Podle mluvčího Franka Moha nebyly objeveny žádné známky toho, že by byl v nedávné době obýván. Mluvčí dodal, že návštěvníkům nebude vstup umožněn, dokud nebude stanovena přesná povaha této koncové stanice.

V Edenu nebyly nalezeny žádné známky nebezpečí, a tak jej třiadvacátého znovu zpřístupnili pro média a vědce. Skupinky, jež se tam vypravovaly, doprovázel průvodce a člen bezpečnostní služby. Výpravy odcházely po dvou hodinách. Lidé byli ze způsobu přepravy poměrně nervózní a někteří si to dokonce rozmyslel. Ale ti, kteří odcestovali, se vrátili zpátky nadšení.

Každý podepsal revers, ale Arky pesimisticky upozornil, že při soudech o náhradu škody takové dokumenty mají jen malou váhu.

Výsledky krevních testů April, Maxe a všech lidí z bezpečnostní služby, kteří byli na druhé straně, se ukázaly jako negativní.

April měla radost, že Eden se konečně začíná rozbíhat, a s chutí jej předváděla akademikům z celého světa. (Pokud šlo o druhou koncovou stanici, kterou začali označovat jako Bludiště, rozhodli se odložit další výzkumy, dokud nebudou mít příležitost, aby si všechno promysleli. Max se nedokázal smířit s tím, že se tak dokonale ztratil, a začal tušit, že druhá koncová stanice je koule.)

April pořádala neformální konference a dokonce organizovala zvláštní exkurze do terénu, pokud jí žádost připadala oprávněná. Začínala si připadat jako správce panenského světa a svěřila se Maxovi, že je jí sláva docela příjemná. Všichni se objevovali na obálkách mnoha publicistických týdeníků. Do výroby se kvapně chystal rovněž film a proskočily první zprávy, že April Cannonovou bude hrát Whitney Houstonová.

Službu u portálu měla Andrea Hawková, když se ze stanice Eden vrátili dva geologové. Byli vousatí, měli šedé oči a mluvili jeden přes druhého. Zdálo se, že jsou do hovoru tak zabraní, že si jí ani nevšimli. Ale jedno slovo upoutalo její pozornost: „Ropa."

O hodinu později už to byla pro tiskové agentury zpráva číslo jedna.

Hlavním bodem plenárního zasedání Valného shromáždění byl návrh Tanzanie prosazující další oslabení celosvětových obchodních bariér. Ale noviny, které byly plné spekulací o hvězdném mostě v Severní Dakotě, přinesly zprávy o tom, že na Edenu byla nalezena ropa.

Delegáti účastnící se zasedání OSN sice pokládali všechny debaty o jiných světech a dimenzionálních křižovatkách za matoucí a v podstatě bezvýznamné pro politiku reálného světa (když nic jiného, považovali se za střízlivé realisty), ale ropě rozuměli.

Podle programu měla v diskusi k návrhu obchodní politiky vystoupit jako první Brazílie. Ale všichni v budově věděli, kam se dnes ráno hovor stočí.

Brazilským delegátem byla korpulentní žena s černými vlasy, silným krkem a těkavýma očima. „Otázka, kterou dnes máme před sebou," začala, „daleko přesahuje záležitost celních tarifů. Obracíme zraky k novému světu, který se nějakým zajímavým způsobem nachází za Spojenými státy, ne však uvnitř. Nemáme o tomto světě žádné podrobné informace. Nevíme, jak je rozlehlý ani jak je pohostinný. Zatím se zdá, že je velmi pohostinný." Podívala se přes celý sál na delegaci Spojených států. „Brazílie si přeje předložit členům stanovisko, že vzhledem k tomu, jak mimořádný význam má tento objev pro všechny, žádná jediná země by nad ním neměla vyhlásit svou svrchovanost. Portál by měl být otevřen pro celé

lidstvo.“ Delegátka se na tomto místě odmlčela, aby si poslechla připomínku od pobočníka, přikývla a napila se ze sklenky s vodou.

„Brazílie pevně věří, že Spojené státy, které vždycky stály v přední linii boje za lidská práva, uznají základní lidské právo na průzkum a v konečné fázi obsazení tohoto zvláštního nového světa. Vyzýváme Spojené státy, aby se v tomto smyslu vyjádřily.“

*

Margaret Yakata nikdy nemohla být vážným kandidátem na prezidenta. I když by země možná byla ochotna smířit se s tím, že nejvyšší úřad zastává žena, nebyla zatím připravena na ženu japonského původu. Proto Yakata zkrotila své ambice, což ji přivedlo do guvernérského sídla v Sacramentu, a použila značný politický vliv k tomu, aby získala úřad viceprezidenta pro Matta Taylora.

Taylor se jí odvděčil tím, že ji poslal do Organizace spojených národů, kde se těšila uznání jako bojovník za globální spolupráci v otázkách životního prostředí. Rovněž se projevila jako vytrvalý zastánce kolektivní bezpečnosti pomocí podpory mladým demokraciím všude, kde vzniknou. „Demokracie,“ říkala s oblibou zástupcům policejních států, „jsou největší nadějí, kterou má mír na této planetě, protože mezi sebou neválčí.“

Teď seděla ve své kanceláři v budově OSN. Na jedné obrazovce sledovala vystoupení brazilské delegátky a na druhé prezidentovu reakci. Někdo podal prezidentovi zprávu. Přečetl si ji, aniž znatelně změnil výraz, a pak se podíval přímo na ni. „Írán bude požadovat, aby Johnsonův hřbet prohlédli inspektoři OSN a svěřili jej pod mezinárodní správu.“

„Získají velkou podporu,“ poznamenala Yakata. „Vím. Je to nový klacek, kterým nás můžou bít.“ Do tváře se mu vloudil výraz bolesti.

„Pane prezidente,“ řekla. „Mnoho lidí má z Johnsonova hřbetu strach. Dokonce i Britové jsou nervózní. Tvrdí mi, že nás podpoří pouze v případě, že ta věc zmizí. Jinak si vyhrazují právo podniknout vlastní kroky.“

„Slyšela jste o ropě?“

„Ano, slyšela.“

„A co si o tom myslíte?“

„Když zvážím, co všechno by odtamtud mohlo přijít, považuji to za triviální. Ale tady hned všichni začali přemýšlet o přírodních zdrojích. Je tam také zlato? Uran? Kam to povede? Čistě náhodou jsem se dozvěděla, že Palestinci chtějí požádat o území v Edenu.“ Vesele se ušklíbla. „Izraelci je určitě podpoří.“

„Tohle je zlý sen,“ řekl Taylor.

„Japonci chtějí, aby Rotunda byla předána OSN a zničena. Tvrdí, že technologie portálů rozvrátí globální ekonomiku.“

„Nebudou sami,“ odhadl Taylor. „Celý svět je zděšen zjištěním, že by se mohl o hodně scvrknout. Přes noc.“

Yakata si povzdechla. „Jak přesně obtížné by bylo napodobit technologii použitou v portálech, pane prezidente?“

„Zatím jsme neměli možnost pořádně si ji prohlédnout, Margaret. Ale moji lidé mi tvrdí, že když od něčeho získáme funkční model, jsme schopni to okopírovat.“

„Přesně to jsem si myslela. Pane prezidente, vy o tom určitě víte víc než já, ale lidé, kteří upozorňují na bezpečnostní rizika, podle mého názoru mají pravdu.“ Zamyslela se nad tím, co chce říct, a nelíbilo se jí to. Nepatřila k lidem, kteří ztratili víru v techniku nebo v lidstvo jako takové. A přesto… „Matte,“ řekla, „chcete slyšet můj návrh?“ Přikývl.

„Zlikvidujte ten krám. Jednou provždy. Zařiďte nějakou nehodu. Přijděte se zjištěním, že to přestalo fungovat. Udělejte něco, čím to vyřadíte z provozu. Pak, až to bude, pozvěte zástupce OSN, aby se přišli podívat. Je žádoucí, aby se předešlo pochybnostem o identitě těla.“

*

Arkyho fax chrlil papír bez přerušení. Sonnys Barbecue, Hooters, International House of Pancaies, Wendys, McDonald’s, Steak n Ale a tucet dalších řetězců chtělo postavit restauraci na Johnsonově hřbetu. Sheraton, Hyatt, Holiday Inn a Best Western se ucházely o výstavbu hotelů. Albright REIT chtěl postavit nákupní centrum a pět naftových společností žádalo o povolení ke stavbě benzinových stanic u příjezdové cesty.

Některé společnosti uvažovaly o aktivitách na druhé straně portálu. Dřevařské firmy chtěly posoudit lesy na Edenu. Obchodníci

s nemovitostmi se domnívali, že pláž pod Koňskou hlavou potřebuje promenádu a stánky s rychlým občerstvením. Přicházely první žádosti o ropný průzkum.

Skupina, která si říkala Kurdové za lepší svět, zaslala žádost o přidělení půdy. Informovali Maxe, že by chtěli přesídlit šedesát tisíc lidí a zřídit na Edenu nezávislou kolonii. Zástupci vyhnaných národů z celého světa vyslovovali před novináři svá prohlášení, z nichž vyplývalo, že podobných požadavků bude víc. Ve Washingtonu se formovala Křížová výprava chudiny a začínala zveřejňovat požadavky.

„Možná mají pravdu," řekla April. „Možná bychom měli Eden otevřít a umožnit každému, aby jej využíval. Co je na tom špatného?"

Arky se zamračil. „Co se stane, když se tam pokusíme usadit a pak přijdou majitelé?"

„Podle mě žádní majitelé nejsou," řekl Max. „Do Bludiště bych nikoho neposílal, ale myslím, že Eden je prázdný."

Arkymu se zablesklo v očích. „Třeba se majitelům líbí, když je prázdný. Mně by se tak líbil."

„A to je ten pravý důvod, že?" zeptal se Max.

„Co?"

„Chceš, aby kromě tvých lidí nikdo tu půdu nevyužíval."

Arky se chystal obvinění popřít, ale nakonec jen pokrčil rameny. „Nikdo jiný se k ní nebude chovat tak, jak by měl," řekl. „Předejte to kterékoli z těch ostatních skupin a během několika let to tam bude vypadat jako v centru Farga. V tom nejlepším případě." Díval se za Maxe, s pohledem zaostřeným někam do vzdálených míst. „Tohle je nová panenská zem. Už jednou jsme dovolili cizincům, aby se usadili na naší půdě. Myslím, že podruhé tu chybu neuděláme."

*

„Ten portál nám dělá starosti." Jason Fleury se podíval na Walkera trifokálními brýlemi s obroučkami z rohoviny. Měl v sobě neupravenost, která přispívala k celkovému dojmu neokázalé upřímnosti, jímž působil. Takto si předseda prezidentova pověřence rozhodně nepředstavoval. „Pane předsedo," pokračoval Fleury, „jistě

si uvědomujete, že to, co tady máte, je věc takového významu, že se to fakticky stalo národním bohatstvím. Víte, co se děje v OSN?“

„Ano. Lidé tam dokazují, že Rotunda patří světu.“

„A jaké je vaše stanovisko?“

„Jedná se o majetek Mini Wakan Oyaté.“

Fleury účastně pokýval hlavou. „Chápu,“ řekl. „Myslím, že vám rozumím. Ale politická realita je jiná. Zítra se bude v OSN jednat o návrhu, kterým budou Spojené státy požádány, aby vyhlásily Johnsonův hřbet za mezinárodní zónu. Za normálních okolností by to bylo směšné. Jenže Rotunda představuje unikátní celosvětový problém. Lidé mají strach, co se stane, pokud se technologie, které jsou v ní použity, stanou všeobecně dostupnými. Několik regionálních ekonomik se již ocitlo v troskách. Například výroba automobilových dílů v Maroku se už zhroutila. Cena ropy se propadla na rekordně nízkou hodnotu a oděvní průmysl ve všech významných západních zemích umírá. Umírá, pane předsedo.“ Unaveně klesl zpátky do křesla. „Nemusím vám říkat, co se dělo na burze. Zlato hodně stouplo, několik významných západních bank se položilo, kapitálové investice po celém světě jsou ochromené. Severní Korea vyhrožuje, že shodí bombu na Jižní Koreu, pokud nezíská přístup k Rotundě. Jsme v tlakovém hrnci, pane. A něco bude muset povolit.“

Do oken bušil ledový déšť. Venku zastavil školní autobus a děti, které z něj vystoupily, pospíchaly do budovy. Určitě to byl nějaký výlet, děti, které se chtěly něco dozvědět o jejich dědictví. „Víme o těchto problémech,“ uznal předseda. „Mám pocit, že vznikají spíše z všeobecného strachu než z nějakého hmatatelného působení Johnsonova hřbetu. Přesto jsme připraveni pomoci.“ Fleury se mu líbil, vypadal jako docela slušný člověk. „Domníváme se, že je třeba zřídit přezkumnou komisi, jež posoudí veškeré návrhy na využití technologií nebo informací pocházejících z Rotundy. A jsme ochotni začít jednat o zřízení takové komise.“

Zdálo se, že Fleuryho jeho slova potěšila. „Takové řešení nás původně napadlo také, pane předsedo. Ale po pravdě řečeno máme za to, že nebude fungovat.“

„Mohu se zeptat proč?“ Rada předpokládala, že na ni bude vyvinut nátlak, ale všichni se domnívali, že jejich návrh je nanejvýš rozumný.

„Lidé už nevěří svým vládám,“ prohlásil Fleury. „Nevěří jim, že jsou upřímné ani že jsou schopné. Nebudu s vámi rozebírat, zda je to spravedlivé hodnocení.“ V koutcích úst mu zahrál úsměv. „Pravdou je, že dokud bude Rotunda existovat, lidé se budou bát. Nebudou věřit, že nějaká přezkumná komise bude dostatečnou pojistkou. A upřímně řečeno, nebudeme tomu věřit ani my. Alespoň ne z dlouhodobého hlediska. Každopádně pokud lidé neuvěří, že to bude fungovat, nebude to fungovat.“

Walker cítil, jak se do místnosti krade chlad. „Co přesně tím myslíte?“

„Chtěl bych něco říct neoficiálně.“

„Poslužte si.“

Fleury vstal a zavřel dveře kanceláře. „Ten artefakt musí zmizet. Musíme ho zničit. Navrhujeme, že ho od vás vykoupíme. Nabídneme štědrou sumu, víc, než by vám dala Wellsova skupina. A pak se stane nehoda.“

Předseda přikývl. „Nezůstane nic.“

„Nic.“

„A jak toho chcete dosáhnout?“

Fleury nevěděl. „To není můj obor,“ prohlásil. „Nejspíš ho odstřelí a budou tvrdit, že to byla vnitřní nestabilita nebo nějaké mimozemské autodestruktivní zařízení. Oni mají fantazii.“ Zatvářil se nešťastně. „Dostanete dobrou cenu. Víc než dobrou.“

Předseda se dlouho ani nepohnul. Když konečně zareagoval, promluvil hlubokým hlasem. „Někteří naši lidé se tam chystají odstěhovat,“ řekl.

„Prosím?“

„Dostali jsme druhou šanci, pane Fleury. Šanci vzpomenout si, kým jsme kdysi byli. To nemá vůbec nic společného s penězi od vlády. Ani rezervacemi. Ani světem tak plným, že v něm člověk nemůže dýchat. Ne, my si Eden necháme. A podržíme si kontrolu nad přístupovým bodem.“

„To nemůžete.“

„Pane Fleury, nemůžeme jinak.“

*

Nejlukrativnější částí vysílacího impéria Billa Staré školy byla ranní debata oficiálně označovaná jako Projekt Čtyřicet, mimo kameru však nazývaná Přesnídávka s Ježíšem. Přibližně ve stejné době, kdy předseda Walker jednal s prezidentovým pověřencem, Bill seděl na scéně Projektu Čtyřicet a nahrával svůj pořad. Kolem sebe měl Dobrovolníky, což bylo oficiální označení propůjčené všem, kteří se k němu přidali a pomáhali mu v práci pro Hospodina.

Formát byl konverzační, ale konverzace nebyla ničím pozoruhodná. Pohybovala se v pohoršování nad vypuzením Boha ze škol po připomínání znepokojivých podobností mezi násilím v televizi a římskými hrami. Někdy v polovině pořadu se dostal ke slovu Billův zvláštní host, autorka, která napsala knihu o tom, jak se vymanila ze závislosti na alkoholu a skončila s nezodpovědným sexuálním životem. Popsala událost, kdy dvacetiletý syn využil její opilosti k tomu, aby ji přesvědčil ke spolupodepsání půjčky na nové auto. O pár týdnů později jí syn oznámil, že není schopen splátky uhrazovat.

Bill se nechal podobnými příběhy vždycky viditelně strhnout. Jeho početní diváci s neskrývanou oblibou sledovali, jak reaguje na líčení lidské slabosti a důvěřivosti. Vědělo se o něm, že buší pěstmi do stolu, prská vzteky, občas zavře oči a nechá po tvářích stékat slzy. Když vyprávění dospělo ke krizi, režisér svědomitě prostřihl na detailní záběr zpředu.

Tentokrát Bill pouze seděl jako člověk, který trpí. Diváci viděli, jak se jeho mohutná hruď zvedá a klesá. A potom mávl rukou před obličejem, jako by chtěl pročistit vzduch. „V některých chvílích se opravdu divím, proč Bůh drží svou ruku zpátky. Nechci kritizovat Všemocného, ale mohu vám říct, že kdybych svět řídil já, vypadalo by to jinak. Aktivně bych vystupoval na ochranu nevinných. A spustil bych ohnivý déšť na hlavy hříšníků.“ Zhluboka si povzdechl. „Ale náš Bůh je milosrdný. A trpělivý.“

Jestli si někteří z jeho široké posluchačské obce mysleli, že snad v jeho poznámce byl náznak rouhání, v poště se to nijak neprojevilo.

Mike Swenson, jemuž patřil Mikeův supermarket ve Fort Moxie, byl fanouškem Billovy show. Poznámku slyšel. Bylo v ní něco, co ho vyvedlo z klidu. Musel dlouho přemýšlet proč, ale důvod pochopil až pozdě odpoledne, když připravoval týdenní objednávku. Kdo hledá, najde.

*

V Severní Dakotě měli guvernéra Eda Paulinga rádi. Našel způsob, jak financovat školy a zároveň snížit daň z obratu o celé jedno procento. Zreorganizoval státní správu, snížil náklady, a přitom ji zefektivnil. Vytvořil pracovní místa, našel federální fondy na opravy chátrajících mostů a silnic. A Ed dokonce pomohl farmářům. Pod jeho vedením se Severní Dakota posunula do slunných výšin.

Z Bismarcku však přihlížel, jak bouře na Johnsonově hřbetu nabývá na síle. Zhroucení finančních trhů během několika dní přivedlo státní ekonomiku na buben a zničilo všechno, čeho za poslední tři roky dosáhl. Každá banka v Severní Dakotě stála nad propastí. Několik firem mělo vážné potíže. A hodně lidí, jimž byl Ed zavázán, se snažilo své závazky zinkasovat. Udělej něco.

Dobře věděl, že telefonát od prezidenta musí přijít. Když se to stalo, odvolali ho z porady s jeho ekonomickými poradci. Vrátil se do kanceláře, zavřel dveře a vypnul záznamník. „Buďte zdráv, pane prezidente," řekl. A aniž by se snažil zakrýt ironii, pokračoval: „Jak si stojíme?"

„Buďte zdráv, Ede." I kdyby se věci vymykaly kontrole, Mart Taylor by to nikdy nedal najevo. Dokonce působil dojmem, že když je u toho Taylor, věci se nikdy nemohou vymknout kontrole. Byl to základ jeho kouzla. „Stojíme si dobře," odvětil prezident.

„Fajn." Úmyslně zmlkl a čekal.

„Ede, nechci, aby se tento rozhovor nahrál."

„Záznamník je vypnutý."

„My dva jsme spolu o Rotundě ještě nehovořili."

Ed se zasmál. „Viděl jsem včera průzkum veřejného mínění, podle něhož sedmdesát procent dospělých Američanů nedokáže najít Severní Dakotu na mapě."

„To se brzy změní," řekl prezident.

„Já vím."

„Ede, mohl byste udělat něco, abyste tu hrůzu zastavil?“

Kdyby takovou možnost měl, už by to udělal. „Rád bych,“ odpověděl. „Ale je to na půdě Siouxů. To je tady prakticky totéž jako posvátné území. Potřebujeme, abyste vyhlásil stav národního ohrožení. Když to uděláte, pošlu tam gardu.“

„To je poněkud nešikovné, Ede. Siouxové nepředstavují žádnou vojenskou hrozbu. Nespáchali žádný zločin. Nemohu tam jen tak poslat vojáky. Příští rok na podzim by mě tím utloukli.“ Dokázal hluboko z hrdla vyloudit smích, jenž zněl trochu jako bručení. „Už vidím karikatury na titulních stranách, na kterých jsem s Custerem.“

Ed s ním cítil. „Zkusili jste je vyplatit? Určitě je cena, za kterou jsou ochotni to prodat.“

„Taky jsem si to myslel. Začínám si říkat, jestli se naši indiánští bratři nerozhodli, že si se Spojenými státy srovnají účty.“ Na okamžik se odmlčel. „Ede, máte nějaký návrh?“

„Kdyby šlo o bezpečí veřejnosti, mohli bychom to tam obsadit. Samozřejmě si ani v takovém případě nejsem jist, co bychom s tím udělali. Je to nejpálivější brambor, o jakém jsem kdy slyšel.“

„Nemůžu si jen tak něco vycucat z prstu,“ namítl prezident. „Sdělovací prostředky dnes neodpustí vůbec nic.“

„Třeba budeme mít štěstí,“ uzavřel Ed. „Možná se něco stane, co vám dá záminku, abyste tam mohli vtrhnout.“

*

Cass Deekin se vrátil z Edenu v rozpoložení, které se nedalo nazvat jinak než euforie. Byl botanik a kapsy měl plné vzorků flóry z nepozemské evoluční soustavy. Správně s sebou neměl nic vozit, podepsal dokonce prohlášení, že to neudělá, ale lidé z bezpečnostní služby nemohli být všude. Byla to příliš lákavá šance, než aby ji nevyužil.

Sestoupil z mřížky společně s Juanem Barcerou, astronomem z Caltechu, a Janice Reshevskou, matematickou z Ivy League. Nějaký apatický indián stál u ikon s psací deskou v ruce. Odškrtl si jejich jména. Celkem jich na druhé straně portálu bylo dvanáct, Cassova skupina se vrátila jako první.

Vzrušeně rozmlouval se svými společníky o tom, jaké to bylo, skutečně chodit po jiné planetě, a stěží krotil emoce, když se mřížka rozzářila.

Strážný zalétl pohledem k ikonám. Cass věděl (stejně jako všichni na planetě), že právě ony řídí transportní zařízení.

Podíval se do jasnícího světla a čekal, že spatří další členy své skupiny.

„Špatná ikona," řekl strážný polohlasně, téměř pro sebe.

Cass netušil, co tím myslí, ale bylo mu jasné, že se něco stalo. Strážný položil ruku na svou zbraň, ale nezvedl ji.

Zlatavé světlo, které několik vteřin sílilo, se stabilizovalo a začalo pohasínat.

Na mřížce nikdo nebyl.

Ale Cass ucítil, jak se hluboko v jeho hlavě něco pohnulo a s jeho smysly se stalo něco zvláštního. Zakřivené stěny kopule na něho promluvily, z jejich neporušeného povrchu se mu sevřelo hrdlo. Odplynul do vzduchu a vozil se s teplými proudy, které se smísily s jeho krví. Proplouval kolem dlouhého okna a polykal velké slzy radosti. Pak našel a vyplnil otevřenou chodbu, vrhl se do ní a vyrazil vstříc dennímu světlu, které se otevíralo do prázdnoty, která se táhla do nekonečna.

Cass se díval zespodu na svoje víčka, cítil, jak se svět točí, cítil ruce, které mu zvedly hlavu. Jeho obličej byl studený a mokrý.

„Čekej," řekl někdo. „Nesnaž se hýbat."

Další hlas: „To bude dobré, Cassi."

A někdo vykřikl: „Tady."

Cass otevřel oči. Tím, kdo na něho mluvil, byl indiánský strážný. „Uklidněte se," řekl. „Pomoc už je na cestě."

„Díky," prohlásil. „Mně nic není."

Ale tma přišla znovu a obestřela ho jako mlha. Někde slyšel lidi. A opět zaslechl překvapivou reakci strážného: Špatná ikona.

24

Fantom Casse Deekina možná nebude slavnější než Hamletův přízračný otec.
Ale vyděsil k smrti mnohem víc lidí.

Mike Tower, Chicago Tribune

Cass Deekin věděl, že kolegové se nemohou dočkat, až jim povypráví o Edenu. Byl však stále otřesený. Odletěl zpět do Chicaga, ale nedokázal usnout v letadle ani v posteli. Nechal v domě svítit celou noc. A když přece jen usnul, trápily ho těžké sny.

Ráno zavolal do práce, že je nemocný. Pak ale pocítil, že potřebuje společnost, a tak zajel na snídani do Minnys Café a potom do Lisleovy veřejné knihovny.

Něco po jedenácté se zastavil v Colladnerově grilbaru. Nijak zvlášť nepil, poněvadž příliš snadno přibýval na váze. Ale toto byla výjimečná příležitost.

Dal si pivo a zanedlouho zapředl rozhovor s prodejcem od Chevroletu, který měl jednatelství přes ulici. Byl to muž ve středních letech, příjemného zevnějšku, který se ani mimo práci nedokázal vymanit z role prodavače. Ale Cassovi ten den nevadilo poslechnout si nějaké to tlachání.

Prodejce mluvil o momentální nejistotě v automobilovém průmyslu a současně horoval, jak je fantastické jezdit po Americe cestou necestou. „Něco ti řeknu," prohlásil se širokým úsměvem, „i kdyby uměli udělat to, co ve Star Treku, tady vlézt do budky a vylézt v Bismarcku, stejně se to nikdy nevyrovná Blazeru. Ať si kdo chce co chce říká."

Cass si po chvíli uvědomil, že prodejce si ho pozorně prohlíží. „Není ti nic, kámo?“ optal se. Jmenoval se Harvey a jeho úsměv vystřídalo zamračení.

„Ne, jsem v pohodě,“ odvětil Cass.

„Fakt? Vypadáš, jako bys byl trochu mimo.“

A to stačilo. Cass řekl, co se mu stalo, do nejmenších detailů popsal svůj průlet dómem, pocit, že ho něco vstřebalo, a přesvědčení (k němuž došel, když se nad tím později zamyslel), že do něho něco proniklo. „Nevím, co to bylo,“ zašeptal s očima vytřeštěnýma, „ale nebylo to vidět.“

Prodejce přikývl. Pak se podíval na hodinky. „No, myslím, že bych měl jít.“

„Bylo to tam,“ pokračoval Cass. „Panebože, prošlo to portálem. Ten strážný to věděl, ale nic neřekl.“ Obrátil do sebe sklenku. „Hele, já vím, jak to zní. Ale je to pravda. Vypustili tam nějakého džina.“

Asi o deset minut později se jeden reportér pokusil udělat s ním rozhovor. Ale tou dobou se již Cass rozhodl, že nic dalšího neřekne. Bylo samozřejmě příliš pozdě.

Sioux Falls, JD, 27. března (Reuters)

Policie dnes zajala u motelu nedaleko odsud obžalovaného nájemného vraha Carmine (Čmuchala) Malacciho. Malacci, jenž se stal po atentátu na federálního soudce v Milwaukee celostátně hledanou osobou, byl dopaden poté, co na místo jeho pobytu upozornili místní obyvatelé, kteří ho poznali podle fotografie zveřejněné v televizním cyklu Z první ruky. Malacci údajně cestoval na Johnsonův hřbet v Severní Dakotě, kde chtěl uniknout portálem do Edenu.

Policie naznačila, že Malacci nekladl odpor. Byl zatčen poté, co se vrátil ze snídaně v bistru…

Curt Hollis právě procházel kolem nákladního vagónu naloženého dřívím. Měl namířeno k nádraží vzdálenému asi tři kilometry, když vítr promluvil.

Pracoval s J. J. Benderem, vlakovým výpravčím. Otevíral vagóny pro celní inspekci. Dokončili vlak, který měl 186 vagónů, a vydali se

nazpátek. Bender a celní inspektorka šli nějakých čtyřicet metrů před ním, s rukama v kapsách a psacími deskami v podpaží.

Bender a inspektorka se drželi při sobě a natáčeli hlavy proti větru, který foukal od severozápadu. Všichni šli po východní straně vlaku, aby je vagóny chránily. Curtovi počasí nevadilo tolik jako ostatním. Bender a celní inspektorka strávili většinu života v kanceláři. Naproti tomu Curt nakládal kamiony a pracoval na stavbách, pokládal koleje a stavěl cesty. Obličej mu zkožnatěl krátce po třicítce.

Teď mu bylo skoro sedmdesát a tělo mu pomalu přestávalo sloužit. Ramena, kolena a kyčle bolely prakticky bez přestání. Měl cukrovku a občas ho píchalo na prsou. Ale měl strach jít k doktorovi.

Vytrvalým tempem se prodíral sněhem. Věděl, že na nádraží ho čeká další práce. Proto mu nevadilo loudat se, když ostatní šli rychle napřed. Curt měl rád dlouhé pochody zpět po odbavení vlaku. Bylo pozdní odpoledne, slunce se klonilo k obzoru. Na souběžné koleji čekalo na vývoz několik dieselových lokomotiv. Mezerami mezi vagóny zahlédl čas od času silnici 75. Na sever k hranici ujížděla dodávka.

Curt byl sám. Děti už dávno odešly za vlastním životem do Kalifornie a Arizony. Jeannie, která mu byla manželkou sedmatřicet let, zemřela na jaře.

Soumrakem foukal vítr. Zvedal visačky na řezivu a snášel na vagóny prach. A šeptal jeho jméno.

Curte.

Zastavil se a zvedl oči k šedivé obloze.

Jeho kolegové šli rázným tempem napřed. Nahoře na cisterně seděla sojka a pokukovala po něm.

Curte.

Tentokrát to bylo zřetelnější. Studený vítr mu přejel po tváři.

Po silnici 75 se prořítil kamion mířící na jih. Právě přeřazoval. Kromě celní inspektorky a výpravčího nebyl na dohled nikdo. Nízké a těžké vagóny rezivěly v odumírajícím denním světle.

„Je tam někdo?“ zeptal se.

Sojka při tom zvuku vyskočila a mihla se oblohou jihovýchodním směrem. Díval se za ní, dokud mu nezmizela z očí.

Curte.

Byl to šepot, vzdálený vzdech.

Zastavil se, zmatený a skoro vystrašený. Celní inspektorka vepředu se také zastavila a ohlédla se po něm.

Na druhé straně vlaku se nikdo neschovával. Nikdo nebyl ani v prázdném vagónu vedle něho. Nebyl tam nikdo jiný než dva lidé, kteří šli před ním a čím dál víc se mu vzdalovali.

Srdce mu bušilo.

Oči mu poskočily, zakalily se a pak se znovu projasnily. Díval se na vagón shora.

A sám na sebe.

Předtím se možná bál, ale teď strach opadl, vytratil se. Cítil klid a lhostejnost oblohy. Bez emocí se díval sám na sebe, jak leží na zemi.

A cítil nablízku Jeannie. Byla mladá, veselá a nebojácná, jaká bývala předtím, než ji dlouhé zimy a finanční těžkosti umořily. Oči jí zářily. Sklonila se k němu.

Potom se světlo změnilo, zakalilo, a on uviděl, že je to Bender, který klečí vedle něho. Vrátil se mu předchozí pocit ztráty.

„Curte? Co se stalo?“

Nevěděl. „Udělalo se mi špatně.“ Pak dodal: „Slyšel jsem své jméno.“

„Cože? Hele, hlavně klidně lež. Zavolám na nádraží. Řeknu jim, aby sem přistavili auto.“

„Něco tady je,“ dostal ze sebe Curt, zápasící s Benderem.

„Má pravdu,“ promluvila celní inspektorka s očima vytřeštěnýma. „Já jsem to taky slyšela.“

*

Jelen začal barvit.

Jack McGuigan zajel se sněžným skútrem za husté křoví a prohlédl si stopu. Na lehkém sněhu se třpytily zářivě červené kapky.

Mohl zvíře samozřejmě zabít už před několika hodinami, ale Jack měl rád stopování. Dostat zvíře kousek po kousku. Dát mu šanci. Jenže teď už neběželo. Stopy již nebyly jasné a ostré. Přední okraje byly rozhrnuté. Stopy ve sněhu naznačovaly, že zvíře je nejisté a čas od času klopýtne.

Teď už je zahlédl poměrně často. Sláblo, bylo na pokraji sil. Zastavil, sundal si lyžařskou kuklu a vytáhl z brašny svačinu. Jen ať má čas. V této fázi už na tom nezáleželo. Nebylo kam spěchat.

Nalil si z termosky kávu.

Lesy dnes byly plné ptáků. Jack miloval lesní tvory. Miloval vůni lesa, oblohu nad stromy, vítr ve větvích a čisté naolejované cvakání závěru pušky, které člověku připomínalo, jak je sám. Bylo snadné se tady ztratit, zapomenout na realitu a na děti.

Doma v Božích hvozdech. Tak by měl člověk žít.

Když se štvanice blížila ke konci, někdy se skoro začal cítit provinile. Stopy v něm budily soucit. Tak jako již mnohokrát předtím, přemýšlel o téměř mystickém poutu mezi lovcem a kořistí. Vůbec žádný hněv. Žádné nepřátelství. Jelen je smířený, přijme poslední ránu, až se bude snažit zvednout z kleku, ale bude vědět, kdo je on, lovec, a také bude cítit to nepopsatelné pouto, jehož původ je až na druhé straně doby ledové.

Jack nepředstíral, že tomu rozumí. Podobně jako jelen, jednoduše to přijímal. Měl soucit, a proto pil pomalu. Když skončil, složil plastový pytlík, v němž byl sendvič zabalen, a pečlivě jej zastrčil do brašny. (Čas od času Jack viděl, jak lidé odhazují v lese odpadky, a nic ho tak nepopuzovalo jako ti, kteří to dělají. Vloni přibližně o stejném čase narazil na jednoho takového, který za sebou nechával stopu z plechovek od piva. Nechal ho krvácejícího u jeho ohně.)

Přišel čas to ukončit.

Teď přišla ta chvíle, kdy to Jack ukončí jako vždycky, jediným výstřelem.

„Už jdu," řekl. Byl to jeho rituál před závěrečnou fází. Nasedl na sněžný skútr, otočil klíčkem v zapalování a ucítil mezi nohama vlnu energie. Překvapení ptáci se vznesli do větru. Najel zpátky na stopu a rozjel se po ní. Tady se zvíře zastavilo a vklouzlo do podrostu. Tady slezlo ze strmého svahu. Musel si zajet víc než kilometr, než se dostal dolů. O několik minut později se pustil za zvířetem přes zamrzlý potok.

Byl to osmerák. Když na něho konečně narazil, zvíře se snažilo schovat v zasněžené vegetaci. Své stopy samozřejmě zamaskovat nemohlo. S cvaknutím otevřel pušku a zasunul patronu. Potom nastal

ten konečný okamžik vzájemného poznání a jejich oči se setkaly. Jelen se slabě pokusil couvnout.

Jack zvedl zbraň, zamířil na jelenovo srdce a rychle stiskl spoušť. Výstřel se rozlétl lesy. V jelenových očích se mihlo překvapení. Stromy ožily a k nebi uprchlo hejno ptáků. Na jelenově hrudi se rozlila krev.

Zvířeti se podlomily přední nohy. Padlo na zem, zachvělo se v křeči a uvolnilo se.

Stál nad ním, vychutnával si prastarou krásu té scény a čekal, až ustane třes. Když se to stalo a jelen znehybněl, otočil se ke skútru pro igelitovou fólii, do níž chtěl mrtvé tělo zabalit. V tom okamžiku přešlo přes slunce cosi tmavého.

Zvedl hlavu s očekáváním, že uvidí mrak. Ale obloha mezi houštinou větví byla nevlídná a bílá. Vytáhl igelit. Když jej rozprostíral pod mrtvým tělem a urovnával, sníh mu křupal pod nohama. Zvíře se zapletlo do keře, takže musel ulomit několik větviček, aby se dostal k předním nohám.

Teplota začala klesat.

Nervózně se ohlédl po stezce k místu, kde zahýbala a mizela z dohledu, přibližně třicet metrů daleko. A podíval se před sebe téměř na stejnou vzdálenost, kde zdolávala nízký pahorek.

Stromy se zachvěly pod prudkým náporem větru. Hluboko v jeho psýše, daleko v emocionální změti, kde žil skutečný Jack McGuigan, se něco pohnulo. Nějaká věc, která k němu nepatřila.

Pocítil vlnu hněvu.

Šílenství.

Všude byli ptáci a drobná zvířata. Dotkl se ho teplý proud vzduchu. Vzdálený hluk aut na silnici splynul s čistým tichem. Pocit odtržení, izolace v něm narostl. Náhle se v záchvatu hněvu díval na jelena, sněžný skútr a stojící postavu, která nemohla být nikdo jiný než on.

Pod rukou cítil koruny stromů, teplé a živé. Třásly se. Sníh a ulomené větvičky pršely na zem.

Mezi větvemi se něco pohnulo. Sluneční světlo se změnilo, posunulo se, začalo se blyštět. Někdo tam s ním byl. Vzal pušku a ohlédl se za sebe. Vzduch se ohříval a na sněhu zářila jelení krev.

*

„To je zlý sen," řekl Taylor. Ztichl a uvolnil se v křesle.

Tony Peters si masíroval místo nad levým okem, kde mu vždy začínala migréna.

Televizní záběry byly z OSN, kde měl být Radě bezpečnosti předložen požadavek na mezinárodní přístup k Rotundě. „Kde budeme muset celý ten nesmysl vetovat," dodal prezident zachmuřeně.

Peters se domníval, že by mohli z bouře vyváznout, a věděl, že jeho momentálním úkolem je prezidenta uklidnit, aby neudělal nic zbrklého. „Všichni vědí, že se nemůžete jen tak vzdát suverénního území," prohlásil. „Nemohli bychom to udělat, ani kdybychom chtěli. Je to soukromý majetek."

Taylor se zasmál. „Nevím," řekl. „Je spousta precedentů pro vzdání se soukromého majetku. Ale ve skutečnosti je to jedno. Bylo by to špatné."

„Byla by to také politická sebevražda."

„Takže podle tebe nejde o nic víc než o to, že nám posílají vzkaz?"

„Ne. To samozřejmě ne. Všichni mají strach. Avšak stále se najde dost lidí, kteří si nenechají ujít příležitost, aby nám zkomplikovali život."

„To se jim sakramentsky dobře daří." Prezident si dolil sherry a nabídl láhev svému poradci.

Peters zavrtěl hlavou. „Tony, koho by napadlo, že v ráji se najde ropa?" Matt Taylor si povzdechl. „Jednoduše nás nenechají chvíli vydechnout."

„To by nemělo hrát roli," odvětil Peters. „Kolik ropy dostaneš na světový trh tak, že ji budeš přepravovat tím bůhvíčím po barelech?"

Na tom něco bylo. Zdálo se, že prezidentovi aspoň ta malá dobrá zpráva udělala radost. „Ale bude to hrát roli," prohlásil. „V konečném důsledku ano. Jestli je tam toho dost, najdou cestu, jak to dostat sem. A každý to ví. Ale to není hlavní problém, že?"

„Ne."

Taylor chápal, že tady je v sázce víc než jenom ekonomika a volby. Bylo to neuvěřitelné, ale otevřelo se schodiště ke hvězdám.

Ani se neodvažoval domýšlet, co to znamená. Nechtěl je uzavřít. Člověk, který to udělá, nebude vypadat za sto, dvě stě let dobře. A Matt Taylor – stejně jako každý prezident – byl odhodlán dosáhnout toho, aby na něho dějiny nahlížely příznivě. Původně si myslel, že bude stačit získat Bílý dům. Jenomže jakmile se ocitl ve dveřích, začal závidět Washingtonovi, Lincolnovi, Rooseveltům a Trumanovi. Domníval se, že jejich postavení mu bude odepřeno, neboť velikost se může projevit pouze v krizi. Každá administrativa měla své problémy, ale než se objevila Rotunda, jeho potíže byly relativně všední: nebylo třeba ustavit vládu, zachránit Unii ani vzdorovat Hitlerovi.

Teď krize přišla. Pořádná. A on musel pouze zvolit správný kurs.

Co ksakru byl správný kurs?

„Tony," promluvil. „Myslím, že toho bylo dost. Siouxové spolupracovat nebudou, takže budeme muset najít jiný způsob, jak tu operaci ukončit. Je mi jedno, co to bude stát, ale nehodlám dopustit, aby se mi tahle země rozsypala pod rukama."

Walhalla, SD, 27. března (AP)

Muž ze Severní Dakoty zahynul dnes ráno poté, co vyběhl z lesů kolem silnice 32, jižně odsud, přímo do cesty jedoucí dodávce. Obětí byl John L. McGuigan z Fort Moxie, který zřejmě lovil v čase hájení. Jeho opuštěný sněžný skútr byl nalezen asi kilometr od místa neštěstí. Údajně byl v provozuschopném stavu. Policie nevysvětlila, proč muž sněžný skútr opustil nebo proč utíkal. Vyšetřování pokračuje. Po McGuiganovi zůstala jeho manželka Jane a dvě děti.

„Doktore Deekine, jste si naprosto jistý tím, co jste viděl?"

Cass pohlédl do televizních kamer. „Ovšemže," prohlásil. „Absolutně."

„Proč o tom nic neřekli lidé z Johnsonova hřbetu? Chtějí to ututlat?"

Deekin se nad tím zamyslel. „Myslím, že ne," odpověděl. „Ta věc, ať už to bylo cokoliv, byla neviditelná. Možná nevědí, že existuje."

„Takže vy říkáte, že portálem prošlo něco, co není vidět.“

„To se domnívám.“

„A teď je to někde v Severní Dakotě.“

„Ano. Myslím, že to je pravda.“

Reportér se otočil ke kameře. „Takže možná máme neviditelného návštěvníka z vesmíru. Za okamžik se přihlásíme znovu, abychom se pokusili zjistit, zda existuje nějaká souvislost mezi zážitkem doktora Deekina a dnešními zprávami o hlasu bez těla na odlehlém vlakovém nádraží a smrtí lovce nedaleko Johnsonova hřbetu.“

25

Já jsem ten, kdo putuje s větry
já jsem ten, kdo šeptá s vánkem

báseň Ojibwů

Část Newshour s Jimem Lehrerem, 28. března.

Rozhovor Jima Lehrera s doktorem Edwardem Bannermanem z Institutu pro pokročilá studia na téma „dakotský portál".

Doktor Bannerman je dvojnásobný držitel Nobelovy ceny za fyziku.

Bannerman: Mohlo by skutečně jít o to, čemu fyzikové říkají most, tedy takříkajíc spojení mezi oddělenými vesmíry. Mlhovina Koňské hlavy na obloze Edenu například vůbec nemusí být naše Koňská hlava. Jistě to nevíme. A abych byl upřímný, možná se pravdu nikdy nedozvíme. Mimochodem, pokud je to tak, potom všechny, kteří doufají, že tuto technologii využijí k cestování ze San Franciska do New Yorku, čeká zklamání.

Lehrer: Nedorazí do New Yorku?

Bannerman: Hádal bych, že dorazí. Ale nebude to náš New York.

Jerri Tullyové bylo osm let. Duševně byla na úrovni asi tak tří a odborníci její rodiče upozornili, aby si nedělali naděje na výrazné zlepšení. Nikdo nevěděl, v čem je její problém.

V rodině z obou stran se žádné psychické poruchy nevyskytovaly a nebyla známa žádná zjevná příčina. Měla dva mladší bratry, kteří oba byli vcelku normální.

Její otec byl pohraničník, matka bývalá soudní asistentka, která se vzdala veškerých nadějí na kariéru, když odešla s manželem do Fort Moxie.

Jerri chodila do školy ve Walhalle, která jako jediná v okolí měla třídu se zvláštním vyučováním. Chodila do školy ráda. Našla si mnoho kamarádů a měla pocit, že všechno se točí kolem ní. Rána u Tullyových provázelo Jerrino pobízení ke spěchu.

Do Walhally bylo padesát kilometrů. Rodina měla dohodu se školním okrskem, který se rozprostíral na příliš velké ploše, než aby mohl posílat autobusy pro děti se zvláštní výukou: Tullyovi zajišťovali dopravu sami a okrsek jim hradil náklady.

Jerrina matka June si nakonec cestu tam a zpátky, absolvovanou dvakrát denně, oblíbila. Dítě jezdilo rádo a v autě bylo spokojenější než kde jinde. Druhá polovina cesty, kdy byla June sama, sloužila jako chvíle ticha, kdy se mohla dívat, jak za oknem ubíhají dlouhé lány, nebo si pustit z reproduktorů audioknihu.

Incident s Curtem Hollisem se stal ve čtvrtek. Otec Jerri měl další den půlnoční službu. Když se ráno vrátil domů, žena na něho čekala s toasty, slaninou a kávou. Zatímco snídali, stalo se něco zvláštního. – Jerri poprvé v životě odešla z domu. Později se zdálo, že chtěla jít do školy, a jelikož neměla ponětí o vzdálenosti ani o dni v týdnu (byla sobota), rozhodla se jít pěšky.

Aniž si jí všiml někdo jiný než její dvouroční bratr, navlékla si galoše a kabát, otevřela si verandové dveře, vyšla na silnici 11 a zahnula doprava. Dům byl na samém západním okraji města, takže během několika minut nechala za sebou zničený Tastee-Freez a nadjezd mezistátní autostrády. Teplota byla stále kolem minus deseti.

Necelý kilometr za Fort Moxie se silnice 11 ostře stáčí k jihu a pak, téměř vzápětí, znovu zahýbá na západ. Kdyby silnice byla bez sněhu, Jerri by na ní pravděpodobně zůstala a během několika minut by byla nalezena. Ale slabé sněžení posypalo dvouproudovku sněhovým popraškem. Jerri nebyla zvyklá všímat si detailů a v první zatáčce sešla ze silnice. Když o několik minut později sníh začal být hlubší, zahnula doprava a dostala se ještě dál od silnice.

Tou dobou již její rodiče zjistili, že Jerri zmizela. Právě se rozbíhalo pátrání, které provázel strach, omezilo se však na nejbližší ulice kolem jejího domova.

*

Jim Stuyvesant, šéfredaktor a vydavatel Fort Moxie News, jel k Rotundě. Ráno byla na programu tisková konference, na níž mělo být popřeno, že z druhé strany prošlo nějaké zjevení, a Jim chtěl být u toho. Byl na západ od města, když si všiml pohybu na pozemcích Joshe Mckenzieho po jeho pravé ruce. Vířící sníh se pohyboval po poli sem a tam nezvykle pravidelným způsobem. Byl to dokonalý vír, na dolním konci úzký a nahoře široký. Tyto jevy obvykle měly nezřetelné okraje, byly neurčité a pohybovaly se po prérii nahodile. Tento však vypadal téměř jako pevný útvar a trpělivě se posouval sem a tam po stejné trase.

Stuyvesant zastavil, aby si jev mohl prohlédnout. Působilo to skoro až hypnoticky. Autem kolébal silný vítr, dost prudký, aby sněžný vír rozfoukal na kusy. Přesto zůstával neporušený,

Stuyvesant zásadně necestoval bez kamery. Již několikrát s ní natočil záběry, které pak prodal do Benovy desítky nebo do zpravodajství některé z místních televizních stanic. (Podařilo se mu například skvěle natočit hromadnou havárii na 1-29 v Den díkuvzdání a blokádu dovozu hovězího rozezlenými farmáři na hranicích loni v létě.) Sněžný vír dál pomalu, neochvějně klouzal sem a tam. Jim zapnul kameru, udělal několik kroků do pole a začal nahrávat.

S pomocí teleobjektivu natočil několik minut, než se vír zdánlivě zastavil.

Potom se začal pohybovat směrem k němu.

Jim filmoval dál.

Vír se blížil rovnoměrným tempem. V jeho chování bylo cosi zvláštního, skoro až promyšleného.

Boční vítr mu škubal bundou, ale na sněžný vír jako by neměl nejmenší vliv. Stuyvesantovy instinkty začaly zvonit na poplach. Couvl o krok zpátky k autu.

Vír se zastavil.

Úžasné. Jako by na něho reagoval.

Stál na místě a nevěděl jak dál. Vír se začal znovu pohybovat směrem do boku, potom maličko couvl a vzápětí se vrátil do předchozí polohy.

Sledoval jej objektivem kamery. V dolní části záběru svítila červená kontrolka.

Ty na mě čekáš.

Vír se znovu přiblížil a vítr zatahal Jima za límec a za vlasy.

Udělal krok dopředu. A vír couvl.

Podobně jako všichni ostatní ve Fort Moxie, i Stuyvesant se od objevu Rotundy ocitl v záplavě fantastických historek a teorií. Nyní, aniž ho někdo inspiroval, přemýšlel o tom, jestli se mu zjevil zcela neznámý typ života existujícího na prériích. Musel se té představě zasmát. A také se musel rozhodnout, čemu vlastně věří.

Vykročil vpřed.

Vír znovu ustoupil.

Jim šel dál. Sníh byl čím dál hlubší, sypal se mu do bot a mrazil mu kotníky.

Sněžný vír dál ustupoval. Jim doufal, že to na kameře bude vidět.

Vír se točil a třpytil ve slunečních paprscích, udržoval rozestup mezi nimi. Když zpomalil Jim, zpomalil také vír.

Po silnici přijíždělo další auto. Napadlo ho, jak by to vysvětlil, a okamžitě si představil titulky v dalším čísle zpravodaje. „Šílený šéfredaktor umístěn pod dohled."

Ale byl to marný hon. Pole se táhla dál a dál, až do Winnipegu. Usoudil, že už toho bylo dost. „Nezlob se," řekl nahlas, „ale dál už nepůjdu."

A ta věc couvla o dalších asi šedesát metrů. A zhroutila se.

Když se to stalo, na sněhu zůstalo ležet cosi tmavého.

Jerri Tullyová.

Toho dne se ze Stuyvesanta stal věřící člověk. Příběh, který posléze vyšel ve Fort Moxie News, byl zkomolenou verzí pravdy.

*

Bohužel, ve Fort Moxie nebyl po ruce žádný hotový kostel. Hospodin však naděluje, a v tomto případě nadělil Kora Yensena. Kor odjížděl do Arizony, aby se na zkoušku nastěhoval k synovi a snaše. Nechtěl se však vzdát svého abnormálně velkého domu, dokud

se nepřesvědčí, jak spolu budou vycházet. Příležitost pronajmout jej krátkodobě televiznímu kazateli přišla v pravý okamžik. Vůbec ho nenapadlo, že by tím mohl zavdat příčinu k trvalé rozepři se sousedy, kteří byli většinou metodisté nebo luteráni a dávali přednost klidnější formě pobožností, než byly hosany a řečnické hromobití Billa Staré školy.

Aby mohl Korův dům plnit svou funkci, potřeboval určitou rekonstrukci. Dobrovolníci strhli tři stěny, aby získali adekvátní shromažďovací prostor. (Korovi dali záruku, že všechno uvedou do původního stavu.) Pro zachování Billovy charakteristické atmosféry nainstalovali horizont z tmavě obložených stěn a police plné knih. Zabudovali varhany a zvukové jeviště a nainstalovali nejmodernější komunikační zařízení. Dva dny po příjezdu, a právě včas, aby mohla proběhnout pravidelná sobotní noční bohoslužba, byl Venkovský kostel připraven k otevření.

Přesně v sedm večer místního času rozkolébala dům Billova bujará znělka „Toť víra starých časů“ a Bill osobně vyšel asi po třiceti taktech před kamery a uvítal početnou obec televizních diváků ve Fort Moxie. Vysvětlil, že Dobrovolníci přišli bojovat s ďáblem, a strhl osmnáctihlavé shromáždění zcela zaplňující sál (zásluhou elektronických zesilovačů to znělo, jako by přítomných bylo několik set) k burácivému přednesu písně „Mocná pevnost je náš Bůh“. Sbor, jehož umístění v pokoji v patře maskovaly závěsy a zábradlí, se připojil a všichni se velice rychle dostali do nálady.

Bill zvedl ruce. „Bratři a sestry,“ spustil, „možná že vás napadne, proč se Dobrovolníci vypravili k dakotské hranici. To proto, že mnozí z nás cítili, že Hospodin nás tady chce.

Dnes večer jsme ve stínu Johnsonova hřbetu.“ Podíval se za objektivy kamer, do obývacích pokojů po celé zemi, ve kterých byli shromážděni jeho věřící. Lidé ve svých domovech vždy říkali, že mají pocit, jako by mluvil přímo k nim. „Jen několik kilometrů od nás vědci otevřeli bránu do jiného –“ odmlčel se, protáhl ten okamžik. „– místa.“

„Jiného místa.“

„A jaké místo našli? Hovoří o stromech a jezírkách, o bílých květech a mírumilovných tvorech, o nádherné obloze a teplých

slunečních paprscích. Hovoří slovy, která zná každý, kdo někdy nahlédl do knihy Genesis.“ Usmál se. „Vědci si to samozřejmě neuvědomují. Nepoznávají to místo, neboť jsou příliš hluboko zakořeněni v tomto světě.“

„My však víme, kde jsou, bratři a sestry.“

„Amen,“ zapělo jeho posluchačstvo.

Po bohoslužbě ho vyhledala Alma Kinyatová z Winnipeg Free Press. „Otče Addisone,“ oslovila ho, „skutečně věříte, že jsme objevili ráj?“

Byli v jeho pracovně, nahoře v zadním traktu domu přestavěného na kostel. Byla v každém ohledu spartánská a obzvlášť skromná byla v porovnání s mocí a vlivem toho, kdo v ní pracoval. Nastěhoval si tam stůl a pár židlí. Mezi mramorovými zarážkami stály výtisky bible, Metcalfova Božská vůle a Oxfordská teologická studie. Na stěně visela fotografie Addisonovy matky.

„Ano,“ odvětil. „Upřímně věřím, že jsme jej našli. Nemohu to vědět jistě, ale domnívám se, že kdybych se tam podíval, mohl bych vám dát definitivní odpověď.“

Alma měla z rozhovoru dobrý pocit. Addison byl přístupný, vypadalo to na dobrou reportáž. „Chystáte se tam? Do Edenu?“

„Ne,“ řekl. „Nevkročím do rajské zahrady. Smrtelníci to mají zapovězeno.“

„Tvrdíte, že byste ráj poznal, kdybyste jej viděl?“

„Ovšem. To by poznal každý.“

„Ale lidé, kteří tam byli, k takovému závěru nedošli.“

„Myslím každý křesťan. Omlouvám se, mám sklon uvažovat jako věřící.“

„Jak byste to poznal?“

Addisonovi zakmitala víčka. „Ráj má nádech božské vůně. Adam a Eva byli vykázáni brzy. To byl chytrý tah, jestli to tak mohu říct.“ Zazubil se jako nějaký velký, přátelský pes. „Zahrada tak zůstala neposkvrněná. Čistá. Jistě, to místo je posvátné, a já si myslím, že každý, kdo dbá o blaho své duše, by to okamžitě poznal. Vy byste si také vybavila anděla.“

„Anděla?“

„Ovšem. »A seslal anděla s planoucím mečem«. Můžete mi věřit, že bych nechtěl být mezi těmi, kteří se připletli do věcí, jež přísluší Hospodinovi.“

Alma odešla s přesvědčením, že Addison nevěří jedinému slovu z toho, co řekl. Ale získala svou reportáž a podařilo se jí vyděsit podstatnou část venkova.

A mimochodem se v Billovi zmýlila. Věřil tomu do posledního slova.

*

Andrea Hawková Maxovi pomohla s cestovní výbavou a potom odstoupila stranou.

Videozáznam, jenž patřil k ikoně s kroužky ukázal stěnu s dlouhým oknem. Okno bylo tmavé. Stěna byla holá. Nic dalšího se o posledním možném cíli napojeném na Rotundu nedozvěděli.

Toto místo nějakým způsobem působilo chladně, a tak se všichni teple oblékli. „Stejně je to jen otázka času, než tak někde uvázneme,“ poznamenal Arky.

„To je pravda,“ řekla Andrea. „Měli bychom vymyslet nějaký test. Něco, jak zajistit, abychom se bezpečně dostali domů.“

„Jestli tě napadne, jak to udělat, připrav to,“ řekla April. Max věděl, že nemá v úmyslu čekat. Chtěla si prohlédnout přinejmenším místa, kam se dalo dostat z Rotundy. Věděl, že pak se vydá na Eden a začne zkoumat jeho spojení. Předpokládal, že dřív nebo později o ni přijdou.

April, Max a Arky se postavili na mřížku a Andrea zaujala své místo u ikon. „Připraveni k přesunu,“ oznámila April. Stiskla kroužky. „Obvyklý postup,“ řekl Max a mávl rýčem. „Než se do něčeho pustíme, prověříme možnost návratu.“ Pak se obrátil k Andrei: „Pošleme rýč zpátky. Pokud to nebude fungovat, nachystáme zprávu.“ Andrea přikývla.

Max se pokusil uvolnit se. Zavřel oči před světlem a zhluboka se nadechl. To mu pravděpodobně zachránilo život.

Zjistil, že když zavře oči, netrpí tolik závratí. Sledoval známou záři na vnitřní straně víček a cítil znepokojivou absenci fyzické reality, jako by on sám přestal existovat. Potom světlo pohaslo, tíže se obnovila a s ní se vrátilo tělo. A on nemohl dýchat.

Chlad na něho padl jako stěna a Max se zhroutil na mřížku. V uších mu burácelo, srdce mu bušilo. Vakuum. Zhmotnili se ve vzduchoprázdnu. April se po něm sápala prsty. Odvrávorala pryč z mřížky. Vykročil za ní.

Byli v dlouhé válcové síni plné mechanismů. Černý panel, který viděli na videu, skutečně byl okno. Do noci za ním nezářila jediná hvězda.

Jediné světlo pronikalo několika okny v protější stěně: světlo z obří eliptické galaxie. I v hrůze, jež se Maxe zmocnila, ho majestátnost té scény ohromila.

Arky doklopýtal stříbřitou září k zadní části transportního zařízení, kterou podpíral sloup jako na Edenu. Max ze svého úhlu viděl dva sloupce ikon.

Arky pohlédl na ikony a potom se podíval Maxovi do očí. Max našel v pokřivené tváři výčitku. A něco jiného. Teď. Max četl ve zmučeném pohledu.

Běžte.

Černé oči zalétly k mřížce. Ve chvíli, kdy Arky stiskl ikonu, Max popadl April. Jeden ze symbolů se rozzářil, ale Arkymu se přilepily prsty a nechtěly se pustit.

Strašlivý chlad vymáčkl Maxovi z plic veškerý vzduch, který mu zbyl. Svět se ztrácel, rozplýval se. Chtěl, aby to co nejdříve skončilo, nic víc.

Ale pak ho chytila Aprilina ruka. Odtáhla ho zpátky. Klopýtavě se vrátil na mřížku a April se zhroutila za ním.

Arky klečel a díval se za nimi.

Síň se začala rozplývat. Kdyby Max mohl, zakřičel by na přicházející světlo, aby počkalo.

*

Pásek zveřejněný v pořadu NBC Kontrapunkt zachytil všechno. Diváci v celé zemi sledovali, jak se tajemný sloup sněhu cílevědomě pohybuje po obrazovce. Jestli byl nějaký pořad v dějinách televize určen k tomu, aby své diváky vyděsil, byl to tento.

„A dítě," zeptal se vemlouvavě moderátor, „jste našel na poli, když jste tu věc odehnal?"

„Myslím, že tak to nebylo," odvětil Stuyvesant.

„A jak to tedy bylo, Jime?“

„Spíš to vypadalo, jako by se mi snažila ukázat, kde to dítě je.“

Moderátor pokýval hlavou. „Můžeme tu poslední část pustit ještě jednou, Phile?“

Dívali se, jak vířící sníh systematicky ustupuje a zastavuje se, postupuje vpřed a znovu couvá. Diváci bohužel nemohli vidět provázanost s pohyby muže s kamerou, ale viděli dost.

„Je pravda, že Jerri předtím nikdy nic takového neudělala?“ zeptal se moderátor.

„Její rodina to tvrdí. Jestli to říkají, já tomu věřím.“

„Proč si myslíte, že tentokrát odešla?“

„Nevím. Asi jen tak.“

„Jime, je něco pravdy na pověstech, že byla vylákána? Že se ji ta věc snažila odvést z města?“

„Myslím, že ne,“ řekl Stuyvesant.

Moderátor se s tázavým výrazem obrátil k divákům a kamery ho zabraly z detailu.

26

Sbohem, synu můj!
Odešel jsi za velikou řeku…

Báseň Blackfootů

Pokud v té době byla na některé osobě žijící ve Fort Moxie a jeho okolí spáchána opravdová křivda, byla to Jerri Tullyová. Jerri rovněž získala dar neodhadnutelné hodnoty. Dar i křivda byly jedno a totéž.

Z důvodů, na něž nepřišly ani zástupy odborníků, kteří ji zkoumali, Jerri nikdy řádně nevyrostla a její lebka nikdy nezískala dostatečnou velikost, aby se do ní vešel její mozek. V důsledku toho trpěla nejen malou výškou, ale také zpomaleným mentálním vývojem. Její svět byl zmatek bez ladu a skladu, místo, které bylo nepředvídatelné a dělalo si, co chtělo, místo, v němž princip kauzality jako by téměř nikdy neplatil.

Radosti, které Jerri znala, se omezovaly výhradně na hmatové vjemy: matčin úsměv, panáček kosmonauta, k němuž získala obzvlášť silný vztah, její mladší bratři a (v pátek večer) pizza. Televize ji prakticky nezajímala a nedokázala se účastnit her, které si normální děti obvykle hrají. Byla nadšená, když si jí nějaký návštěvník všímal. A líbily se jí filmy Hvězdných válek, i když jenom v kině.

Poté co ji Jim Stuyvesant přivezl domů toho dubnového dne, June Tullyová cítila, že se s dítětem něco změnilo. Ale nedokázala to zjistit. Ten pocit byl natolik okrajový, že se o něm před manželem ani nezmínila.

Z povahy Jerrina postižení vyplývalo, že nebude již nikdy schopna pochopit své nedostatky, a proto se jimi ani nemohla trápit.

Tento jednoduchý pohled poskytoval její rodině neomezenou útěchu. Ale když polozmrzlá klesla do sněhu nedaleko silnice 11, přihodilo se jí něco jedinečného. Bála se, ne však o vlastní život, poněvadž nebezpečí nechápala. Byla vyděšená, neboť nevěděla, kde je a kde zůstal její domov. A nedokázala udělat nic pro to, aby jí nebyla zima.

Najednou do jejího světa něco vtrhlo. Její mysl se otevřela podobně jako květ natočený k slunci. Vznesla se k obloze a nechala se unášet větrem, pocítila příval radosti, jenž se nepodobal ničemu, co zažila dosud. Sáhla daleko za svá omezení.

Jerri v těch několika okamžicích pochopila hru mezi větrem a teplem a napětí mezi otevřenou oblohou a nabobtnalými mračny. Vzlétala a vrhala se dolů, jako by sama byla bouře, jako by byla něčím stvořeným rovným dílem ze slunečního světla, sněhu a prudkých větrů.

Po celý zbytek života si její zmrzačený mozek bude hýčkat vzpomínku na oblohu, na chvíli, kdy zmizela tma, zmatek a slabost. Na chvíli, kdy Jerri poznala, jaké to je být bohem.

*

Adam a Max se vrátili pro Arkyho tělo ve skafandrech. O dva dny později se s ním rozloučili při tichém katolickém obřadu v kapli, jež patřila k rezervaci. Kněz, který byl z Devils Lake, pronesl starou formuli na rozloučenou v jazyce Siouxů.

Truchlící byli napůl indiáni a jejich přátelé. Bylo mezi nimi značné množství atraktivních mladých žen a devět členů mládežnického basketbalového týmu, u něhož Arky dělal asistenta trenéra.

Max se dozvěděl, že jako jeden z těch, pro které se Arky obětoval, by měl říct několik slov, jimiž by událost přiblížil. Proto si své úvahy poznamenal do bloku. Ale když pak měl skutečně promluvit, blok, který měl v kapse, jako kdyby byl najednou daleko. Bylo mu trapné, aby si někdo myslel, že nedokáže bez pomoci vylíčit své city k člověku, jenž mu zachránil život. „Arky mne ani April příliš dobře neznal," promluvil z přední části kaple. „Před několika měsíci jsme byli cizí lidé. Dneska jsme s April tady nejenom zásluhou jeho odvahy, ale také díky tomu, že v mimořádných

podmínkách dokázal zachovat chladnou hlavu. Musel vědět, že sebe nedokáže zachránit. Proto se obětoval, aby zachránil nás.“

Max se zhluboka nadechl. Jeho posluchači se pozorně naklonili dopředu. „Když jsem poprvé přišel do jeho kanceláře, všiml jsem si, že má na čestném místě na zdi luk. Vysvětlil mi, že je po otci. Viděl jsem, jak je na něj pyšný. Luk je zbraň bojovníka. Můj otec byl také bojovník. A byl by pyšný, kdyby měl takového syna.“ Maxovi se chvěl hlas. Znovu uviděl holčičku za oknem letadla.

Myslel si, že se té vzpomínky zbavil, když prošel portálem za April. Avšak v chladivé průzračnosti toho okamžiku poznal, že mu zůstane navždycky.

Kmeny v Severní i Jižní Dakotě a na Severozápadě mají při takových příležitostech ve zvyku otupit pocit ztráty. Namísto truchlení raději oslavují život a úspěchy ducha, který vstoupil do těla a dočasně žil mezi nimi. Součástí oslavy je rituální předávání darů členy rodiny.

Max byl na konci obřadu překvapen, když jej mladík, který se představil jako Arkyho bratr, vyzval, aby předstoupil. „Něco pro vás máme,“ řekl chlapec.

Zatímco shromážděnými proběhla vlna očekávání, mladík vytáhl dlouhou, úzkou krabici zabalenou do ručně tkaného plátna. Max mu poděkoval a balík otevřel. Byl to luk.

„To nemohu přijmout,“ zaprotestoval Max.

James Walker vstal a otočil se, aby ho shromáždění slyšeli. „Jak jste sám řekl, luk je zbraň bojovníka.“

Všichni nadšeně vyjádřili souhlas.

„Já nejsem žádný bojovník,“ prohlásil Max. „Jsem podnikatel.“

Kmenový předseda se usmál. „Máte bojovnického ducha, Collingwoode. Arky za vás položil život a rodina rozhodla, že máte dostat luk.“ Když Max stále váhal, dodal: „Byl by si přál, aby našel domov u vás.“

*

Jeden ze studentů uvedl návštěvníka dovnitř, poté zalétl k April zvědavým pohledem a vycouval.

Vstala a podala mu ruku. „Pan Asquith?“

„Rád vás poznávám, doktorko Cannonová.“ Asquithův stisk byl nejistý. Vzal ji jen za prsty. „Nevím, zda jste o mně někdy slyšela.“

V jeho tónu bylo právě tolik sebepodceňování, aby to vyznělo tak, že Asquith chápe, že ve skutečnosti není žádnou bezvýznamnou osobou. Byl to samozřejmě Walter Asquith, kritik, který dvakrát obdržel Pulitzerovu cenu, esejista, básník a spisovatel, nejznámější řadou sžíravých společenských glos, z nichž poslední – Čerstvé zprávy z Babylonu – se půl roku držela na vrcholu žebříčku bestsellerů v New York Times. April si z vysokoškolských let pamatovala hostujícího lektora, který byl na konci dlouhé redaktorské a spisovatelské kariéry. Dal jim za úkol přečíst si Asquithova Trosečníka v Berbersku, sbírku sarkastických výpadů proti různým literárním osobnostem a dílům, v níž se lektor na okamžik objevil, aby inkasoval od slavného muže ránu mezi oči. Hrdě své studenty upozornil na příslušnou stránku a řádku a April pochopila, že pro něho ten výpad byl vyvrcholením kariéry. Něco jako být Dantovým holičem.

„Znám vaši práci, pane Asquithe,“ odpověděla. „Co pro vás mohu udělat?“

Byl mohutný, zavalitý a nahrbený. Bílé vlasy měl sčesané tak, aby zakrývaly plesku. Mluvil autoritativně, jako když ukrajuje. April napadlo, že by z něho mohl být dobrý soudce.

„Chci strávit nějaký čas v Edenu,“ řekl.

April mu napsala na papírek telefonní číslo na organizátora a podala mu jej. „Rádi vás zařadí na seznam.“

„Ne, obávám se, že mi nerozumíte. Již jsem tam byl. Chci se tam vrátit. Abych byl upřímný, chtěl bych si tam postavit stan a usídlit se v něm. Na nějaký čas.“

April se nápadně podívala na hodinky. Hodnosti a funkce již na ni nedělaly dojem. Nestoudná žádost byla nestoudná bez ohledu na to, od koho vzešla. „Nezlobte se, pane Asquithe, ale domnívám se, že nemůžeme dovolit –“

„Doktorko Cannonová, uvědomuji si vědecký význam Rotundy. Není mi jasné, jestli vy chápete psychologické a filozofické důsledky. Pomalá, obecně vzestupná dráha, po které se lidstvo ubírá, se rozvětvila. Zabředli jsme do hlubokého lesa. Svět, jak jej známe,

čeká, že se něco stane. Je však nejisté, co to bude. Proto vládne na světových finančních trzích chaos, proto jsou před Bílým domem demonstranti, proto je Organizace spojených národů zablokovaná v nejprudší debatě posledních deseti let. Když jste před několika týdny překročili propast do toho místa, které jste našli, začala nová éra.

Někdo musí tohle všechno zaznamenat. Přiřadit všedním událostem jejich historický a literární význam. Mysleli jsme si, že kdyby si lidé měli z dvacátého století pamatovat jediný okamžik, bylo by to přistání na Měsíci. Ale," pevně se na ni podíval, „přistání na Měsíci je nic, doktorko Cannonová. Rozhodující okamžik nikoli století, ale celých zaznamenaných dějin, nastal nyní. Vím, že jste začali brát do Edenu odborníky, matematiky, geology, astronomy a nevím koho ještě. A to všechno je chvályhodné. Musíme to udělat. Jenomže potřebujeme také někoho, jehož jedinou funkcí bude vážit význam toho, co se zde děje. Odstoupit, zatímco ostatní měří, váží a spekulují, a vztáhnout tyto události k pokroku lidského ducha." Dal ruce významně k sobě a opřel si o ně bradu. „Domnívám se, že mám pro takovou úlohu jedinečnou kvalifikaci. Dokonce jsem již shromáždil rozsáhlé poznámky. A bylo by mi ctí, kdyby mi bylo umožněno zúčastnit se toho."

Asquith má pravdu, napadlo April. „Jak jste si to představoval? Jako sérii reportáží?"

„Ne, to ne," odvětil. „Nic takového. Chtěl bych napsat něco zásadního. Svůj opus magnum."

„Dejte mi nějaký čas na rozmyšlenou," řekla. „Ozvu se vám."

„Pracovní název by byl *Dávné břehy*." Podal jí navštívenku. „Měli bychom začít bez prodlení."

Rozloučil se a odešel. April se rozhodla, že k tomu dá svolení. Taková publicita jim nemohla uškodit. Ale nejdřív to chtěla probrat s Maxem.

Pustila si vzkazy ze záznamníku. Peg Mollové, jejich organizátorce a koordinátorce, zavolal muž, který se představil jako agent rapové skupiny Shaggy Dog. Chtěli na Johnsonově hřbetu uspořádat koncert. „Slibují, že prodají dvě stě tisíc lístků," řekla Peg.

Když telefon zazvonil, Max a April spolu mluvili o plánech na vyslání týmu mechaniků do komory, která připravila o život Arkyho.

(Již předstihla Eden jako místo, o jehož návštěvu měli vědci největší zájem.)

April jej zvedla, chvíli poslouchala a potom řekla: „Díky.“ Položila sluchátko a pomalu se obrátila k Maxovi. „Jistí investoři vytvářejí korporaci, která by měla velice vážný zájem ovládnout cestování na všechny světy spojené s Rotundou,“ řekla. „Nabídli tři čtvrtě miliardy dolarů za výhradní práva.“

„Cena stoupá.“

„Říkají si Celestial Tours.“ Smutně se usmála.

Detroit 1. dubna (Reuters)

Detroit Free Press dnes oznámil, že Detroitští Lvi se možná přestěhují do Farga v Severní Dakotě. Podle nejmenovaných zdrojů klub uzavřel smlouvu s Manuelem Corazonem, generálním ředitelem Prairie Industries, a prodej bude ohlášen zítra. Pokud zbytek ligy vysloví souhlas, tým by se přestěhoval příští rok a vystupoval by pod jménem Fargo Visitors.

Prairie Industries je konsorcium, které se zaměřuje především na výrobu zemědělské techniky.

Zvláštní vydání show Larryho Kinga na TNT, 1. dubna.

Host: Dmitrij Polkevič, laureát Pulitzerovy ceny za Železné sny, úplné dějiny SSSR.

Téma: Nová ruská revoluce. (Vycházející ze zcela aktuálních obav, že v Rusku hrozí pravicový puč.)

King: Takže vy nemáte pocit, že oživení nacionalismu je pravděpodobné?

Polkevič: Svět se mění velmi rychle, Larry. Ne, je čistá pravda, že se v Rusku najdou lidé, kteří by nám předvedli svou verzi fašismu, kdyby mohli. Stejně jako jsou tam lidé, kteří by se vrátili k Leninovi. Ale proud historie jde proti oběma skupinám.

King: To rád slyším. Jestli se ještě mohu zeptat, než přejdeme k telefonátům, kam nás proud historie unáší?

Polkevič: Předvídání budoucnosti je riskantní podnik.

King: Ale právě jste naznačil –

Polkevič: Že některé tendence jsou zjevné. Larry, určitě sledujete události u kanadské hranice, že? King: Myslíte Rotundu? (Usměje se) Neuměl bych se před nimi schovat. Dokonce tam budeme dělat pořad příští týden.

Polkevič: Ten most ke hvězdám je Rubikon.

King: Pro ruské politiky?

Polkevič: Jistě. A pro Arménce. A Číňany. Larry, já už se nepovažuji za Moskvana. Dokonce ani za Rusa. Ne. Vy a já jsme občané Země. Éra národních hranic, vlád, které nás rozdělují svým malicherným hašteřením, právě nyní odchází do minulosti.

King: Vlády se stávají přežitkem?

Polkevič: Ano, pokud jde o jednotlivé vlády. Myslím, že se brzy dočkáme celoplanetárního útvaru. Bohužel, přechodové období bude nebezpečné. Lidé mají sklon hanět své vlády, ale budou bojovat na smrt, aby si je udrželi. A jejich obavy jsou opodstatněné. Pokud se světová vláda stane despotickou, kam člověk uprchne? I když teď se možná najde řešení. (Potlačovaný smích)

King: Dmitriji, zaujala mne vaše poznámka, že se již nepovažujete za Rusa. Mohl byste to trochu upřesnit?

Polkevič: Larry, víme již, že nejsme sami. Tam někde jsou jiné bytosti a jsou docela blízko. Toto vědomí způsobí, že se semkneme.

FBI
DŮVĚRNÉ
KOMU: Intel IV
OD: SAC, Morton,
ID VĚC: Úvodní zpráva

SIR27

V této oblasti se formuje nová nenávistná pravicová skupina s cílem zmocnit se vstupu na mimoplanetární lokalitu, situovaného na Johnsonově hřbetu. Připravují

chartu vyzývající k obsazení nového světa, po němž má následovat rychlá akce na získání suverenity. V dodatku A jsou uvedeni aktivní členové. V záznamech jsou téměř všechny osoby spojené s vedením této organizace. Dodatek B obsahuje tiskové zprávy a veřejná prohlášení Johna Fiedlera, mluvčího skupiny, a Abnera Wrighta, jejího zakladatele. Povšimněte si jejich apelu na to, aby se Rotunda dostala z rukou cizinců (zdá se, že myšleni jsou Siouxové), a deklarovaného odhodlání použít sílu. S ohledem na vývoj situace podám další zprávu.

KOMU: Ředitel správy cel, Chicago, II.

OD: Ředitel oblastního hraničního přechodu, Fort Moxie,

SD VĚC: Rotunda – statut

Jak je Vám známo, osoby opouštějí Zemi a vstupují do ní „transdimenzionálními dveřmi" na Johnsonově hřbetu. Prosím o vyjádření k tomu, zda by Johnsonův hřbet měl být považován pro celní účely za hraniční přechod. Jistě, nikdo nepřiváží zpět zboží ke komerčním účelům, alespoň nám to není známo. Ale do hry vstupují opatření týkající se importu ryb a zvěře.

Pokud dojdete k závěru, že se má zřídit vstupní zóna, uvědomte si, prosím, že to bude vyžadovat značné zvýšení početního stavu personálu.

Sledovanost Projektu Čtyřicet trhala rekordy. V důsledku toho také zesílila kritika Billa Staré školy.

Billovými nepřáteli byly noviny hlavního proudu, liberální politikové a církve s příklonem doleva, to znamená všechny různé síly, které se podílely na morálním úpadku amerického lidu. Obviňovali ho ze všech myslitelných zločinů, ale soustředili se především na podvod a pokrytectví. Vyčítali mu, že využívá náboženství k vybírání darů, že je teologický eskamotér a že nejspíš ani nevěří v Boha.

Přesně řečeno, nic z toho nebyla pravda. Pokud šlo o to poslední, Bill nepřemýšlel o teologii natolik vážně, aby se trápil detaily, ale upřímně věřil, že – jak často kázal – každý má přímou linku do pracovny Boha. Neváhejte použít telefon, vybízel řekněte, co opravdu chcete, a Bůh vás nikdy nenechá čekat.

Upřímně věřil ve svou bezúhonnost, protože dával naději zoufajícím, smysl těm, kteří ztratili směr, a pocit sounáležitosti těm, o něž nikdo nestál. Všem, kteří za ním přišli, kteří bloudili různými Sinajemi svých životů v souladu s duchem Dobrovolníků, nabídl spásu, zmírnění bolesti a nebeský kompas.

Ovšemže, Bill věřil. Bůh stál vedle něho, když sbor zpíval, varhany hrály a lidé ze sebe štkavě sypali své hříchy a slibovali, že se napraví.

A rozhodně to nedělal pro peníze.

Peníze byly příjemné, to nikdy nepopíral. Ale považoval je za výhodu Logicky vyplývající z toho, že dělá, co je správné, že se ubírá cestou Hospodina, že žije podle bible. Jeho skutečná motivace by se dala najít v radosti, již mu přinášelo, když stál před svými posluchači v anglicky mluvících zemích po celém světě a cítil jejich odezvu na boží pravdu. Rád je přiváděl do moci Písma, rád držel v rukou jejich emoce a svou vzletnou rétorikou je zbavoval okovů, jež je poutaly nikoli k pozemské existenci, ale ke všedním životům.

Bill chápal romantiku obsaženou v příbězích o pouštním Bohovi, který miloval svůj lid a nakonec skončil na římském kříži za všechny, kteří se kdy nadechli. Ano! Tomu lidé rozuměli, to milovali. A milovali jeho, poněvadž ze sebe učinil součást poselství.

Jeho druhé vysílání z Fort Moxie se konalo během poslední sněhové bouře zimy. Bill obvykle nevídal mnoho sněhu, a tak ho sníh inspiroval. Díval se, jak vločky narážejí do oken, a chápal, proč Bůh Adama miloval i přes jeho neposlušnost. A cítil, že srdce jeho lidí tepou s jeho srdcem.

„Ale Adam se do zahrady vrátil.“

„Amen,“ zvolali dobrovolníci.

„Potřebujeme tvé silné paže, Hospodine.“

„Aleluja!“

„Dej nám znamení. Ukaž nevěřícím, že stojíš na naší straně!“

Nabádal posluchače, aby psali svým zástupcům. „Požadujte, abychom se stáhli. Jsme totiž hluší k Jeho slovu.“ V očích se mu objevily slzy. Vítr začal sílit. Bill ucítil božskou přítomnost. „Ukaž jim svou sílu, Bože Abrahámův,“ řekl. „Žádám tě o to jménem tvého syna.“

Sbor na znamení spustil „Skálu věků“. Místnost se chvěla, lidé vzlykali a vítr se ovinul kolem budovy. Amanda Dexterová, na kterou bylo spolehnutí, že se při vyvrcholení dobré bohoslužby vždy zhroutí, zavřísknutím projevila svou nehynoucí vděčnost Stvořiteli a svezla se na podlahu, kde zůstala roztřeseně ležet.

Zatímco vítr si pohrával s okny, přezpívali několik refrénů. Bill ucítil, jak se v jeho duši něco otevřelo a vstoupila do něho síla anděla Všemohoucího. Zase jednou poznal, jak je to nádherné, přivádět lidi k Hospodinovi. Vlil se do anděla, splynul s ním, a takto řídil bouři, díval se, jak sníh zakrývá ostré úhly střechy, okenice a svod deště, halí budovu, pohřbívá ji, zbavuje ji ostrých linií.

Náhle byl zpátky uvnitř. Varhany přestaly hrát. Vyčerpaní Dobrovolníci byli v uličkách, navzájem si pomáhali vstát, zpívali aleluja a hroutili se do lavic.

„Velebte Hospodina,“ promluvil Mark Meyer. Tvář měl popelavou. „Cítil jsi to?“ Díval se přímo na Billa.

„Ano,“ odvětil rozechvěle Bill. „Cítil jsem to.“ Dnes víc než kdy jindy za svou kariéru věděl, že kráčí s Požehnaným. „Myslím, že jsme dostali znamení,“ dodal. „Myslím, že jsme skutečně dostali znamení.“

Vzpomněl si na televizní kamery. A v tom okamžiku, kdy přemýšlel, zda se jeho poznámka dostala do vysílání, zhasla světla.

„Zkontrolujte jističe,“ vykřikl někdo. Jeho lidem malý výpadek proudu nevadil. Smáli se během celého „Vítězství v Ježíši“.

Nasadil si sluchátka s mikrofonem, aby mohl mluvit s Harrym Staplesem, šéfem technického zabezpečení. „Za vteřinku budeme znovu svítit,“ slíbil Harry.

V místnosti byla úplná tma. Bill neviděl ani žádné světlo, které by přicházelo okny. To ukazovalo, že zhaslo i pouliční osvětlení.

„Zůstaňte na místě, dokud to opět nenahodíme,“ řekl Bill. Producent mu oznámil, že nevysílají. „Ale skončili jsme ve velkém

stylu,“ dodal. Vysílání převzalo studio ve Whitburgu a překrylo výpadek gospelovou hudbou.

Dobrovolníci zakončili sérii „Josuem“. Veselili se a vítězili nad zhaslými světly stejně, jako vítězili nad vším ostatním.

Harryho hlas se ozval znovu. „Výpadek proudu venku, reverende. Nefunguje ani topení.“ Na schodišti se objevily svítilny.

„Dobrá,“ řekl Bill. „Skončíme a vypadneme.“ Bydleli po motelech v Morrisu v Manitobě, asi půl hodiny na sever od hranice. Otočil se ke svému obecenstvu. „Byli jste skvělí,“ poděkoval jim. „A teď pojedeme domů.“

Začali se trousit ke dveřím, zápasit s kabáty a teplou obuví. Bill počkal, mluvil ještě s lidmi. Slyšel, jak se otevřely přední dveře.

A hrubý mužský hlas, kontrastující s celým večerem, řekl: „Co to sakra je?“

Bill uslyšel zafňukání.

Za dveřmi byla sněhová stěna.

*

Frank Moll seděl doma a poslouchal Mozartův koncert, když světla zhasla a hudba utichla. Velkým oknem viděl, že lampa umístěná přímo před oknem také ztemněla.

Peg vyšla se svítilnou z pracovny a zamířila k pojistkám.

„Tma je všude,“ řekl jí Frank a sáhl pro telefonní seznam.

„Omlouváme se, ale všichni zástupci naší servisní služby jsou zaneprázdněni,“ řekl mu záznamník z rozvodny. „Prosím vyčkejte na spojení.“

Zavěsil, sedl si a položil nohy na podnožku. „Někde musely spadnout dráty,“ řekl. Venku bylo chladno, ale dům měl dobrou izolaci.

Povídali si potmě, vděční za vytržení ze zaběhaných kolejí. U Hodge Eliota na druhé straně ulice se otevřely dveře. Hodge vyšel s lampou na verandu a rozhlédl se po ulici.

Telefon zazvonil.

„Frank?“ Poznal hlas Edie Thoraldsonové. „U Kora se něco stalo. Posíláme tam tým.“

Byli to záchranáři, jimž Frank kdysi velel. „Cože?“ zeptal se. „Co se stalo?“

„Nevím přesně,“ odpověděla. „Vypadá to, že to někoho zasypalo. Policie jede z Cavalieru. Napadlo mě, že možná by ses tam mohl podívat.“

„Fajn,“ řekl nechápavě.

Peg se na něho znepokojeně podívala. „Co se děje?“ zeptala se.

„Nevím. Edie říká, že to někoho zasypalo. Co to ksakru znamená?“ Byl již v kabátě. „Nech zamknuto,“ řekl.

Korův dům byl jen o šest ulic dál. Na konci své příjezdové cesty zastavil a nechal přejet kolonu aut s dobrovolnými hasiči. Potom vycouval na ulici a zabočil doleva. O dvě minuty později zaparkoval za rostoucím davem půl bloku od Korova domu. Přijel těsně po záchranářích. Čtvrť byla hustě osázená zimostrázem, takže nešlo vidět, co se děje. Slyšel však hluk davu.

Přijelo hasičské auto. Dav se rozdělil a propustil záchranná vozidla. A Frankovi konečně přestaly stromy bránit ve výhledu.

Na místě, kde stál Korův dům, nejnověji Venkovský kostel, se nyní tyčil sněhový válec sahající do výšky dvoupatrového domu. Na vrcholku byl sníh zatočený jako zmrzlina.

27

Chtěl znamení

Mike Tower, Chicago Tribune
(v komentáři k Billovi staré škole a podivné bouři u Venkovského kostela)

Harry Mills s oblibou říkal, že je čistokrevný venkovan ze země kukuřice. Než se stal viceprezidentem Matta Taylora, strávil třicet let v Kongresu Spojených států, osm jako předseda senátního výboru pro ozbrojené služby. Harry tvrdil lidem, že nemá jiné politické ambice než dobře sloužit své zemi. V době, kdy by mohl usilovat o vrcholnou funkci, mu mělo být sedmdesát sedm.

Rozhodl se proto odejít do důchodu na konci Taylorova prvního období, až bude ještě dost mladý, aby si mohl vychutnat nicnedělání. Chtěl napsat paměti, cestovat po celé zemi, aby mohl být s vnoučaty, která byla roztroušená od Spokane po Key West, a seriózně se vrátit k hraní bridže, jehož se před čtvrtstoletím vzdal.

Skutečnost byla taková, že Harry pravděpodobně příliš zestárl. Ztratil chuť do politiky a zájem o moc. Již ho nebavilo ovlivňovat politiku, poplácávat se po rameni s lidmi, kteří mají moc, ani obcházet nedělní diskusní pořady. Dnes večer se účastnil recepce na počest jordánského krále, přestože by mnohem raději byl doma s Marion a díval se na dobrý film.

Jak bylo na těchto akcích obvyklé, sesypalo se na něho půl tuctu predátorů, kteří ho chtěli využít, aby pomohl potlačit jejich věc. Jedním z nich byl ředitel NASA Rick Keough, který ho dostihl u předkrmů.

Harry neměl Keougha příliš v lásce. Ředitel byl bývalý astronaut, takže byl u veřejnosti poměrně dost oblíbený. Rád se však předváděl a organizace ho zajímala méně než vlastní kariéra.

Keough popíjel rum s kolou a snažil se vypadat jako člověk statečně vzdorující nepřízni osudu a byrokratické tuposti. Vyměnili si několik zdvořilostních frází a přešli k věci. „Máme problém, pane viceprezidente. Jde o tu věc na Johnsonově hřbetu. Moji lidé se začínají ptát, jestli mají budoucnost.“

Keough stál v čele snah o návrat k rozsáhlému programu pilotovaných letů, když byla tato myšlenka populární, a v posledních letech stejně efektivně obhajoval ekonomiku, vědu a bezpečnost. Byl malý, měřil sotva metr pětašedesát, a úzká neměl jen ramena, ale také intelektuální záběr, V jeho povaze bylo cosi vyhýbavého. Měl tendenci ztrácet pozornost a bez varování měnit téma. Jak kdysi poznamenal v tisku jeden z metropolitních vědátorů, mluvit s Keoughem bylo jako snažit se vést rozhovor s člověkem, který se schovává za strom.

„Jak to myslíte?“ otázal se Harry.

„To se ptáte vážně? Jaký smysl mají raketové nosiče a raketoplány, když můžete jednoduše přejít?“ Dopil svou sklenku. „Co s tím chce prezident udělat?“

Harryho už nebavilo poslouchat o Rotundě. Nedal se tak snadno vyvést z míry a byl přesvědčen, že časem se všechno usadí. A život pak půjde dál jako dřív. „Uklidni se, Ricku,“ řekl. „NASA vždycky bude mít své místo.“

„Možná by bylo dobré, kdyby to někdo řekl mým lidem, protože ti se poohlížejí po místech jinde. Pane viceprezidente, začínají balit kufry. Jsou to oddaní lidé. A nedají se nahradit. Jakmile získají pocit, že to, co dělají, už není důležité, jsou pryč. Organizace zahyne.“

A tvoje práce s ní. „Promluvím o tom s prezidentem,“ přislíbil Harry. „Určitě bude ochoten učinit v této věci prohlášení.“

„Myslím, že bude muset udělat něco víc. Chcete znát můj názor?“

Harry přejížděl prsty po sklence a čekal.

„Uzavřete tu oblast. Pak tam pošlete letku F-111, aby srazila hřebeni vršek. Omluvit se můžete později a nikdo si nebude stěžovat. Nikdo.“

VINÍK SMRTELNÉ NEHODY TVRDÍ, ŽE BYL NAPADEN „NÁVŠTĚVNÍKEM“

Grand Forks, SD, 2. dubna (UPI)

Řidič obviněný z dopravní nehody se smrtelnými následky, při níž se v sobotu srazilo na 1-29 sedm aut, prohlásil, že mu „něco“ vytrhlo volant z rukou a přejelo s autem přes dělicí pruh do protisměru. Devětadvacetiletý John Culver z Farga včera trval na tom, že nebylo v jeho silách dostat svou hondu ročník 1997 pod kontrolu. Policie uvedla, že Culver byl z právního hlediska opilý, když se čelné srazil se stejšnem, čímž zapříčinil řetězovou havárii, v níž přišli o život tři lidé.

Tisková konference na Johnsonově hřbetu se konala každý den v jednu hodinu odpoledne. Agenturní redaktoři ve skafandrech navštívili galaktickou koncovou stanici, která se zřejmě nacházela na základně mimo planetu. Nikdo to nevěděl jistě, neboť se nepodařilo najít východ z komory. Pokud se ale skutečně nacházela mimo planetu, znamenalo to, že využití umělé gravitace je na dosah. Připravovala se expedice.

Dnes ale nikoho nezajímalo nic jiného než Návštěvník. S Adamem Skyem po boku, April začala číst krátké prohlášení, jež připouštělo nepravděpodobnou možnost, že portálem mohlo něco projít. „Nedomníváme se, že se to stalo,“ řekla. „Jsme si poměrně jisti, že došlo jen ke krátkodobé závadě. Tato závada otevřela kanál mezi Johnsonovým hřbetem a jedním z cílových světů.“

„Bludištěm?“ zeptal se Peter Arnett z CNN. „Ano,“ připustila April.

„April, kdy je pro nás otevřete?“ pokračoval. „Myslím Bludiště.“

„Jakmile se přesvědčíme, že není obsazené, Petere.“ (Špatné slovo. Měla říct „obydlené“. Neznělo to tak zlověstně.) „Ale ráda bych zopakovala, že jsme tam strávili více než dvě hodiny. Nenašli jsme žádnou známku života. A nikdo nás neobtěžoval, nenapadal ani neohrožoval. Po našem návratu se systém samovolně aktivoval. Nikdo se neobjevil a nemáme žádné důkazy, které by svědčily o tom,

že se jedná o něco jiného než závadu. Doufám, že to udělá přítrž všem pověstem, které kolují.“

„Vůbec nic jste neviděli?“ zeptal se Le Parisien. „Přesně tak.“

„Ale co jiného byste mohli vidět, pokud je ten tvor neviditelný?“ zeptal se zástupce London Times.

„Co na to mohu říct?“ odvětila April. „Nic jsme neviděli. Jinak nemám, co bych řekla. Jestli Timesy chtějí spekulovat, prosím.“

„Jak si tedy vysvětlujete Deekinova prohlášení?“ zeptala se reportérka z Pravdy. „Deekin přísahá, že něco prošlo.“

April se neubránila vyčerpanému výrazu. „Na to se budete muset zeptat doktora Deekina.“

Reportéři, podobně jako všichni ostatní, měli rádi dobré příběhy. A April věděla, že se zmítají v dilematu mezi přirozenou skepsí a nevyjádřenou nadějí, že na té pověsti něco je. Všichni chápali, že právě takové věci prodávají noviny. Hodně novin.

Samozřejmě nebyla ani zdaleka upřímná. Strážný, který viděl, jak se rozsvítila nesprávná ikona, byl George Freewaer. George také věřil, že něco prošlo. Ale již zjistili, jak je nebezpečné zveřejňovat všechno, co vědí.

„Řekni na tiskové konferenci, co si doopravdy myslíme, a propukne panika,“ varoval ji Max.

Adam nesouhlasil. „Nikdo nebude panikařit. Mluvíš jako vláda. Já myslím, že bychom udělali nejlépe, kdybychom vyšli s pravdou ven.“

„Pravda je přeceněná,“ namítl Max a unaveně se na něho podíval. „Byl ses poslední dobou podívat v některém z okolních měst? Na noc zatarasují dveře. A venku neuvidíš mnoho dětí.“

Polední zprávy, KLMR-TV, Fargo

Moderátor: Ve Fort Moxie a okolí se i dnes děly zvláštní věci, Julie. Nejdřív tady máme exkluzivní rozhovor s mužem, který o sobě tvrdí, že mluvil s neviditelným tvorem, který se stal postrachem hraniční oblastí.

(Střih na letecké záběry železniční odbočky, kde vidíme řadu cisteren a prázdných plošinových vozů. Kamera pro lepší perspektivu postupně couvá a rozšiřuje záběr)

Objevila se další zpráva o takzvaném Návštěvníkovi. Carole Jensenová je v Noyes v Minnesotě.

(Vidíme Jensenovou, jak stojí vedle železniční trati. Za sebou má bílou cisternu)

Jensenová: Tak tady se to stalo, Claude. Jsme na malém nákladním nádraží v Noyes v Minnesotě, asi kilometr a půl jižně od kanadské hranice. Jeden železniční zaměstnanec se zde možná před několika dny setkal s nepozemským tvorem, který údajně unikl z Rotundy na Johnsonově hřbetu. Tento zaměstnanec, Curt Hollis, byl po incidentu převezen do místní nemocnice, ale dnes je tu s námi a zdá se, že je v pořádku.

(Kamera se vzdaluje Hollis stojí vedle reportérky)

Jak se cítíte, pane Hollisi?

Hollis: Děkuji, nic mi nechybí.

Jensen: Co se tady doopravdy stalo?

Hollis: (Nervózně) Něco na mne volalo. Vypadalo to, jako by to byl vítr. (Snaží se napodobit ten zvuk)

Jensenová: Slyšel to ještě někdo?

Hollis: Ano. Inspektorka to slyšela. Zeptejte se jí. Bylo to tady.

Jensenová: Řeklo to ještě něco jiného?

Hollis: Slova ne.

Jensenová: Slova ne. Co tedy?

Hollis: Přesné nevím. Měl jsem z toho zvláštní pocit.

Jensenová: V jakém smyslu, pane Hollisi?

Hollis: Jako bych létal. Abych řekl pravdu, vyděsilo mě to tak, že jsem se málem – (zaváhá). Prostě, pořádně mě to vyděsilo.

Jensenová: A co se stalo pak?

Hollis: Ztratil jsem vědomí.

Jensenová: Tak jsi to slyšel, Claude.

(Kamera couvá a dlouze zabírá nákladní nádraží)

Přinejmenším jeden člověk tady slyšel nějaký hlas. Stalo se toto nákladní nádraží na začátku tohoto týdne dějištěm setkání s mimozemskou bytostí? Nebo je to jen další člověk, který si pustil fantazii na špacír v oblasti, z níž lidé hlásí podivné jevy?

Moderátor: Díky, Carole. A teď přímo do Fort Moxie, kde máme připravenu další reportáž Michaela Widemana od Venkovského kostela, kde došlo včera v noci k přerušení náboženského televizního pořadu Projekt Čtyřicet…

Účastníkům penzijního programu
Holyoke Industries

Vážený penzisto!

Jak je Vám známo, ekonomika prochází obzvlášť obtížným obdobím. Penzijní fondy jsou spojeny s ekonomickou prosperitou země a ten náš není výjimkou. V minulých letech jsme udělali všechno pro to, abychom své prostředky zajistili konzervativním a obezřetným investováním. Avšak ani sebevětší předvídavost nemohla očekávat pokles, k němuž nastalo v posledních několika týdnech, stejně jako by nás před ním žádná opatření nedokázala ochránit. Penzijní program Vaší společnosti, podobně jako mnoha jiných společností, byl svědkem toho, jak jeho akcie významně poklesly v průběhu několika dní. Naštěstí máme rezervní fond, který je určen speciálně k tomu, aby nám pomohl překonat takové nepředvídatelné události. Ale rozsah problémů, jimž teď země čelí, je tak obrovský, že jsme nuceni hospodařit se svými rezervami opatrně. Abychom zajistili, že se budete moci nadále spolehnout na svůj důchod, bude Vám květnová výplata snížena o 421,00 $, na 1166,35 $. Doufáme, že toto snížení se již nebude opakovat. Můžete si být jisti tím, že správci penzijního programu dělají vše, co je v jejich moci, pro zajištění naší společné budoucnosti. Vážíme si Vaší podpory a pochopení v tomto nelehkém období.

J. B. Haldway, úřadující ředitel

Ve stejný den, kdy Holyoke Industries odeslala špatnou zprávu svým penzistům, objevilo se v Der Tagesspiegel prohlášení Heinze Eberhardta z Berlínské univerzity, loňského laureáta Nobelovy ceny za ekonomii. Eberhardt uznal, že zprávy ze Severní Dakoty rozhoupaly světovou ekonomiku. „Krátkodobý pokles je nevyhnutelný," řekl. „Avšak pokud bude možné využít technické aplikace k výrobě a přepravě, o čemž není důvod pochybovat, svět může očekávat období prosperity nepodobající se ničemu, co zde bylo dosud."

Zdálo se, že nikdo neposlouchá. Než den skončil, Dow-Jonesův index klesl o dalších 240 bodů a stále hledal dno.

Larry King Live.

Host: Dr. Edward Bannerman z Institutu pro pokročilá studia.

King: Doktore Bannermane, hojně se cituje vaše prohlášení, že takzvaný galaktický svět je senzace. Proč si to myslíte?

Bannerman: (Zasměje se) Larry, tohle všechno je pořádná senzace. Ale možnost, že komora, v níž zahynul Arky Redfem, se skutečně nachází mimo planetu, je monumentálním zlomem v řadě neuvěřitelných událostí.

King: Proč?

Bannerman: Myslím to z hlediska využití.

King: Pokračujte.

Bannerman: Lidé v té místnosti padali dolů. Ze zpráv vyplývá, že galaxie neměnila svou polohu v okně. Tudíž to zařízení, ať je to cokoli, nerotuje. Nebo pokud rotuje, dělá to velice pomalu. A právě to je důležité, neboť z toho vyplývá, že pokud se nenachází na povrchu planety, využívá umělou gravitaci.

King: Chápu, že by to mohlo mít jistý význam. Ale –

Bannerman: Larry, když se nám podaří vytvořit umělou gravitaci, pravděpodobně budeme moci snížit nebo dokonce eliminovat účinky gravitace. Mluvím o antigravitaci. Představte si, co by to znamenalo například pro obyčejného majitele bytu. Potřebujete přestěhovat pohovku? Připevníte na ni antigravitační kotouček a vzduchem ji odtlačíte do sousedního pokoje.

Horace Gibson začal jako pojišťovací agent. Poněvadž se nudil, dal se k námořní pěchotě, dotáhl to až na velení praporu a získal Stříbrnou hvězdu v Zálivu a Medaili cti v Johannesburgu. Jeho jednotky dostaly tolik pochval, že by si jimi mohl vytapetovat pokoj. V roce 1996 odešel do výslužby, vyzkoušel další civilní zaměstnání, tentokrát v realitách, a vydržel to skoro rok. V den výročí svého odchodu od armády nastoupil u maršálů Spojených států.

Během dvou let se stal velitelem skupiny speciálních operací (SSO). SSO byla u maršálů obdoba speciálních jednotek pro boj s terorismem. Základnu měli v Pineville v Louisianě.

Jeho lidé ho měli rádi. Když to okolnosti vyžadovaly, byl ochoten rozdat si to s nadřízenými, a nešetřil ani sám sebe, aby zajistil, že operace proběhnou maximálně úspěšně s minimálním rizikem.

Byl dvakrát rozvedený. Vedl příliš kočovný a příliš nevypočitatelný život, než aby s ním bývalé manželky vydržely. Měl dva syny, kteří oba (do jisté míry oprávněně) Horaceho vinili z krachu rodinného života a měli k otci chladný vztah. Horace nenašel nic, čím by dokázal trosky osobního života nahradit, a v důsledku toho pracoval příliš. Jeho šéf Caři Rossini s oblibou žertoval, že Horace potřebuje ženskou. Potřeboval, a on to věděl.

Prozatím Horace hledal rozptýlení tam, kde ho mohl najít. Těchto příležitostí s přibývajícími roky ubývalo, což byl výsledek jak jeho stárnutí, tak zužování jeho vkusu. Ale čas od času se nějaká ta radost našla, a jedna z nich měla podobu Emily Passengerové, nádherné mladé ženy, s níž se seznámil na sponzorském večírku ve prospěch pinevilské knihovny. Několikrát spolu šli na večeři nebo do kina a začali spolu běhat. Všiml si však z její strany jistého otálení s tím, aby jejich vztah zašel dál, a připsal to své minulosti. Nechtěla se stát třetí obětí.

V důsledku toho Horace zahájil kampaň, jejímž účelem bylo dokázat, že je nyní jak vyzrálý, tak připravený vést domácký život. Prvním krokem bylo, že ji pozval na večeři k sobě domů, a když souhlasila, nadšeně se pustil do příprav večera. Koupil několik stejků a láhev drahého šampaňského, investoval do petrolejové lampy, která

měla pomoci navodit nekonvenční atmosféru, a celý den uklízel. Večer, dvacet minut poté, co otevřel šampaňské, zazvonil telefon.

28

Kvůli srubu v nějaké širé divočině…

William Cowper, „Úkol“

Hubený, vousatý muž se ze svého domu v Laguna Beach rozhlédl po Tichém oceánu. Pod oblačným nebem plula nákladní loď. Moře bylo rovné a klidné.

V jeho chování byla patrná nejistota a případný pozorovatel by se jenom těžko rozhodoval, k čemu upírá svou pozornost. V pravé ruce držel sklenku mondavského chardonay.

Před sebou měl nejenom přístav, ale i město. Po pobřežní dálnici se sunul nepřetržitý proud aut. Podíval se na hodinky, tak jako to v poslední hodině dělal snad každou minutu.

Telefon zazvonil.

Otočil se od okna a sedl si ke stolu. „Haló?“

„Greg. Všechno je zařízené.“

Ve Fargu bylo před druhou. „Fajn. Vědí o nás?“

„Zatím ne. Poslyš, jak velký vliv máš na federály?“

„Nijak zvláštní.“

„Nápodobně.“

Muž v Laguna Beach si prohlédl letenky. „Neztrácej víru, Waltře. Tak zatím. Za několik hodin se potkáme.“

ŠEST MRTVÝCH A STOVKY RANĚNÝCH PŘI VÝLUCE V LETECKÉ TOVÁRNĚ

Seattle 4. dubna (AP)

Pracovní napětí dnes propuklo v nepokoje se vším všudy u třech významných leteckých výrobců, když vedení firem vysadilo z práce

dělníky, kteří se chtěli vrátit po divoké stávce. Násilí bylo pokračováním nepokojů, neboť po současném oznámení „restrukturalizace firmy“ z minulého týdne se rozšířily obavy ze značného úbytku pracovních míst

JE VE FORT MOXIE MIMOZEMŠŤAN?

Objevily se zprávy z několika zdrojů, že portálem na vrcholu Johnsonova hřbetu prošlo něco z jiného světa a nyní se to volně pohybuje po oblasti Fort Moxie. Kolují fámy o hlasech ve větru, o únosech dětí, o bouřích, které jako by se zaměřily na konkrétní jednotlivce. A došlo k úmrtí za záhadných, možná že dokonce zlověstných okolností.

Minulý týden Jack McGuigan zanechal svůj sněžný skútr v lesích nedaleko silnice 32 v okrese Cavalier a vyběhl na silnici, kde ho srazila projíždějící dodávka. Řidič dodávky uvedl, že to vypadalo, jako by McGuigan před někým utíkal. Nebo před něčím. Policie okresu Cavalier byla zaplavena hlášeními neobvyklých jevů. Lidé, kteří se z oblasti v poslední době vrátili, říkají, že je to poprvé, co tamní obyvatelé zamykají dveře.

A zatím se odvíjejí ještě divočejší historky. Bill Stará škola Addison, který si za svou kariéru osedlal nejednoho nebeského oře, varuje, že jsme vtrhli do rajské zahrady a vypustili anděla pomsty. Nebo možná ďábla. Otec Addison si podrobnosti nechává pro sebe. Zdá se, že vykopání Rotundy nás odsoudilo k tomu, abychom si prožili další z populárních mýtů, které se čas od času objevují. Zatím neznáme fakta o smrti pana McGuigana. Ale není těžké zrekonstruovat, jak se události pravděpodobně seběhly: lovil mimo loveckou sezónu a bál se, že by mohl být dopaden ztratil orientaci a vyběhl na silnici. Takové věci se stávají každý den. Hlasy kolem Fort Moxie se dají nepochybně připsat fantazii turistů, možná ještě podpořené některými místními, kteří vědí, co se může hodit. Zajímavě se to čte, ale doporučujeme zůstat nohama na zemi. Až vyjdou najevo fakta, budou náležitě prozaická.

(Úvodník, Fargo Forum, 4. dubna)

Pete Pappadopolou pracoval v expedici firmy ABC Pistons čtyři roky a nedávno povýšil na první vedoucí místo. Jeho manželství se zhroutilo před půl rokem, když jeho žena utekla s řidičem z firmy rozvážející pivo a nechala mu na starost jejich astmatického syna.

Aby mohl zaplatit ošetřovatelku a související lékařskou péči, Pete si našel druhé zaměstnání, roznášku čínských jídel. Spal špatně. Trpěl depresemi a měl pocit, že jeho život nemá smysl. Stýskalo se mu po ženě a doktor mu předepsal prášky na uklidnění. Pak ale přišlo povýšení, které mu přineslo značný nárůst platu a s expanzí ABC do příbuzných oborů příslib, že nezůstane jen u toho. Navíc začala klesat jak četnost, tak intenzita chlapcových záchvatů. Byli z nejhoršího venku.

Bohužel, změny se dotkly rovněž ABC. Expanze měla být financována sekundární emisí cenných papírů. Jenže hodnota firemních akcií v posledních několika týdnech prudce poklesla a banky po dlouhém období bedlivého vyčkávání od transakce couvly.

ABC se ocitla v situaci, kdy měla nečekaný nadbytek pracovních sil. Vedení zareagovalo zrušením osmnácti set míst ve středním manažmentu a v první linii vedoucích. Pete, jenž krátce předtím vystoupil z odborů, aby povýšil, s hrůzou zjistil, že není vůbec nijak chráněn.

Den před doručením oficiální výpovědi (šeptanda v ABC pracovala výtečně) si Pete koupil zbraň ráže 9 mm a použil ji proti řediteli závodu a kolegovi, který dával jasně najevo, že povýšen na místo, které dostal Pete, měl být on.

Ředitel závodu přežil, přestože byl zasažen šestkrát. Kolega dostal kulku do srdce. Firma zareagovala tím, že najala početnější ostrahu.

*

James Walker měl rád samotu. Pamatoval si, jak se před léty díval z oken školy, bloudil pohledem po sněhem zavátých prériích a představoval si sebe samotného ve světě za obzorem. Představoval si místo, kde je prosluněný les, zelené řeky a svěží vánky provoněné květinami. Kde cesty jsou spíš travnaté než asfaltové, kde krajinu nesvazují hranice okresů, cedule se zákazy a polozřícené stodoly.

Walker poslouchal, jak jeho manželka Maria pracuje v kuchyni a tiše si pouští rádio. Na klíně měl otevřenou knihu, avšak její titul by nikomu neprozradil. Od chvíle, kdy mu Arky poprvé zavolal a oznámil mu objev, musel myslet na Johnsonův hřbet celé dny. Teď byl Arky mrtvý a lidé v rezervaci a v celé oblasti se báli noci. George Freewater mu řekl na rovinu, že z Rotundy něco uniklo. „Já o tom nemám pochybnosti," prohlásil.

Na stole u okna leželo nedokončené puzzle. Jmenovalo se „Horská krása" a ukazovalo šedivý štít se zasněženým vrcholkem, vyrůstající z hustých lesů. Popředím se řítila kamenitá bystřina. Za život složil takových puzzlí tisíc.

Bylo mu smutno, že Mini Wakan Oyaté pro sebe nemají žádnou divokou krajinu, jako byly ty na krabicích. Celý život snil o tom, že Siouxové získají zpět svůj ztracený svět. Neměl ponětí, jak by k tomu mohlo dojít. Ale připadalo mu správné, že by se to mělo stát, a věřil, že ta chvíle přijde.

Ale momentálně byly stíny na postupu. Věděl, že již brzy pro něho začne dlouhá noc. Siouxský způsob života se přežil. Převzali jej bílí technikové s touhou všechno zmapovat. To se mu na nich nejvíc hnusilo, že dychtili všechno poznat a neuvědomovali si, že les bez temných míst má cenu jenom pro dřevorubce.

Teď se otevřela cesta ke hvězdám. A to ze siouxské půdy. Arky to chápal od počátku, upozorňoval ho, že Rotunda by mohla mít mnohem větší cenu než jakákoli komodita, která by jim za ni mohla být nabídnuta. Bylo možné, že nový divoký kraj je nablízku.

Venku zastavilo vládní auto. S povzdechem se díval, jak zněj vystoupil Jason Fleury. Byli s ním ještě dva muži, ale ti se ani nepohnuli. Fleury vypadal nervózně.

Walker mu přišel naproti ke dveřím a uvedl ho do své pracovny. „Předpokládám, že nepřinášíte dobré zprávy," řekl.

Fleury zavrtěl hlavou. „Ne. Dnešní doba nepřináší nikomu dobré zprávy."

Předseda kmene nachystal dva šálky na kávu. „Co navrhují?" zeptal se.

„Musím se vás nejdřív zeptat, pane předsedo, jestli tuhle schůzku nahráváte."

„Záleží na tom?“

„Pouze s ohledem na to, co se osmělím vám říct.“

Walker si sedl na pohovku vedle svého hosta. „Žádné zařízení tady nemám,“ řekl.

„To je dobře. Myslel jsem si to.“ Fleury se zhluboka nadechl. „Ani nevím, odkud začít.“

„Zkusím vám pomoci,“ nabídl Walker. „Chcete se naší půdy zmocnit. Už zase.“

Fleury dlouho mlčel. Nakonec si odkašlal. „Domnívají se, že této věci nemají na výběr, pane.“

„Jistě,“ řekl Walker. „To určitě nemají.“

„Naše oficiální pozice je taková, že jednáme v zájmu zmírnění paniky, kterou v místních městech a v jižní Kanadě vyvolaly pověsti, že se něco z Rotundy dostalo ven.“

„Jaké paniky?“ otázal se Walker.

Fleury se usmál. Byl to pokus zmírnit napětí, ale nezdařil se. „Je pravda, že lidé mají strach, pane předsedo. To jistě víte.“

„Počkejte pár dní a přejde to samo od sebe.“

„To jistě. Nicméně došlo k úmrtí člověka a existuje tu politický tlak. Vláda nemá jinou možnost než zasáhnout. Převezme Johnsonův hřbet a bude jej dočasně spravovat, dokud nezískáme jistotu, že situace je stabilizovaná.“

„A kdy bude situace považována za *stabilizovanou*?“

Jejich oči se setkaly. Walker viděl, že Fleury se rozhoduje. „To, co cítím za nutné vám říct, nesmí zaznít mimo tuto místnost.“

„Budiž, jestli je to vaše přání.“

„V jistém okamžiku budou portál a Rotunda zničeny.“

„Chápu.“

„Bude to nehoda. Nevím, jak to chtějí udělat, ale je to jediné řešení.“

Walker pomalu přikývl. „Děkuji vám za upřímnost,“ řekl. „Musím zopakovat, že Johnsonův hřbet patří Mini Wakan Oyaté. Budeme klást odpor veškerým pokusům se ho zmocnit.“

„Snažte se to pochopit,“ naléhal Fleury. „Momentálně jsou v pohybu síly, nad nimiž nikdo nemá reálnou moc.“

Předseda měl pocit, jako by byl zachycen soukolím obrovského hodinového stroje. „Jasone," začal, „rozumím celkem dobře. Ale žádáte po mně, abych svým vnukům zvolil rezervaci, když mohou mít svobodu v divočině. To vaši lidé se potřebují zbavit strachu. V Rotundě není nic ničivého. Potíže, s nimiž se teď potýká širší svět, pramení z nevědomosti. A strachu."

Fleurymu se v očích usadil smutný výraz. „Mnozí z nás s vaším postojem sympatizují. Máte víc přátel, než si myslíte."

„Ale žádní z nich nejsou ochotni vystoupit."

Fleury s obtížemi hledal slova. „Pane předsedo, prezident se považuje za jednoho z vašich přátel. Ale závazky vůči zemi jej nutí jednat."

„To je mi líto," řekl Walker a vstal na znamení toho, že rozhovor je u konce. „To je mi opravdu líto."

„Pane předsedo, poslouchejte." Do Fleuryho hlasu se vloudil tón zoufalství. „Není to v našich rukou. Soudní přikaž byl již vydán. Vaši lidé jej obdrží během hodiny."

„Kmenová rada?"

„Vaši zástupci na Johnsonově hřbetu."

„Adam jej nepřijme."

„Proto jsem tady. Abych vysvětlil, co se děje. A požádal vás o pomoc. Vyplatíme vám štědré odškodnění."

„A co mi nabídnete výměnou za budoucnost melo lidu? Hřbet nechte na pokoji, pane Fleury. Patří Siouxům. A my se jej nevzdáme."

*

Max vzal telefon. Byl to Lasker. „Poslyš, Maxi, měl bys něco vědět," řekl.

„Prodal jsi loď," odvětil Max.

„Jo. Hele, nabídli mi spoustu peněz, Maxi. Víc, než kdy budu potřebovat."

„To je v pořádku, Tome."

„Nevím, jestli to bude mít nějaký dopad tam nahoře u vás. Bál jsem se –"

„Kde je ta loď teď?"

„Venku ji nakládají na valník."

„Wells?“

„Ne. Jsou to státní peníze. Ti chlapi jsou z ministerstva financí.“

*

Maršál Elizabeth Silverová doručila soudní příkaz Adamu Skyovi. Táhlo jí na padesát. Byla vysoká, štíhlá, neosobní. Černé vlasy jí začínaly prokvétat šedinami. Doprovázel ji náčelník Doutable.

Adamova pracovna na stanovišti ostrahy byla malá a stísněná. Její stěny, až do včerejška holé s výjimkou kmenového bubnu a zarámované fotografie jeho ženy, teď pokrývaly zbraně. Luky, starožitné pušky. Vystaven byl i Adamův služební revolver, zkrátka všechno, co se mu podařilo najít.

Silverová vytáhla z kapsy nějaký papír. „Pane Skyi,“ začala úřednickým tónem, „toto je příkaz federálního soudu, který nařizuje, aby tahle lokalita, Rotunda (a všechno v ní s výjimkou osobního majetku) byla předána pod správu federální vlády.

Opatření je vynuceno skutečností,“ pokračovala, „že oblast byla vyhlášena za nebezpečí pro obyvatelstvo.“

Když náčelník ostrahy neudělal žádný pohyb, kterým by rozkaz převzal, položila jej na stůl. „Na splnění máte čas do dnešní půlnoci.“ Pak změnila tón, jako by poskytovala přátelskou radu. „Čím rychleji odsud zmizíte, pane Skyi, tím lépe pro všechny zúčastněné.“

„My neodejdeme,“ odvětil chladně Adam.

Podívala se mu do očí. „Takovou možnost nemáte. Nemůžete odporovat soudu.“

„Toto je náš majetek. Jestli se vrátíte, abyste nám ho vzali, přijďte ozbrojeni.“

Oči Silverové zpřísněly. „Je mi to líto,“ řekla. „Máte čas do půlnoci.“ Otočila se, došla ke dveřím a tam se zastavila. „Za těchto okolností bych vám měla připomenout, že kladení odporu příkazu federálního soudu je těžký zločin. Nemám tady volnost rozhodování, pane Skyi. Nemám jinou možnost, než vynutit si splnění příkazu. Všemi nutnými prostředky.“

*

Walker čekal, že mu Adam zavolá. A když se tak stalo, pozorně si poslechl líčení šéfa ostrahy. Když ho Adam požádal o instrukce, předseda zaváhal. „Adame," řekl, „jak daleko jsi ochoten zajít?"

„Nechci to přijmout."

„Jsi připraven hřbet bránit?"

„Ano. Byl bych raději, kdybych nemusel. Ale myslím, že nemáme na vybranou."

„Jenže," namítl Walker, „ozbrojený boj nepřinese vítězství."

„Tak co navrhuješ? Abychom znovu ustoupili?"

„Otázka zní tak, jestli jsme schopni najít způsob, jak si ten panenský svět udržet."

„Pokud jsou federálové připraveni použít proti nám sílu, myslím, že ne."

„Takže můžeme vzít peníze a skončit to tady. Nebo můžeme bojovat bez naděje na vítězství."

„Ano," uznal Adam. „Zdá se, že jinou možnost nemáme." Předseda se rozhlédl po kanceláři. Stěny, otlučené okenice a dokonce i krb působily jako připomínky zajetí. „Souhlasím. Musíme bojovat."

„Pošleš nám pomoc?"

„Přijdu," řekl. „Ale policie nebude tak hloupá, aby našim bratrům a sestrám dovolila připojit se k vám. Promluv si s těmi, které máš s sebou. Zjisti, kdo zůstane."

„Hned s nimi promluvím," odvětil Adam.

„Dobře. Jedu tam." Zavěsil a zadíval se na telefon.

Přístroj znovu zazvonil.

Zvedl jej. „Haló?"

Neznámý hlas požádal, jestli by mohl mluvit s Jamesem Walkerem.

„To jsem já."

„Jamesi, já jsem Walter Asquith. Slyšel jsem, co se děje."

„Nevím o tom, že bych vás znal."

„To není důležité. Já znám vás. Poslyšte, ne každý v této zemi se nechá zpanikařit. Napadlo mě, že by se vám trocha pomoci mohla hodit."

Walker ho poslouchal a vzpomněl si na poznámku učiněnou Jasonem Fleurym: Máte víc přátel, než si myslíte.

„A vy všichni zůstanete?“ zeptala se April.

„Ano,“ odpověděl Adam. „Budeme hřbet bránit.“

Maxe to ohromilo. „Předseda o tom ví?“

„Sám to nařídil.“

„Proboha, Adame,“ vyhrkl, „mluvíš o tom, že chceš po sobě střílet s maršály!“

„To je šílenství,“ přidala se April. „Všechny vás zabijí. Musíme si promluvit s nějakým právníkem.“

„Nevěřím, že rozhovor s právníkem k něčemu povede,“ prohlásil Adam. „A vůbec, rozhodnutí je na mně.“

April vytřeštila oči. „Adame, předseda by tě o něco takového nepožádal. Někde došlo k nedorozumění.“

Adam na sobě nedal znát žádné pohnutí. „Můžeš se ho zeptat, až přijede.“

Max nemohl uvěřit, že ten rozhovor je skutečnost. „Myslíš, že je to nějaká dětská hra?“ otázal se. „Federální vládě nemůžeš říct, ať se jde bodnout.“

„Určitou zkušenost jsme s tím měli,“ poznamenal Adam.

„To jo. Možná tvůj dědeček. Ty ne.“ Podíval se oknem na Dalea Treeho, který rozmlouval se skupinkou návštěvníků. „Nebo někdo jiný, když na to přijde.“

Adam se podíval přímo na Maxe. „Jsme v situaci, kdy se musíme zeptat sami sebe, na čem nám skutečně záleží. Bude to úplně stejné jako dřív, Maxi. A to my nepřipustíme. Jestli budeme muset hájit svou půdu a donutit je, aby nás zabili, tak to uděláme.“

29

Kam mám jít, abych mohl žít věčně?

„Zkouška: raz, dva," řekla Andrea.

„Je to dobré." Z Keithova hlasu bylo slyšet jisté rozrušení. „Ale nepřijdeme tam dnes v noci o tebe, že ne?"

„Doufám, že ne." Andrea měla pocit, že to řekla sebejistě. Jako by měla situaci naprosto pod kontrolou.

„Tak fajn," řekl Keith. „Uděláme zvláštní úvod a ještě než ti skutečně předáme slovo, připojíme se do sítě. Takže do toho vpadneš rovnýma nohama."

„Dobrá."

„Pokud víme, budeš tam jediný zástupce médií. Nikoho nechtějí pustit nahoru."

„Asi je mi souzeno, abych se dnes v noci stala slavnou."

„To doufám. A poslouchej, Hawková, pozor na –" Následovalo jen šumění.

Andrea přepnula na náhradní frekvenci, ale výsledek byl stejný. Ti mizerové ji rušili. Neuvěřitelné.

Zvedla telefon. A marně čekala na vyzváněcí tón.

*

Joe Rescouli seděl za volantem bezmála dvanáct hodin, když spolu s Amy a svou švagrovou Teresou zabočil severním směrem na silnici 32, aby po ni ujeli několik posledních kilometrů, které je dělily od Rotundy. Byli ze Sacramenta a cesta jim zabrala celé tři dny. Teresa byla fyzik v oboru elementárních částic. Joeovi sice nebylo úplně jasné, co to znamená, ale věděl, že má dobrou práci a nenadře se. Obdivoval to. „Platí jí za to, co ví," říkal svým kamarádům ze stáčírny. Naproti tomu on si musel každý cent tvrdě odpracovat.

Teresa měsíce nemluvila o ničem jiném než o Rotundě a svým nadšením nakazila Joea a Amy natolik, že když začala uvažovat o tom, že by se sem na sever zalétla podívat, chtěli jet všichni. A autem to bylo o hodně levnější.

A tak teď byli tu a Teresa navrhovala, aby zůstali na hřbetu do setmění, protože pak uvidí, jak stavba svítí. Amy byla pro. Amy vždycky souhlasila se vším, co její sestra chtěla udělat. Joe chápal, že jeho žena není v manželství nejšťastnější. Neříkala nic, ale viděl jí to na očích. Kdyby si nevzala Joea, možná by také pracovala na podobném místě, jako byly Triangle Labs, měla doktorát, vlastní kancelář a pocit, že to někam dotáhne.

Ve stínu hřbetu se již stmívalo a starým buickem cloumal prudký vítr. Joe věděl, že příjezdová cesta vede serpentinami, a představa, že bude muset řídit šerem v takovém větru, se mu příliš nezamlouvala. Ale sestry byly tak nedočkavé, že by neměl klid, dokud neuvidí, kvůli čemu přijely.

„Támhle," ukázala Amy.

Vedle silnice stála cedule. Byla na ní velká žlutá šipka a nápis Rotunda. Ale někdo ceduli přeškrtl přes střed a napsal tiskacími písmeny: Uzavřeno.

„To není možné," vyhrkla Teresa. „Má být otevřeno až do západu slunce."

Těsně za zatáčkou narazili na příjezdovou cestu, ale byla přehrazena bariérou. Na jedné straně stálo policejní auto a policisté ukazovali autům v koloně, že mají jet dál. Joe pomalu přijel a stáhl okénko. Policista na ně začal nervózně gestikulovat.

„Co se děje?" zeptal se Joe. „Pokračujte v cestě, prosím. Je zavřeno."

„Fajn," řekl Joe. Měl co dělat, aby zamaskoval, jak je rád. „Odkdy ráno bude otevřeno?"

„Nebude. Je zavřeno trvale."

„Trvale zavřeno?" optala se Teresa. Joe slyšel v jejím hlasu, že tomu nemůže uvěřit. „Proč? Máme za sebou dlouhou cestu." Její hlas začínal být pronikavý.

„Nám toho moc neřeknou, paní. Soudy nařídily uzavření. Bezpečnostní rizika."

„To nemyslíte vážně.“

„Je mi líto, jenomže vás musím požádat, abyste jeli dál.“ Ustoupil a čekal, až odjedou. Za nimi zastavilo další auto. Policista si povzdechl.

V tom okamžiku zastavil před bariérou černý ford, který přijel od severu. Řidič byl sám. Joeovi se zdálo, že to byl nějaký starší indián. Rozhořčeně sledoval, jak mu uvolnili cestu. Ford projel a blokáda se vrátila na místo.

„Hej,“ ozvala se Teresa. „Co to má znamenat? Jak to, že jeho jste pustili?“

„Úřední vozidlo,“ odvětil policista. Joe se zatvářil zlostně, ale policista nevypadal, že by mu to vadilo. Podíval se na Joea a ukázal na silnici. „Budu si stěžovat,“ prohlásil Joe, zatáhl okénko a šlápl na plyn.

*

Walker očekával u blokády potíže. Celou cestu z rezervace byl přesvědčen o tom, že ho nepustí dál. Možná ho dokonce zatknou. Ale nechali ho jet. Když pak začal stoupat příjezdovou cestou, pochopil proč. Byl starý a oni doufali, že agresivnější duše u Rotundy dokáže zkrotit. Každopádně se zdálo, že v něm nevidí hrozbu. A nezáleželo na tom, kde je –.

Opatrně zdolával zákruty a všímal si hojného počtu policistů kolem cesty. Stromy po chvíli prořídly a on konečně vyjel na vrcholu hřbetu. Na parkovišti stálo jen asi půl tuctu aut.

Rotunda se leskla v slábnoucím světle. Něčím ho oslovovala. Její linie byly oblé a čisté a on věděl, že její stavitelé měli rádi svět právě takový, jaký byl tenkrát a jaký zůstával na druhé straně portálu. Rád by si byl promluvil s těmi, kteří vážili tak dalekou cestu, aby se mohli plavit po panenských mořích. Téměř to vypadalo, jako by věděli, v jakém stavu budou Siouxové, a nechali jim krajinu panenských lesů jako dar.

Z buňky ostrahy vyšel Adam a zamával mu.

Walker zaparkoval auto a vystoupil. „Rád tě vidím, Adame,“ pozdravil ho.

„A já tebe, předsedo.“ Adam chtěl ještě něco říct, ale zaváhal.

„Co se děje?“ zeptal se Walker.

„Nebude jednoduché to tady bránit. Alespoň ne s hrstkou lidí.“

„Chtěl by ses raději stáhnout?“

„Ne,“ odvětil. „Tak to nemyslím.“

Helikoptéra se spustila nízko nad hřeben a zvedla prach z příkopu kolem Rotundy. „Dělají si snímky,“ řekl Adam.

Walker přikývl. „Uzavřeli příjezdovou cestu. Co tedy navrhuješ?“

„Abychom převzali iniciativu. Abychom nečekali, až udeří oni na nás.“

„A jak bys to chtěl udělat?“

Došli ke stanovišti ostrahy a zastavili se přede dveřmi. „Mohli bychom začít tím, že na příjezdovou cestu pokácíme několik stromů. To je přinejmenším zpomalí.“

„Podél cesty stojí policisté.“

„Já to vím,“ řekl Adam.

A Walker pochopil. Policisté nevypadali, jako by předpokládali ze strany obránců nějaký vážnější odpor. Byla to koneckonců oblast, kde nebylo zvykem, aby po sobě lidé stříleli. Několik časově sladěných přepadů mohlo cestu uvolnit. A několik dobře rozmístěných ostřelovačů ji mohlo udržet, pokud by přes ni pokáceli pár stromů. Mohlo se to podařit. „Ne,“ odvětil.

„Předsedo, nemůžeme tady sedět a jen tak čekat, až na nás zaútočí.“

„A myslíš, že když zabiješ několik policistů, na výsledku se tím něco změní?“

V Adamových černých očích se zablýskl hněv. „Jestliže máme odejít za velikou řeku, neměli bychom jít bez doprovodu.“

„Ne,“ řekl znovu Walker. „Jak se jednou prolije krev, neskončí to, dokud nebudeme všichni mrtví. Já bych dal přednost lepšímu výsledku.“

„A jak bys chtěl toho lepšího výsledku dosáhnout?“

„Byl jsem v kontaktu s lidmi na vlivných místech. Pomoc je na cestě.“

„Lidé na vlivných místech?“ Adam se usmál. „Odkdy mají Siouxové takové přátele?“

„Možná déle, než bys čekal, Adame. Je možné, že jsi je jednoduše nepoznal.“

Zašli do budky ostrahy. Malý duch a Sandra Whitewingová vstali. Oba vypadali klidně. Malému duchovi bylo něco pod třicet. Předseda ho znal a odjakživa si dělal starosti o jeho budoucnost, neboť Malý duch měl ženu a dva syny, ale žádnou práci. Dnes vše nasvědčovalo tomu, že už se tím nebude muset trápit.

A Sandra, která za ním kdysi přišla, aby jí pomohl, když její otec naboural autem do benzinové pumpy. Černé oči jí zářily a on si uvědomil, že je výjimečně krásná. Postupem času si nějak přestal všímat. Až příliš se zabýval manévrováním po vlastní úzké cestičce světem. Škoda.

Pracovala v restauraci, jež připravovala jídlo pro návštěvníky rezervace. Zaslechl, že je zasnoubená s nějakým bílým mužem, tesařem, elektrikářem nebo něco podobného, který bydlel v Devil’s Lake. Nebylo jí ještě jedenadvacet. Zvažoval, že by ji měl z hřbetu poslat pryč, ale věděl, že by to vůči ní a jejím bratrům nebylo správné. Rozhodla se vyjádřit svůj postoj a on jí to privilegium nemohl vzít.

V místnosti se kupily zbraně. Samopaly M-16. Aspoň měli nějakou palebnou sílu.

„Máme také ruční odpalovač raket,“ řekl Adam. „Zadarmo nás nedostanou.“

„Kdo další tu je?“ zeptal se Walker.

„Will Pipe, George Freewater a Andrea jsou v Rotundě. Max a doktorka Cannonová ještě neodjeli, ale určitě to brzy udělají. Doprovázejí turisty.“

„Tady ještě jsou nějací turisté?“ zeptal se udiveně Walker.

„Tři z poslední výpravy.“

Walker klesl na židli. „Musíme si ihned promluvit o obraně.“

Dveře se otevřely a vstoupil Max. „Nechce se mi věřit, že něco takového je možné,“ řekl omluvně. „Snažil jsem se dovolat senátoru Wykowskému, ale vypadá to, že linky nefungují –“

Walker se usmál. „Nechtějí, abychom s někým mluvili,“ konstatoval. „Ale myslím, že to není podstatné. Zásah nějakého senátora by nám stejně nepomohl.“ Předsedovi bylo Maxe líto. Zdálo

se mu, že si není jistý tím, co chce. Odvaha se hledá těžko, když člověk válčí sám se sebou.

Podíval se oknem na západ slunce. Smutně si uvědomil, že další už možná neuvidí.

April mluvila s odjíždějícími vědci. Uvažovala, jestli náhodou nebyli poslední, kteří se do Edenu dostali. Byli to Cecil Morin, obézní, dobrácky vyhlížející bakteriolog ve středních letech z Coloradské univerzity, pak Agatha Greenová, astrofyzička z Harvardu, jíž učarovala krása Koňské hlavy, a Dmitrij Rushenko, biolog z firmy Smith Kline Beecham Pharmaceuticals.

„Chtěla bych se tam odstěhovat," prohlásila Greenová.

„Je pravda, že vláda to tady chce obsadit?" zeptal se Morin.

April přikývla. „Vypadá to tak."

Morin smutně zavrtěl hlavou. „Pomáhej nám bůh."

Rushenko otevřel dveře svého auta. „Jste totiž v právu." Měl newyorský přízvuk. Zdálo se jí, že z Long Islandu.

„My to víme."

„Představa, že by portál skončil v rukou vlády, je děsivá," pokračoval. „Byla by to ostuda. Rád bych vám pomohl, kdybych mohl." Nasedl do auta a nastartoval.

„Něco vám řeknu," ozvala se Greenová. „Kdyby to bylo na mně, museli by mi to vzít."

April jí podržela dveře, když nasedala. „Chceme zůstat," řekla, jenže první osobu množného čísla použila přeneseně, neboť ona neměla v úmyslu zůstat. Ale měla z toho dobrý pocit, když to říkala. „A vy můžete zůstat s námi, Agatho, jestli chcete." Myslela to jako žert, chvástání nebo něco takového, ale když uviděla, jak tím ženu přivedla do rozpaků, zastyděla se.

„Ráda bych, April," pravila astrofyzička. „Opravdu ráda bych zůstala. Ale mám manžela a malou dcerku." Začervenala se.

Ostatní neřekli nic.

April číhala na příležitost, aby si mohla promluvit s předsedou o samotě. Byl venku s Adamem a ostatními. V předklonu, aby se chránili před větrem, obcházeli kopce hlíny, jež se vršily kolem vyhloubené jámy. Pochopila, že tyto hromady budou představovat první obrannou linii.

„Maxi, proč to dělají?“ zeptala se. „Jaký to má smysl?“

Max začínal nenávidět Rotundu a všechno, co s ní souviselo. „Nevím,“ odvětil. „Možná je to otázka kultury.“

Věděla, že Max znepokojeně čeká, až bude souhlasit s odjezdem. Upozornil ji, že jet dolů po úzké cestě, ve tmě a kolem nervózních policistů, obnáší jistá rizika.

Trna již padla.

„Nerada je tady nechávám,“ řekla a zahájila tak další kolo rozhovoru, který spolu v poslední hodině vedli znovu a znovu.

„Já taky.“

„Kéž bychom pro ně mohli něco udělat.“

„Proč na tom tak trvají? Vždyť nemají co získat.“

V osm hodin zhasli bezpečnostní osvětlení, ale rozkopaný terén byl stále vidět v záři Rotundy. „Škoda že se přes to nedá přehodit plachta,“ poznamenal Max.

Když se předseda vzdálil od Adama a vrátil se na stanoviště ostrahy, usoudila, že nastala vhodná chvíle. „Maxi,“ řekla, „pojďme si s ním promluvit.“

Max se již vzdal nadějí, že někoho může přesvědčit k rozumu. V jeho očích se Adam Sky a jeho lidé, kteří mu kdysi připadali tak racionální, změnili v tlupu fanatiků ovládaných duchy prohraných bitev a dávných nenávistí. Představa, že by vzkázal federálnímu soudu a policii, ať sejdou bodnout, byla Maxově povaze cizí.

Walker vypadal vcelku vesele, když za ním přišli.

„Pane předsedo,“ začala rozechvělým hlasem April, „nedělejte to. Vy to můžete zastavit.“

Walker se na ni vřele usmál. „Vy jste ještě tady?“ podivil se.

Vítr bičoval vrcholek hřebene a bušil do budovy. „Nechceme vás tady nechat.“

„To rád slyším,“ odvětil. „Ale nemůžete zůstat.“

Maxovi z toho rozhovoru vynechávalo srdce. Neměl vůbec v úmyslu připlést se do křížové palby.

„Nemáte žádný důvod to dělat,“ řekla April. „Na výsledku se nic nezmění.“

Walker se na ni upřeně podíval. „Nebuďte si tolik jistá.“ Zvedl oči k měsíci, který byl ve třetí čtvrti, a pak zabloudil pohledem do

údolí řeky, kde byla tma s výjimkou vzdálených oáz světla, představujících Fort Moxie a tamní hraniční přechod.

„Můžete to vybojovat u soudu," řekl Max. „Myslím, že byste měli velice slušnou šanci, že to získáte zpět. Ale jestli se postavíte na ozbrojený odpor –"

Max zahlédl v očích starého muže něco, co ho zarazilo.

„Cože?" řekla April. „Co nám zatajujete?"

„Nemám ponětí, o čem mluvíte, mladá dámo." Ale úplně nedokázal oprostit svůj hlas od rezervovanosti.

„Cože?" zeptala se znovu. „Nechali jste to tady snad zaminovat? O co jde?"

Helikoptéra se vrátila. Přeletěla přes střed hřebene.

Walker se podíval na hodinky.

„Racionální je jít na to přes soudy," řekla. „Proč s tím nechcete jít k soudu?"

Otázka ťala do živého, ale Walker ji odbyl mávnutím ruky. Již nechtěl mluvit. Chtěl, aby odjela.

„Proč?" zeptala se znovu. „Proč to u soudů nejde? Myslíte si, že je v tom nějaký švindl? Nebo něco jiného?"

„Prosím, odjeďte, April," řekl. „Byl bych rád, kdyby bylo nějaké lepší řešení."

April vytřeštila oči. „Vy si myslíte, že to chtějí zničit, že? Myslíte si, že soudy vám to nebudou moci vrátit zpět."

Předseda se díval mimo ni, někam k obloze. Potom se otočil na podpatku a vyšel ze dveří.

„Proboha," hlesla. „To nemůže být pravda. To by neudělali."

Ale udělali by to. Dokud lidé budou věřit, že existují vyspělé technologie, které se jednou mohou objevit, bude to mít na svět jako celek neblahý vliv. Rotunda se dala eliminovat pouze jediným způsobem.

„Já myslím, že má pravdu," ozval se Max. „Je nejvyšší čas, abychom vypadli."

April stála na místě, váhavá a ohromená. Vyděšená. „Ne," odvětila. „Já myslím, že není."

Max dostal strach.

„Já nikam nejedu," řekla. „Nedopustím, aby se to stalo."

*

Brian Kautter byl komisařem Úřadu na ochranu životního prostředí. V osm třicet, sledován televizními kamerami, vstoupil do sálu vyhrazeného tiskovým konferencím. Nikdy nezažil, aby ve vzduchu bylo tolik napětí a aby se sešlo tolik novinářů. To znamenalo, že došlo k úniku informací.

Kautter byl vysoký, příjemný Afroameričan. Nelíbilo se mu, co se momentálně děje, a bylo mu proti mysli, že je toho součástí. Chápal, že je nutné, aby prezident zakročil. Ale věděl, že je to jedna z těch událostí, které s sebou v dalších letech bude vláčet jako balvan. Tušil, že přijde doba – a nebude to dlouho trvat – kdy si bude přát, aby měl možnost vrátit se a prožít následujících několik minut znovu.

„Dámy a pánové," začal, „mám zde pro vás prohlášení, po němž rád odpovím na vaše dotazy. Nebezpečí tkvící v Rotundě v nás začala vzbuzovat stále silnější obavy. Vaše vláda, jak víte, nezaujala žádné oficiální stanovisko k tomu, zda se skutečně jedná o most ke hvězdám. Ale máme již dostatek důkazů, abychom mohli dojít závěru, že krajina na druhé straně s největší pravděpodobností není pozemská.

To přináší celou řadu znepokojivých možností. Již nyní kolují zprávy, že něco prošlo do našeho světa. Nevíme, co by to mohlo být, ani se nedomníváme, že by to byla pravda. Jenomže nemůžeme to vyloučit. Stejně tak si nemůžeme být jisti, že taková situace nenastane v budoucnu. Jsou zde rovněž další potenciální rizika. Například viry. Nebo znečišťující látky.

Abychom mohli zajistit celkovou bezpečnost obyvatelstva, Úřad pro ochranu životního prostřed na základě své žádosti obdržel soudní příkaz žádající majitele artefaktu, aby jej dali k dispozici státní inspekci a kontrole. Opakuji, že se jedná pouze o dočasné opatření, jehož jediným účelem je vyloučit lokální rizika." Kautter vypadal jako někdo, kdo trpí. „Nyní se můžete ptát."

Maris Quimby z Postu: „Pane komisaři, Siouxové s tímto uspořádáním vyslovili souhlas?"

Kautter zavrtěl hlavou. „Marisi, přikaž federálního soudu nevyžaduje ničí souhlas. Ale abych odpověděl na vaši otázku, jsem

přesvědčen o tom, že pochopí moudrost tohoto kroku.“ Ukázal na Hanka Millera od Foxe.

„Není trochu pozdě starat se nyní o bacily? Chci říct, že jestli je tam něco nebezpečného, máme docela slušnou jistotu, že už to tady je.“

„Nedomníváme se, že by byl reálný důvod k obavám, Hanku. Naše kroky jsou v této věci čistě preventivní.“

Když skončil, vyšel po schodech zpátky do své kanceláře a otevřel láhev rumu, kterou si schovával ve skříňce na kancelářské potřeby.

30

Odvaha je k ničemu, když bohové nepomohou

Eurípidés, Prosebnice

Blesková zpráva NBC:

Maršálové dnes večer uzavřeli Johnsonův hřbet, zřejmě ve snaze ovládnout lokalitu. Skupina indiánů oznámila, že neuposlechnou nařízení federálního soudu k odchodu. Nejdříve vás zavedeme za Michaelem Patemanem do Bílého domu a potom za Carole Jensenovou do siouxské rezervace u Ďáblova jezera v Severní Dakotě.

*

Carole Jensenová byla přichystaná v kmenových kancelářích v Modrém domě, kde se jí podařilo zastihnout Williama Hawka. Vysílání přebíraly stanice po celé zemi. Když člověk pracuje pro noční zprávy ve Fargu, žije s nadějí, že jednou přijde takový okamžik. Usmála se na Hawka, ale nedostala žádnou odpověď.

„Minuta," oznámil kameraman a upravil ostření.

„Hlavně buďte přirozený, pane Hawku," řekla. „Začneme, až se rozsvítí červené světélko."

„Dobře." Měl na sobě vestu z kravské kůže, flanelovou košili a vybledlé džíny. Hádala mu kolem šedesáti, přestože měl obličej rozrytý hlubokými vráskami.

Opět se ozval producent z Farga. „Stejný postup jako normálně, Carole. Jako kdybys to dělala pro nás. Jenom uprav závěrečnou frázi."

„Fajn," odpověděla.

Zbývalo jim několik posledních vteřin. Kameraman jí ukázal pět prstů a odpočítal. Rudá kontrolka se rozzářila.

„Jsem Carole Jensenová a hlásím se vám z kanceláří kmene Siouxů v rezervaci u Ďáblova jezera," řekla. „Dnes večer je tu se mnou William Hawk, člen kmenové rady a jeden ze siouxských vůdců. Pane Hawku, pokud je mi známo, sledoval jste tiskovou konferenci Úřadu pro ochranu životního prostředí, která se konala v podvečerních hodinách."

„Ovšem, sledoval." Tvářil se odhodlaně, avšak viděla mu v očích bolest. Doufala, že se přenáší i na obrazovky. Tragická šlechetnost.

„Chtěl byste nějak reagovat na poznámky komisaře Kauttera?"

„Pan komisař by měl vědět, že nikomu nehrozí žádné nebezpečí. Nikdo neviděl, že by portálem něco prošlo. A jsem přesvědčen o tom, že povídačky o neviditelném muži nikdo nebere vážně. Ani podobné historky."

„Co budete dělat, pane Hawku?"

Jeho výraz zpřísněl. „Nedovolíme jim, aby nám ukradli naši půdu. Patří nám a my ji budeme bránit."

„To znamená silou?"

„Když to bude nutné. Doufám, že k tomu nedojde."

„Předtím jste mi řekl, že na Johnsonově hřbetu je také vaše dcera."

„To je pravda."

„Pošlete ji domů?"

„Zůstane se svými bratry, aby bránila své dědictví." Z jeho kožnaté tváře vyzařoval vzdor.

*

„Nepotřebujeme vás," prohlásil Adam. „Vy a Max byste měli odjet, dokud to jde."

„Má pravdu," přidal se Max. „Není to naše věc."

April se na něho smutně podívala. „Já myslím, že to je věc každého. Jsme příliš pitomí, líní nebo nevím co, než abychom se to snažili lidem vysvětlit, raději Rotundu zničíme. Přivádí mě to k zuřivosti. Já nikam nejedu. Moje místo je tady."

„Umíš střílet?" přerušil ji Adam. „Budeš střílet?"

„Ne," odvětila. „Já nikoho nezabiju. Ale stejně tady budu." Věděla, že to zní nesouvisle a slabošsky, a v očích se jí objevily slzy.

„Budeš jedině překážet."

„Jestli mě chceš odsud dostat, budeš mě muset shodit dolů," řekla Adamovi.

Max bezradně rozhodil rukama.

Snažil se zahájit komplikovaný proces, jehož cílem bylo omluvit se a zamířit k autu. Někdy chce víc odvahy, aby člověk odešel, než aby zůstal, říkal si. Nehodlal zahodit svůj život pro ztracenou věc. Stále ještě uvažoval, jak nejlépe to zaonačit, když k nim přišla Andrea.

„Třeba by se našla jiná možnost," řekla Adamovi. „Mohli bychom pohrozit, že portál zničíme. Vezmeme jim ho."

„To není k ničemu," namítl. „Přesně to chtějí."

„Možná ne," ozval se Max. „Dnes večer sem bude upřena velká pozornost ze strany sdělovacích prostředků. Pro administrativu by to byla mediální katastrofa."

„Mediální katastrofa to bude jenom v případě, že budeme schopni odvysílat hrozbu," řekl Adam. „Ale to není v našich silách."

„Chceš říct, že Sněžná orlice nemůže vysílat?"

„Ne, nemůže," prohlásila Andrea. „Ale myslím si, že kdybychom našli způsob, jak se dostat do médií, ocitli by se pod velkým tlakem, aby nás nechali na pokoji."

„Ne." Hlas April byl jako z oceli. „Nemůžete vyhrožovat zničením portálu. Celým smyslem toho, že tady zůstaneme, je jeho ochrana."

„Ve skutečnosti nemusíme nic zničit. Je tady blufování," řekla Andrea.

„A oni to tak pochopí," odvětil Adam. „Určitě by nás prokoukli." Po příjezdové cestě se blížila světla. „Určitě."

Telefon zazvonil. Podívali se jeden na druhého. Ozývalo se to z řídicí buňky. „Myslel jsem, že telefony nefungují," podivil se Max.

Stáli na kraji jámy, v níž spočívala Rotunda. „To bude hovor z oficiálních míst," řekla April.

Byl to Maxův telefon. April jej zvedla, chvíli poslouchala a pak přikývla. „Ano, je tady." Podala sluchátko Maxovi.

„Haló?“ zabručel.

Ženský hlas se zeptal, jestli to je pan Colling Avood.

„Ano,“ řekl.

„Počkejte, prosím, spojím vás s prezidentem.“

Max ztuhl. Vytřeštil oči na ostatní a oni vytřeštili oči na něho. „Kdo?“ vytvarovala April svými rty.

Vzápětí se v telefonu ozval známý úsečný hlas s baltimorským přízvukem. „Max?“

„Ano, pane prezidente.“ Všem kolem se rozšířily oči.

„Maxi, jste někde, kde nás mohou slyšet ostatní?“

„Ano, jsem.“

„Dobře. Vím, že to můžete přepojit do reproduktoru, když budete chtít. Ale bude lepší, když to neuděláte. To, co chci říct, je určeno vám.“

V krku mu vyschlo. „Pane prezidente,“ začal, „jsem velice rád, že vás slyším.“

„A já jsem rád, že mohu mluvit s vámi, synu. Asi víte, že s naší zemí to jde z kopce. Situace je o hodně horší, než je vám pravděpodobně známo. Lidé přicházejí o práci, o úspory a bůhví kam to všechno povede.“

„Kvůli Rotundě?“

„Kvůli Rotundě. Podívejte, my nechceme indiánům vůbec nic vzít. A vy to víte. Země to ví. Ale lidé mají momentálně strach a my musíme dostat tu věc tam nahoře pod kontrolu. O indiány se postaráme. Máte moje slovo. Ale ta věc je něco, s čím jsme se dosud nesetkali. Je to národní bohatství, nemyslíte? Indiáni to tam přece nedali, nic takového. Jenom jim náhodou patří půda.“ Odmlčel se, snad proto, aby se nadechl, nebo možná proto, aby ovládl své emoce. Jeho hlas neměl daleko k tomu, aby se zlomil.

„Vím o tom problému, pane.“

„Dobře. Pak tedy víte, že musím zasáhnout. Musím. Bůh mi pomáhej, Maxi, ale jestli něco chci ze všeho nejmíň, tak to, aby tekla krev.“

„Já myslím, že tady se na to všichni dívají stejně.“

„Ovšem. Ovšem.“ Jeho hlas se změnil, objevil se v něm tón, jenž naznačoval, že mezi nimi panuje shoda. „Vím, kdo je váš otec, Maxi. Hodně pro tuto zemi udělal.“

„Ano, pane. Udělal.“

„Teď máte příležitost vy. Potřebuji vaši pomoc, synu.“

Max věděl, co přijde. „Nemám tu příliš velký vliv, pane.“

„Oni nám nevěří, že?“

„Ne, pane. Nevěří.“

„Nemám jim to za zlé. Ani trochu. Ale jsem ochoten poskytnout osobní záruky, že budou štědře odškodněni, pokud se vzdají svých práv na Johnsonův hřbet.“

„Chcete, abych jim to řekl?“

„Prosím, udělejte to. Ale kromě toho potřebuji, abyste je zkusil přesvědčit, ať se na ten problém podívají z naší strany. Potřebuji, Maxi, abyste je přesvědčil, že to mají vzdát. Jestli budou trvat na svém, dosáhnou jedině toho, že se nechají zabít. Prosím, skutečně potřebuji vaši pomoc.“

„Proč se obracíte na mne, pane prezidente? Proč jste nezavolal předsedovi Walkerovi? Nebo doktorce Cannonové?“

„Walker už se rozhodl. Doktorka Cannonová je možná příliš mladá, než aby mohla mít výraznější vliv na skupinu indiánů. Vy chápete, jak to myslím. Budu k vám upřímný, Maxi. Procházeli jsme si profily lidí, kteří jsou tam nahoře s vámi, a vy jste se nám zdál nejpřístupnější rozumnému řešení.“

Max se zhluboka nadechl. On byl slabým článkem. „Řeknu jim to,“ slíbil. „Mohu se na něco zeptat já vás?“

„Jistě, Maxi. Zeptejte se, na co chcete. Na cokoli.“

„Kolují zprávy, že vláda chce Rotundu zničit. Dáte mi své slovo, že tyto zprávy jsou nepodložené?“

Max slyšel na druhém konci dýchání. Potom se ozvalo: „Maxi, něco takového bychom neudělali.“

„Vaše slovo na to, pane prezidente?“

„Maxi, mohu slíbit štědré odškodnění.“

„Co říká?“ zašeptala April. Max zavrtěl hlavou.

„Obávám se, že to nestačí, pane prezidente.“

„Maxi, můžete pomoci. Promluvte s nimi.“

„Nebudou mne poslouchat. A stejně, myslím si, že mají pravdu.“

Dlouhé mlčení na druhém konci se protahovalo, až Max začal přemýšlet, jestli tam prezident ještě je. „Víte, Maxi,“ promluvil nakonec, „jestli dojde ke krveprolití, budete si po celý zbytek života vyčítat, že jste mu mohl zabránit.“ Max si ho představil, drobného muže, který vypadal jako vedoucí tiskárny někde za rohem. „Je mi vás líto, synu. Ale děláte to, co udělat musíte, a já to ctím. Přesto vás chci poprosit, zůstaňte na příjmu, ano? Dají vám číslo, abyste mohl zavolat, pokud si to rozmyslíte. Jestli se z toho dostaneme mírovou cestou, rád bych se s vámi setkal v Bílém domě.“

Potom se odmlčel. Max si opsal číslo a podal je Adamovi. Adam lístek roztrhal na kousíčky, aniž se na něj podíval. Otevřel dveře a hodil kousíčky do větru. A Max pochopil, že jediný člověk, který si myslí, že Max Collingwood zůstane se Siouxy, je prezident Spojených států.

*

Bílá dodávka zpravodajství Benova desítka uháněla prérií na východ vstříc Johnsonovu hřbetu. Carole stěží krotila vzrušení. Neustále si rozhovor opakovala v hlavě, vychutnávala si tu dramatičnost. Zůstane se svými bratry, aby bránila svou půdu. A svou závěrečnou větu: Carole Jensenová pro NBC News z rezervace Siouxů u Ďáblova jezera.

A to nebylo všechno. Robert Bazell byl na cestě, ale do doby, než dorazí, bude ona hlasem, který má stanice v první linii. Doufala, že letadlo s Bazellem zůstane někde trčet pro špatné počasí.

Carole se v sedadle opřela a nechala se unášet opojnou radostí okamžiku.

Přejeli Pembinské hory a znovu zabočili na sever po silnici 32. Po chvíli uviděli na obloze smaragdovou záři.

Policie odkláněla auta na objížďku. Carole ukázala svůj průkaz a byla puštěna dál. U odbočky příjezdové cesty svítila až na silnici blikající světla a bílá záře televizních lamp. Auta a dodávky státy na krajnici po obou stranách dvouproudovky. Chang zpomalil a zastavil vedle dodávky NBC.

Kolem odbočky byl chumel lidí. Středem pozornosti byl starý otlučený ford. Carole okamžitě poznala Walkera. Vystoupil z auta a

mluvil se zástupkyní šerifa. Ostatní policejní důstojníci se bez velkého úspěchu snažili udržet si novináře od těla.

„Nachystej se, Changu," řekla a vyťukala na mobilu číslo do studia.

„Carole?" zeptal se producent. „Právě jsem ti chtěl zavolat."

„Jsme tady."

„Fajn. Walker právě sjel z hory. CNN a ABC už to dávají. Zřejmě se chystá učinit prohlášení."

Carole Jensenová už byla venku z auta a spěchala k ostatním štábům. Chang s výstrojí na rameni obešel auto z druhé strany.

„Uděláme úvod," řekl hlas ze studia. „Za dvacet vteřin přepínáme na vás."

„Do prdele," ulevila si Carole a zalétla pohledem ke svému parťákovi. „Jsi připravený, Changu?"

Doběhli ke skupince novinářů a tak dlouho se cpali a tlačili dopředu, až se dostali na místo, odkud se dění dalo slušně zabrat. Walker vypadal slabě a staře. Policisté byli z té vřavy nervózní a ztráceli trpělivost. Nějaká žena, podle oblečení od maršálů, vedla živý rozhovor s náčelníkem Doutablem. Carole byla dobrá v odezírání ze rtů a pochytila z rozhovoru dost, aby pochopila, že po náčelníkovi chce, aby něco dovolil.

Reportéři se tlačili dopředu a celá scéna byla zaplavena jasnými světly a ostrými stíny.

Zástupkyně šerifa na znamení od Doutabla ustoupila. Několik rukou přistrčilo mikrofony k fordu. „Jak se indiáni dívají na to, že jsou soudně vyháněni? Budou Siouxové bojovat? Skrývají něco? Je pravda, co se říká o tom mimozemském návštěvníkovi?"

„Ne," řekl. „Vůbec nic neskrýváme." Vylezl na svah, kde ho mohli všichni vidět. „Jmenuji se John Walker. Jsem předseda kmenové rady."

„Tak co je to velké tajemství?" zakřičel někdo.

Walker se zatvářil poněkud nechápavě. „Žádné tajemství není. Ochotně jsme se rozdělili o neobydlený svět se všemi, kteří se přišli podívat. Ale Rotunda je na naší půdě."

Novináři ztichli.

„Je možné," pokračoval Walker, „že cesta ke hvězdám prochází tímto hřbetem. Někteří lidé jsou znepokojeni objevy, které zde byly učiněny. Mají z nich strach. A my víme, že když přijde změna, nikdo nehájí minulost tak úporně jako ti, kteří jsou u moci. Vědí, že změna je nevyhnutelná, ale kdyby mohli, rozsekali by ji na odměřené kousky. Zrní pro slepice.

Vaše vláda nám nařizuje," pokračoval, „že musíme odejít. Když neuposlechneme, vyženou nás. A těm, kteří mají tu drzost zůstat na své půdě, je vyhrožováno vězením. Nebo něčím ještě horším. Chci se vás na něco zeptat. Pokud se tyto osoby mohou zmocnit našeho majetku, protože mají strach, čí majetek je potom v bezpečí? Když se mohou zmocnit naší budoucnosti, čí budoucnost je jistá?"

(Hlas producenta: „Je to skvělý, Carol. Ten chlap je úžasnej! Zkus s ním udělat exkluzivní rozhovor, až to skončí.")

„Nebude to poprvé, kdy jsme povoláni bránit svou zem krví. Ale chtěl bych promluvit přímo k prezidentovi Spojených států." Chang ho zabral zblízka. „Pane prezidente, jen vy máte moc to zastavit. Lidé, kteří dnes večer zemřou na obou stranách, jsou nevinní. A jsou to idealisté, jinak by proti sobě nestáli. Jsou nejlepší, jaké máme, ochotní obětovat se pro věc, jak jim to nařizují starší. Zastavte to, dokud můžete."

Tom Lasker si u blokády nijak nepomohl odvoláváním na to, kdo je, a byl bez vysvětlení vrácen stejně jako davy turistů. Nejdřív ho napadlo zavolat z mobilu Maxovi, ale ozval se mu rezavý dvoutónový zvuk, který obvykle upozorňuje na to, že meziměstská linka nefunguje.

Poslouchal zprávy, takže věděl o ultimátu. Ale až teď mu doopravdy došlo, že se bude střílet a někdo může přijít o život.

Váhal, nevěděl, co má dělat. Měl pocit, že by měl s někým promluvit, jenže netušil, kdo by mohl pomoci. Zavolal Ginny a popsal jí, co se děje. „Vrať se domů," řekla. „Nepleť se do toho." O chvíli později mu zavolala zpátky. „Shání tě někdo z rezervace." Dala mu číslo. „Buď opatrný," dodala.

Na druhém konci to vzal William Hawk. „Tome, potřebujeme něco vyřídit předsedovi."

*

April byla neobvykle tichá. Max uvažoval, jestli je z něj zklamaná či má jednoduše strach. Vrátili se do řídicí buňky a sklíčeně seděli uvnitř. Nemluvili. Vzduch byl těžký a přinejmenším Max nedokázal vyslovit, co má na srdci.

Bolelo to. „April," promluvil, „opravdu chceš zůstat?"

Podívala se na něho a potřebovala chvíli, než na něho zaostřila. „Chci," odvětila. „Dívám se na to stejně jako Adam. Nemůžu odsud odejít a nechat to všechno na nich."

„Tak jo. Fajn." Max vstal. „Já mizím."

Přikývla.

„Hodně štěstí," řekl.

31

Je nevhodné škubnout sebou před hrozícím výstřelem.

Montaigne, „O nestálosti našich činů“

Jakmile bylo jasné, že Siouxové dolů nesestoupí, Elizabeth Silverová začala odposlouchávat telefonické rozhovory. Věděla, že se Walker zeptal Adama: Jak daleko jsi ochoten zajít? a slyšela odpověď. Také ihned pochopila z jeho telefonického rozhovoru s Waltrem Asquithem, nositelem Pulitzerovy ceny, že Walker chystá nějakou demonstraci lidí zvenčí. Neměla žádnou konkrétní informaci. Poslouchala ještě jiné rozhovory, než úplně vyřadili komunikace. Indiáni v nich ujišťovali své rodiny ne o tom, že se jim nic nestane, ale že se mohou spolehnout, že budou bránit své dědictví. Napadlo ji, jestli vytušili, že poslouchá, a adresují své poznámky speciálně jí. A nakonec si poslechla Maxův rozhovor s prezidentem. Maxovo odmítnutí ji rozhořčilo a současně přesvědčilo, že použití síly bude nezbytné. Jestli Siouxové chtěli přistoupit na nějaké smírné řešení, teď nastala ta vhodná chvíle.

Neměla z tohoto úkolu radost. Ne že by měla morální nebo politické výhrady. Avšak situace byla výbušná. Profesionální riziko bylo veliké, a přitom prakticky nebylo co získat. Kdyby všechno zvládla dobře, jednoduše by operaci předala SSO, která pak získá uznání. Naproti tomu kdyby něco zkazila, měla by po kariéře.

Oficiálně předala operaci SSO vpodvečer. Dorazil Horace Gibson, velitel skupiny, aby se osobně ujal velení. Vzhledem k tomu, o jak náročný úkol se jednalo, ani nečekala nikoho menšího. Elizabeth se předtím setkala s Gibsonem již jednou, ale nevěnovala mu příliš pozornosti. V jeho vystupování bylo až příliš frajerství. Měl

o sobě vysoké mínění a netajil se svým názorem, že jeho lidé jsou něco zvláštního, elita organizace. Dával Elizabeth najevo, že ona je venkovská husa.

Tentokrát ho ale málem litovala. Věděla, jaké má instrukce: rychle se zmocnit Rotundy, aby se zabránilo dlouhému mediálnímu cirkusu udělat to beze ztrát a pokud možno, neublížit žádnému indiánovi.

Hodně štěstí.

Znala Horace dost dobře, aby věděla, že indiáni si mají dát velký pozor.

Zvláštní vydání NBC, rozhovor Toma Brokawa s ministrem spravedlnosti Christianem Folkem.

Brokaw: Pane Polku, právě jsme slyšeli výzvu Jamese Walkera ke zdrženlivosti a jeho obvinění, že vláda se snaží ukrást půdu, která patří Siouxům. Chtěl byste na tuto skutečnost nějak reagovat?

Polk: Tome, my cítíme s předsedou Walkerem a Siouxy. Chtěl bych jasně říct, že opatření, které jsme podnikli, je podle našeho mínění nejlepší pro všechny. Dovolte mi zdůraznit, že my nic nekrademe. Pouze žádáme o dohled.

Brokaw: Co přesně znamená ten dohled, pane Polku. Kdo bude skutečně řídit dění u Rotundy?

Polk: Přece Siouxové, kdo jiný. My tam budeme pouze proto, abychom zajistili, že –. Podívejte, Tome, toto je unikátní situace. Nikdy předtím jsme se s něčím takovým nesetkali. Naší povinností je postarat se o to, aby byla podniknuta náležitá bezpečnostní opatření. Nevíme, s čím máme tu čest, a je naší povinností vůči americkému lidu mít to pod kontrolou. Nic nerozumného na tom není.

Brokaw: Jaká konkrétní hrozba vás znepokojuje?

Polk: Především chceme všechny uklidnit. Povídá se, že z Rotundy něco uniklo –.

Brokaw: Ale vy tomu nevěříte, že?

Polk: Ne. Osobně tomu nevěřím. Ale o to nejde. Spousta lidí tomu věří. A my je musíme uklidnit.

Brokaw: Takže se chystáte zmocnit se siouxského majetku silou, poněvadž někteří lidé v Severní Dakotě začínají být nervózní?

Polk: Jsou tu i jiné faktory. Nevíme, jaká další rizika se mohou objevit. Například nemoci. To je hlavní obava. Musíme mít tyto portály pod kontrolou.

Brokaw: Zdá se, že Siouxové se soudnímu rozhodnutí nepodřídí.

Polk: Oni nemají na vybranou.

Brokaw: To je možná otázka spíš pro ně. Pane Polku, jste připraveni použít sílu?

Polk: Jsem přesvědčen, že to nebude nutné.

Brokaw: Ale použijete ji, pokud budete muset?

Polk: Věříme, že se to dá vyřešit poklidně.

Brokaw: Děkuji vám, pane.

Polk: Já děkuji vám, Tome.

Horace Gibson seděl v provizorním velitelském stanovišti na vrcholu kopce několik kilometrů od Johnsonova hřbetu a pomalu procházel nejnovější snímky cílové oblasti a aktuální předpověď počasí. Seznamoval se s osobou Adama Skye a nepátral po chybách v obraně. Zároveň si nebyl jist, jaké zbraně by Sky mohl mít k dispozici.

Siouxové se zakopou, využijí hromady hlíny, aby se kryli.

Gibson by na ně něj raději shodil černý dým a po něm třaskavé granáty. Oslepit je, otřást jimi, a než se stačí přeskupit, provést výsadek z helikoptér. Jenomže na vrcholu hřbetu vanul vítr o rychlosti přes šedesát kilometrů v hodině a během noci měl podle meteorologů ještě zesílit. To znamenalo, že s kouřem, který by zamaskoval útok, nemůže počítat. Větrné podmínky by nepomohly ani manévrovacím schopnostem helikoptér, ale s tím by si nějak poradil.

Kdyby bylo po jeho, Horace by oblast jednoduše uzavřel a počkal, až se obránci vyčerpají. Měl však za to, že tlak sílí, z Bílého domu i ze všech ostatních stupňů. Vyřiďte to!

Lokalita se mu nelíbila. Obránci měli výhled na plochý terén, kde se nebylo kam schovat. Byla to vražedná zóna.

Nejpraktičtější taktikou bylo zaútočit na valy s využitím vrtulníků Blackhawk a pokusit se zahnat obránce do jámy. Nebo vyvolat takový zmatek, aby byly helikoptéry kryté při přistání.

*

Elizabeth Silverová zaujala postavení na hřebeni asi čtyři sta metrů na západ od nejvyššího místa příjezdové cesty. Doprovázeli ji náčelník Doutable a půl tuctu policistů vyzbrojených paskami. Bylo to exponované postavení, pokud by Siouxové začali střílet, ale poskytovalo výborný výhled na obránce přes vrcholek výkopu. Hromady hlíny ležely ve stínu a Sky nechal vytáhnout na dřevěnou konstrukci plachtu, aby nebyly vidět siluety jeho lidí proti záři Rotundy. Byla však jasná noc a zářil měsíc. Průzkumné helikoptéry čas od času přeletovaly nad hřebenem a momentálně se držely nad jeho severní stranou.

Doutablovi se ulevilo, když zjistil, že tým SSO nemá zájem o ozbrojenou pomoc. Jediné, co od místní policie potřebovali, bylo zajištění toho, aby se na hřbet nepřipletl nikdo, kdo tam nemá co dělat. To znamenalo lidé ze sdělovacích prostředků.

Elizabeth věděla, že až to přijde, bude to velice rychlé. Jednou už s Gibsonem něco podobného absolvovala. Čekala teď na šifrovanou zprávu, z níž se dozví čas útoku a zvláštní instrukce, které pro ni velitel má. Doutable jí právě říkal něco, co poslouchala nanejvýš na půl ucha, když zaznamenala zvuk jiného letounu.

Nebyl to blackhawk.

To bylo zvláštní. Na obloze nad hřbetem neměl být nikdo kromě maršálů.

Od jihu se blížilo šedé vrtulové letadlo. Mělo americké vojenské označení.

„Co to ksakru je?“ zamumlala pro sebe a spojila se s helikoptérou. „Blesku jedna,“ řekla. „Tady Váhavý. Máme tu vetřelce.“

„Vidím ho,“ přišla odpověď.

„Upozorni ho, ať letí pryč.“

„Váhavý, snažím se na něho mluvit už minutu. Nereaguje.“

Letoun letěl nízko a rychle se blížil.

„Prosím o instrukce, Váhavý.“

„Upozorni ho, aby opustil oblast, nebo proti němu bude zahájena palba.“

„Rozumím.“

Blackhawk držel krok s šedým letounem, sledoval ho asi o tři sta metrů výš.

„Váhavý, je to starý avenger,“ řekla helikoptéra. „Stíhačka z druhé světové války.“ Další odmlka. „Neodpovídá.“

„Kdo je to?“ zeptala se. „Má nějakou identifikaci?“

Helikoptéra oznámila ocasní číslo letounu. Doutable si je zapsal. „Dejte mi chvilku,“ řekl. Nadiktoval číslo do jednoho policejního auta.

Avenger přilétal velice nízko.

K okruhu se připojil Gibson. „Blesku jedna,“ řekl. „Vypal výstražnou dávku.“

Blackhawk vystřelil před leteckého veterána, přímo přes jeho výhled. Avenger se maličko rozkolébal, ale letěl dál.

„Patří nějakému Tomu Laskerovi,“ pravil Doutable. „Základnu má ve Fort Moxie.“

„Lasker,“ řekla Elizabeth. „Toho znám. To je ten chlap s lodí.“

V tu chvíli avenger s burácením prolétl nad příkopy. Vypadalo to, jako by z něj něco odpadlo. Letadlo zatočilo na západ a začalo nabírat výšku.

„Blesku jedna,“ promluvila, „zruš sledování.“ Otočila se k Doutablovi. „Zařiďte, aby na něho někdo čekal, až přistane. Myslím, že si s ním budeme chtít promluvit.“

„Něco shodil,“ oznámil jeden z policistů.

Elizabeth obrátila triedr k vykopávkám.

„Váhavý, tady je Blesk jedna. Indiáni vylezli z díry. Něco hledají.“

„Rozumím.“

„Dva jsou vepředu, za prstencem příkopů. Počkejte okamžik. Počkejte okamžik.“ Přikývl. „Nevím, co to je, ale myslím, že to našli.“

Elizabeth se dívala dalekohledem, jak se Siouxové vrátili do spleti příkopů a hromad. Co bylo tak důležité, že byl Lasker ochoten vzepřít se blaekhawku?

Max samozřejmě okamžitě poznal avenger a sledoval celé drama z auta. Krčil se a čekal, až helikoptéra Laskera sestřelí.

Ale nestalo se to. Teď seděl v autě s nastartovaným motorem a nemohl se dočkat, až bude pryč. Měl zlost a užíralo ho svědomí, stravovalo ho vcelku. Jenomže už jednou kvůli tomuto projektu dal svůj život všanc, když se vypravil do toho prašivého žlutého světla, aniž měl nějakou jistotu, že ho nepromění v mračno atomů. Teď se na něho všichni dívali, jako by byl Benedict Arnold. Někdo, s kým není dobré být viděn.

Ale všichni ne. Vlastně jen April. Jenže právě od ní to bolelo. Kdyby pro ni Max nepřišel, seděla by na té pláži dodnes.

Sympatizoval s Adamem a ostatními. Ale toto nebyl jeho boj. Jestli April chtěla svůj život zahodit, byla to její věc. On se kvůli tomu nehodlal nechat zabít. Ani náhodou. Ale to, jak se na něho podívala, když řekl, že odchází –

Do hajzlu.

Rozsvítil reflektory a pomalu se rozjel k příjezdové cestě. Věděl, že je tam policie, a mohl čekat, že budou ozbrojení a pravděpodobně lehce nervózní. To pro něho bylo dost rizika.

Ale zahlédl za sebou pohyb.

Někdo na něho mával. Adam.

Max zpomalil, otočil se a rozjel se zpátky.

„Maxi.“ Adam auto dohonil. „Můžeš pro nás něco udělat?“

Max se ošil. „Co tady Tom dělal?“ zeptal se.

Adam mu podal papír. „Doručil tohle.“

Max si jej podržel pod světlem v kabině. Byl od Williama Hawka.

Pane předsedo,

Vaši lidé jsou na cestě. Dva charterové lety mají přistát ve Fort Moxie kolem 23.00.

Posílám eskortu.

Max zvedl hlavu. „Co to je? Posily?“

„Lidé, o kterých si předseda myslí, že to mohou zastavit.“

Max si povzdechl. „Nerad to říkám, ale předsedovi se to vymyká z rukou.“

„Možná,“ řekl Adam. „Ale nic lepšího nemáme. V těch dvou letadlech je nějakých dvanáct třináct lidí.“

„Potíž je v tom, že i kdyby mohli pomoci, nedostanete je sem,“ připomněl Max.

„To je pravda. Cesty jsou zablokované.“

„Tak co mám udělat?“

„Dopravit je sem letecky,“ řekl Adam. „Promluvte s kamarády v Blue Jay. Pronajměte pár helikoptér.“

„Vy jste se zbláznil. Z Blue Jay sem nikoho nepošlou. Vždyť Toma málem sestřelili.“

„Jsou to vaši přátelé,“ odpověděl Adam. „Nabídnete jim spoustu peněz. Vymyslete něco, aby jim to stálo za to.“

Max seděl v autě a díval se přes vršek volantu na tmavý pás lesa, který maskoval příjezdovou cestu. Jedno policejní auto zapnulo majáček. Jinak se nic nehýbalo.

„Udělám, co bude v mých silách.“

Policisté na něho čekali na nejvyšším místě příjezdové cesty. Zadrželi ho, než přijelo jedno z aut parkujících opodál na hřebeni. Elizabeth Silvestrová. „Ráda vás potkáváni, pane Collingwoode. Mohl byste vystoupit z vozu, prosím?“

Uposlechl.

„Odjíždí ještě někdo?“

„Nevím,“ odpověděl. „Myslím, že ne.“

„Co doktorka Cannonová?“

„Myslí si, že chcete Rotundu zničit.“

„Jestli to chápu správně, znamená to ne.“

„Znamená to ne,“ zopakoval Max a založil ruce. Defenzivně, protože přišel ze společnosti lidí, kteří vzdorovali pravomocné autoritě, a provinile, neboť opouštěl přátele.

„Co tam mají?“ zeptala se příjemnějším hlasem. Nasadila téměř srdečný tón, který jako by říkal „jsme v tom všichni společně.“

„Prosím?“

„Zbraně. Co tam mají?“

„Nevím. Pobočníi zbraně. Pušky. Mají pušky. Nevím, co ještě.“ Upřímně řečeno to byla pravda. Max podrobnosti neznal.

Silverová přikývla. „Co shodilo to letadlo?“ otázala se.

Max byl na otázku připraven. „Zprávu od kmene. Aby všichni věděli, že mají jejich podporu.“

„To je všechno?“

„Všechno. Je to takový zvyk. Povzbudivá zpráva pro bojovníky. Dělá se to stovky let.“

Ani nemrkla. „Pane Collingwoode, chcete nám říct něco, co by nám pomohlo ukončit to mírumilovnou cestou?“

„Jo.“ Max se narovnal do plné výšky. „Odejděte. Nechte je na pokoji.“

„Je mi líto, že se na to díváte takto.“ Udělala znechucený obličej. „Kde se hodláte zdržovat?“

„V Severní hvězdě. Ve Fort Moxie.“

„Dobře. Nevzdalujte se. Možná s vámi budeme chtít ještě mluvit.“

„Jistě,“ řekl Max.

Díval se do zpětného zrcátka, jestli ho nesledují. Cesta zůstala prázdná. Uvažoval, že by zavolal Jaké Thoraldsonovi a požádal ho, aby připravil lightning, ale tušil, že rozhovor by byl odposloucháván. V důsledku toho se na letišti ve Fort Moxie zdržel půl hodiny, než letadlo vyvezli a rozehřáli.

Krátce po desáté odroloval na ranvej, otočil se proti větru a pustil motory na plný tah. Dva kapalinou chlazené motory Allison příjemně burácely. Jaké mu povolil vzlétnout. Ve Fort Moxie, kde se pilot vždycky díval na prázdnou oblohu, to nevyhnutelně obsahovalo nádech absurdity. Starý válečný veterán se pomalu dal do pohybu.

Možná to bylo řevem motorů, svistem větru pod gondolami nebo geometrií lightningu. Možná se v něm probudily geny bojového pilota. Nevěděl, co to bylo, ale ve chvíli, kdy startovací plocha zůstala pod ním, z něho strach vyprchal. Toto letadlo zvrátilo příliv v Pacifiku. Podíval se přes zaměřovač. Zbraně byly soustředěny v nose letadla a tvořily je dvacetimilimetrový kanón a čtyři kulomety ráže 12,7 mm. Palebné síle lightningu, podporované tím, že dokázal

překonat rychlost šesti set kilometrů za hodinu, se nedalo odolat. Němci mu říkali der Gabelschwanz Teufel – Ďábel s rozdvojeným ocasem.

Zbraně teď byly nefunkční, ale Max si na okamžik přál, než své vášně znovu zkrotil, aby se daly použít.

V kilometrové výšce začal stroj vyrovnávat, když si všiml dalšího letadla. Bylo nějakých pět set metrů vysoko, dál na sever. Bylo příliš daleko, než aby je mohl identifikovat, ale napadlo ho, že by měl s jejich ostražitostí počítat.

Byl v pokušení přeletět nad Rotundou a zamávat křídly, dát Adamovi znamení, že se na něho může spolehnout. Ale věděl, že udělá dobře, když na sebe nebude upoutávat pozornost.

Druhé letadlo bylo vrtulové, takže by neměl žádné problémy mu uletět. Jeho radaru však uletět nemohl. Ale i kdyby ho sledovali až do Grand Forks, což nepochybně udělají, co z toho? Jakmile dosedne na zem, přestanou se o něho zajímat.

Dlouhým, naprosto laxním obloukem zatočil na jih a polechtal lightning.

O dvacet minut později přistál na Casper Field a doroloval k několika nevýrazným letištním budovám. V Casperu sídlilo několik nákladních dopravců, práškovací služby a pilotní škola. A Blue Jay Air Transport. Vylezl z letadla málem ještě dřív, než se zastavilo, a pospíšil si do lehce vybledlé žluté budovy, v níž měla Blue Jay kanceláře.

Poslouchal řízení letového provozu v Grand Forks, takže věděl, že jedno charterové letadlo je již na přibližování a druhé přistane asi za půl hodiny. Siouxové někoho poslali naproti, ale Max věděl, že jestli mají mít naději, že Walkerovy tajemné přátele dopraví na hřbet včas, aby to bylo co platné, bude to muset zorganizovat on. Našel telefonní automat a vhodil do něj čtvrťák.

Bill Davis byl zřejmě v posteli. „Můžeš to ještě jednou zopakovat, Maxi?“

„Mám práci pro dva vrtulníky, nějakých dvanáct pasažérů. A několik lidí od televize. Řekněme celkem čtrnáct patnáct.“

„Kdy?“

„Dnes v noci.“

„Tak rychle nic nezařídím, Maxi. Ani nevím, kdo je k dispozici.“

„Je to naléhavá záležitost,“ řekl Max. „Zaplatíme dvojnásobek běžné taxy. A prémii pilotům.“

„Kolik?“

„Tisíc. Pro každého.“

Bill to zvážil. „Už vím, jak to udělám. Říkáš, že potřebuješ dva stroje?“

„Jo.“

„Fajn. Hele, takhle narychlo můžu sehnat jenom jednoho maníka. Ale s druhou helikoptérou poletím sám.“

Max mu poděkoval a vyťukal jiné telefonní číslo.

„Dovolali jste se do KLMR-TV. Jestli chcete mluvit s oddělením reklamy, stiskněte jedničku…“

Max se podíval na hodinky. Bylo deset čtyřicet. Poslouchal litanii instrukcí, a když došla řada na redakci zpravodajství, stiskl příslušné tlačítko.

„Redakce zpravodajství.“

„Tady je Max Collingwood. Jeden z těch lidí z Rotundy. Chtěl bych mluvit s ředitelem zpravodajství.“

„Počkejte malý okamžik, prosím.“

Chvilku bylo ticho. Potom se na druhém konci ozval známý baryton. „Haló. Tady Ben Markey. Collingwoode, opravdu jste to vy?“

„Ano. Opravdu jsem to já.“

„Vy máte přece být nahoře na hřebeni. Voláte odtamtud?“

„Ne. Poslyšte, nemám moc času na vybavování, ale můžu vám nabídnout sólokapra.“

„Fajn.“ Max slyšel, jak si muž nad telefonem zapálil. „Kde se můžeme setkat?“

Max mu dal instrukce, zavěsil a zavolal letištní věž.

„Dispečink,“ řekl mužský hlas.

„Dejte mi hlavního dispečera, prosím.“ Max byl rád, že nemusí jednat s další automatickou ústřednou.

„Mohu se zeptat, kdo volá?“

„Max Collingwood. Sundown Aviation.“

„Počkejte, pane Collingwoode.“

Následovala dlouhá pauza, během níž byl dvakrát ujištěn, že hlavní dispečer se mu bude hned věnovat. Potom se ozval známý hlas: „Buď zdráv, Maxi.“

Max znal převážnou většinu služebně starších lidí, kteří na letišti v Grand Forks pracovali. Toto byla Mary Hopkinsová. Byla to bývalá viceprezidentka Dakotské letecké asociace. Byla vysoká, tichá, skromná. Za manžela měla idiotského manažera makléřské firmy. „Mary,“ řekl do telefonu, „vím, že máš práci.“

„To nic. Co pro tebe mohu udělat?“

„Letí sem dva chartery. Jeden z nich už musí touto dobou přistávat. Ten druhý je kousek za ním.“

„Jo,“ řekla. „Vidím oba.“

„Přiletím si pro pasažéry se dvěma vrtulníky z Blue Jay. Byl bych ti vděčný, kdybys je mohla nechat někde pohromadě a umožnila přímý přestup.“

„Chceš, aby pasažéři zůstali v letadlech, dokud se sem nedostanou ty helikoptéry?“

„Ano. Jestli můžeš, někde je zaparkuj, někde, kde nebudou překážet. My pak přistaneme s helikoptérami hned vedle. Může být?“

„Maxi –“

Věděl, že je to porušení obvyklého postupu a že se jí to nezamlouvá. „Nechtěl bych to po tobě, Mary. Ty to víš. Ale je to důležité. Jde o životy.“

„Má to něco společného s tou záležitostí u hranic?“

„Jo,“ přiznal. „Dalo by se říct, že jo.“

„Udělám, co budu moci,“ slíbila. „Kde tě najdu?“

*

Bill Davis, to bylo sto padesát kilogramů, které slyšely na peníze, cynismus se suchým smyslem pro humor a čtyři rozvody. V nedávné době ho postihl lehčí infarkt, a tak měl nyní sklon žít minulostí a mluvit, jako by jeho dny byly sečteny.

Jeho kancelář obložená dřevem byla plná fotografií letadel a pilotů. Na kredenci trůnila podepsaná fotografie Johna Wayna.

„Rád tě vidím, Maxi,“ zahlaholil. „Sehnal jsem George. Kam to bude?“ Nalil kávu do šálku a podal mu ho.

Max si jej vzal. „Na hřeben,“ řekl.

Davis se zamračil. „Není to tam, kde se snaží vyhnat indiány? Národní garda, ne?“

„Garda ne,“ odvětil Max. „Maršálové. Chtějí to zítra uzavřít, ale Siouxové odmítají odejít.“

„Sakra, Maxi, do toho nemůžu nikoho poslat.“

„Dva tisíce, Bille.“

„Takže čekáš, že budou potíže?“

„Ne, to nečekám. Jenom nemám čas na nějaké dohadování.“

*

Horace udělal ještě poslední průzkum krátce po jedenácté a vrátil se na velitelské stanoviště. Ze všeho nejdřív zavolal Carlovi.

„Není to dobré,“ řekl.

„V čem je problém, Horaci?“

„Vítr. Počkejte jednu noc. Dejte nám šanci použít dým. Jinak by to mohla být krvavá lázeň. Všechno je příliš otevřené.“

„To nemůžu,“ odvětil Rossini.

„Do prdele, Carle. To nemůžeme počkat jednu noc? Poslouchej!“ Zvedl sluchátko, aby si Rossini mohl poslechnout burácení větru. „Proč sakra takový spěch?“

„Je mi líto, Horaci,“ řekl Rossini. „Skonči to do svítání. Je mi jedno, za jakou cenu.“

„V tom případě to tam raději nasypu přes hromady, než bych někoho pustil po zemi. Ráno budeš mít hromadu mrtvých indiánů. To chceš?“

„Je mi jedno, za jakou cenu, Horaci.“

Horace praštil telefonem. Netrefil vidlici a sluchátko spadlo do sněhu.

*

„Nemiřte tak, abyste zabili,“ řekl předseda, „pouze v nejvyšší nouzi.“

„Proč?“ namítl Malý duch. „Je to válka.“

Walker přikývl. „Já vím. Jenže čas je na naší straně. Čím víc oddálíme rozhodnutí, tím lépe pro nás.“

Stáli v kroužku u okraje jámy. Vítr hvízdal v plachtách, které clonily záři Rotundy.

„To mi vysvětli, prosím,“ ozvala se Andrea.

„Pomoc je na cestě. Jestli tady ještě budeme, až dorazí, a jestli tou dobou situace nebude nenávratně ztracená, myslím, že bychom mohli přečkat noc. A možná si i nechat neobydlený svět.“

„Ale oni se nás pokusí zabít. Neměli bychom –“

„Poněvadž jakmile prolijeme krev, nikdo už to nezastaví. Držte se při zemi. Odpovídejte na střelbu. Ale nezabíjejte. Pokud nebudete muset.“

*

Adam si odvedl Andreu Hawkovou a George Freewatera stranou. „Chci vás dva na křídlech,“ řekl. „Georgi, ty budeš u parkoviště. Buď opatrný. Dostanou se do potíží. Ukážeme jim, že nemůžou přiletět s helikoptérami beztrestně. A nemůžou ani postupovat přímo na nás. Proto to budou muset zkusit nějakou lstí. Možná se pokusí obejít nás a zmocnit se Rotundy.“

„Tím by ničeho nedosáhli,“ namítl George. „Byli by dole v příkopu.“

„Měli by Rotundu. Tím pádem by všechno ostatní byla akademická otázka. Mohli by také zkusit obchvat.“ Podíval se na Andreu. „To by nejspíš znamenalo vylézt po skalní stěně. Díval jsem se dolů, a nic jsem neviděl. Ale kdybych byl na druhé straně, napadlo by mě zkusit to.“

„Bude nějaký signál k zahájení palby?“ optala se Andrea.

Adam měl obličej ve stínu. „Ne. Řiďte se svým úsudkem. Ale chceme, aby první ránu vystřelili oni.“

*

Mezinárodní letiště v Grand Forks není rušné stejným způsobem, jako je rušné O’Hare nebo Hartsfield. Ale slouží několika velkým leteckým společnostem a je na něm stálý provoz.

Dvě charterová proudová letadla parkovala na letištní ploše přímo před administrativními kancelářemi hlavního terminálu. Zatímco věž naváděla helikoptéry od Blue Jay silným větrem na přistání, Max kroužil nahoře.

Spojil se s piloty charterů. Oznámil jim, že je koordinátorem letu a chce převést pasažéry přímo do vrtulníků, a to co nejrychleji.

Piloti potvrdili příjem a on dostal vlastní pokyny z věže, které ho navedly na přistání od západu a na vlastní žádost ho nasměrovaly do servisního hangáru. Předal lightning mechanikům a svezl se tahačem zavazadlových vozíků na místo přestupu. Když tam dorazil, několik pasažérů již nasedalo do helikoptér. Ostatní čekali, až na ně dojde řada. Letištní dělník pomáhal naložit invalidní vozík. Byl tam Ben Markey s kameramanem. Max poznal Waltra Asquitha, jenž hřbet navštívil a chtěl napsat o Rotundě knihu. Několik lidí mu bylo mlhavě povědomých. Chtěl se jich zeptat, jak se jmenují, když vtom uslyšel vlastní jméno. Otočil se a uviděl, jak se k němu blíží William Hawk.

„Děkuji vám za všechno, co jste udělal, Maxi," řekl.

„Rádo se stalo," odvětil Max. „Doufám, že to vyjde."

Hawk byl vysoký a mohutný v ramenou. V tmavých očích se mu zračil hněv. Max si ho snadno dovedl představit na koňském hřbetu, jak vede útok proti Sedmé kavalerii.

Z křesla pilota na ně zamával Bill Davis. „Pane Hawku," překřičel rámus motorů, „měli bychom vyrazit, jestliže tam chcete být do půlnoci."

Hawk se podíval na Maxe. „Letíte také, Maxi?"

„Ne," řekl. A potom slabě dodal: „Budete potřebovat místo."

Hawk mu podal ruku. „Hodně štěstí, Maxi."

Za daných okolností to byla zvláštní poznámka. „Vám taky, pane Hawku." Ben Markey byl již zabrán do hovoru s pasažéry, ale Hawk teprve nastupoval a rotory všechno přehlušovaly.

První helikoptéra se vznesla. Kdosi položil Hawkovi ruku na rameno, aby se ujistil, že je bezpečně uvnitř. V dalším okamžiku začal stoupat i Davisův stroj, z druhé strany ozářený měsícem.

Vrtulníky zatočily nad terminálem a zamířily k severu. Max se za nimi díval. Bylo to šílenství. Jestli všichni nepřijdou o život, budou moci mluvit o štěstí.

Max udělal správnou věc. Zorganizoval to, zařídil Walkerovým lidem odvoz. Teď mohl jít domů a podívat se na to v televizi.

Burácení helikoptér přešlo v bzukot a nakonec se ztratilo v hluku přistávajícího proudového letadla.

Potřeboval si dát pivo, než vyrazí domů, ale zásadně nepil, když měl vlézt do kokpitu. Ale dnes by mohl udělat výjimku, napadlo ho. Díval se na oblohu a snažil se rozhodnout. Pak znovu uslyšel helikoptéry.

Vracely se.

Díval se, jak se znovu objevila jejich světla. Do hajzlu. Co teď? Pospíšil si do budovy terminálu, našel telefon a zavolal na věž. V okamžiku měl na drátě Mary. „Federální policie," řekla.

32

Věrný přítel je pevná hráz.

Ecclesiasticus, 6:14

Max se s Billem Davisem ještě chvíli hádal. Zkusil nabídnout víc peněz, o hodně víc, ale Davis se na to nechytil a Max mu to nedokázal mít za zlé. Kdyby se vzepřel příkazu k návratu, který dostal z věže, riskoval by svou licenci a možná si dokonce koledoval o vězení.

„Nemohli bychom využít nějakého jiného přepravce?“ zeptal se William Hawk. Očima nervózně přebíhal mezi Maxem a pasažéry, jako by se bál, že to vzdají a odejdou.

„O žádném nevím.“

„A co vy, Maxi?“ zeptal se Ben Markey. Jeho schopnost propojit určitý druh lehkovážného posměchu s neochvějnou poctivostí, která z něho dělala nejlepšího moderátora široko daleko, stavěla Maxe do defenzivy. „Vy přece máte leteckou společnost, ne?“

„Ne. Sundown restauruje a prodává letecké veterány. My nejsme přepravce.“

Hawk se podíval na hodinky. „Maxi, musí existovat nějaký způsob, jak to udělat.“

Maxe mrzelo, že neodletěl rychleji. Mohl už být na cestě do Farga.

Ale možná skutečně bylo náhradní řešení. Sáhl po telefonu a vytočil Gailino číslo. Zvonilo to tak dlouho, až naskočil záznamník. Řekl, kdo volá, a počkal, zda to zvedne. Když to neudělala, zkusil zavolat na číslo do firmy. Vzal to Boomer Clavis. „Thor Air Cargo,“ řekl.

„Boomere, tady Max. Je tam někde Gail?“

„Jak se vede, Maxi?“ zahlaholil. „Můžu ti na ni dát číslo. Je na Floridě.“

A bylo to. „Kdy se vrátí?“

„Hm, možná ve středu. Otevírají v Tampě letecké muzeum.“

Max na to neřekl nic.

„Počkej chvilku, Maxi. Najdu ti její číslo.“

„To nemusíš. Stejně mi to nijak nepomůže.“ Chvíli civěl na telefon a potom se rozhlédl po lidech shromážděných kolem něho. Jako skupinka nevypadali nijak zvláštně. Dvanáct mužů a jedna žena. Většinou ve středním věku. Kdyby cestovali na víkend do Miami, vůbec by nevypadali podezřele.

Viseli na něm očima. Max zavěsil. „Nemůžu nic udělat,“ konstatoval.

Vysoký bělovlasý muž navrhl, aby si vypůjčili auta.

„Nepustili by nás,“ pravil Hawk. „Jediná možná cesta je vzduchem.“

Žena se podívala na Maxe. „Kdo je Gail?“

„Má C-47. A je pilot.“

„Co je C-47?“ zeptal se Hawk.

„Nákladní letadlo. Myslel jsem, že za určitých okolností by byla ochotná zkusit přistát na hřebeni. Už to jednou udělala.“

Jeden z návštěvníků byl odkázán na motorizovaný invalidní vozík.

„Vy umíte létat s C-47?“ optal se syntetizovaným hlasem.

„Já? Ne.“

„Pilotoval jste je někdy?“ otázal se hubený, vousatý muž vzadu.

„Ano,“ odvětil Max. „Ale nedokázal bych přistát na vrcholu hřebene.“

Jeden z návštěvníků vypadal jako baseballový zadák ve výslužbě. Byl zrzavý a v očích měl naléhavý výraz, který Maxe znervózňoval. Nyní se ty oči upřely na Maxe. „Proč ne?“ zeptal se.

„Jednak proto, že je tam nahoře ještě sníh. A je tma.“

„Maxi – jste Max, že?“ zeptal se zadák.

„Ano.“

„Jste naše jediná naděje, Maxi. Jestli do toho jdete, já jsem ochoten to zkusit.“ Rozhlédl se po ostatních, kteří na znamení souhlasu přikývli.

„To není dobrý nápad,“ namítl Max.

„Zavolejte ještě jednou Boomerovi,“ řekla žena. „A rozjeďte to.“

Hlas z okraje skupiny dodal: „Řekněte mu, ať nasadí lyže. A Maxi, jestli potřebujete s tím letadlem pomoci, mezi námi se najde ještě několik pilotů.“

Max mu zdráhavě poděkoval. Neviděl žádnou únikovou cestu, a tak se nechal rychle vyvést terminálem na ulici, kde si objednali pět taxíků. Instruoval řidiče, slíbil padesátidolarové spropitné za rychlý odvoz a sám nastoupil do posledního taxíku spolu se ženou a zadákem. Odrazili od obrubníku. „Ale nemáte to moc dobře zorganizované,“ poznamenala žena.

Max se podíval, zda se usmívá, ale žádný úsměv nenašel.

O několik minut později se již řítili po 1-29 na jih.

*

Přes hřeben se hnal vytrvalý vítr. April se krčila s Willem Pipem zajednou hromadou hlíny. Pipe právě předpovídal, že drátěný plot kolem vykopávek padne jako první.

Adam ji obdivoval. Přinášela jim pokrevní oběť a nic za to nežádala. Její přítomnost budila dojem, že nejsou sami. Byl jí vděčný a doufal, že se dožije rána.

Vytvořil mezi hromadami obrannou linii zataženou asi deset metrů za plot a obrácenou zády k výkopu. Bohužel nebylo kam ustoupit. Kdyby se jeho lidé stáhli do jámy, ztratili by možnost bojovat dál.

Předpokládal, že maršálové se pokusí vyhnat je z obranného postavení krátce po půlnoci. S trochou štěstí dorazí předsedův záchranný tým dřív. I když se dalo těžko odhadnout, k čemu bude dobrý.

April byla zima. Nedokázala se přimět k tomu, aby uvěřila, že by skutečně mohlo dojít na zabíjení. Měla možná štěstí, neboť v jejím světě nikdy nezazněla střelba. Bylo to cosi ze zpráv a řvavých thrillerů, ne však realita. Alespoň ne její realita.

„Podívej,“ řekl Pipe.

Tři auta, která dosud parkovala vedle příjezdové cesty, se dala do pohybu. Měla zhasnutá světla, ale stejně to bylo jedno, protože vršek hřbetu byl zalit měsíčním světlem. Zůstávala v uctivé vzdálenosti. Pipe promluvil do vysílačky.

*

April cítila, jak se jí svírá žaludek. Chtěla být něco víc než jenom přihlížející. Ale nedokázala se odhodlat k tomu, aby vzala do ruky pušku.

Do jisté míry byla za vzniklý svár odpovědná. Nezvládli to s Maxem. Nechali se tak pohltit objevy, že ztratili ze zřetele politické důsledky. Mohli všechno ututlat, udržet to v tichosti. Média a tisk měly tendenci se smát a April jim to měla dovolit, dokud si nenajde čas, aby se zamyslela nad tím, kam to všechno může vést. Jenže ona si užívala pozornosti médií. Svolávala tiskové konference. Bla, bla, bla.

Kruci.

Jedno z trojice aut, černý nový model Chevroletu, začalo zrychlovat. Předjelo ostatní, přesunulo se na jih, pak velkým obloukem zatočilo směrem k nim a pomalu dojelo až k bezpečnostnímu plotu. Zadní dveře se otevřely a z auta vystoupil maršál. Byla to žena. Měla u sebe megafon. „Předsedo Walkere," promluvila.

Její hlas se dunivě rozlehl z megafonu.

Walker se ukázal a vyšel z úkrytu. „Co chcete?"

April pohlédla na hodinky. Byla půlnoc.

Žena nechala megafon klesnout k boku. „Předsedo, je čas odejít."

Vítr si pohrával s Walkerovými bílými vlasy. „Ne," odvětil.

„Platí pro vás soudní příkaz." Šla k plotu, až se ho mohla dotknout. „Nedělejte to."

„Nedáváte mi na vybranou."

Ruka Pipea našla rameno April. „Skrčte se, až se začne střílet. Nebo raději slezte do příkopu a držte se u stěny. Za chvíli možná zastaví palbu či nabídnou, abychom se vzdali. Jestli to udělají, ukažte jim tohle a vzdejte se. Ale budete to muset udělat rychle."

Podal jí velký lněný kapesník.

Bílá vlajka.

*

„Jsou pořád zakopaní po obvodu.“ Radista si přitiskl sluchátka na uši a podíval se na velitele. „Horaci, jsme připraveni.“

Gibson přikývl. „Fajn. Jak je na tom Skalní tým?“

„Jsou na místě, připraveni na akci.“

Plán byl poměrně jednoduchý. Slabinou postavení obránců byl fakt, že byli roztažení do šířky a v zádech měli příkop. Pokud by se mu podařilo zahnat je do příkopu, bylo by po všem.

Blesk dva měl za úkol bombami zničit drátěný plot, za kterým byly hromady schované. Až bude plot dole, chtěli postavení indiánů zasypat třaskavými granáty a palbou z kulometů. Pak vyrazí do ohně Jednička a Trojka spolu s pozemní jednotkou a Skalní tým (usazený v chráněném prostoru osm metrů pod hranou útesu) vyleze nahoru. S trochou štěstí bude v několika vteřinách po boji.

*

Nějakou chvíli trvalo, než Boomer, Max a dva návštěvníci (kteří se představili jako Wally a Scott) namontovali na C-47 lyže. Byli na dráze za skladištěm Národní gardy, která se používala jen zřídka. Když bylo letadlo připraveno, pasažéři spěšně opustili kanceláře Sundown a nastoupili. V nákladovém prostoru byly lavice, ale moc pohodlné to nebylo.

Max se s těžkým srdcem díval, jak jeden po druhém mizejí uvnitř. Hawk k němu došel a postavil se vedle něj. „Díky,“ řekl. „Vím, že se vám do toho nechce.“

„To asi nikomu,“ odpověděl Max. Informoval věž, že míří do Fort Moxie. Povolili mu start a on dokončil předletovou kontrolu.

Scott se posadil do křesla druhého pilota. „Vadí?“

„Ne,“ řekl Max. „Vy s něčím takovým létáte?“

„Jenom chci vidět profesionála,“ prohodil Scott.

Max uvažoval, zda už nebude po všem, až dorazí na hřbet. Vytočil motory na plné obrátky a starý nákladní letoun se dal do pohybu.

Když se odlepil a začal stoupat, snažil se představit si vrcholek Johnsonova hřbetu. Pravděpodobně bude muset nalétnout od jihozápadu. Přistávací prostor bude krátký a nejdelší dráha ho přivede k hraně útesu. Mohl uhnout na sever, aby mířil na stromy

místo přes hranu do propasti. Ale využitelný prostor by se tak zkrátil o šedesát metrů.

Mrzelo ho, že tam s ním není Gail.

Nálada v nákladovém prostoru byla zaražená.

*

„Třeba to jsou oni," řekla April a ukázala na osamocenou helikoptéru.

„Neřekl bych." Pipe se podíval dalekohledem. „Trčí z toho příliš mnoho zbraní." Podíval se na April. „Skrčte se." Cítila strach.

Helikoptéra si udržovala odstup, pohybovala se sem a tam ve vzdálenosti nějakých tří set metrů. Adam se k nim zezadu přiblížil a klekl si vedle odpalovače raket. „Tak, Wille, určitě s tím umíš zacházet?"

„Jasně," odvětil tiše. „Ale stejně si myslím, že bychom tu helikoptéru měli sundat."

„Ne. Drž se plánu."

Pipe nesouhlasně zabručel, nabil zbraň a dal si ji na rameno. „Jenom je upozorníme, že máme raketomet, nic jiného," postěžoval si.

„Jo, přesně tak, Wille. Přesně tak." Adamova ruka stiskla April rameno. „Zvládneme to," řekl. „Připraven," oznámil Pipe.

Helikoptéra zřejmě dostala signál, na který čekala. Stočila se a vyrazila proti obrannému postavení. April zahlédla pod gondolami záblesky a v dalším okamžiku ji Adam přimáčkl k zemi.

„Střílej," řekl Adam.

Odpalovač sebou škubl a raketa na ohnivém chvostu prosvištěla kolem blížícího se stroje. V téže chvíli rozryla terén před April série explozí. Kovové střepiny se s tupým zvukem zaryly do země a přes obránce se převalil černý dým. Helikoptéra se přehnala nad nimi a z dálky se ozvalo bubnování palby.

Dlouhý kus plotu byl pryč, jako kdyby vůbec neexistoval, a na jeho místě zůstalo několik hořících kráterů.

„Všichni v pořádku?" zeptal se Adam.

Jeden po druhém se mu přihlásili.

„Fajn," řekl. „Teď alespoň vědí, že máme raketomet. Uvidíme, jestli si zachovají odstup."

„Hlásí se vám zpravodajství NBC.“

*

Sitcom Angie zmizel z obrazovek a místo něho se objevil Tom Brokaw stojící před displejem ukazujícím polohu Johnsonova hřbetu. „Z blízkosti Rotundy je hlášena střelba. Domníváme se, že maršálové zahájili akci, jejímž cílem je vzít stavbu s použitím síly skupině Siouxů, kteří se odmítli podrobit soudnímu příkazu, aby opustili lokalitu. Vzhledem k všeobecnému informačnímu embargu jsou podrobnosti v tuto chvíli útržkovité. Tisková konference má začít za dvacet minut. Jediné, co zatím víme, je to…“

*

„Do hajzlu.“ Gibson, který seděl v jednom vrtulníku, udeřil do přepínače vysílačky. „Skalní týme, počkejte, dokud vám nedám další instrukce.“

Charlie Evans a jeho dva horolezci čekali na úzké římse asi osm metrů pod vrcholem. „Rozumím,“ odpověděl Charlie.

„Bude to pár minut.“ Přepojil na jinou frekvenci. „Blesk tři.“

„Tady Blesk tři.“

„Sestupujte za námi.“

Gibson nehodlal těm mizerům dovolit, aby mu sestřelili některého blackhawka. Přistál v lesnatém prostoru na jihu a shromáždil svou údernou jednotku. Měl k dispozici devět lidí plus Skalní tým. „Tak, dámy a pánové,“ řekl, „budeme na to muset tvrdě.“

*

„Už jdou,“ řekl Malý duch. „Pošli to dál.“

Stíny se vynořily z lesa a pomalu se pohybovaly směrem k nim. „Zůstaňte všichni na místě,“ zavelel Adam.

Maršálové, postupující v přerušované linii, se přiblížili. Byli v černém, takže se dali na pozadí lesa těžko rozeznat, přestože svítil měsíc. Adam počkal, až přijdou na vzdálenost asi 150 metrů. Potom poklepal Malému duchovi na rameno. „Teď, Johne,“ řekl. „Mír vysoko.“

Malý duch vypálil krátkou salvu ke hvězdám. Stíny se zastavily, počkaly a znovu se daly do pohybu.

„Adame,“ promluvil Malý duch, „to nepůjde. Jestli je máme zastavit, měli bychom to udělat.“

*

Max zahlédl záblesky ze vzdálenosti nějakých patnácti kilometrů. „Pozdě,“ otočil se ke Scottovi.

Rádio ožilo. „C-47, jste v letové zóně s omezeným provozem.“

„Aha, rozumím,“ řekl Max. „Ztratil jsem se.“

„Navrhuji vám přejít na kurs dva sedm nula.“

„Udržuj kurs,“ řekl Scott.

Max se zamračil. „Tam nahoře se bojuje. Letíme už příliš pozdě, než abychom to mohli zastavit.“

„Možná ne.“

Fajn, pomyslel si Max. Za niklák…

Radar zachytil světlý bod na severu. „Jdou si pro nás,“ poznamenal Scott.

Max přikývl a pokusil se vypadat, jako by tohle dělal každý den. Zapnul palubní telefon. „Přátelé, za několik minut budeme na zemi,“ řekl do nákladového prostoru. „Připoutejte se.“

Vpředu vyrostl z roviny řetěz hřebenů a ostrohu. Našel Johnsonův hřbet a upravil kurs mírně k jihu. Viditelnost byla dobrá a vítr vanul přímo od severovýchodu rychlostí kolem čtyřiceti uzlů. „Počasí není nejlepší,“ řekl.

Jeho druhý pilot přikývl. „Vy to zvládnete.“

Rádio mu chladným hlasem sdělilo, že bude zatčen.

Max sestoupil do sedmi set metrů, zpomalil a ve vzdálenosti osmi kilometrů vysunul přibližovací klapky. Přistávací oblast byla menší, než si ji pamatoval. Viděl Rotundu a střelbu.

Z boku se k němu připojila ozbrojená helikoptéra. Max se podíval z okna. V otevřených dveřích seděl muž v černé kombinéze s puškou na klíně.

Rádio říhlo. „C-47, otočte se. Dopouštíte se přestupku.“

Hřbet se rychle blížil. Nechal páku klesnout.

Před nosem mu dráhu přeťala salva svítících střel z kulometu. „Budeme střílet, jestli to bude nutné.“

„Blufují,“ prohlásil Scott.

Max prolétl nad skupinou stromů, ubral rychlost a ucítil, jak se hlavní podvozek dotkl země.

Letadlo se vzneslo a znovu dosedlo.

Ve sluchátkách mu křičely hlasy. Ocasní podvozek, na němž byly lyže, také dosedl.

Zastavil motory. Při přistávání s lyžemi byla potíž v tom, že se nedaly použít brzdy. Nemohl brzdit ani pomocí motorů. Jednoduše musel letadlo nechat, aby zastavilo samo.

Rotunda byla po jeho pravé ruce. Slyšel rachot kulometů.

„Co je na konci toho pole?“ zeptal se jeho druhý pilot.

„Další krátký let,“ odvětil.

Minuli Rotundu. Pasažéři v nákladovém prostoru byli zticha. Pod lyžemi syčel sníh.

Projeli mezi parkovištěm a několika rychle couvajícími policejními vozy. Od kol jim odletoval sníh.

Vpředu, kam dosvítily jeho reflektory, se díval do prázdna.

Na okamžik ho napadlo vyhnat motory do obrátek a pokusit se znovu vzlétnout nebo strhnout letadlo doleva a najet do stromů. Ale bylo už příliš pozdě na cokoli jiného než nechat letadlo dojet až do konce.

Hluk v jeho sluchátkách utichl.

Pevně se chytil.

Nadskočili na nerovnosti ve sněhu.

Prázdnota se rozšiřovala, až se táhla od obzoru po obzor.

Letadlo zpomalilo.

A zastavilo se.

Kolem se přehnal blackhawk.

Max před sebou neviděl mnoho země. „Zůstaňte všichni na místě,“ řekl pasažérům.

„Dobré přistání, Maxi,“ pochválil ho druhý pilot.

Max se podíval bočním oknem na své straně, odpoutal se a podíval se na druhou stranu. „Spousta místa,“ poznamenal a znovu si sedl. Vytúroval levý motor.

„Hej,“ ozval se Scott, „dávej pozor.“

„Je to v pohodě,“ prohlásil Max. „Tahle holka zatočí na pětníku.“

Byla to pravda. Přes jisté protesty z nákladového prostoru a hlas, který se mu znovu ozval ve sluchátkách, Max letadlo otočil a rozjel se k Rotundě.

*

Zatímco Max otáčel letadlo, Gibson poznal, že nastala jeho chvíle.

V dalším okamžiku se obránci sklonili před těžkou uzavírací palbou, která se na ně sesypala. Andrea, jež byla na levém křídle obránců, uviděla kotvici, která se přehoupla přes hranu útesu a zakousla se do země.

„To letadlo jede sem," oznámil Gibsonův první zástupce. Jeho světla ozářila parkoviště, když projelo kolem a zamířilo zhruba ve směru, kde se nacházelo Horaceovo postavení.

„Vážně jede sem, sakra. O co těm idiotům jde?"

Jeho radista si přitiskl sluchátka na uši. „Blesk dvě žádá o instrukce."

„K čemu?"

„Asi ke střelbě, Horaci."

„Ne, do prdele. Oni se tam snad všichni zbláznili."

Radista se znovu zaposlouchal. „Skalní tým je nahoře."

Max zabočil k Rotundě. Nocí se rozléhala střelba. Zezadu se ozval Asquith. „Nešlo by to rychleji?" Následoval ho zadák: „Teď není čas na kompromisy, Maxi."

Několik dalších v překvapivě širokém spektru hlasů podpořilo sentiment. Max přidal plyn a zamířil přímo k mezeře v bezpečnostním plotu, doprostřed křížové palby. Kulky rachotily o plášť a on si představil, jak se bude Gail vztekat, až dostane letadlo zpátky. Jedno okénko se vysypalo.

Dojel k hromadě hlíny. Dál už to nešlo. „To by bylo," řekl a vypnul motory.

Vzadu již otvírali nákladní dveře. Kameraman Bena Markeye, vysoký plavovlasý mladík kolem dvaceti roků, klečel v otvoru a upravoval si výstroj. Když byl připraven, rozsvítil lampy. „Fajn," řekl. „Běžte."

Ben Markey, který již mluvil do mikrofonu, kývl na Waltera Asquitha, jenž stál ve dveřích. Asquith vyskočil z letadla do deště

kulek. Jedna ho zasáhla do ramene a druhá do hrudi. Těžce se skácel do sněhu.

*

Zděšený Gibson celý incident pozoroval ze svého předsunutého postavení. Viděl, jak další dva lidé vyskočili z letadla a vrhli se na muže na zemi, aby ho chránili, a viděl otevřené nákladní dveře a vnitřek plný dalších lidí. Nikdy nebyl svědkem většího idiotství. Hajzlové pitomí. Otočil se k radistovi. „Zastavit palbu," řekl. Pak se obrátil ke svému prvnímu zástupci: „Nemůžu tomu uvěřit."

Najednou si uvědomil, že je v celostátním televizním vysílání. Uviděl Bena Markeye, jak leží natažený na zemi, aby se vyhnul kulkám, ale mluví do mikrofonu. Viděl, jak kameraman zabírá zraněného, střelbu, hromady hlíny a ozbrojence na obou stranách.

V několika vteřinách střelba prořídla a ustala. Přijelo černé vládní auto. Elizabeth vyskočila ven. „Co se tu sakra děje?" zeptala se. Uviděla Asquitha a zadržela dech. „Co se stalo?"

Z letadla vystupovali další pasažéři. Slézali jeden po druhém, někteří snadno, jiní potřebovali pomoc. Policejní auta přijela s blikajícími majáčky. Ven se dostal invalidní vozík. „Co jste zač?" otázala se Elizabeth.

Několik lidí řeklo svá jména, ale Gibson byl příliš daleko na to, aby něco slyšel. Elizabeth se podívala jeho směrem. Horace uvažoval, jak to nejlépe zvládnout: sebrat ty lidi, ale využít zastavení palby k průniku do postavení indiánů. Mohl to dokázat. Věděl to.

„Vidíte, co se tu děje," řekl Markey do mikrofonu. „Walter Asquith, loňský nositel Pulitzerovy ceny za literaturu, byl postřelen."

Asquith? prolétlo hlavou Gibsonovi. Proboha. To tedy bude průšvih.

Zadák poklekl k Asquithovi a snažil se zastavit krvácení. Muž s šedou bradkou se pokusil uložit zraněného pohodlněji. „Nemáte tady někde ošetřovatele?" zeptala se žena, když se objevila ambulance.

Asquithovy oči se zakalily. Zemřel tak, že křečovitě svíral zadákův rukáv.

Naložili tělo do ambulance. Když pak vůz odjel, Gibson vystoupil a identifikoval se. „Budu vás muset požádat, abyste šli se mnou."

„Proč?“ zeptal se muž s bradkou. Měl průměrnou výšku a z jeho rysů se dalo usuzovat na mírnou povahu, maršálovi se ale postavil se stěží potlačovaným hněvem. „Abyste mohli dál válčit?“

Gibson na něho zíral. Nic již nebylo snadné.

„Zatkněte celou tu bandu,“ vyzvala ho tlumeným hlasem Elizabeth.

„Kdo jste?“ zeptal se Gibson muže, který promluvil. Dva z návštěvníků poznal, ale tohoto ne.

„Stephen Jay Gould,“ řekl zvýšeným hlasem, aby ho bylo ve větru slyšet. Kamera ho zabrala a reflektor ho nasvítil divákům v celé zemi. „Obávám se, že nebudeme spolupracovat. Jestli vláda chce ještě někoho zabít, bude muset začít u nás.“

Začínali se stavět do řady – tvořila lidský nárazník mezi oběma stranami.

„Gould je paleontolog,“ řekl do mikrofonu Ben.

Kamera najela na vysokou, aristokratickou postavu.

„Charles Curran,“ představil ho Ben a podal mu mikrofon. „Teolog.“

Curran vypadal, jako by se chystal pokárat neposlušné dítě. „Toto je víc než spor o majetková práva,“ řekl. „Johnsonův hřbet nepatří jedné vládě, nepatří dokonce ani všem vládám. Patří každému.“ Pohlédl přímo do kamery. „Dnes v noci jsou jeho obránci v obležení. To znamená, že v obležení jsme my všichni.“

„Arthur M. Schlesinger mladší. Historik.“

Schlesingerovy oči se blýskaly za obroučkami brýlí z rohoviny. Gibson si náhle uvědomil marnost své palebné převahy.

„Scott Carpenter. Astronaut.“

Maxův druhý pilot. S vizáží, která napovídala, že by klidně mohl znovu na oběžnou dráhu, kývl směrem k neviditelnému publiku.

„Gregory Benford. Astrofyzik a spisovatel.“

Benford byl středně vysoký, vousatý. Na sobě měl loveckou bundu, pravděpodobně půjčenou, protože mu byla velká. Na Gibsona se prakticky ani nepodíval. Potom pokynul předsedovi, aby k nim přišel. Walker jen váhavě zaujal místo v řadě.

„James Walker. Vůdce Mini Wakan Oyaté. Lidí od jezera Ducha.“

„Děkuji vám,“ řekl Walker a podíval se doleva a doprava.

„Harry Markowitz. Ekonom.“

Markowitz jen zkřížil ruce na prsou v gestu mlčenlivého vzdoru.

„Richard Wilbur. Básník.“

Wilbur pokýval hlavou, ale očima byl jinde, porovnával geometrii mezi artefaktem a okolními kopci, jako by mu to místo bylo povědomé, jakoby je poznával.

„David Schramm. Astrofyzik.“

Zadák. Byl potřísněn Asquithovou krví.

„Stephen Hawking. Fyzik.“

Podobně jako někteří další, Hawking nevypadal, jako by byl náležitě oblečen pro místní klimatické podmínky. Působilo to dojmem, jako kdyby ho vytrhli z nějaké jiné činnosti v teplejším podnebí a strčili do letadla. Očima si mrazivě měřil Gibsona.

„Walter Schirra. Astronaut.“

Hnědé oči, ostře řezaná brada, střední postava. Gibson Schirru znal, kdesi četl, že patřil k nejdružnějším a nejveselejším astronautům. Dnes však na sobě nedával znát přátelskou povahu.

„Ursula K. Le Guinová. Spisovatelka.“

Dívala se na místo, kde padl Asquith. Také byla potřísněna jeho krví.

„A Carl Sagan. Astronom.“

Stejně jako na ostatních, i na Saganovi byly vidět hněv a zklamání. Události ho připravily o optimismus, který byl pro něho charakteristický. „Walter Asquith byl na této cestě také s námi,“ řekl. „Walter byl básník.“

„Něco vám řeknu,“ ozval se Gibson hlubokým, nebezpečným hlasem. „Vy nejste nad zákonem.“

„Někdy je zákon hloupý,“ prohlásil Markowitz.

April Cannonová přišla a stoupla si mezi Schirru a Hawkinga.

Gibson si již chystal, co nahlásí svým nadřízeným.

33

Naše píseň doletí do té daleké země…

báseň jižních Paiutů

Celý večer strávili na druhé straně portálu, na břehu bezejmenného moře. Sagan a Schramm leželi na písku s batohem pod hlavou a hleděli vzhůru na zvláštní souhvězdí. Carpenter, Wilbur, Hawking, Benford a Schirra seděli kolem skomírajícího ohně, chvílemi si povídali, avšak spíš poslouchali šepot přílivu a cítili možná to, co odjakživa pociťovali lidé vyvržení na neznámém pobřeží. Le Guinová, Curran a Walker si sundali boty, brouzdali se vodou a uvažovali, co leží na druhé straně. Schlesinger, Gould a Markowitz si s April porovnávali poznámky o transportním systému, jímž se sem dostali, a bavili se o tom, co by mohlo znamenat jeho přizpůsobení běžnému použití. „Konec měst," prohlásil Markowitz.

Gould si nebyl tak jistý. „Města mají společenskou funkci, byť jen jako místa, odkud člověk utíká," nadhodil.

Max stál nesměle stranou, dokud si toho nevšimla April. Donesla mu kolu a odvedla ho mezi přátele. „Ani nevím, jestli jsme ti poděkovali," řekla. „Bez tebe by tohle nebylo možné."

Markowitz se zasmál a vzal ho kolem ramen. „Je to přesně tak, Maxi," zahlaholil. „Ať se ti to líbí nebo ne, ty jsi nás sem dostal. Za všechno, co se odteď stane, jsi odpovědný ty."

„Otázka zní ve skutečnosti tak," promluvil Sagan později, když se ochladilo a všichni přisedli blíž k ohni, „co s námi bude dál."

„Jak to myslíte?" zeptala se April.

„Podle mě chce říct, že vláda má v jistém smyslu pravdu," ozval se Wilbur. „A já s ním souhlasím."

„Já taky," přidal se Schirra. „Zkoumáním Rotundy se ocitáme naprosto mimo lidskou zkušenost. Jedna věc je, že určitě budeme potřebovat jinou ekonomiku. Co na to říkáš ty, Hany?"

Markowitz přikývl. „Ovšem," řekl. „Ale můžeme se na to připravit. Přizpůsobit se tomu." Usmál se a ukázal na moře. „Budoucnost leží tím směrem."

„Získali jsme značnou odpovědnost," promluvil prostřednictvím své elektroniky Hawking. „Vzali jsme ji dnes na sebe, abychom rozhodli. Nevidím, jak bychom z toho teď mohli vycouvat."

Vzduch se hýbal. Dlouhé pobřeží se stáčelo pod hvězdami.

„Ale jsou tu jistá rizika," poznamenal Walker.

Curran přikývl. „Rizika jsou poměrně vysoká, stejně jako obavy." Vesele se ušklíbl. „Možná se budeme muset hodně zodpovídat."

„Nemáme se čeho bát," prohlásil Schramm.

„Stephen má pravda," připojil se Schlesinger. „Máme před sebou nový svět. Nové světy jsou vždycky nepříjemné starým myšlenkám."

Benford otevřel krabici s ibiškovými koláčky, napíchl jeden na konec prutu a posunul jej nad plamen. „Bavíme se o tom, že bychom ten útok měli vést my?"

„Možná budete muset," řekl Max.

Několik tváří se otočilo k němu. Měl pocit, že nevypadají, jako by jim ta představa byla nepříjemná. Le Guinová rozhrábla oheň. Zapraskal a do noci vylétl oblak jisker. „To zní drze."

Schramm otevřel dvě piva a jedno podal Benfordovi. „Taky to je drzé. Ale já myslím, že se tady bez trochy drzosti neobejdeme."

„Možná to s naší pomocí nebude tak jednoduché," prohlásil Curran. „Nevím to jistě, ale myslím, že jsme se tam včera v noci dopustili zločinu proti federálním zákonům."

Sagan se usmál. „Já myslím, že si nemusíme dělat starosti. Mart Taylor bude potřebovat pomoc ze všech stran."

„Jo," ozvala se April. „Prezidentovi skutečně ráda pomůžu. Málem nás nechal zabít."

„Byl v prekérní situaci," připustil Schlesinger. „Momentálně jsou možná v pěkné bryndě všichni na světě a my jsme je do ní pomohli strčit."

„Souhlasím," řekl Hawking. „A myslím, že bychom měli začít přemýšlet, jak je z ní vytáhnout."

Benford přikývl. „Ze všeho nejdřív potřebujeme nějak pozitivně zapůsobit na veřejné mínění."

„Přesně tak," řekl předseda, jenž se toho dne přesvědčil, co takové veřejné mínění dokáže.

„Možná bychom měli udělat televizní show. Aby se lidé dozvěděli, jaké to tu skutečně je. Co to může znamenat."

„A co je v sázce," dodal Carpenter. „Musíme být upřímní. To mi připomíná –" Zalétl pohledem k Walkerovi. „A co Siouxové? Jste ochotni pomoci?"

Všechny oči se obrátily k předsedovi kmene. „Myslím, že budeme trvat na tom, aby se z tohoto světa nestala druhá Severní Amerika. A s ohledem na to budeme kontrolovat používání portálu. Jinak ano, bude nám ctí pomoci."

Mlhovina Koňská hlava stála na severní obloze, nad mořem. Iluze, že je to blížící se bouře, byla velice působivá.

„Budeme mít plné ruce práce," prohlásil Schirra.

Dívali se na hvězdy, poslouchali vítr vanoucí od moře a cítili na tvářích teplo ohně. „Škoda že jsme to nedokázali všichni," řekla Le Guinová.

Wilbur souhlasně pokýval hlavou. Jeho oči se utápěly ve stínu. „Mám Asquithovy poznámky k tomuto projektu."

„Dost, aby se to dalo publikovat?" zeptal se Hawking.

„Ale ovšem." Wilbur zašmátral za sebou po bundě a přitáhl si ji kolem ramen. „A je to hodně dobré. Možná nás nakonec všechny přežije."

Epilog

April Cannonová se dívala, jak její pytel mizí v oslnivé záři. Jejích sedm společníků (jedním z nichž byl její bývalý šéf Harvey Keck, nyní v důchodu) si naposledy kontrolovalo výstroj.

Otočila se k Maxovi. „Víš jistě, že nechceš s námi?“ V nazelenalém světle byla nádherná.

„Ne,“ řekl. „Nemám rád překvapení a myslím si, že jich tam najdete spoustu.“

Vzala ho za ruku. „Dáme si pozor.“

Měli v plánu prozkoumat spojení do terminálu na Edenu. Expedice měla dostatečné zásoby jídla a vody. Měli s sebou skafandry, kyslíkové masky, sady kontaminačních testů, náhradní díly a širokou paletu různých čidel. Pokud vše půjde dobře, měli se vrátit za dva týdny s velkým bohatstvím poznatků o světech za Edenem. (Bludiště bylo prozatím ponecháno na pokoji.)

„Maxi,“ zeptala se. „Co budeš dělat ty? Koupíš si ostrov na Bahamách a budeš žít z renty?“

Jen se vesele ušklíbl. „Chci zkusit vystopovat našeho návštěvníka.“

Zachvěla se. „Vypadá to, že je pryč,“ namítla. „Já bych to nechala plavat.“

„Myslím, že je naší povinností zkusit ho najít.“

„Povinností vůči komu?“

„Nevím jistě. Možná vůči tomu tvorovi. Mám k němu určitou náklonnost.“

„Mohl by být nebezpečný.“

„Možná. Ale víme, že má smysl pro humor. A zachraňuje děti. Moc rád bych si s ním promluvil.“

Harvey jí dal znamení. Byli připraveni vyrazit.

„Buď opatrný, Maxi,“ řekla.

„Jasně.“ Hlas ho poněkud zrazoval. „Ty taky. Hlavně se vrať, jasné?“

„Neboj.“ Najednou, nečekaně mu padla do náruče, vřelá a poddajná, a zvedla k němu tvář. Dlouze ji políbil.

Poznámka autora

Jezero Agassiz existovalo. Na jednom dvou místech jsem si jeho pobřeží upravil, ale jinak jsem se snažil nepřekračovat fakta. Každý, kdo má zájem, se může proletět nad západním okrajem údolí severní Red River v blízkosti kanadské hranice a dávné pobřeží se mu pěkně ukáže.